AGATHA CHRISTIE

Esrarengiz Parmaklar

KAKTUSUN

ALTIN KİTAPLAR

Genç pilot Jerry Burton, bir uçak kazası sonucu yaralanır ve doktorunun tavsiyesine uyarak kız kardeşi Joanna'yı da yanına alarak sıradan, sakin ve küçük sırların paylaşıldığı bir taşra kasabası olan Lymstock'a yerleşirler.

Ne var ki bu huzur ortamı kısa bir süre sonra kasabada dolaşan bir dizi imzasız ve nefret dolu mektuplarla bozulur. Önceleri bunu kıskanç bir kadının yaptığı düşünülürken, Bayan Symmington'u intihara sürükleyen mektupla birlikte olay korkutucu bir hale dönüşür. Herkes bunun bir intihar olduğunu düşünse de buna inanmayan biri vardır: Bayan Marple.

•••

Bu kitap daha önce ***Cinayet Reçetesi*** *adıyla yayımlanmıştır.*

Agatha Christie

ISBN: 978-975-21-1655-3

9 789752 118553

KDV'DEN MUAFTIR.

BELONGS TO KAOS TEAM

Kitabın Orijinal Adı	THE MOVING FINGER
Yayın Hakları	© AGATHA CHRISTIE AKCALI TELİF HAKLARI AJANSI ALTIN KİTAPLAR YAYINEVİ VE TİCARET AŞ
Dizi Kapak Tasarımı	OSMAN SELÇUK ÖZDOĞAN
Kapak	GÜLHAN TAŞLI
Baskı	1. BASIM/HAZİRAN 2014/İSTANBUL 3. BASIM/AĞUSTOS 2017/İSTANBUL ALTIN KİTAPLAR YAYINEVİ MATBAASI

Bu roman daha önce *Cinayet Reçetesi* adıyla yayımlanmıştır.

BU KİTABIN HER TÜRLÜ YAYIN HAKLARI FİKİR VE SANAT ESERLERİ YASASI GEREĞİNCE ALTIN KİTAPLAR YAYINEVİ VE TİCARET AŞ'YE AİTTİR.

ISBN 978 – 975 – 21 – 1855 – 3

ALTIN KİTAPLAR YAYINEVİ
Gülbahar Mah. Altan Erbulak Sok.
Maya Han Apt. No: 14 Kat: 3 Şişli / İstanbul
Yayınevi Sertifika No: 44011

Tel: 0.212.446 38 88 pbx
Faks: 0.212.446 38 90

http://www.altinkitaplar.com.tr
info@altinkitaplar.com.tr

AGATHA CHRISTIE

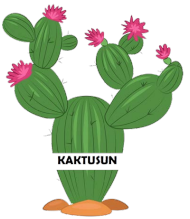

Esrarengiz Parmaklar

TÜRKÇESİ
ÇİĞDEM ÖZTEKİN

BELONGS TO KAOS TEAM

Arkadaşlarım Sydney ve Mary Smith'e

1. BÖLÜM

I

Sonunda alçılarım çıkarıldı. Doktorlar sağımı solumu kıyasıya çekiştirdiler. Hemşirelere gelince tatlı tatlı sanki küçük bir çocukmuşum gibi bacaklarımı dikkatli hareket ettirmem için beni uyardılar. Onların bu davranışları beni rahatsız ediyordu. Sonunda Marcus Kent, kırsala gidip orada yaşamamı önerdi.

"Temiz hava, sakin bir yaşam, alabildiğine tembellik edip dinlenmek; şu an için sana yazabileceğim en iyi reçete bu. Kız kardeşin sana bakar. Ye iç ve koşullar elverdiğince kendini doğaya bırak."

Ona yeniden uçup uçamayacağımı sormadım. Bazı soruları alacağınız yanıttan korktuğunuz için soramazsınız. Aynı şekilde son beş ay süresince yaşamım boyunca yatakta sırtüstü yatmak zorunda kalıp kalmayacağımı da soramamıştım. Başhemşirenin mesleğinin gereği bir ikiyüzlülükle beni teselli etmesini istemiyordum.

"*Bu* ne biçim soru? Bunu da nereden çıkarıyorsunuz? Hastalarımızın *böyle* konuşmasına kesinlikle izin vermeyiz."

Sormamıştım ve bu doğru da olmuştu. Artık çaresiz bir yatalak değildim. Ayaklarımı hareket ettirebiliyor, onların üzerinde durabiliyor, hatta birkaç adım bile atabiliyordum; kendimi tıpış tıpış yürümeye çalışan maceraperest bir bebek gibi hissediyordum. Dizleri

titreyen, ayağında pamuk tabanlı patikleri olan bir bebek... Tabii bütün bunların nedeni uzunca bir süredir bacaklarımı kullanamamış olmam yanında bünyemin zayıflığıydı. Bu da geçecekti.

Benim anladığım anlamda gerçek bir doktor olan Marcus Kent benim bir türlü sormaya cesaret edemediğim sorunun yanıtını kendiliğinden verdi.

"Tamamen iyileşeceksin. Salı günkü son muayenene kadar bundan biz de emin değildik ama artık kesinlikle söyleyebilirim ki iyileşeceksin. Tabii bu zaman alacak. Uzun ve yorucu bir sürecin sonucunda gerçekleşecek bir durum bu. Sinir ve kasların zamanla güçlenip iyileşmesi beyninin de vücuduna yardım etmesini sağlayacak. Ancak herhangi bir sabırsızlık, acelecilik, hoyratlık eskiye dönmene neden olabilir. Ne yaparsan yap ama sakın "çabucak iyileşmek" için kendini zorlama. Böyle bir şey kendini yeniden hastanede bulmana neden olur. Yaşamın dingin ve huzurlu olmalı. Yani *ağır tempoda*! İyileşmesi gereken yalnızca bedenin değil. Çok uzun bir süre ilaç kullanmamız gerektiği için sinirlerin zayıflamış durumda, şimdi güçlenmeleri gerekiyor.

"İşte bu yüzden sana taşraya gitmeni, orada bir ev tutmanı, yalnızca yöresel siyasetle, yöresel dedikodularla, yöresel skandallarla ilgilenmeni öneriyorum. Komşularınla çok yakından ilgilen, sıkı ilişkiler kur, onlara merakla, coşkulu bir ilgiyle yaklaş. İzin verirsen bir öneride daha bulunmak istiyorum: Bu gideceğin öyle bir yer olsun ki civarda eski dostların, tanıdıkların bulunmasın."

Başımla onayladım. "Ben de aynı şeyi düşündüm."

Çevrendeki insanların akılları tamamen kendi işlerindeyken sana sözde bir sevecenlik ve yakınlıkla yaklaşmaları kadar dayanılmaz bir şey yoktu.

"Ah Jerry, olağanüstü görünüyorsun, öyle değil mi? Kesinlikle. Tatlım, bunu sana muhakkak anlatmalıyım. Biliyor musun Buster bu kez ne yaptı?"

Hayır, bu kesinlikle bana göre değildi, bu sözde yakınlıklara katlanamazdım. Köpekler akıllı hayvanlardır; yaralandıklarında sakin bir köşeye çekilir, yalayarak yaralarını iyileştirmeye çalışır, tamamen iyileşmedikçe de kendi dünyalarına dönmezler. Ben de aynen öyle yapacaktım.

Sonunda kız kardeşim Joanna'yla birlikte emlakçıların İngiltere'nin dört bir köşesindeki evlere ilişkin parlak övgülerini dinledikten sonra aralarından bir seçim yapıp Lymstock'taki "Little Furze"[1] adlı evin görülmeye değer olduğunda karar kıldık. Bunun asıl nedeni o zamana dek Lymstock'a hiç gitmemiş olmamız ve o yörede yaşayan kimseyi tanımıyor olmamızdı.

Joanna, Little Furze adlı evi gördüğü anda buranın tam istediği gibi olduğuna karar verdi.

Ev, Lymstock'tan bir kilometre kadar ileride, kırlara doğru giden yolun üzerindeydi. Tertemiz, tek katlı bir evdi. Victoria tarzındaki oval verandası uçuk yeşile boyanmıştı. Pencereleri, fundalıklarla kaplı bir yamaç ve solda Lymstock kilisesinin çan kulesine bakıyordu.

Ev hiç evlenmemiş olan Barton kardeşlerindi. İki kız kardeşten biri ölmüştü, küçük olan Emily Barton ise sağdı.

Bayan Emily Barton, şirin, tatlı, ufak tefek bir ihtiyardı. Eviyle inanılmaz bir benzerlik içindeydi. Çekingen ama yumuşak bir sesle Joanna'ya evini o zamana kadar hiç kiraya vermediği gibi bunu hiç düşünmediğini de açıkladı. "Ama hayatım, günümüzde koşullar o kadar değişti ki –*vergiler*– tabii. Sonra tahviller ve hisse senetlerim, onların hep çok *güvenilir* olduğunu düşünürdüm, hatta bunlardan bazılarını bana banka müdürünün *kendisi* önermişti ama onların değerleri de düştü, pek bir *kazanç getirmiyorlar*... Tabii *alışılmadık*

(1) Küçük katırtırnağı.

bir durum bu! Gerçekten de günümüzde geçinmek çok *zor*. Evini bir yabancıya vermenin düşüncesi bile hiç *hoş değil* ama bu konuda beni anlayacağınızdan ve bu sözlerimden alınmayacağınızdan eminim, yavrum. Ama bir şeyler yapmak gerekiyor. Sizi görünce evimde sizin gibi birinin oturacağını düşünmek bile beni *mutlu* etmeye yetti. Burada *gençliğe, harekete* ihtiyaç var. Açıkçası evimde bir *erkeğin* yaşayacağının düşüncesi bile beni ürkütüyordu!"

Joanna tam o noktada benden bahsetmek zorunda kaldı. Bayan Emily kendisini çabuk topladı.

"Ah, Tanrım, anlıyorum. Çok üzücü. Uçak kazası mı? Genç erkekler ne kadar da cesur oluyorlar. Tabii erkek kardeşiniz hasta olduğu için..."

Hastalığım nazik yaşlı kadını rahatlatmış gibiydi. Böylece Emily Barton'ı ürküten o müstehcen erkek işleriyle ilgilenmeyeceğim ortaya çıkmış oluyordu. Çekinerek sigara içip içmediğimi sordu.

Joanna, "Baca gibi," dedi. Sonra da ekledi. "Ben de öyle."

"Tabii, tabii. Kusura bakmayın, aptallık ettim. Korkarım ben zamana uyum sağlayamadım. Kız kardeşlerimin hepsi benden büyüktü. Sevgili anneciğim ise doksan yedisine kadar yaşadı, ilginç değil mi? Çok titiz bir insandı. Evet, evet, artık herkes sigara içiyor. Ama korkarım evde hiç kül tablası yok."

Joanna çok sayıda kül tablası getireceğimizi söyledi. Sonra da gülümseyerek ekledi.

"Hiç korkmayın, sizi temin ederim ki kesinlikle güzel eşyalarınızın üzerine sigara izmariti bırakmayız. Size bu konuda söz veriyorum. Yeryüzünde beni bunu yapanlar kadar kızdıran başka bir şey yok."

Böylece anlaştık ve Little Furze'u altı ay için kiraladık. Bunu gereğinde üç ay uzatabilmek için de opsiyon aldık. Emily Barton,

Joanna'ya kendisini hiç düşünmememizi, çok rahat edeceğini söyledi. Eski sadık hizmetçisi Florence'ın işlettiği pansiyonda bir oda kiralayacaktı.

"Sevgili sadık Florence yanımızda on beş yıl çalıştıktan sonra evlendi. *Çok* iyi bir kızdır. Kocası inşaat işinde çalışıyor. Anayolun üzerinde güzel bir evleri var. Florence üst kattaki iki güzel odayı bana verebileceklerini söyledi. Orada *çok* rahat edeceğim. Yanında olacağım için de Florence çok mutlu."

Böylece her şey sorunsuz bir şekilde halloldu. Kira kontratı imzalandı. Hemen ardından da Joanna'yla birlikte oraya taşınıp, eve yerleştik. Bayan Emily Barton'ın hizmetçisi Partridge de evde kalarak, yanımızda çalışmayı kabul etti. Sabahları bir hizmetçi kız daha geliyordu. Gerçi biraz geri zekâlı gibi görünüyordu ama uysal, uyumlu bir insandı. İki hizmetçiyle rahatımızın bir hayli yerinde olduğunu söylemeliyim. Bize oldukça iyi bakıyorlardı.

Orta yaşlı, çirkin, aksi ve suratsız bir kadın olan Partridge çok iyi yemek yapıyordu. Her ne kadar akşam yemeklerinin geç yenmesinden hoşlanmıyor olsa da bize uydu. (Sanırım Bayan Emily akşamları yalnızca bir lop yumurtayla hafif bir şeyler yiyordu.) Bayan Partridge ayağa kalkmam ve bir an önce güç toplamam için iyi beslenmem gerektiğini düşünüyordu.

Little Furze'a yerleşmemizin üzerinden bir hafta geçmişti ki Bayan Emily Barton ziyaretimize gelmiş, bulamayınca da bize kartını bırakmıştı. Onu avukatın karısı Bayan Symmington, doktorun kız kardeşi Bayan Griffith, rahibin karısı Bayan Dane Calthrop ve Manastır Köşkü'nden Bay Pye izledi.

Joanna bu durumdan çok etkilenmişti.

Hoş bir şaşkınlık içinde, "İnsanların kasabaya yeni gelenleri hemen *ziyarete geldiklerini* ve *kart* bıraktıklarını hiç bilmiyordum," diye mırıldandı.

"Bunun sebebi, yavrum," dedim. "Kırsal kesim konusundaki bilgisizliğin."

"Saçmalama. Hafta sonlarında kırsala o kadar çok gittim ki."

"Aynı şey değil."

Joanna'dan beş yaş büyüğüm. Çocukken oturduğumuz o büyük, eski, beyaz köşkü ve nehre kadar uzanan tarlaları anımsıyordum. Bahçıvana fark ettirmeden sürüne sürüne ahududu fidanlarının altına saklanmam, ahırın önündeki avlunun beyaz tozlarının kokusu, orada dolaşan sarı kedi ve ahırda tepinen atların nal sesleri hâlâ aklımda.

Ben yedi, Joanna iki yaşındayken Londra'ya teyzemizin yanına gittik. Oradayken Noel ve paskalya tatillerimiz pantomim gösterilerinde, tiyatrolarda, sinemalarda, teknelerle Kensington bahçelerinde yapılan gezintilerde ve daha sonraları da paten sahalarında geçti. Ağustosta ise bizi deniz kıyısındaki bir otele götürürlerdi.

Bencilce kendimi her şeyin merkezinde gören bir yatalak olmanın utancıyla Joanna'ya düşünceli düşünceli, "Korkarım burada çok sıkılacaksın," dedim. "Şehir yaşamındaki her şeyi özleyeceksin."

Joanna çok güzel ve çok neşeli bir kızdı. Dans etmekten, kokteyl partilere katılmaktan, aşk maceralarından, arabayla dolaşmaktan kısacası hızlı yaşamaktan hoşlanırdı.

Joanna güldü ve bunun umurunda bile olmadığını söyledi.

"Aslına bakarsan o kargaşadan uzaklaştığım için mutluyum. Oradaki grubumdan iyice sıkılmıştım. Ayrıca sen her ne kadar anlayış göstermesen de Paul konusu da beni çok yıprattı. Sanırım bunu atlatmam uzun sürecek."

Bu sözleri kuşkuyla karşıladım. Joanna'nın aşk ilişkilerinin seyri daima aynıydı. Değerinin anlaşılmadığını ileri süren sözde dahi güçsüz, beceriksiz genç bir adama delicesine âşık olur, onun bitip tükenmeyen yakınmalarını dinler ve ona yardımcı olmak için

delicesine didinirdi. Sonra bu genç adam yaptıklarından dolayı kendisine minnettar olmayınca da derinden yaralanır ve kalbinin kırıldığını söylerdi. Ta ki bir sonraki hüzünlü genç ortaya çıkıncaya kadar. Genellikle de bu üç hafta sürerdi.

Bu yüzden Joanna'nın kırık kalbini pek ciddiye almadım. Kırsal kesimde yaşamanın güzel ve çekici kız kardeşim için bir çeşit yeni bir oyun olduğunu anlıyordum.

Joanna, "Her neyse," dedi. "Giyimim, görüntüm buraya uygun değil mi?"

Onu dikkatle inceledim ve aynı görüşte olmadığımı belirttim.

Joanna, ünlü terzi Mirotin tarafından rahat denebilecek şekilde giydirilmişti. Üzerinde inanılmayacak kadar iri ekoseli, daracık bir etek vardı. Bunun üzerine ise kısa kollu, gülünç denilebilecek bir kazak giymişti. Çorapları ipekten ve incecik, taşraya uygun spor ayakkabıları ise yepyeniydi.

"Hayır," dedim. "Kılığın tepeden tırnağa hatalı. Eski tüvit bir etek giymen gerekirdi. Rengi de tercihen kirli yeşil ya da soluk kahverengi olmalıydı. Bununla uyumlu renkte ince bir kaşmir kazak ve hırkan olabilirdi. Sonra başında fötr bir şapkan, ayağında kalın çoraplar ve eski ayakkabılar olması gerekirdi. Ancak o zaman Lymstock'un anacaddesinde kalabalığa karışır ve dikkat çekmezdin." Ve ekledim. "Yüzün de buraya uygun değil."

"Onun nesi var? Yüzüme, 'Kır Havası Bronz Fondöten 2'den sürdüm."

"Doğru," dedim. "Eğer tüm hayatın boyunca Lymstock'ta yaşamış biri olsaydın, burnunun parlamaması için ucuna biraz pudra sürerdin. Belki biraz da ruj... ama bu da ustalıkla da sürülmüş olmazdı. Kaşlarınsa tamamıyla yerinde olurdu, böyle dörtte üçü eksilmiş bir halde olmazdı."

Joanna kıkır kıkır güldü. Söylediklerim hoşuna gitmişe benziyordu.

BELONGS TO KAOS TEAM

"Yani sence benim züppe olduğumu mu düşünecekler?"

"Hayır," dedim. "Yalnızca tuhaflarına gideceksin."

Joanna ziyaretçilerimizin bıraktığı kartları incelemeyi sürdürdü. Yalnızca rahibin karısı şansı yardım ettiği ya da belki etmediği için Joanna'yı evde bulabilmişti.

Joanna mırıldandı.

"Hepsi 'Mutlu Aile' oyunundan bir parça gibi... Avukatın karısı Bayan Yasa, doktorun kızı Bayan İlaç vb." Heyecanla ekledi. "Jerry bence burası gerçekten çok hoş bir yer! Tatlı, ilginç, geleneksel, dingin eski dünya. İnsan burada kötü bir şey olabileceğini düşünemiyor bile, öyle değil mi?"

Kız kardeşimin saçmaladığının farkındaydım ama aslına bakarsanız ona hak vermiyor da değildim. Lymstock gibi bir yerde kötülüğün ne işi olabilirdi ki? Ne var ki ilk mektubu bu konuşmadan hemen bir hafta sonra aldık. Bu gerçekten tuhaftı.

II

Öyküye çok kötü başladığımın farkındayım. Sizlere Lymstock'u anlatmadım. Aslına bakarsanız Lymstock'un nasıl bir yer olduğunu bilmezseniz, anlatacaklarımı anlamanız da olanaksız.

Lymstock kökeni çok eskilere uzanan bir kasaba. Norman istilaları sırasında çok önemli bir yermiş. Ve bu önem daha çok dini açıdanmış: Lymstock'ta önemli bir manastır ve burada da güçlü ve de hırslı bir ruhban sınıfı bulunmaktaymış. Yöredeki lordlar, baronlar, topraklarının belirli bir kısmını manastıra bağışlayarak Tanrı'yla aralarının iyi olmasını sağlamaya çalışmışlar. Böylece giderek zenginleşen Lymstock Manastırı'nın gücü ve önemi belirgin bir şekilde artmış ve yüzyıllar boyunca ülke çapında önemli bir güç olarak kabul görmüş. Ancak VIII. Henry döneminde burası da çağdaşlarının

BELONGS TO KAOS TEAM

kaderini paylaşmak zorunda kalmış. O zamandan sonra ise kasabaya şato egemen olmuş. Ancak Lymstock hâlâ önemini koruyormuş. Hakları, ayrıcalıkları ve serveti varmış.

Ama sonra bin yedi yüzlerdeki teknolojik gelişim seli Lymstock'u önüne katıp, karanlık sulara sürüklemiş. Şato yıkılmış. Ne anayollar ne de demiryolu kasabanın yakınına gelmiş. Ve burası önemsiz, kenara itilmiş, unutulmuş küçük bir pazar yerine, göz alabildiğine uzanan kırlar, sakin çiftlikler bulunan, etrafı tarlalarla sarılı bir taşra kasabasına dönüşmüş.

Lymstock'ta haftada bir gün pazar kuruluyor. O gün yollar ve sokaklarda sığır sürülerine rastlıyorsunuz. Yılda iki kez de at yarışları yapılıyor ama bu yarışlara genellikle adları pek duyulmamış atlar katılıyor. Kasabanın oldukça cazip sayılabilecek bir anacaddesi var. Caddenin iki kenarında, gösterişli ancak yarı harap evler bulunmakta. Bunların zemin katlarının pencerelerinden görülen çörekler, sebzeler ya da meyveler evlere değişik bir hava kazandırıyor. Anacaddenin üzerinde uzun ve düzensiz bir kumaş mağazası, geniş ve tekinsiz görünen bir demirci, iddialı bir postane ve bir dizi ne oldukları pek belli olmayan küçük dükkân, birbirine rakip iki kasap ve bir de uluslararası seyahat acentesi bulunuyor. Bunun ışında kasabada bir doktor, Galbraith, Galbraith ve Symmington adlı bir avukatlık firması, içinde Saksonlara ait tarihi eserlerin de bulunduğu, on dördüncü yüzyıldan kalma devasa büyüklükte görkemli bir kilise, yeni, biçimsiz görünümlü bir okul ve iki tane de pub var.

İşte Lymstock böyle bir yer.

Emily Barton'ın teşvikiyle kasabanın önde gelen kişileri sırasıyla ziyaretimize geldiler. Joanna da bir çift eldiven alıp oldukça eski görünümlü kadife bir bere giyerek onların bu ziyaretlerine karşılık verdi.

Bütün bunlar bizim için yeni ve eğlenceli uğraşlardı. Sonuçta ömrümüzü orada geçirecek değildik. Burası bizim için yaşam denilen oyunda verilmiş bir perde arasıydı. Ben de doktorumun önerilerine uymaya ve komşularımla ilgilenmeye hazırdım.

Joanna ile ben buradaki yaşamı çok eğlenceli buluyorduk.

Marcus Kent'in yöredeki küçük skandallarla ilgilenmem konusundaki önerilerini anımsıyordum. Ama açıkçası bu gibi skandalların nasıl olup da benim kulağıma kadar ulaşıp dikkatimi çekecekleri konusunda hiçbir fikrim yoktu.

Çok tuhaf ama o mektup geldiğinde önce bizi çok eğlendirdi.

Mektubun biz kahvaltıdayken geldiğini anımsıyorum. Zarfı parmaklarımın arasında uzun uzun evirip çevirdim, aynen zamanın ağır geçtiği ve her olayın kıyasıya yaşanması gerektiği zamanlarda hep yapıldığı gibi... Mektup kasabadan postaya verilmişti ve zarfın üstündeki adres de daktiloda yazılmıştı.

Bu mektubu üzerinde Londra damgası bulunan pullu iki mektuptan önce açmıştım. Diğer ikisinden birinin fatura, birinin ise sıkıcı bir kuzinimin mektubu olduğunu biliyordum.

Zarfın içindeki kâğıda gazeteden ya da bir kitaptan kesilmiş kelimeler ve harfler yapıştırılmıştı. Bir süre şaşkınlık içinde, anlamlarını kavrayamadan mektuptaki yazılara baktım. Sonra hafif bir çığlık attım.

Joanna ise o sırada kaşlarını çatmış, gelen faturaları inceliyordu. Çığlığımı duyunca merakla başını kaldırdı.

"Hayrola? Ne oldu? Çok şaşırmış gibisin?"

En kaba saba ve adi sözcükler kullanılarak yazılmış olan mektupta, Joanna'yla kardeş olduğumuza inanılmadığı belirtiliyordu.

"İğrenç bir imzasız mektup," dedim.

Hâlâ yaşadığım şokun etkisindeydim. İnsan her nedense Lymstock gibi sakin ve huzurlu bir yerde durgun suların bu şekilde dalgalanmasını beklemiyordu.

Mektup Joanna'nın ilgisini çekmişti. Hemen merakla sordu.

"*Sahi mi*? Ne yazıyor?"

Romanlarda bu gibi iğrenç ve adi imzasız mektupların elden geldiğince kadınlara gösterilmediğini biliyordum. Hep kadınların hassas sinir sistemlerinin böylesi şoklardan korunmaları gerektiğine değinilirdi.

Ne var ki o an mektubu Joanna'ya göstermemek aklıma bile gelmedi. Kâğıdı hemen kız kardeşime uzattım.

Joanna ona güvenmekte ne kadar haklı olduğumu kanıtladı. En ufak bir tepki vermedi. Yalnızca bunun onu eğlendirdiğini belirtir şekilde güldü

"Bu ne iğrenç şey! İmzasız mektuplardan söz edildiğini duyardım ama şimdiye dek hiç görmemiştim. Hepsi böyle midir?"

"Buna yanıt veremeyeceğim," dedim. "Bu benim de aldığım ilk imzasız mektup."

Joanna kıkır kıkır gülmeye başladı.

"Makyajım hakkında doğru söylemişsin Jerry. Sanırım benim sokak kadını olduğumu *düşünüyorlar*."

"Tabii böyle düşünmelerinde babamızın esmer, uzun boylu, annemizin sarışın, ufak tefek olmasının, senin anneme benimse babama benzememizin de rolü var."

Joanna düşünceli düşünceli başını salladı.

"Doğru hiç benzemiyoruz. Kimse bizim kardeş olduğumuzu düşünmez."

"Birilerinin inanmadığı belli," dedim.

Joanna bu olayı çok gülünç bulduğunu söyledi. Bu arada mektubu ucundan tutmuş sallıyordu. Bana bunu ne yapacağımızı sordu.

"İşin doğrusu bu iğrenç şeyi ateşe atmak," dedim ve bundan tiksindiğimi belirten bir ses çıkararak dediğimi yaptım.

Joanna hararetle alkışladı.

"Muhteşemsin! Tiyatroda oynamalıydın. Neyse ki şöminemiz var, öyle değil mi?"

"Evet, çöp tenekesi asla bu kadar dramatik olmazdı. Tabii o zaman da bir kibrit çakıp mektubun yavaş yavaş yanışını seyredebilirdik."

"İnsanın yanmasını istediği şeyler kolay yanmaz, hemen söner. Herhalde arka arkaya kibrit çakmak zorunda kalırdın."

Joanna yerinden kalkıp pencereye gitti. Düşünceliydi. Orada dururken birdenbire başını çevirdi.

"Acaba bunu kim yazdı?"

"Sanırım bunu asla öğrenemeyeceğiz."

"Doğru, sanırım öyle." Bir süre konuşmadan düşündü. Sonra birden ekledi. "Düşünüyorum da bu aslında o kadar da komik değil. Ben onların –yani buradakilerin– bizden *hoşlandıklarını* sanıyordum."

"Öyle de zaten. Bunu yazan herhalde deliliğin sınırında dolaşan biri, bu kesinlikle normal olmayan birinin işi."

"Öyle olmalı. Uf... iğrenç!"

Joanna güneşlenmek için bahçeye çıktı, ben de kahvaltı sonrası ilk sigaramı yaktım. Joanna'nın haklı olabileceğini düşünüyordum. Birileri bizim buraya gelmemizden hoşlanmamıştı. Biri Joanna'nın taze, duru, kusursuz güzelliğini kıskanmış olmalıydı, bizi incitmek istemişti. Belki de en doğrusu buna gülüp geçmekti – ama aslında bu o kadar da hafife alınacak bir şey değildi...

O sabah Dr. Griffith geldi. Onunla haftada bir sağlık durumumu kontrol etmesi için anlaşmıştık. Owen Griffith'ten hoşlanmıştım. Esmerdi, kesinlikle yakışıklı değildi, hatta hantal ve beceriksiz tavırları vardı. Ama çok yetenekliydi, elleri yumuşak ve sevecen, bakışları güven vericiydi. Utangaç, çekingen bir hali vardı ve kesik kesik konuşuyordu.

BELONGS TO KAOS TEAM

Bende cesaret verici bir iyileşme saptadığını söyledi ve sözlerine devam etti.

"Kendinizi iyi hissediyorsunuz, değil mi? Bana mı öyle geliyor bilmem ama bu sabah biraz gergin gibisiniz."

"Aslında iyi değilim. Sabah kahvemi içerken çok çirkin, imzasız bir mektup aldım. Keyfimiz kaçtı."

Doktor elindeki çantasını yere düşürdü. İnce, esmer yüzünde heyecanlı bir ifade belirdi.

"Demek *size de* geldi?"

Bu ilgimi çekmişti.

"Yani başkalarına da mı böyle imzasız mektuplar geldi?"

"Evet. Bir süredir geliyor."

"Demek öyle? Ben de yabancı olduğumuz için birilerinin bizden hoşlanmadıklarını düşünmüştüm."

"Hayır, hayır, bunun onunla ilgisi yok. Yalnızca..." Sustu, neden sonra sordu. "Aslında bunu size sormamalıyım ama..." Utançtan yüzü kıpkırmızı olmuştu. "Mektupta ne yazıyordu?"

"Size mektupta yazılı olanları rahatlıkla açıklayabilirim," dedim. "Mektubu yazan buraya yanımda getirdiğim –sözlerimi bağışlayın– süslü yosmanın aslında kız kardeşim olmadığını bildiğini belirtiyordu. Kısacası mektubun sansürlenmiş özeti bu."

Esmer yüzü öfkeyle kıpkırmızı kesildi.

"Aman Tanrım! Umarım kız kardeşiniz çok fazla sarsılmamıştır."

"Joanna," dedim. "Noel ağacının tepesindeki küçük meleği andırır ama aslında son derece modern, duyarlı ve güçlü bir kızdır. Mektubu komik bir o kadar da ilginç buldu. Daha önce başına hiç böyle bir şey gelmemişti."

Griffith, "Buna sevindim," dedi.

"Sanırım doğrusu da bu. Gülüp geçmek."

Griffith, "Evet ama..." dedi ve sustu.

"Doğrusu bu ama..." diye ekledim.

"Sorun şu ki böyle şeyler bir kez başladı mı sonu gelmez."

"Evet, sanırım öyle."

"Tabii bu patolojik bir olay."

Başımla onayladım. "Sizce bunu kim yazmış olabilir? Bu konuda bir fikriniz var mı?"

"Hiçbir fikrim yok. Keşke olsaydı. İmzasız mektuplar genellikle iki nedenle yazılır. Birinci neden *kişiseldir*, yani belirli bir kişiyi ya da grubu hedef alır, belirli bir *amacı vardır*. Örneğin haksızlığa uğradığı için (ya da öyle olduğunu sanan) birine kin duyan biri böylesine çirkin ve sinsice bir yöntemle intikam almaya çalışabilir. Bu kötü, kabul edilemez ve hatta iğrenç bir davranıştır ama kesinlikle yapanın deli olduğunu göstermez. Ayrıca bu durumda yapanı bulmak o kadar da zor olmaz, yazanın izi sürülebilir. Bu işinden kovulmuş bir hizmetçi, kıskançlıktan gözü kararmış bir kadın filan olabilir. Ancak mektuplar kişisel değil de *genelse*, durum çok daha ciddidir. Bu durumda mektuplar bir ayrım gözetmeksizin rasgele gönderilir ve yalnızca yazarın kafasındaki takıntıya hizmet eder. Yani durum kesinlikle patolojiktir. Ve bu delilik giderek de artar. Tabii ki bu durumda da söz konusu kişi bulunur. Ve bu genellikle hiç umulmadık biri çıkar. Geçen sene karşı taraftaki kasabada böyle talihsiz bir olay olmuştu. Yapan çıka çıka büyük giyim mağazalarından birinin şapka satış müdiresi çıkmasın mı! Sessiz, terbiyeli, kibar bir kadın. Üstelik de yıllardır orada çalışıyordu. Kuzeyde çalıştığım yıllarda yine böyle bir durumla karşılaşmıştım. Ama o mektupların da kişisel kin yüzünden yazıldığı ortaya çıktı. Dediğim gibi böyle olaylar gördüm ama doğrusunu söylemek gerekirse burada olanlar beni korkutuyor."

"Bu durum uzun zamandır mı sürüyor?"

"Sanmıyorum. Tabii kesin bir şey söylemek zor, çünkü bu mektupları alanlar bunu ilan etmek istemiyorlar. Genellikle ateşe atıp yakıyorlar." Susup bana baktı. Sonra ekledi. "Bana da bir mektup geldi, avukat Symmington'a da gelmiş. Sonra bir iki yoksul sayılabilecek hastam da böyle mektuplar aldıklarından bahsettiler."

"Aynı tip şeyler mi?"

"Ah, evet. Ağırlıklı olarak seks konusu üzerine yoğunlaşılıyor. Bu genelde de hep böyle olur." Güldü. "Symmington, sekreteri zavallı Bayan Ginch'le yasak bir ilişki yaşamakla suçlanıyordu. Üstelik de kadın kırklı yaşlarında, gözlüklü, tavşan dişli, hiçbir cazibesi olmayan biri. Symmington mektubu hemen polise götürmüş. Bana gelen mektupta ise, kadın hastalarımı muayene ederken meslek ahlakını hiçe saydığım belirtiliyor, çirkin şeylerle suçlanıyordum. Hepsi saçma ama kin dolu. Bunlar çocukça ve saçma iddialar olabilir ama bir o kadar da korkunç ve zehir saçan iddialar." Yüzü değişti, ciddileşti. "Korkuyorum. Böyle şeyler tehlikeli olabilir."

"Bence de olabilir."

"Her ne kadar bu mektuplar rasgele ve çocukça yazılmış olsalar da er ya da geç hedefi can alıcı noktasından vurma olasılıkları var. Ondan sonra olacakları Tanrı bilir. Ayrıca bu mektupların geleneksel, kuşku dolu, eğitimsiz kafalar üzerindeki etkisinden de korkuyorum. Bu kişiler genellikle yazılı bir şey gördüler mi bunun doğru olduğuna inanırlar. Sonuçta da bir sürü sorun çıkabilir."

Düşünceli düşünceli, "Mektup yanlışlarla doluydu," dedim. "Sanırım cahil biri tarafından yazılmıştı."

"Acaba öyle mi?" diyen Owen yanımdan ayrıldı.

Daha sonraları düşündükçe bu "Acaba öyle mi?" cevabı beni de endişelendirmeye başladı.

2. BÖLÜM

I

Böylesi iğrenç bir mektup almanın keyfimi kaçırmadığını iddia edemem. Ama olay çabucak aklımdan çıktı gitti. Çünkü o sıralar bunu ciddiye almıyor, köy yaşantısında bunların olağan şeyler olduğunu düşünüyordum. Bunun gerisinde büyük olasılıkla kendisini tatmin etmenin peşinde koşan isterik bir kadının parmağı vardı. Eğer bu mektupların hepsi bize gelen gibi akılsızca yazılmış, gülünç iddialar taşıyorsa, bunlardan kimseye hiçbir zarar gelmeyeceği de açıktı.

İkinci *olay* –tabii eğer böyle tanımlanabilirse– bir hafta sonra, Partridge'in asık bir suratla dudaklarını büzerek Beatrice'in, yani gündelikçi kızın artık gelmeyeceğini söylemesiyle ortaya çıktı.

Partridge aynen şöyle dedi.

"Sanırım kız biraz sarsılmış, çok rahatsız."

Partridge'in ne dediğini pek anlamamıştım. Kızın midesinden bir sorunu olduğu ve Partridge'in bunu bana söylemekten çekindiği yanılgısıyla kızın rahatsızlığına üzüldüğümü ve yakında iyileşeceğini umduğumu söyledim.

BELONGS TO KAOS TEAM

"O hasta değil efendim, yalnızca sinirleri bozuk."

İnanmamıştım. Kuşkuyla, "Demek öyle?" dedim.

Partridge hemen açıkladı.

"Bunun nedeni bazı imalarda bulunan bir mektup almış olması."

Partridge'in gözlerindeki sert ifade ve imalar sözcüğünün başındaki İ harfini özellikle vurgulaması bu imaların benimle ilgili olduğunu düşünerek kaygılanmama neden oldu. Beatrice'i sokakta görsem tanımazdım, ona o kadar bile dikkat etmemiştim. Ama doğal olarak sinirlendim tabii. Çift bastonla dolaşan bir hastayken genç kızları baştan çıkaran ahlaksız bir çapkın rolüne yakıştırılmak hiç hoşuma gitmemişti doğrusu.

Sinirli sinirli, "Saçmalık bu!" dedim.

Partridge, "Ben de kızın annesine aynı şeyi söyledim," dedi. "'Bu evde asla böyle şeyler olmadı ve ben burada olduğum sürece de olamaz,' dedim. Ama bugünün gençlerine pek güven olmuyor, tabii Beatrice de. 'Başka bir gönül ilişkisi varsa, bu konuda bir şey söyleyemem tabii,' diye de belirttim. İşin doğrusu efendim, Beatrice'in garajda çalışan bir erkek arkadaşı var. Ona da bu mektuplardan gelmiş. Bu yüzden mantıklı bir şekilde davranmıyor."

Öfkeyle, "Ömrümde böyle saçma şey duymadım," dedim.

Partridge, "Bence kızın gitmesi iyi oldu, efendim," dedi. "Herhalde korktuğu, ortaya çıkmasından çekindiği bir şey olmasaydı bu kadar telaşlanmazdı. Ateş olmayan yerden duman çıkmaz, derler. Ben de buna inanıyorum."

Bir atasözünden bu denli nefret edebileceğim hiç aklıma gelmezdi.

II

O sabah biraz da değişiklik olsun diye köye doğru yürüyüşe çıktım. Joanna'yla Lymstock'tan daima "köy" diye söz ediyorduk. Aslında bu doğru değildi ve Lymstock'lular bunu duysalardı, hiç kuşkusuz kızarlardı.

Güneş parlıyordu. Hava temiz, ferah ve serindi. Tatlı bir ilkbahar havası vardı. Koltuk değneklerimi alarak yola çıktım. Bana eşlik etmek isteyen Joanna'yı da reddettim.

"Hayır," dedim. "Yanımda yüksek topuklarının üzerinde salına salına yürüyen ve beni cesaretlendirmeye çalışan bir koruyucu meleğin bulunmasını istemiyorum. Unutma ki yalnız yola çıkan hedefe daha çabuk erişir. Ayrıca yapılacak çok işim var. Galbraith, Galbraith ve Symmington'a gidip hisse senetlerinin devrine ilişkin belgeleri imzalamam gerekiyor. Sonra fırına uğrayacak ve üzümlü çöreklerinden şikâyet edeceğim. Kütüphaneden aldığımız kitabı geri vereceğim. Bankaya da uğramam gerekiyor. Neyse, bırak da gideyim artık, zamanım çok kısa."

Sonuçta Joanna'nın arabayla gelip beni alması ve öğle yemeği için eve yetiştirmesi konusunda anlaştık.

"Böylece Lymstock'ta karşılaşacağın herkesle konuşmak için de zamanın olacak."

"Öğlene kadar Lymstock'ta tanıdığımız hemen herkesle karşılaşacağım kesin."

Lymstock'un anacaddesinde alışverişe çıkmak bir anlamda haber avına çıkmak demekti. Çünkü anacadde sabahları alışverişe çıkanların buluştukları yerdi.

Ancak ne kadar istesem de Lymstock'a kadar yalnız yürümeyi başaramadım. İki yüz metre kadar ilerlemiştim ki arkamda bir bisikletin korna sesini duydum. Ardından da bir fren gıcırtısı. Ve hemen

ardından da Megan Hunter bisikletinden neredeyse ayaklarımın tam dibine yuvarlandı. Doğruldu, elbisesinin tozunu silkeledi.

"Merhaba," derken soluk soluğaydı.

Megan'ı hem seviyor hem de tuhaf bir şekilde ona acıyordum. Avukat Symmington'un karısının ilk kocasından olan kızıydı. Hiç kimse Bay Hunter'dan bahsetmediğine göre adam unutulması gereken biri olmalıydı. Adamın Bayan Symmington'a çok kötü davrandığını söylüyorlardı. İki yıllık evlilikten sonra ayrılmışlar, biraz parası olan kadın geçmişi 'unutmak' için küçük kızıyla birlikte gelip, Lymstock'a yerleşmişti. Sonrasında da kasabanın tek gözde bekârı olan Richard Symmington ile evlenmişti. Hem o hem de kocası oğullarına çok düşkündüler. Sanırım özellikle de bu yüzden Megan kendini zaman zaman dışlanmış hissediyordu. Megan zayıf, ufak tefek, narin, sürekli tiz ve melankolik bir sesle hizmetçilerinden ve sağlığından yakınan sarışın güzeli olan annesine hiç benzemiyordu.

Megan uzun boylu, itici, tutarsız davranışları olan bir kızdı. Yirmi yaşında olmasına rağmen on altı yaşında bir lise öğrencisine benziyordu. Dağınık kahverengi saçlı, ela gözlüydü, ince kemikli bir yüzü vardı. Gülerken dudağı genellikle tek tarafa kıvrılıyor ve bu da onu hiç umulmadık bir şekilde şirin gösteriyordu. Elbiseleri çirkin ve buruşuk, çorapları ise genellikle kaçık olurdu.

O sabah onun fazlasıyla ata benzediğini düşündüm. Aslına bakılırsa biraz bakımla çok güzel bir at olabilirdi.

"Çiftliğe gitmiştim," dedi. "Sanırım biliyorsunuzdur –Lasher'in çiftliğine– Ördek yumurtası alacaktım. Domuzları doğurmuş, bir sürü küçük şirin domuz yavrusu vardı. Çok tatlılardı! Domuzları sever misiniz? Ben çok severim, hatta koklarım bile."

"Bakımlı domuzların kokmaması gerekir."

"Öyle mi? Buradakilerin hepsi kokuyorlar. Şehre mi iniyordunuz? Sizi yalnız görünce kendi kendime biraz durup konuşayım dedim ama korkarım biraz hızlı fren yaptım."

"Çorabınız yırtılmış," dedim.

Megan sıkıntıyla sağ bacağına baktı.

"Ah evet. Zaten iki yerinden delikti. Bir tane daha olması hiç önemli değil. Öyle değil mi?"

"Çoraplarınızı hiç onarmaz mısınız?"

"Genellikle hayır. Ancak annem görür de kızarsa... Ama o da benim ne yaptığımı pek fark etmez. Bir bakıma şanslı sayılırım, öyle değil mi?"

"Artık çocuk olmadığınızın, büyüdüğünüzün farkında değilmiş gibi konuşuyorsunuz."

"Yani kız kardeşiniz gibi mi olmalıyım diyorsunuz? Süslü bebek gibi?"

Onun Joanna hakkında söyledikleri beni kızdırmıştı.

"O hiç olmazsa her zaman temiz ve düzenlidir, göze de hoş görünür."

Megan, "O gerçekten çok güzel," dedi. "Size de hiç benzemiyor. Neden?"

"Kardeşler her zaman birbirlerine benzemezler."

"Doğru, ben de Brian ya da Colin'e benzemiyorum. Aslında onlar birbirlerine de benzemiyorlar. Çok tuhaf değil mi?"

"Tuhaf olan ne?"

Megan kısaca yanıtladı. "Aileler."

"Evet, sanırım öyle," dedim.

Bir iki dakika kadar sessizce yürüdük. Bir şeyler düşünüyordu ve ben kızın aklından geçenleri merak ediyordum.

Megan neden sonra ürkek, çekingen bir sesle, "Uçuyorsunuz, değil mi?" diye sordu.

"Evet."

"Peki, kaza nasıl oldu?"

"Uçağım düştü."

"Buradaki kimse uçmaz."

"Öyle mi? Peki sen uçmak ister miydin, Megan?"

"Ben mi?" Megan şaşırmış görünüyordu. "Hayır, hayır, istemem. Midem bulanır. Tren bile tutar beni." Sustu ve neden sonra ancak çocuklarda görülebilecek bir açık sözlülük ve içtenlikle, "Peki siz iyileşip tekrar uçabilecek misiniz, yoksa hep böyle mi kalacaksınız?" diye sordu.

"Doktorum tamamen iyileşeceğimi söylüyor."

"İyi de sizi aldatıyor olmasın?"

"Hiç sanmıyorum. Hatta bundan eminim. O güvendiğim biri."

"İyi o zaman. Çünkü insanlar aslında çok yalan söylüyorlar."

Bu yadsınamayacak gerçeği sessizce başımla onayladım.

Megan objektif bir karara varmış bir insan havası içinde, "İyileşeceğinize sevindim," dedi. "Ben de aksiliğinizin nedeninin yaşamınızın sonuna dek sakat kalacak olduğunuzu bilmeniz olduğundan korkuyordum. Demek doğal haliniz bu, öyleyse sorun yok."

Soğuk soğuk, "Ben aksi filan değilim," dedim.

"Öyleyse biraz sinirlisiniz."

"Evet, sinirliyim, çünkü bir an önce iyileşmek, eski halime dönmek istiyorum. Halbuki bu sabır gerektiriyor. Bu gibi şeylerde acele etmemek gerek."

"Öyleyse neden sinirlisiniz?"

Gülmeye başladım. "Sevgili kızım, siz de bazen bazı şeyler için sabırsızlanmaz mısınız?"

Megan biraz düşünüp sonra, "Yo, hayır, neden sabırsızlanayım ki? Sabırsızlanılacak bir şey yok ki. Buralarda zaten hiçbir şey olmaz ki," diye cevapladı.

Bu sözlerde bir bezginlik, umutsuzluk sezdim.

Sevecenlikle, "Burada nasıl vakit geçiriyorsun?" diye sordum.

Omuzlarını silkti.

"Burada yapılacak ne var ki?"

"İlgilendiğin hiçbir şey yok mu? Bir hobin? Oyun oynamaz mısın? Arkadaşların yok mu?"

"Oyun konusunda sanırım çok aptalım. Zaten oyun oynamaktan da pek hoşlanmıyorum. Burada pek genç kız da yok, olanlardan da ben hoşlanmıyorum. Zaten onlar da benim berbat bir yaratık olduğumu düşünüyorlar."

"Saçma, neden öyle düşünsünler ki?"

Megan sadece başını salladı.

"Okula gitmiyor musun?"

"Gittim. Bir yıl önce döndüm."

"Okuldan hoşlanmadın mı?"

"Fena sayılmazdı. Ama eğitim sistemi tuhaftı."

"Ne gibi?"

"Şey... biraz oradan, biraz buradan. Her şeyi kısımlara bölüp, değiştiriyorlardı. Anlayacağınız ucuz bir okuldu orası. Öğretmenler de iyi değildi. Soruları bile doğru dürüst yanıtlayamıyorlardı."

"Onu ancak çok az öğretmen yapabilir," dedim.

"Neden ki? Yanıtlayabilmeleri gerekir."

Ona hak verdim.

"Tabii ben de biraz aptalım," dedi. "Birçok şey de bana çok saçma geliyor. Örneğin tarih. Kitaptan kitaba çok değişiyor."

"İlginç olan da bu zaten," dedim.

Megan, "Sonra dilbilgisi," dedi. "O aptal kompozisyonlar. Shelley'in yazdığı o saçma sapan şeyler, tarla kuşlarının cıvıltısını anlatması. Sonra Wordsworth'ün o gülünç nergis çiçeklerini aptalca göklere çıkarması. Ve Shakespeare."

Merakla sordum. "Shakespeare'in nesi var?"

"Kendini öyle karmaşık bir şekilde ifade ediyor ki ne dediğini anlayamıyorsunuz. Sanki özellikle bunun için yaparmış gibi. Yine de Shakespeare'in *bazı* eserleri hoşuma gidiyor."

BELONGS TO KAOS TEAM

"Eminim bunu duymaktan mutluluk duyardı."

Megan bu sözlerimdeki alaycı imayı algılayamadı. Birden yüzü aydınlandı.

"Örneğin Goneril ve Regan[1] hoşuma gidiyor."

"Neden onlar?"

"Ah, bunu bilemiyorum. Ama onlar bir şekilde *inandırıcı* karakterler. Sizce onlar neden öyleler?"

"Nasıl yani?"

"Oldukları gibi. *Bir şey* onların böyle olmasına neden olmuş olmalı."

Şaşırmıştım, bu konu üzerinde belki de ilk kez düşünüyordum. O zamana kadar Lear'ın büyük kızlarını kötü insanlar olarak görmüş ve bu konunun üzerinde fazla durmamıştım. Ama şimdi Megan'ın sözleri bu konu üzerinde farklı bir bakış açısıyla yeniden düşünmeme neden olmuştu.

"Bunu düşüneceğim," dedim.

"Aslında önemli değil. Yalnızca merak etmiştim. Sonuçta bu yalnızca İngiliz edebiyatından bir eser, öyle değil mi?"

"Öyle. Peki, hoşlandığın bir ders yok muydu?"

"Yalnızca matematik."

Şaşırmıştım.

"Matematik mi?" diye sordum.

---

(1) Goneril ve Regan: Shakespeare'in "Kral Lear" adlı oyununda kralın büyük ve ortanca kızları. Yaşlı kral Lear çöküş sürecine giren imparatorluğun yönetimini ve kendi malvarlığını üç kızı arasında paylaştıracaktır. Yaşlı kral bu paylaşım öncesi kızlarını çağırıp kendisini ne kadar çok sevdiklerini sorar kızlarına. Goneril ve Regan sahte ve süslü cümlelerle babalarını ne kadar sevdiklerini anlatırlar. Kızların en küçüğü Cordelia ise dürüstçe, yalın cümlelerle babasına olan saygı ve sevgisini dile getirir. Yaşlı kral idrak ve izan yoksunudur, Cordelia'nın sevgi cümlelerine inanmaz ve onu sürgüne göndererek yönetimi kızları Goneril ile Regan arasında paylaştırır. Bu da felaketlerin başlangıcı olur. Güç paylaşımı ve iktidar hırsı adına öldürme ve ölümler başlar, kral ülkesinden kovulur.

BELONGS TO KAOS TEAM

Megan'ın yüzü aydınlandı.

"Matematiği seviyorum. Ama iyi öğretildiğini söyleyemem. Çok iyi matematik öğrenebilmeyi isterdim. Keşke iyi bir öğretmenim olsaydı. Matematik olağanüstü bir şey. Tüm o rakamlar, formüller, büyüleyici, öyle değil mi?"

Dürüstçe, "Hiç öyle hissetmedim," dedim.

Bu arada anacaddeye gelmiştik.

Megan sert bir tonda, "Bayan Griffith geliyor," dedi. "İğrenç kadın."

"Ondan hoşlanmıyor musunuz?"

"Nefret ediyorum. Sürekli İzci Kulübü'ne girmem için ısrar ediyor. İzcilerden de izcilikten de nefret ediyorum. Bir örnek giyinip, gruplar halinde dolaşmak, doğru dürüst yapmasını öğrenmediğin şeyler için madalyalar takmak. Bence bunların hepsi saçma."

Aslında bu konuda Megan'la aynı görüşteydim. Ancak açıklama yapmama fırsat kalmadan Bayan Griffith yanımıza yaklaştı.

Doktorun kardeşi olan Bayan Griffith'in ilk adı Aimée idi ve bu isim ona hiç yakışmıyordu. Kadın erkek kardeşinin aksine özgüveni yüksek, kararlı bir tipti. Güneşten yanık teni, kalın tok sesiyle erkeksi bir havası olsa da oldukça güzel bir kadındı.

"İkinize de merhaba," dedi. "Ne güzel bir sabah, değil mi? Megan ben de seni arıyordum. Muhafazakârlar Derneği'nin zarflarının üzerine adresleri yazmama yardımcı olacak birine ihtiyacım var."

Megan anlaşılmayan bir şeyler mırıldandı. Bisikletini kaldırımın kenarına dayadı ve bir anda Uluslararası Seyahat Acentesi'nin bürosuna dalıp kayboldu.

Bayan Griffith onun arkasından, "Tuhaf bir çocuk," dedi. "Tembelin teki. Sürekli etrafta dolaşıp zaman öldürüyor. Zavallı Bayan Symmington için çok büyük üzüntü kaynağı. Annesinin onun bir şeyler öğrenmesi için nasıl çabaladığını çok iyi biliyorum: Daktilo

steno dersi aldırdı, yemek pişirmeyi, tavşan yetiştirmeyi... hepsini öğretmeye çalıştı... Bu kızın ilgilendiği bir şeyler olmalı."

Ona hak vermiyor değildim. Söyledikleri kesinlikle doğruydu. Ama Megan'ın yerinde olsam onunla aynı şekilde davranacağımı da hissediyordum. Aimée Griffith'in önerilerine kesinlikle karşı çıkardım hem de yalnızca saldırgan kişiliğinin beni rahatsız etmesi gibi basit bir nedenle.

Bayan Griffith, "Avarelik kötü şeydir," diye konuşmayı sürdürdü. "Özellikle de gençler için. Aslında Megan güzel ve çekici bir kız da değil. Bazen kızın aklından kuşku duyuyorum. Annesi için büyük hayal kırıklığı. Biliyor musunuz..." Sesini iyice alçaltarak ekledi. "Babası da işe yaramaz, ahlaksızın tekiydi. Kız ona çekmiş olmalı. Annesi için çok acı. Ne yapacaksınız, dünyada çeşit çeşit insan var."

"Evet, öyle," dedim.

Aimée Griffith şuh bir kahkaha attı.

"Evet, herkesin aynı olması olanaksız. Ben istiyorum ki, herkes yaşamın tadını çıkarsın. Yaşamdan yeterince zevk almasını beceremeyen birini gördüğüm zaman üzülüyorum. Ben hayatı seviyorum, herkesin de sevmesini istiyorum. İnsanlar bana bütün bir yıl boyunca taşrada yaşamaktan sıkılmıyor musun, diye soruyorlar. 'Asla,' diyorum. Her zaman yapacak işim var, her zaman mutluyum. Burada, kırsal kesimde de daima bir şeyler oluyor. Her zaman yapacak bir şeyler var. Kız izcilerim, enstitü, çeşitli dernekler zamanımı dolduruyor. Sonra Owen'ın da var."

O sırada karşı kaldırımda bir dostunu gören Bayan Griffith coşkuyla seslenerek ona doğru koştu. Böylece ben de bankadaki işlerimi halletmek için özgür kalmış oldum.

Bayan Griffith insanı gerçekten de yoruyordu. Her ne kadar onu sıkıcı bulsam da kadındaki canlılık ve enerjiye hayran olmamak elimde değildi. Onun gibi yaşam coşkusuyla dolu, etrafına neşe

saçmaya çalışan birini tanımak hoştu. Özellikle de birçok kadının sürekli bir şeylerden yakınarak mırıldandıklarını düşününce böyle birini görmek insanı rahatlatıyordu.

Bankadaki işimi hiç ummadığım kadar kısa bir süre içinde ve kolaylıkla tamamladıktan sonra Galbraith, Galbraith ve Symmington avukatlık bürosuna gittim. Galbraith'lerden hâlâ orada çalışan biri olup olmadığını bilmiyordum. Hiç rastlamamıştım. Doğruca Richard Symmington'un özel odasına alındım. Buradaki eski geleneksel hukuk bürolarına özgü nostaljik ciddi görünümün çok hoşuma gittiğini söylemeliyim.

Üzerlerinde Leydi Hope, Sir Everard Carr, William Yatesby-Hoares (müteveffa) filan gibi büyük taşra ailelerinin adları yazılı çelik belge kutuları uzun yıllar önce kurulmuş, deneyimli ve güvenilir bir işyerinin kanıtı gibiydi.

Bay Symmington götürdüğüm belgeleri incelerken onu izliyor, her ne kadar birinci evliliğinde bir felaket yaşadıysa da ikincisinde güvenli bir limana demirlemeyi başarmış, diye düşünüyordum. Richard Symmington gerçek anlamda saygıdeğer, insana güven veren bir insandı. Karısının bir an bile endişelenmesine neden olmayacak biriydi. Kadavrayı andıran soluk yüzü, uzun boynu, çıkık âdemelması, ince ve sivri burnuyla kesinlikle bir kadının yüreğini delice çarptıracak bir erkek değildi ama çok iyi ve güvenilir bir eş ve iyi bir baba olduğu kesindi.

Sonunda Bay Symmington önündeki belgelerden başını kaldırıp konuşmaya başladı. Ağır ağır, söylediği her bir sözcüğü vurgulayarak açık ve net bir şekilde konuşuyor, işini çok iyi bilen, zeki ve sağduyulu bir insan olduğunu ortaya koyuyordu. Böylece sorunu çok kısa bir sürede çözümledik. Oradan ayrılmak için ayağa kalkarken, "Tepeden aşağı kızınızla birlikte yürüdük," dedim.

BELONGSTO KAOTIK TEAM

Bay Symmington bir an duraksadı, sanki üvey kızının kim olduğunu bilmiyormuş gibi boş bakışlarla beni süzdü. Sonra gülümsedi.

"Ah, evet, tabii, Megan. O okuldan döneli bir hayli oluyor. Onun için uygun bir iş arıyoruz. Uygun bir uğraş. Tabii daha çok genç. Yaşına göre zekâsının biraz geri olduğunu söylüyorlar. Evet, aynen böyle diyorlar."

Dışarı çıktım. Ofisin danışma bölümünde tabureye oturmuş, ağır ağır yazı yazmaya çalışan oldukça yaşlı bir adam, küstah tavırlı genç bir delikanlı ve bir de telaşla ve hızla daktiloda bir şeyler yazan orta yaşlı, kıvırcık saçlı, kelebek gözlüklü bir kadın vardı.

Eğer Bayan Ginch buysa, diye düşündüm. Owen Griffith ile kesinlikle aynı fikirdeyim. İmzasız mektupta iddia edildiği gibi avukatla bu kadın arasında bir aşk ilişkisi olması kesinlikle olanaksız.

Fırına girerek, üzümlü çörek konusundaki görüşlerimi açıkladım. Bu durum gerektiği gibi şaşkınlık çığlıkları ve anlayışla karşılandı. "Henüz fırından çıktı" denilerek beğenmediklerim yerine taze üzümlü çörek verildi. Çöreğin göğsüme yayılan rahatsız edici sıcaklığı bunun doğru olduğunu kanıtlıyordu.

Sokağa çıktığımda dikkatle caddeye baktım. Joanna'nın arabasını görmeyi umuyordum. Yürüyüş beni bir hayli yormuştu. Ayrıca üzümlü sıcak çörekler de koltuk değneklerimi rahatça kullanmamı engelliyordu.

Ancak Joanna'dan iz yoktu.

Sonra gözlerime inanamadım, şaşkınlıktan ve mutluluktan gözlerim faltaşı gibi açıldı.

O an kaldırımda bana doğru kayarcasına yaklaşan olağanüstü güzellikle bir kadın –bir tanrıça– dikkatimi çekmişti.

Olağanüstü vücut hatları, altın sarısı dalgalı saçları, uzun boyu, kusursuz yüz hatları, uzun bacaklarıyla eski Yunan tanrıçalarını an-

dıran bu kadın büyüleyici bir biçimde bana yaklaşıyordu. Olağanüstü, inanılmaz, soluk kesici bir güzellikti bu!

Öyle heyecanlanmıştım ki önce elimdeki üzümlü çörek paketini sonra da almaya çalışırken koltuk değneğimi düşürdüm. Tam dengemi kaybedip düşmek üzereydim ki Tanrıça güçlü kollarıyla uzanıp beni kolumdan tuttu.

Kekelemeye başladım.

"Ço... ço... çok üzgünüm, si... si... ze... çok... zahmet... o... o... oldu."

"Hiç önemli değil. Ben bir şey yapmadım ki."

O konuştu ve ben o zamana dek duyduğum en tekdüze ve itici sesle büyük bir hayal kırıklığına uğradım.

Karşımdaki güzel, sağlıklı bir genç kızdı ama hepsi bu kadardı işte. Tanrılar, Truvalı Helen'e de aynı kuru ve tekdüze sesi verselerdi ne olurdu, diye düşündüm. Bir kızın ağzını açmadığı sürece insanın ruhunu derinliklerine kadar titretebilmesi ama sonra ağzını açtığı anda tüm büyüsünün, çekiciliğinin hiç var olmamışçasına kaybolu-vermesi ne kadar ilginç bir durumdu, değil mi?

Aslında bunun tam aksini de görmüştüm. Yüzü bir maymuna benzeyen, hiç kimsenin dönüp bakmayacağı bir kadın tanımıştım. Kadın ağzını açtığı anda her şey değişmiş, kadın büyüleyici bir görünüm almış, Kleopatra gibi herkesi kendine esir etmişti.

Bu arada Joanna'nın arabasını hemen yanıma kaldırımın kenarına park ettiğini fark etmemiştim.

"Bir şey mi oldu?" diye sordu.

"Hayır," dedim. "Yalnızca Truvalı güzel Helen ve diğerlerini düşünüyordum."

"Tam yerini bulmuşsun. *Çok* tuhaf görünüyordun, çöreği göğsüne bastırmış, ağzın bir karış açık şaşkın şaşkın bakınıyordun."

"Bir şok yaşadım," dedim. "Bir an için cennete gittim ve geri döndüm."

Sonra da zarif bir şekilde kayarcasına uzaklaşan kızı işaret ederek, "Bu kim biliyor musun?" diye sordum.

Kızın arkasından bakan Joanna onun Symmington'larda çalışan çocuk bakıcısı olduğunu söyledi.

Joanna gülerek alaycı bir sesle, "Yoksa ona vuruldun mu?" diye sordu. "Güzel kız ama biraz sudan çıkmış balık gibi bir hali var."

"Evet, öyle, biliyorum. Yalnızca güzel bir kız. Bense onu Afrodit sanmıştım."

Joanna arabanın kapısını açtı ve arabaya bindim.

Joanna, "Ne ilginç, değil mi?" dedi. "Bazı kadınlar ne kadar güzel olurlarsa olsunlar çekici olamıyorlar. Bu kız da onlardan biri. Çok yazık."

Bir çocuk bakıcısı olarak böylesinin çok daha iyi olduğunu söyledim.

3. BÖLÜM

I

O akşamüzeri Bay Pye'a çaya gittik.

Bay Pye ufak tefek, tombul, kadınsı tavırları olan bir adamdı. *Petit point* goblen koltuklarına, Dresden yapımı porselen çoban kızı heykelciklerine ve biblo koleksiyonuna çok düşkündü. Eski manastırın yıkıntılarının bulunduğu yere yapılmış olan *Manastır Köşkü*'nde oturuyordu.

Manastır Köşkü gerçekten özgün güzellikte bir evdi ve Bay Pye'ın sevgisi ve özeniyle de olabileceği en güzel hale getirilmişti. Her eşya özel olarak cilalanmış ve en uygun yere konulmuştu. Döşemeler ve perdeler en pahalı ipeklerden, en çarpıcı ve güzel renklerde yaptırılmışlardı.

Burası kesinlikle bir erkeğin evine benzemiyordu. Bana burada oturmak bir müzenin eski eserlerle dolu odasında yaşamaktan farksızmış gibi geldi. Bay Pye'ın yaşamdaki en büyük zevki insanlara evini gezdirmekti. Çevreye karşı tamamen duyarsız olanlar bile burayı gezmek zorunda kalıyorlardı. Hatta yaşamak için dört duvar arasında yalnızca bir radyo, bir Amerikan bar, bir banyo ve bir yatak olmasının yeteceğini düşünecek kadar sabit fikirliler bile onun elinden kurtulamıyorlardı. Bay Pye insanları daha iyi, daha güzel şeylere yöneltebileceğine ilişkin umudunu asla kaybetmiyordu.

Hazinelerini anlatırken küçük, tombul elleri titriyor, İtalyan karyolasını Verona'dan evine nasıl getirdiğini açıklarken sesi heyecandan tizleşip çatallaşıyordu.

Joanna ile hem antikadan hem de dönem mobilyalarından hoşlandığımız için bizi çok takdir etti.

"Küçük topluluğumuza sizin gibi kültürlü ve değer bilir kimselerin katılmış olması büyük bir zevk, gerçekten çok büyük bir zevk. Buranın halkı iyi hoş ama fazlasıyla domestik, nasıl diyeyim *kırsal yaşama* boğulmuşlar! Vandalizm bu, gerçek anlamda Vandalizm! Bir de oturdukları evlerin içlerini görseniz, insanın ağlayası geliyor, sayın bayan. Eminim siz de ağlardınız. Hatta belki ağladınız bile."

Joanna o kadar da şiddetli bir tepki göstermediğini belirtti.

"Ama ne demek istediğimi anlıyorsunuz, değil mi? Her şeyi öylesine korkunç bir şekilde birbirine karıştırıyorlar ki! Kendi gözlerimle gördüm; küçük kusursuz bir Sheraton avizeyi –gerçek bir koleksiyoncu parçası– Victoria tarzı bir masanın yanına koymuşlardı. Ya da belki de füme meşeden yapılmış döner bir kitaplığın yanına. Bu bir vahşet! *Füme meşe*!"

Bay Pye titredi ve yakınırcasına mırıldandı.

"İnsanlar nasıl bu kadar kör olabiliyorlar, hiç anlamıyorum? Siz de –bundan eminim– uğrunda yaşamaya değecek tek şeyin güzellik olduğu konusunda benimle aynı fikirdesiniz, öyle değil mi?"

Adamın coşkusundan adeta hipnotize olan Joanna başını sallayarak onayladı.

"Evet, evet, evet, aynen öyle."

"İyi de o zaman insanlar neden çevrelerini böylesine çirkinliklerle sarıyorlar?"

Joanna bunun saçmalık olduğunu söyledi.

"Saçmalık mı? *Cinayet* bu? Ben bunu ancak böyle adlandırabilirim. *Cinayet*! Ya ileri sürdükleri bahaneler! Sözde *rahat olmasıymış* önemli olan. Ya da *hoş olması*! Hoş! Ne korkunç bir sözcük bu."

Bay Pye, "Sizin oturduğunuz ev... yani Bayan Barton'ın evi," diye ekledi. "Ev aslında güzel, yaşanası bir yer. Bayan Emily'nin bazı eşyaları gerçekten güzel. Evet, güzel. Bazıları bir hayli de değerli parçalar. Hatta birkaçının birinci sınıf parçalar olduğunu söyleyebilirim. Bayan Emily'de zevk kavramının olduğunu düşünüyorum. Hoş artık bundan da tam olarak emin değilim. Korkarım bunda duygusallığının da payı büyük. Her şeyi olduğu gibi saklamak istiyor ama nedeni güzellik tutkusu gibi bir *le bon motif*[1] değil. Bence Bayan Emily Barton bunları değerli oldukları için değil annesinin anısına değer verdiği için olduğu şekilde saklıyor."

Sonra dikkatini bana yöneltti. Sesi tamamen değişti. Artık sanat aşkıyla yanıp tutuşan bir sanat tutkunu değil, doğuştan dedikoducu bir tip vardı karşımızda.

"Aileyle tanışmıyordunuz, değil mi? Öyle mi? Bu doğal, bunu düşünmeliydim ne de olsa evi komisyoncu aracılıyla tuttunuz. Ben buraya geldiğimde yaşlı anneleri sağdı. İnanılmayacak bir tipti kadın – kesinlikle inanılmaz bir tip! Bir *canavar*, beni anlıyorsunuz, değil mi? Tam anlamıyla bir canavardı. Çocuklarını çiğnemeden yutan, Victoria dönemi mitlerindeki gibi bir canavar! Aslında tipi de öyleydi. Taştan canavar heykellerine benziyordu, dev gibiydi, iriyarı, en azından yüz kilo. Beş kızının beşi de etrafında dönerdi. 'Kızlar!' Kadın çocuklarından böyle bahsederdi. Kızlar! Halbuki o sırada en büyük kızı altmışını geçmişti. Hatta bazen onlara 'Bu aptal kızlar!' derdi. Kızları zenci esirler gibi kullanırdı, ona itaat etmek, hizmet etmek, ses çıkarmadan tüm getir götür işlerini yapmak zorundaydılar. Saat onda yatmak zorundaydılar, üstelik yatak odalarında soba yakılması da kesinlikle yasaktı. Eve arkadaş çağırmaları ise duyulmuş şey değildi. Kadın evlenmedikleri için kızlarını aşağılıyor, diğer yandan kızları evlenebilecekleri biriyle tanışmalarını

(1) Olağanüstü neden.

olanaksız kılacak şekilde baskı altında tutuyordu. Bir aralar Emily ya da Agnes'ın –tam anımsayamıyorum– bir papazla ilişkisi olduğu duyuldu. Ama anneleri genç rahibin ailesinin yeterince iyi olmadığını ileri sürerek, buna *hemen son* verilmesini istedi. Ve öyle de oldu."

Joanna, "Roman gibi," dedi.

"Aynen öyle, gerçekten öyle. Sonra o korkunç kadın öldü ama *artık* her şey için çok geçti. Kızlar aynı evde yaşamayı sürdürdüler ve arkasından huşu dolu seslerle 'Annemiz şunu severdi, annemiz bunu isterdi,' diye konuşarak ömürlerini geçirdiler. Dediklerine göre yatağını bile yapılı tutmuş, hatta odasının duvar kâğıtlarının değiştirilmesini bile ona saygısızlık olacağı düşüncesiyle reddetmişler. Yine de kızlar hallerinden memnun, sakin bir yaşam sürdürdüler... Ne var ki sağlık anlamında güçlü tipler değillerdi, ardı ardına öldüler. Edith gripten öldü. Minnie bir ameliyat oldu ama iyileşemedi. Zavallı Mabel'a da felç geldi. Emily hepsine sevgiyle, özveriyle baktı. Zavallı kadıncağız, son on yılda aslında hastabakıcılıktan başka bir şey yapmadı. Çok iyi niyetli, çok tatlı kadın değil mi? Dresden bibloları gibi! Ne yazık ki mali sıkıntıda – tabii yatırımları da değer kaybetti."

"Onun evini elinden aldığımız için üzgünüz."

"Hayır, hayır, böyle düşünmemelisiniz, sevgili genç bayan. Sevgili sadık Florence ona halen çok düşkündür, Bayan Emily'nin evini sizin gibi insanlara vermiş olmaktan dolayı çok mutlu olduğunu söyledi." Bay Pye hafif bir reverans yaptı. "Florence bana onun bundan dolayı kendisini çok şanslı saydığını ve buna çok sevindiğini açıkladı."

Konuyu değiştirme gereği duyarak, "Evin insanı dinlendiren bir havası var," dedim.

Bay Pye beni yan bakışlarla süzdü.

"Öyle mi düşünüyorsunuz? Ben de buna çok önem veririm. İnsanların düşünce ve duyguları evlerinin duvarlarına, eşyalarına yansır."

Bir ya da iki dakika kadar konuşmadım. Etrafıma bakındım ve Manastır Köşkü'nün atmosferini nasıl tanımlardım, diye düşündüm. Tuhaftı ama özgün bir havası yoktu. Bu gerçekten çok ilginçti!

Kendimi bu düşünceye öylesine kaptırmıştım ki Joanna ile Bay Pye arasındaki konuşmaları duymuyordum bile. Kız kardeşimin artık kalkmamız gerektiğine ilişkin sözcüklerini duyduğum anda daldığım düşüncelerden uyandım. Ben de aynı şeyi söyleyerek onu destekledim.

Bay Pye bizi kapıya kadar geçirdi. Tam o anda kapıdaki posta deliğinden atılan bir mektup girişteki paspasın üzerine düştü.

Bay Pye, "Akşam postası," dedi ve eğilerek mektubu aldı. "Yine beklerim sevgili gençler, yine gelirsiniz, değil mi? Sizin gibi geniş görüşlü, kültürlü insanlarla bir arada olmak çok büyük bir mutluluk, beni anlıyorsunuz, değil mi? Sanata değer veren kişilerle! Buradaki sevgili iyi insanlara baleden bahsetseniz akıllarına yalnızca puand ayakkabılar, tütü etekler ve1890'lardan kalma yaşlı, tiyatro dürbünlü çapkın centilmenler geliyor. Buradakiler zamanın elli yıl gerisindeler, bense farklı düşünüyorum. İngiltere olağanüstü güzellikte bir ülke. Halen bakir şekilde kalabilmiş *cep* noktaları var. Bu ceplerden biri de Lymstock. Bir koleksiyoncu için çok ilginç bir yer. Buraya ne zaman gelsem kendimi bilinçli olarak cam bir fanusun içinde gibi hissediyorum. Hiçbir şeyin olmadığı derin, huzurlu, durgun sular gibi."

Bay Pye ile el sıkıştıktan sonra adam özenle arabaya binmeme yardımcı oldu. Joanna direksiyona geçti ve arabayı yemyeşil bir halıya benzeyen, yuvarlak çim tarhın etrafında dikkatle döndürdükten sonra anayola çıkardı. Hâlâ evin önündeki basamaklarda duran Bay

Pye'a el sallamak üzere başımızı çevirdiğimizde onun mektubunu açmış okuyor olduğunu gördük.

El sallamamız boşa gitti, çünkü Bay Pye bunu fark etmedi bile.

Joanna bir defasında onu "tombul, pembe yanaklı, nur yüzlü adam" olarak tanımlamıştı. Hâlâ tombuldu ama o anda kesinlikle nur yüzlü filan değildi. Yüzü öfke ve hayretle çarpılmış ve iyice de morarmıştı.

Kızgın ve korkulu bakışlarla elindeki kâğıda bakıyordu.

O an gelen zarfta bana tanıdık gelen bir şey olduğunu anımsadım. İlk anda bunu fark etmemiştim. Sanırım bu bilinçaltının siz farkında olmadan kaydettiği şeylerden biriydi.

Joanna, "Tanrım, acaba ne oldu?" diye sordu.

"Sanırım yine o *Gizemli Parmaklar* faaliyette," dedim.

Şaşkınlık içinde bana döndü. Araba bir an yalpaladı.

"Dikkatli ol, tatlım," dedim.

Joanna dikkatini yola yöneltti. Kaşlarını çatmıştı.

"Yani ona da seninki gibi bir imzasız mektup gelmiş olabileceğini mi söylüyorsun?"

"Öyle sanıyorum."

"Nasıl bir yer burası? İngiltere'nin buradan daha sakin, dingin, huzurlu bir köşesi olamayacağını düşünüyorduk ama..."

"Bay Pye da aynı şeyi söyledi," dedim. "Sanırım zamanlaması biraz yanlış oldu. Bir şey oldu işte."

"İyi de bu imzasız mektupları yazan kim, Jerry? Bu hiç hoşuma gitmiyor."

Omuz silktim. "Ben bunu nereden bilebilirim ki? Kasabadan biri; aklını kaçırmış bir deli, geri zekâlının teki olmalı."

"Peki, ama neden? Çok aptalca bir şey bu."

"Freud ve Jung'u okumalısın, o zaman bu soruna bir yanıt bulacaksın. Ya da Dr. Owen'a sor."

Joanna başını salladı. "Dr Owen benden hoşlanmıyor."

"Seni doğru dürüst görmedi bile."

"Yeterince görmüş olmalı. Anacaddede alışverişteyken gördüğünde bile hemen karşı kaldırıma geçiyor."

Sevecenlikle, "Alışılmadık bir tepki," dedim. "Özellikle de senin hiç alışık olmadığın bir durum."

Joanna yine kaşlarını çattı.

"Öyle de Jerry, bunda çok ciddiyim, insanlar neden *böyle* imzasız mektuplar yazarlar?"

"Daha önce de söylediğim gibi kafalarında bir tahta eksik olduğu için. Sanırım bu onların duygularını tatmin ediyor. Eğer adam yerine konmuyorsan; aşağılanmışsan ya da hakarete uğramışsan; hayal kırıklığına uğramışsan; yaşamın boş ve anlamsızsa; mutlu ve yaşamdan zevk almayı bilen kimseleri karanlıkta sıkıştırıp bıçaklamak isteyebilirsin."

Joanna ürperdi. "Hiç hoş değil bu!"

"Evet, hoş değil ama gerçek. Sanırım bu gibi kırsal bölgelerde aile içi evliliklere bir hayli sık rastlanıyor, tabii bu da geri zekâlı sayısının artmasına neden olabilir."

"Yani eğitimsiz ve derdini anlatamayan biri mi? Eğer daha iyi bir eğitim almış olsa..."

Joanna cümlesini tamamlamadı. Ben de bir şey söylemedim. Eğitimin her hastalığı iyi ettiği gibi kolaycı bir yaklaşımı hiçbir zaman kabul edememiştim.

Tepeye çıkan yola girmeden önce kasabanın içinden geçtik. Merak içinde anacaddedeki tipleri inceledim.

Bu güçlü, dirençli taşralı kadın yüzlerinden biri, sakin ve ciddi görünümünün gerisinde benzersiz bir kin ve garezini mi gizliyor, zehrini akıtmak için bir sonraki hamlesini mi planlıyordu?

Ne var ki ben bunu hâlâ ciddiye alamıyordum.

BELGESEL KAKTÜS TEAM

II

İki gün sonra Symmington'lara briç oynamaya gittik.

Cumartesi öğleden sonraydı, ofisleri kapalı olduğu için Symmington'lar briç partilerini daima cumartesi öğleden sonraları veriyorlardı.

İki masa kurulmuştu. Oyuncu olarak ise Symmington'lar, biz, Bayan Griffith, Bay Pye, Bayan Barton ve daha önce tanışmadığımız on kilometre kadar ötedeki Combeacre köyünden Albay Appleton vardı. Appleton başkalarının fikirlerine pek saygı duymayan, asker kökenli tipik bir orta sınıf İngiliz erkeğiydi. Yaklaşık altmış yaşlarındaydı. Kendi deyimiyle briçi "atak" oynuyordu. (Bu da genellikle rakip tarafın büyük sayılar almasına neden oluyordu.) Joanna'dan öylesine etkilendi ki gece boyunca gözlerini kız kardeşimden neredeyse hiç ayıramadı.

Kız kardeşimin Lymstock'un uzun süreden beri gördüğü en çekici yaratık olduğunu kabul etmeliydim.

Oraya vardığımızda Elsie Holland oymalı bir yazı masasında briç puan kartlarını arıyordu. Aynen onu ilk gördüğümde olduğu gibi elinde kâğıtlarla kayarcasına antrede ilerledi. Ancak aynı büyünün iki kez etkili olması olanaksızdı. Aslında insanı kızdıracak kadar tuhaf bir durumdu bu; böylesine muhteşem bir vücut ve güzel bir yüzün düşüncelerinizden kayıp gitmesi... Kızın iri beyaz ön dişlerinin mezar taşlarını andırdığını ancak o an fark edebildim. Güldüğünde kırmızı diş etleri ortaya çıkıyordu. Üstelik ne yazık ki Elsie de bir türlü susmak bilmeyen o kızlardandı.

"Bunları arıyordunuz, değil mi Bayan Symmington? Son kez nereye koyduğumuzu hemen anımsayamamam büyük aptallık. Korkarım bu tamamıyla benim hatam. Bunlar elimdeydi, o sırada arabasından seslenen Brian'ın sesini duydum. Hemen dışarı koştum, telaşla bunları bir yerlere sıkıştırmış olmalıyım. Bunlar istediğiniz

kartlar değil mi? Bunu şimdi görüyorum. Bunların kenarları biraz sararmış. Diğerlerini de bulacağımdan emin olabilirsiniz. Bu arada Agnes'a çayı beşte hazır etmesini söyleyeyim mi? Ben de çocukları gürültü yapmamaları için Long Barrow'a götüreceğim."

İyi, sevecen ve neşeli bir kızdı. O anda Joanna'yla göz göze geldik. Gülüyordu. Onu soğuk bakışlarla süzdüm. Ne yazık ki Joanna daima kafamdan geçenleri okumayı başarırdı.

Briçe başladık.

Kısa bir süre içinde Lymstock'ta herkesin briç konusundaki ustalığını en ince ayrıntısına kadar öğrendim. Bayan Symmington çok iyi briç oynuyordu ve briçe tutku derecesinde düşkündü. Kesinlikle entelektüel olmayan birçok kadın gibi aptal değildi ve kendince bir kurnazlığı vardı. Kocası da iyi ve sağduyulu bir oyuncuydu ama biraz fazla tedbirliydi. Bay Pye ise olağanüstü bir oyuncu sayılabilirdi. İnsana koz ileri sürmede psişik bir yeteneği varmış gibi geliyordu. Parti bizim onurumuza verildiği için Joanna'yla ben, Bayan Symmington ve Bay Pye ile aynı masaya oturduk. Bay Symmington'un görevi ise bulanık suları durgunlaştırmak ve masasındaki diğer üç oyuncu arasındaki uyumu sağlamaktı. Bay Appleton daha önce de söylediğim gibi 'atak' oynamaya meraklıydı. Bayan Barton ise o zamana dek rastladığım en kötü briç oyuncusu olmasına rağmen oyundan çok büyük zevk alıyordu. Kâğıt saymayı başarıyor, ancak elini güçlendirmek için çılgınca fikirlere kapılıyor, asla skoru bilmiyor, genellikle yanlış kâğıdı çıkıyor, kozu çakmayı bilemediği gibi çoğu kez de koz diye bir şey olduğunu bile unutuyordu. Aimée Griffith'in oyunu ise kendi sözcükleriyle özetlenebilirdi: "Saçma kurallara takılıp kalınmayan iyi bir briç favorimdir. O saçma kuralların hiçbirine uymam. Sonuçta bu yalnızca bir oyun!" Görüldüğü gibi ev sahibine düşen görev hiç de kolay değildi.

Oyun oldukça uyumlu bir biçimde sürüyor, yalnızca oturduğu yerden sürekli Joanna'yı süzen Bay Appleton'ın zaman zaman unutkanlık yaşamasıyla aksaklıklar yaşanıyordu.

Çay servisi yemek odasındaki büyük yuvarlak masaya hazırlanmıştı. Tam çay servisi biterken kan ter içinde iki oğlan çocuğu heyecanla koşarak odaya daldılar. Hemen ardından da bize tanıştırıldılar. Bayan Symmington annelik gururuyla gülümsüyordu, tabii babaları da.

Sonra tam çayımızı bitirmiştik ki tabağıma düşen bir gölge fark ettim. Başımı çevirdiğimde Megan camlı balkon kapısının hemen önünde duruyordu.

Bayan Symmington, "Ah," dedi. "İşte bu da Megan."

Bayan Symmington'un ses tonundaki tınıda sanki Megan'ın varlığını tamamen unutmuş gibi bir şaşkınlık vardı.

Kız içeri girdi ve beceriksizce, nazik sayılamayacak bir tavırla ellerimizi sıktı.

Bayan Symmington, "Korkarım senin çayını unuttum, tatlım," dedi. "Bayan Holland ve çocuklar çaylarını yanlarına aldılar, dolayısıyla bugün çocuk odasında çay servisi yok. Senin onlarla gitmediğini unutmuşum."

Megan başını salladı.

"Sorun değil. Mutfakta içerim."

Odadan çıktı. Her zamanki gibi giysileri uyumsuz ve derbeder, çorapları ise delikti.

Bayan Symmington özür dilercesine hafifçe gülümseyerek, "Zavallı Megan'ım benim," dedi. "Şimdi tam da zor yaşlarda, biliyorsunuz işte. Çok ürkek ve çekingen, ne yapacağını bilmiyor. Kızlar okuldan yeni ayrıldıklarında genellikle böyle oluyorlar. Tam olgunlaşmamış."

Joanna'nın başını arkaya attığını gördüm. Bu kız kardeşimin savaşa hazırlandığının işaretiydi.

Joanna, "Megan yirmi yaşında, öyle değil mi?" diye sordu.

"Ah, evet, evet öyle ama yaşına göre biraz çocuk. Hâlâ küçük bir çocuk gibi. Kızların hemen büyümemesi bence hoş bir şey." Bayan Symmington yeniden güldü. "Sanırım tüm anneler çocuklarının hep bebek kalmasını isterler."

Joanna, "Neden öyle olsun ki, anlamıyorum," dedi.

Bayan Symmington'un buna da yanıtı vardı.

"Her sözü o kadar da ciddiye almamalısınız, Bayan Burton."

O an Bayan Symmington'dan pek hoşlanmadığımı fark ettim. O anemik, cansız, solgunlaşmış güzelliğin gerisinde bencil ve arsız bir insan gizliydi. Söylediği her sözcükle kadına nefretim biraz daha artıyordu.

"Zavallı Megan! Korkarım o biraz zor bir çocuk. Onun ilgisini çekecek, onu oyalayacak bir şeyler bulmaya çalışıyorum. Sanırım uzaktan eğitimle öğrenilebilecek çok şey var. Tasarımcılık, modelistlik, ayrıca daktilo ve steno da öğrenebilir."

Joanna'nın gözündeki o kızıl öfke kıvılcımını görebiliyordum.

Joanna yeniden briç masasına otururken, "Herhalde o da partilere filan katılacak, değil mi?" diye sordu. "Onun dönüşü onuruna danslı bir parti düzenlemeyi düşünüyor musunuz?"

"Dans mı?" Bayan Symmington şaşırmış görünüyordu. Bunun ona komik geldiği anlaşılıyordu. "Oh hayır, burada öyle şeyler yapmayız."

"Anlıyorum. Yalnızca tenis partileri ve onun gibi şeyler, değil mi?"

"Tenis kortumuz yıllardır kullanılmadı. Ne Richard ne de ben tenis oynuyoruz. Sanırım daha sonra – oğlanlar büyüyünce. Neyse, Megan yapacak birçok şey bulacaktır. Şimdilik yalnızca boş boş ortalıkta dolanmak bile onu mutlu etmeye yetiyor. Bakayım ne verebilirim. İkili... hayır koz."

Daha sonları eve dönerken Joanna öfkeyle frene öyle bir bastı ki araba savruldu.

"Zavallı kızcağız, bu onun açısından ne kötü bir durum."

"Megan mı?"

"Evet. Annesi onu hiç sevmiyor."

"Joanna abartma, o kadar da değil."

"Evet, kesinlikle öyle! Çocuğunu sevmeyen çok anne vardır. Sanırım Megan'ın bu evde olması rahatlarını kaçırıyor, o istenmeyen ördek yavrusu. O yapıyı bozuyor, Symmington'lar onsuz bir bütün. Megan'ın onların arasında yeri yok. O olmadan Symmington'lar tam bir aile. Duygusal bir insan için katlanılamayacak bir durum bu, sanırım Megan da çok *duygusal bir kız*."

"Evet," dedim. "Sanırım öyle."

Kısa bir sessizlik oldu.

Sonra birden Joanna muzip bir kahkaha attı.

"Dadı konusunda şans yüzüne gülmedi."

"Ne dediğini anlamıyorum."

"Saçmalama. Kıza her bakışında yüzünde o erkeklere özgü özlemi gördüm. Tabii hayal kırıklığını da. Haklısın. Çok yazık."

"Neden söz ettiğini anlamıyorum."

"Aslında bu beni yine de mutlu ediyor. Canlanmaya başladığının ilk işareti. Hastanedeyken senin için bayağı endişelenmiştim. Seninle ilgilenen o dünyalar güzeli hemşireye bakmıyordun bile. Gerçekten de çok çekici bir yaratıktı; bir hasta için dünya nimeti!"

"Böyle konuşmayı sana yakıştıramıyorum, Joanna."

Joanna bu uyarıma bir an olsun aldırmadan konuşmayı sürdürdü.

"Kısa etekli güzel bir yaratığa ilgi duyduğunu görmek beni bayağı rahatlattı. Dadı gerçekten güzel. Bu güzellikle en ufak bir çekiciliği, seksapeli olmaması ise gerçekten tuhaf. Acayip bir durum bu Jerry. Bazı kadınlarda olan bazılarında ise hiç olmayan bu şey ne ki? Bir kadını yalnızca havadan bahsetse bile çevresindeki tüm erkekle-

rin yanına gelip onunla havayı konuşmayı isteyecekleri kadar çekici kılan ne? Sanırım "Yaratan" zaman zaman bir hata yapıyor. Afrodit yüzü ve vücudu ve de bununla uyumlu bir çekicilik. Ne muhteşem olurdu değil mi? Olması gerektiği gibi... Ama sonra bir şeyler ters gidiyor ve Afrodit'in çekiciliği yüzüne bakılamayacak kadar çirkin birinde ortaya çıkıyor. Tabii o zaman da diğer kadınlar çıldırıyor ve, 'Erkekler onda ne buluyorlar ki? Güzel bile değil,' demeye başlıyorlar."

"Söyleyeceklerin bitti mi Joanna?"

"Bana hak veriyorsun, değil mi?"

Gülümsedim. "Hayal kırıklığı konusunda evet."

"Burada sana uygun başka biri yok. Sonuç olarak Aimée Griffith'e kalıyorsun."

"Tanrı korusun."

"Biliyorsun o da oldukça güzel bir kız."

"Benim için çok fazla Amazon."

"Yaşamın tadını çıkardığı doğru. İnsanı rahatsız edecek kadar hareketli, öyle değil mi? Her sabah soğuk bir duş alıyorsa hiç şaşırmam."

"Peki ya sen... sen kendin için ne düşünüyorsun?" diye sordum.

"Ben mi?"

"Evet. Seni tanıyorsam sen de burada biraz gönül eğlendirmek isteyeceksin."

"İyi de böyle konuşmak sana yakışıyor mu? Sonra Paul'ü unutuyorsun."

Joanna'nın derin derin iç çekmesi benim için hiç de inandırıcı değildi.

"Paul'ü senin dediğin gibi unutmuş filan değilim. Ama şundan eminim ki sen on gün sonra, 'Paul mü?' diyeceksin. 'Paul de kim? Bu isimde birini hiç tanımadım,' diyeceksin."

Joanna, "Sen benim şıpsevdi filan olduğumu düşünüyorsun herhalde," dedi.

"Söz konusu olan Paul gibi erkeklerse öyle olman beni yalnızca sevindirir."

"Ondan hiçbir zaman hoşlanmadın. Ama aslında Paul bir dâhiydi."

"Belki. Ama hiç sanmıyorum. Eğer öyleyse bile duyduklarım bana dâhilerin nefret edilmesi gereken insanlar olduğunu gösteriyor. Neyse, burası dâhileri tartışmanın yeri değil."

Joanna başını yana eğerek bir an düşündü.

Sonra hüzünle, "Korkarım öyle," diye mırıldandı.

"Owen Griffith'le ilgilenmek durumunda kalacaksın," dedim. "Buradaki bekâr tek erkek o. Tabii Albay Appleton'ı da hesaba katarsan o başka. Bütün akşam aç bir tazı gibi sana bakıp durdu."

Joanna bir kahkaha attı.

"Gerçekten de öyle. Çok utandım."

"Numara yapma. Sen bundan utanmazsın."

Joanna yanıt vermeden arabayı bahçeye soktu ve doğruca garaja götürdü.

Sonra, "Bu fikrin hiç de fena olmayabilir," dedi.

"Hangi fikrim?"

Joanna, "Bir erkek yalnızca benimle karşılaşmamak için neden yolun karşı tarafına geçer ki?" dedi. "Her şey bir yana, çok kaba bir davranış bu."

"Anlıyorum," dedim. "Adamı büyük bir soğukkanlılıkla avlamak niyetindesin."

"Görmezden gelinmek hiç hoşuma gitmez."

Ağır ağır, dikkatle arabadan inip koltuk değneklerimi aldım.

Sonra kız kardeşime bir uyarıda bulundum.

"Sana şunu söyleyeyim, yavrum. Owen Griffith o senin sürekli sızlanıp yakınan kendini sanatçı sanan genç adamlarından biri değil. Dikkatli ol, arı kovanına çomak sokma. O adam tehlikeli olabilir."

Bu olasılık Joanna'yı pek sevindirmişti.

"Sahiden öyle mi düşünüyorsun?"

Ciddi ciddi, "O zavallıyı rahat bırak," dedim.

"Benim geldiğimi görünce karşı kaldırıma geçmeye nasıl cesaret edebilir?"

"Siz kadınlar hep aynısınız. Bir şeyi kafanıza taktınız mı takıyorsunuz. Eğer yanılmıyorsam bir şey yaparsan Aimée de sana düşman olur."

Joanna, "O zaten benden hoşlanmıyor," dedi, düşünceli ancak mutlu bir havada.

Sert bir ifadeyle, "Buraya sakin, sessiz bir yaşam için geldik," dedim. "Bunu sağlamaya da çalışacağım."

Ne yazık ki sessiz ve sakin yaşam ulaşabileceğimiz belki de en son şeydi.

4. BÖLÜM

I

Yanılmıyorsam, bir hafta kadar sonra Partridge bana Bayan Baker'ın benimle bir iki dakika konuşmak istediğini haber verdi.

Bayan Baker ismi benim için hiçbir anlam taşımıyordu.

Şaşkınlık içinde, "Bayan Baker da kim?" diye sordum "Bayan Joanna'yla konuşsa olmaz mı?"

Ancak kadının özellikle benimle konuşmak istediği anlaşılıyordu. Bayan Baker gündelikçi Beatrice'in annesiydi.

Beatrice'i unutmuştum bile. On beş günden beri evde sık sık seyrek kır saçlı, orta yaşlı bir kadınla karşılaşıyordum. Beni gördüğünde genellikle dizlerinin üstünde oluyor ve banyo, merdiven ya da koridorda yengeç gibi yan yan dolanıyordu. Onun yeni gündelikçimiz olduğunu düşünüyordum. Beatrice ise tamamen aklımdan çıkmıştı.

Kızın annesiyle konuşmayı reddedemezdim, özellikle de Joanna'nın dışarıda olduğunu öğrendikten sonra. Ama itiraf etmeliyim ki bu konu beni biraz endişelendiriyordu. İçten içe Beatrice'in duygularıyla oynamakla suçlanmayacağımı umuyordum. Beatrice'in annesini beklerken içimden o imzasız mektupları yazana küfrettim.

BELONGS TO KAOS TEAM

Bayan Baker hızlı hızlı konuşan, iriyarı, yüzü güneşten yanmış bir kadındı. Kadının öfkeli ya da beni suçlayan bir hali olmadığını anlayınca rahatladım.

Kapı Partridge'in arkasından kapanır kapanmaz Bayan Baker konuşmaya başladı.

"Sizi rahatsız ettiğim için beni bağışlayacağınızı umuyorum, beyefendi. Ancak sizinle konuşmamın uygun olacağını düşündüm. Bu koşullar altında ne yapmam gerektiği konusunda bana yol gösterirseniz çok mutlu olacağım. Çünkü bence bir şeyler yapılması gerekiyor, efendim, muhakkak bir şeyler yapılmalı. Ben asla bu günün işini yarına bırakmaktan hoşlanan bir insan olmadım. Ağlayıp sızlanmakla da hiçbir şey hallolmaz. Aynen rahibin geçen haftaki vaazda söylediği gibi, 'Doğru zamanda harekete geçip, bir şey yapmak' gerekiyor."

Aklım karışmıştı. Konuşmanın başından önemli bir kısmı kaçırmışım gibi bir his içindeydim.

"Elbette," dedim. "Şey... oturmaz mısınız, Bayan Baker? Size elimden geldiğince yardımcı olmaya çalışacağımdan emin olabilirsiniz; tabii yapabileceğim bir şey varsa..." Susarak bekledim.

Bayan Baker bir iskemlenin kenarına ilişti.

"Çok teşekkür ederim, efendim. Çok naziksiniz. Buraya geldiğim için mutluyum. Beatrice yatağına uzanmış, çaresizlik içinde ağlayıp duruyordu. Ona, 'Bay Burton ne yapılması gerektiğini bilir, ne de olsa o Londralı bir centilmen,' dedim. Ve tabii bir şey yapılması lazım. Delikanlılar dik başlı oluyorlar, kafalarına eseni yapıyor, laf anlamıyorlar. Özellikle de genç kızların söylediklerini hiç dinlemiyorlar. Beatrice'e, 'Senin yerinde ben olsam,' dedim. 'Ona ağzının payını verirdim, değirmendeki kızın da hesabını sorardım.'"

İyiden iyiye şaşırmıştım.

"Bağışlayın ama..." dedim. "Pek anlayamadım. Ne oldu?"

"Mektuplar, efendim. Kötü mektuplar. Üstelik aşağılayıcı da; çok kötü, çirkin sözcüklerle dolu. İncil'dekilerden bile kötü."

Bu ilginç ayrıntıyı bir tarafa bırakarak çaresizce, "Kızınıza başka mektuplar da mı geldi?" diye sordum.

"Ona gelmedi. Beatrice yalnızca bir tek mektup aldı. Buradan ayrılmasına neden olan o mektubu."

"O suçlamaların gerçekle hiçbir ilgisi..." diye açıklamaya başladıysam da Bayan Baker kesin ve saygılı bir tavırla sözümü kesti.

"Bana mektuptakilerin tamamının kötü niyetli yalanlar olduğunu söylemenize hiç gerek yok, efendim. Partridge de öyle olduğunu belirtti, zaten ben de öyle olduğundan emindim. Sizin öyle bir insan olmadığınızı biliyorum, ayrıca hastaneden yeni çıkmışsınız, yarı yatalak sayılırsınız. Kötü, iğrenç yalanlardı bunlar. Ama ben yine de Beatrice'e buradan ayrılmasının doğru olacağını söyledim, dedikodunun nasıl bir şey olduğunu bilirsiniz, efendim. İnsanlar hemen, 'Ateş olmayan yerde duman çıkmaz,' derler. Genç kızların çok dikkatli olmaları gerekir. Ayrıca o mektupta yazılı olan şeyler Beatrice'i çok utandırmıştı. Dolayısıyla kızım bana artık buraya gelmeyeceğini söylediği zaman, 'Çok doğru yapıyorsun,' dedim. Tabii ikimiz de sizi güç durumda bırakacağımız için üzülüyorduk ama..."

Cümleyi nasıl tamamlayacağını bilemeyen Bayan Baker derin bir soluk alarak devam etti.

"Böylece tüm o çirkin dedikoduların sona ereceğini umuyordum. Ama şimdi de garajda çalışan Beatrice'in sözlüsü George'a bir mektup gelmiş. Mektupta Beatrice hakkında korkunç şeyler yazıyor. Kızımın Fred Ledbetter'ın oğlu Tom'la çıktığından söz ediliyor. Emin olun, efendim, kızımın o gençle yalnızca bir 'merhabası' var, bunun ötesinde bir şey yok."

Bay Ledbetter'ın oğlu Tom'dan bahsedilmesi aklımın iyice karışmasına neden olmuştu.

"Şunu iyice anlamaya çalışayım. Beatrice'in erkek arkadaşına kızın başka bir delikanlıyla ilişkisi olduğunu bildiren imzasız bir mektup mu gelmiş?"

"Evet, efendim. Üstelik çok çirkin bir mektup, iğrenç iddialar var, çok kötü sözcükler kullanılmış. Genç George öfkesinden çıldırmış durumda. Bize gelip Beatrice'e böyle bir şeye asla göz yummayacağını, sırtını döndüğü anda başka erkeklerle ilişki kurmasını kabul edemeyeceğini söyledi. Beatrice bütün bu iddiaların yalan olduğunu söyledi ama George, 'Ateş olmayan yerden duman çıkmaz!' diye bağırarak öfke içinde fırlayıp gitti. Beatrice ise –zavallı yavrum– çaresizlik içinde ağlıyor. Ona, 'Ben hemen şapkamı giyip, doğruca Bay Burton'a gidiyorum,' dedim."

Bayan Baker susmuş, bana bakıyordu. Aynen ustaca bir numara sergilemiş zeki bir köpeğe benziyordu.

"Peki, neden bana geldiniz?" diye sordum.

"Duyduğuma göre o iğrenç mektuplardan size de gelmiş, efendim. Londralı bir centilmen olarak ne yapılması gerektiğini bileceğinizi düşündüm."

"Sizin yerinizde olsaydım, polise giderdim," dedim. "Bunun bir şekilde durdurulması gerekiyor."

Bayan Baker şaşkınlık içindeydi.

"Yoo, hayır, efendim, polise gidemem."

"Neden?"

"Şimdiye kadar polisle hiç işim olmadı. Hiçbirimizin olmadı."

"Herhalde öyledir. Ama bu gibi şeyleri ancak polis çözümleyebilir. Bu onların işi."

"Bert Rundle'a mı gideceğiz?"

Bert Rundle'ın polis memuru olduğunu biliyordum.

"Sanırım polis merkezinde bir müfettiş ya bir dedektif vardır."

"Polis merkezine ben mi gideceğim?" Bayan Baker'ın sesinde sitem ve hayret bir aradaydı.

"Size tek önerim bu olabilir."

Bayan Baker ses çıkarmadı, ikna olmadığı anlaşılıyordu.

Hüzünlü bir ciddiyetle, "Bu mektuplara engel olunması gerekiyor, efendim," dedi. "Bunu yazan her kimse durdurulması şart. Yoksa er geç kötü bir şey olacak."

"Mektupların kendisi de yeterince kötü zaten," dedim.

"Ben *şiddeti* kastediyorum, efendim. Genç delikanlıların yapılarında şiddet var, duygularını frenlemekte zorlanıyorlar; hoş daha yaşlılar da öyle ya."

"Bu mektuplardan başka alanlar da oldu mu?" diye sordum.

Bayan Baker başını salladı.

"Durum gitgide kötüleşiyor, efendim. Örneğin Blue Boar hanının sahipleri Bay ve Bayan Beadle her zaman çok mutlu bir çift olmuşlardır ama sonra o mektuplar gelmeye başladı ve Bay Beadle kuşkulanmaya, kafasında hiç olmayacak şeyler kurmaya başladı – gerçekte asla olmayan şeyler!"

Öne doğru eğildim.

"Bayan Baker, acaba bu iğrenç mektupları kimin yazmış olabileceği konusunda bir fikriniz var mı?"

Kadın başını "evet" anlamında sallayınca şaşırdım.

Bayan Baker, "Bir fikrimiz var, efendim," dedi. "Hepimiz aynı fikirdeyiz."

"Kim?"

Kadının isim vermekten kaçınacağını sanıyordum ama o hemen, hiç duraksamadan yanıt verdi.

"Bayan Cleat. Hepimiz onun yapmış olabileceğini düşünüyoruz. Hatta bundan eminiz."

O sabah o kadar çok isim duymuştum ki şaşırmıştım.

"Bayan Cleat da kim?" diye sordum.

Anladığım kadarıyla Bayan Cleat yevmiyeyle çalışan yaşlı bir bahçıvanın karısıydı. Değirmene giden yoldaki bir kulübede oturuyordu. Daha sonraki sorularıma ise ikna edici yanıtlar alamadım. Bayan Cleat'in bu mektupları niçin yazmış olabileceğine ilişkin soruma Bayan Baker yalnızca, "Bu tam ona göre bir iş," diye yanıt verdi.

Sonunda kadın gitmişti. Ona tekrar tekrar polise başvurmasını önerdim. Ancak Bayan Baker'ın bu önerime uymayacağı anlaşılıyordu. Hayal kırıklığına uğramış gibi bir hali vardı.

Bayan Baker'ın anlattıklarını düşündüm. Kesin bir kanıt yoktu ama tüm kasaba Bayan Cleat'in suçlu olduğunu düşündüğüne göre bu doğru olabilirdi. Gidip bu konuyu Dr. Griffith ile konuşmaya karar verdim. O Cleat denilen kadını tanıyor olmalıydı. Eğer o da uygun görürse, o ya da ben polise gidip, bu öfke uyandıran karmaşanın arkasında Bayan Cleat'in olabileceğini söyleyebilirdik.

Griffith'in hasta muayenelerinin bitmiş olacağını umduğum bir saatte onu ziyarete gittim. Son hasta da çıktıktan sonra muayene odasına girdim.

"Oh merhaba. Siz miydiniz Burton?"

Ona Bayan Baker'la yaptığım konuşmadan bahsederek, kasabalıların suçlunun Bayan Cleat olduğuna inandıklarını açıkladım. Doğrusu bu ya Griffith'in beni dinledikten sonra başını sallaması beni hayal kırıklığına uğrattı.

"Bu o kadar basit değil."

"Yani sizce bunun arkasında Cleat denilen kadın olamaz mı?"

"Olabilir. Ama ben öyle olduğunu sanmıyorum."

"Öyleyse herkes neden onun olduğunu düşünüyor?"

Gülümsedi.

"Ah, anlamıyorsunuz. Bayan Cleat, kasabanın büyücüsü."

"Aman Tanrım!" diye haykırdım.

"Evet. Yaşadığımız modern çağda bu, insanların tuhafına gidiyor. Sanırım durumu açıklamamda yarar var. Bilirsiniz, bazı kimseleri ya da bazı aileleri kızdırmanın doğru olmayacağı gibi gizemli bir duygu hep vardır, bir tür önyargı, bir çeşit batıl inanç. Bayan Cleat'in ailesinde de büyücü ya da falcı kadınların çok sayıda olduğu biliniyor. Korkarım kadın da bu miti yaşatmak için elinden geleni yapıyor. Kırıcı, sert bir espri anlayışı olan tuhaf bir kadın o. Eğer bir çocuk parmağını keser, kötü bir şekilde düşer ya da kabakulağa yakalanırsa hiç çekinmeden, 'Evet, geçen hafta elmalarımı çalmıştı,' ya da 'Kedimin kuyruğunu çekmişti,' demekten çekinmeyecek kadar da patavatsız. Tabii bir süre sonra anneler o ortalarda göründüğü zaman çocuklarını hemen yanlarına çeker oldular. Bazı kadınlar ise evlerinde hazırladıkları ballı çörek ya da kekleri Bayan Cleat'e götürüp, onu kazanmaya, onun beddua etmesini önlemeye çalıştılar. Gülünç bir batıl inanç ama gerçek bu. Tabii doğal olarak da bu işin altında da Bayan Cleat'in olduğunu düşünüyorlar."

"Ama bunu yapan o değil, öyle mi?"

"Ah, evet. O öyle bir kadın değil. Bu... bu o kadar basit değil."

Merakla doktora baktım.

"Sizin bu konuda bir fikriniz var mı?"

Başını salladı ama gözleri uzaklara dalıp gitmişti.

"Hayır. Hiçbir fikrim yok. Ama bu iş hiç hoşuma gitmiyor, Burton. Bu yüzden birileri zarar görecek, bunu hissediyorum."

II

Bir hafta kadar sonra dışarıdan eve döndüğümde Megan'ı verandanın merdivenlerinde oturmuş beni beklerken buldum. Çenesini dizlerine dayamış oturuyordu.

Beni her zamanki kayıtsız tavrıyla selamladı.

"Merhaba," dedi. "Öğlen yemeğine kalabilir miyim?"

"Tabii," dedim.

Tam Partridge'e sofrayı üç kişilik kurmasını söylemeye gidiyordum ki arkamdan seslendi.

"Yemeğiniz azsa ya da biftek filan gibi paylaşılması zor bir şeyse, söyleyin kalmam."

Sanırım Partridge bile Megan'a değer vermiyordu. Haberi verdiğimde bir şey söylememesine rağmen yüz ifadesinden bu açıkça anlaşılıyordu.

Verandaya döndüm.

Megan kaygıyla, "Bir sakıncası yok, değil mi?" diye sordu.

"Yok," dedim. "Öğlen yemeğinde İrlanda yahnisi varmış."

"İyi güzel, yahni de diğer sıradan tencere yemekleri gibi bir şey, değil mi? Yani demek istediğim bol patates ve baharat."

"Kesinlikle."

Sigaramı çıkardım ve Megan'a uzattım. Kızardı.

"Çok naziksiniz."

"Alır mıydınız?"

"Hayır, içeceğimi sanmıyorum. Ama bana sigara ikram etmeniz çok büyük nezaket, sanki ben de gerçek bir insanmışım gibi."

Güldüm.

"Gerçek bir insan değil misiniz?"

Megan, "Hayır," anlamında başını salladı. Sonra da konuyu değiştirmek istercesine bacağını uzattı.

Gururla, "Çoraplarımı onardım," dedi.

Çorap onarma konusunda uzman değildim ama çorapla uyumsuz renkte yünle yapılmış o tuhaf büzükler bana hiç de başarılı bir çalışma gibi görünmediler.

Megan, "Delikler daha iyiydi," dedi. "Bunlar daha çok rahatsız ediyorlar."

"Öyleye benziyor," dedim.

"Kız kardeşiniz çorap onarma konusunda iyi midir?"

Joanna'yı el işi yaparken görüp görmediğimi düşündüm.

"Bilmiyorum," diye itiraf etmek zorunda kaldım.

"Peki, çorabı delinince ne yapıyor?"

"Sanırım atıyor, yenisini alıyor," dedim istemeyerek olsa da.

"Çok akılcı. Ama benim bunu yapmam olanaksız. Benim yalnızca cep harçlığım var, yılda kırk sterlin. Bununla pek fazla bir şey yapılamıyor."

Ona hak verdim.

Megan üzüntüyle, "Eğer yalnızca siyah çorap giyebilseydim, yırtık kısımlarda bacaklarımı siyah mürekkeple boyardım, yırtıklar görünmezdi," dedi. "Okulda öyle yapardım. Dikiş öğretmenimiz Bayan Batworthy'nin gözleri fazlasıyla bozuktu, hiçbir şeyi görmezdi. Bu yöntem çok işe yarardı."

"Öyle olmalı," dedim.

Pipomu yaktım. Bir süre konuşmadık. Neden sonra sessizliği bozan yine Megan oldu.

Birden haşin bir ses tonuyla, "Siz de herkes gibi benim korkunç bir insan olduğumu düşünüyorsunuz, değil mi?" diye sordu.

Şaşkınlıktan pipom ağzımdan düştü. Boyalı lületaşından yapılmış, şık pipo kırılmıştı.

Megan'a dönüp öfkeyle, "Ne yaptığını görüyorsun, değil mi?" dedim.

Çocukların en anlaşılmazı kendisinden beklenileceği şekilde neşeyle güldü.

"Sizi seviyorum," dedi.

Bu insanın içini ısıtan bir ifadeydi. Aynen insanın konuşabilse köpeğinin söylemesini hayal ettiği sıcaklıkta bir sözcük. O an

Megan'ın ata benzemesine rağmen gerçekte köpek gibi olduğunu düşündüm. İnsana benzemediğiyse kesindi.

Özenle pipomun parçalarını toplarken, "Ne diyordun?" diye sordum.

"Benim korkunç bir yaratık olduğumu düşündüğünüzü." Ancak Megan'ın sesi daha önce aynı şeyi söylediği zamankinden farklıydı, değişmişti.

"Neden öyle düşüneyim?"

"Çünkü öyleyim."

Sert, sert, "Aptallık etme," dedim.

Megan başını salladı.

"Sorun da bu zaten. Ben aptal değilim. İnsanlar öyle olduğumu sanıyorlar. Oysaki ben herkesin içyüzünü biliyor, onlardan nefret ediyorum."

"*Nefret mi* ediyorsun?"

Hüzünlü, çocuksu bakışlarını gözlerime dikti. Üzgün, kaygılı bir bakıştı bu.

"Evet," dedi Megan. "Siz de benim yerimde olsaydınız onlardan nefret ederdiniz. İstenmeyen bir insan olsaydınız..."

"Biraz abartıyor olamaz mısın? Yanlış düşünceler bunlar."

"Doğru. Gerçekleri söylediğiniz zaman insanlar hep böyle söylerler. Bu doğru. Beni istemiyorlar ve ben nedenini de biliyorum. Annem beni hiç sevmiyor. Çünkü ona babamı anımsatıyorum, anneme çok ıstırap çektirmiş olan, herkesin çok kötü bir insan olduğunu söylediği babamı. Tabii anneler evlatlarını istemediklerini söyleyemez, öylece çekip gidemezler. Kediler gibi sevmedikleri yavrularını yiyemezler de. Bence bu çok akıllıca bir şey. Öyle olsa ne üzüntü olur, ne kargaşa. Yer kurtulurlar. Ama ne yazık ki anneler yavrularına sahip olmak, onlara bakmak zorundalar. Okul dönemimde sorun yoktu. Beni uzağa okula yollayabiliyorlardı. Anlayacağınız annem artık yalnızca üvey babamı ve oğullarını istiyor, beni değil."

"Ben yine de yanlış düşündüğün kanısındayım, Megan. Diyelim ki haklısın, söylediklerinin bazıları doğru – neden buradan uzaklaşıp kendi yaşamını kurmuyorsun?"

Gülümsedi. Çocukça bir gülümseme değildi bu.

"Yani çalışmalı mıyım? Bir mesleğim mi olmalı? Kendi hayatımı kendim mi kazanmalıyım?"

"Evet."

"Nasıl?"

"Sanırım meslek eğitimi alabilirsin, steno... muhasebe gibi."

"Başarabileceğimi sanmıyorum. O işleri pek beceremiyorum. O konularda çok aptalım. Ayrıca..."

"Evet?"

Başını arkaya çevirmişti. Ağır ağır bana döndü. Yüzü kıpkırmızı, gözleri yaşlıydı. Yine aynı çocuksu sesle konuşmaya başladı.

"Neden gidecekmişim ki? Niçin beni buradan kaçırmalarına izin vereyim? Beni istemiyorlar ama ben *kalacağım*. Kalacağım ve hepsini pişman edeceğim. Aşağılık domuzlar! Lymstock'taki herkesten nefret ediyorum. Benim aptal ve çirkin olduğumu düşünüyorlar. Onlara göstereceğim... göstereceğim onlara! Ben..."

Çocukça, acınası bir hiddetti onunki.

Evin köşesindeki çakıllık kısımdan ayak sesleri duyuluyordu.

Telaşla, "Kalk," dedim. "İçeri git. Salonun camlı kapısından içeri gir. Birinci kata çık. Koridorun sonunda banyo var. Yüzünü yıka. Çabuk."

Joanna köşeyi dönüp bana yaklaşırken Megan da yerinden fırlayıp balkon penceresinden eve daldı.

Kardeşim, "Öf, çok sıcak," diye seslendi. Sonra yanıma oturarak başındaki eşarbını çıkarıp bununla yüzünü yelpazelemeye başladı. "Hâlâ bu spor ayakkabılara alışmaya çalışıyorum. Kilometrelerce yürüdüm. Bu arada bir şey öğrendim. İnsanın spor ayakkabı-

larında böyle süslü delikler olmamalı. Katırtırnaklarının dikenleri o deliklerden girip insanın ayağına batıyor. Jerry, biliyor musun, bizim bir köpek almamız gerekiyor."

"Ben de aynı fikirdeyim," dedim. "Bu arada Megan öğle yemeğinde bizde."

"Öyle mi? İyi."

"Ondan hoşlanıyor musun?"

Joanna, "Bence Megan sanki doğumda değiştirilmiş bir çocuk," dedi. "Periler asıl çocuğu almışlar ve yerine Megan'ı bırakmışlar. Böyle biriyle karşılaşmak ilginç. Neyse yukarı çıkıp yüzümü yıkayayım."

"Hemen olmaz," dedim. "Yukarıda Megan yüzünü yıkıyor."

"Öyle mi? O da mı yürüyüş yapmış?"

Joanna aynasını çıkarıp, uzun uzun yüzünü inceledi. Sonra da, "Bu rujun rengini beğenmiyorum," diye mırıldandı.

O sırada Megan camlı veranda kapısından dışarı çıktı. Sakindi, oldukça temizdi ve son fırtınanın izlerini silmişti. Çekinerek Joanna'ya baktı.

Hâlâ yüzüyle ilgilenen Joanna başını çevirmeden, "Merhaba, öğle yemeğine gelmene sevindim," dedi. "Tanrım, burnumun üzerinde de bir çil çıkmış. Bir şeyler yapmalıyım. Çil yalnızca İskoçlara yakışan bir şey."

Partridge, dışarı gelerek soğuk bir ifadeyle yemeğin hazır olduğunu bildirdi.

Joanna ayağa kalktı. "Haydi, gelin. Açlıktan ölüyorum."

Megan'ın koluna girdi ve ikisi birlikte eve girdiler.

5. BÖLÜM

I

Görüyorum ki öykümde bir boşluk var. Şu ana kadar rahip ve karısı Bayan Dane Calthrop'tan pek ya da hiç bahsetmemişim. Oysaki onlar ilginç, güçlü kişiliklerdi. Rahip Dane Calthrop kitaplarıyla ansiklopedilerinden pek başını kaldırıp ortalarda görünmezdi ama Bayan Calthrop insanı korkutacak kadar her şeyi bilen, her yerde karşınıza çıkan bir kadındı. Belki de ondan bahsetmeyişimin nedeni ilk andan itibaren ondan çekinmemdi. Kişilik sahibi, inanılmayacak kadar her şeyden haberi olan bir kadındı. Kesinlikle tipik bir rahip karısı değildi ama doğrusunu söylemek gerekirse, tipik rahip karısının nasıl olması gerektiğini de tam olarak bildiğimi iddia edemezdim.

Tek anımsayabildiğim iriyarı, güçlü, kocasına taparcasına bağlı, sakin, sıradan, hiçbir özelliği olmayan bir kadın olduğu. O kadar az konuşuyordu ki onunla bir sohbeti sürdürmek bilmece çözmek gibi bir şeydi.

Diğer yandan basındaki her şeye burnunu sokan, tatsız konuşmalarıyla ortalığı karıştıran rahip eşlerinin konu edildiği karikatürlerden yola çıkacak olursam, kesinlikle öyle değildi ama zaten gerçekte öyle tiplerin var olduğundan da emin değildim.

BELONGS TO KAOS TEAM

Bayan Dane Calthrop hiçbir şeye burnunu sokmuyordu ama her şeyi bilmek gibi gizemli bir gücü vardı. Çok geçmeden kasabadaki herkesin ondan bir ölçüde korktuğunu keşfettim. Öğüt vermiyor, kimseye karışmıyordu ama sanki kasabanın vicdanıydı, kutsal bir kişilikti.

Havanın nasıl olduğunun onun için bir önemi yoktu. Onu sıcak günlerde kalın tüvit giysilerle dolaşırken, yağmur, hatta sulu sepken yağdığı bir günde ise sırtında gelincikli basma elbisesi, kasabanın anacaddesinde dalgın dalgın yürürken görebiliyordunuz. Tazıyı andıran ince, zarif bir yüzü vardı. İnsanı sarsacak kadar da açık sözlüydü.

Megan'ın öğle yemeğine geldiğinin ertesi günü rahibin karısı beni anacaddede durdurdu. Her zamanki gibi yine şaşırdım. Bayan Dane Calthrop genellikle yolda yürümekten çok tüm dikkatiyle bir şeyi ya da birini izleyen birini andırırdı. Gözleri daima uzak ufuklara dikili olurdu. Bu yüzden de onun yakın çevreyi görmediğini, asıl hedefinin iki buçuk kilometre ötede olduğunu düşünürdünüz.

"Ah, Bay Burton!" dedi. Bunu zor bir bilmeceyi çözmeyi başarmış ya da aradığını bulmuş bir insan havasında söylemişti. Beni aradığı anlaşılıyordu. Bayan Calthrop ufka bakmayı bırakarak bakışlarını bana yoğunlaştırmaya çalıştı.

"Sizinle bir şey konuşacaktım... ama neydi?"

Ona bu konuda yardımcı olamazdım. Kaşlarını çattı, ciddi ciddi düşündü.

"Neydi... neydi... şey... kötü bir şeydi."

Şaşırarak, "Vah, vah! Neydi acaba?" dedim.

Bayan Calthrop birden haykırdı. "Hah işte! Bu yüzden İ harfinden bile nefret eder oldum. O imzasız mektuplar. Nedir bu sizinle birlikte kasabada başlayan imzasız mektuplar öyküsü?"

"Bizimle başlamadı," dedim. "Zaten varmış."

Bayan Calthrop suçlayan bir havada, "Siz buraya gelene dek kimse öyle mektuplar almıyordu," diye haykırdı.

"Alıyorlarmış, Bayan Dane Calthrop," dedim. "Çok önce başlamış bu olay."

"Yüce Tanrım! Bu iş hiç hoşuma gitmiyor."

Karşımda duruyordu. Gözleri yine uzak ufuklara dalıp gitmişti.

"Bu bana gerçek değilmiş gibi geliyor, bunda *bir terslik, bir kötülük* seziyorum. Burası böyle bir yer değildi. Kıskançlık, hainlik, kin ve kötü niyetli küçük günahlar. Bunlar doğal ama burada böyle bir şey yapabilecek biri olacağını hiç sanmazdım. Evet, gerçekten hiç düşünemezdim bunu. Bu beni çok üzüyor, bilmem gerekirdi."

Güzel gözlerini ufuktan ayırdı. Bir an göz göze geldik. Bakışları endişeliydi, bu gözlerde çocuklara özgü samimi bir şaşkınlık var gibiydi.

"Nereden bilecektiniz ki?" dedim.

"Genellikle bilirim. Bir şekilde bunu görev edindim. Rahip ayinleri yönetir ve sağlam doktrinlere dayanan vaazlar verir. Bu onun görevidir. Eğer bir din adamıyla evlenmeyi kabul ediyorsanız, doğal olarak onun karısına düşen görevleri de üstlenmiş olursunuz. Bir rahibin karısı insanların neler düşünüp, neler hissettiklerini bilmelidir, hatta bu konuda bir şey yapamasa bile. Ancak bu kez bu işi kimin yapmış olabileceğini..." Sustu, düşündü sonra dalgın dalgın ekledi. "Üstelik çok aptalca yazılmış mektuplar bunlar."

"Size de geldi mi?"

Bu soruyu çekinerek sormuştum ama o ciddiyetle yanıt verdi. Bu arada gözleri iyice açılmıştı.

"Ah evet, iki tane hayır hayır üç. Tam olarak ne yazdığını bile unuttum. Sanırım Caleb ve okuldaki bayan öğretmenle ilgili bir şeydi. Çok saçmaydı, çünkü Caleb'in kafası evlilik dışı ilişki gibi bir şeyi kesinlikle almaz. Her zaman da öyleydi. Bu anlamda rahip olduğu için şanslı sayılır."

"Evet," dedim. "Evet, elbette."

"Caleb fazlasıyla entelektüel biri olmasaydı, eminim aziz olurdu."

Bayan Calthrop'un bu görüşü konusunda yorum yapacak durumda değildim. Zaten Bayan Dane Calthrop da konuyu yeniden mektuplara getirdi, hem de çok tuhaf bir biçimde.

"Mektuplarda iddia edilebilecek o kadar çok şey varken bunlardan hiç bahsedilmemesi çok saçma. Bu bence çok garip!"

Sıkıntıyla, "Bunları yazanın kendisini kısıtladığı, herhangi bir iddiada bulunmaktan utanmış olabileceği söylenemez," diye mırıldandım.

"Ama mektupları yazan hiçbir şey *bilmiyor*. Gerçeklerin farkında bile değil."

"Yani?"

Dalgın, buğulu bakışlarını yine gözlerime dikti.

"Öyle ya elbette, burada zina çok... başka günahlar da. Bir sürü utanılacak sır var. Mektupları yazan neden bunlardan söz etmiyor?" Sustu sonra birden sordu. "Size gelen mektupta ne yazıyordu?"

"Kız kardeşimin aslında kardeşim olmadığı."

"Gerçekten kardeşiniz, değil mi?" Dane Calthrop bu soruyu hiç çekinmeden, dostça bir merakla sormuştu.

"Tabii ki öyle, Joanna öz kardeşimdir."

Bayan Calthrop başıyla onaylayarak, "İşte, benim demek istediğim de bu," dedi. "Hiç kuşkusuz başka bir şeyler vardır ama..."

Bunları söylerken dalgın, boş gözlerle beni süzüyordu. Birden Lymstock'takilerin Bayan Dane Calthrop'tan neden korktuklarını anladım. Herkesin yaşamında gizlemek istediği, başkalarının öğrenmeyeceğini umduğu şeyler vardır. Bana öyle geldi ki Bayan Calthrop bunların hepsini biliyordu.

O gün belki de yaşamımda ilk kez Aimée Griffith'in gür sesini duyunca sevindim.

"Merhaba Maud, seni gördüğüme sevindim. Bizim kulübün Açık Satış gününü değiştirmek istiyordum. Günaydın, Bay Burton." Sonra birden konuyu değiştirerek ekledi. "Markete uğrayıp siparişleri versem sonra da Enstitü'ye gitsek, sana uyar mıydı, Dane?"

Bayan Calthrop, "Peki olur, çok uygun," dedi.

Aimée Griffith markete gitti.

Bayan Dane Calthrop arkasından, "Zavallı," diye mırıldandı.

Şaşırdım. Herhalde Aimée Griffith'e acımıyordu.

"Biliyor musunuz, Bay Burton," diye ekledi. "Korkuyorum..."

"Mektup olayından mı?"

"Evet, evet, anlayacağınız... yani..." Sustu, düşünüyordu, gözlerini kapadı. Sonra ağır ağır önemli bir sorunu çözmüş biri havasında konuşmayı sürdürdü. "Kör bir nefret, evet, gözleri kör eden bir nefret... Kör bir adam bile bir rastlantıyla karşısındakinin kalbine bıçak saplayabilir. Ya bu olursa, Bay Burton?"

Bu sorunun yanıtını bir gün dahi geçmeden öğrenecektik.

II

Trajik haberi getiren Partridge oldu. Tuhaf bir şekilde kötü haber vermekten zevk alıyor, hatta böyle zamanlarda keyiften burnunun ucu titriyordu.

Parlayan gözler ve her zamandan daha hareketli bir burunla Joanna'nın odasına girmiş ve perdeleri açarken dudaklarını abartılı bir biçimde büzerek haberi vermişti.

"Bu sabah haberler kötü, bayan."

Londra'da yaşamanın alışkanlığıyla Joanna sabah kendine gelmekte zorlanıyor, tam ayılması birkaç dakika sürüyordu.

"İyi tamam," diyen Joanna söylenenleri umursamadan biraz daha uyumak için arkasını döndü.

Partridge çay servisini komodinin üzerine koyarken yeniledi.

"Korkunç! Korkunç bir şey bu! Büyük şok! Duyduğum zaman kulaklarıma inanamadım."

Hâlâ uyku sersemi olan Joanna gözlerini zorlukla açarak, "Nedir korkunç olan?" diye sordu.

"Zavallı Bayan Symmington." Partridge sesine daha da dramatik bir tını vererek ekledi. "Ölmüş."

"Ölmüş mü?" Joanna yatakta doğrulup oturdu. Uykusu tamamen açılmıştı.

"Evet, bayan, dün akşamüzeri. Üstelik daha da korkuncu, intihar etmiş."

"Ne diyorsun sen, Partridge? Bu olamaz!"

Joanna gerçekten de duyduğuna inanamıyordu. Şoktaydı, üstelik Bayan Symmington kesinlikle trajedilerle bağdaştırılacak biri değildi.

"Evet bayan, gerçek bu. Bayan Symmington bilinçli bir şekilde intihar etmiş. Ama zavallıcık buna mecbur olmuş."

"Mecbur mu olmuş?" Joanna o an durumu kavrayamamıştı. "Yani..."

Bakışlarıyla adeta Partridge'i sorguluyordu. Partridge başıyla onayladı.

"Bu doğru bayan. Yine o iğrenç mektuplardan biri!"

"Mektupta ne yazıyormuş?"

Ne yazık ki Partridge bunu öğrenmeyi başaramamıştı.

Joanna, "Bu korkunç bir şey!" dedi. "O mektuplar iğrenç şeyler. Ama ben yine de bir mektubun insanı intihara sürüklemesine bir anlam veremiyorum."

Partridge burnunu çekti sonra da anlamlı anlamlı mırıldandı.

"Mektupta yazan doğru olmadığı sürece öyle, bayan."

"Ah..."

Joanna, Partrigde odadan çıktıktan sonra çayını içti ve sırtına bir sabahlık alıp yanıma geldi. Bana haberi iletirken yüzü bembeyazdı.

Owen Griffith'in sözleri geldi aklıma. Karanlıkta atılan ok er geç hedefini bulacaktı. Ve o ok Bayan Symmington'u bulmuştu. Gerçi o bir sırrı olduğuna inanılacak son kadın gibi görünüyordu ama... Onun kurnaz fakat güçlü, dirençli bir kadın olmadığı belliydi, diye düşündüm. Kendini kolayca bırakıveren, zayıf, nahif, başkalarına sırtını yaslamaya gerek duyan biriydi o.

Joanna beni dürterek ne düşündüğümü sordu.

Ona Owen Griffith'in söylediklerini yineledim.

Joanna öfkeyle, "Tabii ya," dedi. "O bilir. O adam her şeyi bildiğini sanıyor."

"O çok akıllı bir adam, Joanna."

Joanna, "Kendini beğenmişin teki o," dedi. Sonra da ekledi. "Lanet olası kendini beğenmişin teki." Sustu. Bir iki dakika sonra da ekledi. "Kadının kocası için korkunç bir durum bu. Kızı için de öyle. Ne dersin, sence Megan ne hissediyordur?"

Bu konuda hiçbir fikrim yoktu. Bunu ona söyledim. İnsanın hiçbir şekilde bir durum karşısında Megan'ın ne düşüneceğini ya da ne hissedeceğini tahmin edememesi gerçekten ilginçti.

Joanna başını salladı. "Doğru. Onun gibileri yani değiştirilmiş çocukları anlamak zordur." Bir an sustu sonra da ekledi. "Ne dersin... Acaba Megan bir iki gün bizde kalmayı ister miydi? Bu olay onun yaşındaki bir kız için büyük bir şok olmalı."

"Oraya gidip bunu ona önerebiliriz," diye mırıldandım.

Joanna, "Oğlanların durumu daha iyidir," dedi. "Ne de olsa başlarında bakıcıları var. Bence onun varlığı bile Megan gibi bir kızı deli etmeye yetebilir."

Bunun böyle olduğunu düşünüyordum. Elsie Holland'ın ardı ardına klişeleşmiş cümleler söyleyip Megan'a sürekli çay içirmeye çalıştığından emindim. Elsie iyi bir insandı ama Megan gibi duyarlı bir kızı teselli edebilecek doğru kişi değildi.

Megan'ı alıp bize getirmeyi ben de düşünmüştüm. Joanna'nın benim bir şey söylememe gerek kalmadan buna karar vermesi hoşuma gitmişti.

Kahvaltıdan sonra Symmington'ların evine gittik.

İkimiz de gergindik. Symmington'lara yalnızca meraktan gittiğimizin düşünülmesinden çekiniyorduk. Oraya vardığımızda, bahçe kapısında Owen Griffith'e rastladık. Dışarı çıkıyordu. Üzgün ve dalgın bir hali vardı.

Yine de beni dostça selamladı.

"Merhaba, Burton, seni gördüğüme sevindim. Er geç olacağından korktuğum şey oldu işte. Korkunç bir şey bu!"

Joanna aynen yarı sağır halamızla konuştuğu kadar yüksek bir sesle, "Günaydın Dr. Griffith," dedi.

Griffith şaşırdı ve kızardı. "Ah, günaydın, Bayan Burton."

"Beni görmediğinizi düşündüm."

Owen Griffith daha da kızardı. Çekingenliği bir palto gibi adamı sarmalamıştı.

"Ben... ben... çok özür dilerim... kafam çok karışık da... fark etmedim."

Joanna inatla adamın üzerine gitmeyi sürdürdü.

"Sonuçta *ben de* kanlı canlı bir insanım."

Araya girerek Joanna'ya sert ama kısık bir sesle, "Kes artık şunu," dedim. Sonra da daha yüksek bir sesle ekledim. "Kardeşim-

le Megan'ın bize gelip birkaç gün bizde kalmasının iyi olacağını düşündük. Siz ne dersiniz? Bu işe karışmak gibi bir niyetim yok ama bu zavallı kız için çok zor bir durum olmalı. Ne dersiniz, Symmington bu konuda ne der acaba?"

Griffith biraz düşündü.

"Çok iyi olur. Megan biraz sinirli ve tuhaf bir kız. Buradan uzaklaşması sanırım iyi olacaktır. Bayan Holland büyük çaba gösteriyor, her şeyi olağanüstü bir şekilde idare ediyor ama iki çocuk bir de Symmington ancak yetişebiliyor. Adam perişan... şaşkın durumda. Olanlara inanamıyor."

Çekinerek, "Gerçekten intihar mı?" diye sordum.

"Ah evet. Kaza olması söz konusu bile değil. Bir kâğıt parçasına 'Daha fazla dayanamayacağım,' diye yazmış. Mektup dün öğleden sonraki postayla gelmiş olmalı. Zarf yerde, mektup da buruşturularak şömineye atılmış olarak bulundu."

"Mektupta..." diye söze başladıysam da hemen kendimi toparladım. "Özür dilerim, bunu sormamalıydım."

Griffith hüzünlü hüzünlü gülümsedi.

"Özür dilemenize hiç gerek yok, Bay Burton. Nasıl olsa mektup resmi soruşturma sırasında okunacak. Ne yazık ki bundan kaçmak mümkün değil. Mektup diğerleri gibi. Yine aynı çirkin ifade, aynı iğrenç sözcükler. Mektupta Bayan Symmington'un küçük oğlu Colin'in kocasından olmadığı iddia ediliyor."

Duyduklarıma inanamayarak şaşkınlıkla haykırdım.

"Yani bu doğru olabilir mi?"

Griffith omuz silkti.

"Bilemem, bu konuda bir şey söyleyemem. Sonuçta ben yalnızca beş yıldır buradayım. Ama benim gördüğüm kadarıyla Symmington'lar birbirlerine, çocuklarına bağlı mutlu bir çiftti. Gerçi Colin annesine de babasına da pek benzemiyor ama –örneğin

oğlanın parlak kızıl saçları var– bu bir şey ifade etmez, çocuğun büyükanne ya da büyükbabaya benzediği durumlarla da sıklıkla karşılaşıyoruz."

"Demek mektubu yazan çocuğun anne ya da babasına benzememesinden yararlanmış; bu iğrenç ve tutarsız bir iddia."

"Herhalde. Kesinlikle öyle olmalı. Bu zehir saçan mektupların temelinde kesin bir bilgi olmadığını biliyoruz, yalnızca kin ve fesat."

Joanna, "Eğer öyleyse mektupları yazan boşa atıp dolu vurmuş olmalı," dedi. "Ama bence bu iddiada yine de bir doğruluk payı olsa gerek. Yoksa kadın ne diye canına kıysın ki?"

Griffith tereddütle, "Ben bundan pek emin değilim," dedi. "Bayan Symmington'un sağlığı nörotik anlamda bir süredir çok bozuktu, isteri boyutunda gergin ve sinirli bir kadındı. Ona sinir tedavisi uyguluyordum. Çok kötü olduğu bir günde böyle bir mektup almak onun paniğe kapılıp intihar etmesine neden olmuş olabilir. Kocasının, mektupta yazılanları ne kadar inkâr ederse etsin ona inanmayacağını düşünmüş olabilir. Genel anlamda duyduğu utanç ve bezginlik doğru karar almasını engellemiş olabilir."

Joanna, "Yani sizce akli dengesini yitirdiği için intihar etti, öyle mi?" dedi. "Bir tür cinnet?"

"Evet öyle, resmi soruşturmada da bu görüşü ileri süreceğim. Bunda haklı olduğumu düşünüyorum."

Joanna, "Anlıyorum," dedi.

Ancak onun ses tonundaki bir şey Owen'ı rahatsız etmişti. Birden parladı.

"Kesinlikle haklı olduğumu düşünüyorum. Siz de aynı fikirde değil misiniz, Bayan Burton?"

Joanna, "Ah evet," diye kekeledi. "Sizin yerinizde olsam ben de aynı şeyi yapardım."

Owen onu kuşkulu bakışlarla süzdü. Sonra ağır adımlarla uzaklaştı.

Joanna ve ben de Symmington'ların evine doğru ilerledik.

Dış kapı açıktı. İçeriden Elsie Holland'ın sesi duyuluyordu. Kapıyı çalıp beklemektense doğruca içeri girmek bize daha kolay geldi.

Elsie Holland bir koltuğa yığılıp kalmış olan Bay Symmington'u sakinleştirmeye çalışıyordu. Adam bitkin ve şaşkın görünüyordu.

"Ama Bay Symmington. Bir şeyler yemelisiniz. Kahvaltı etmediniz, ağzınıza attığınız o birkaç parça şey kahvaltı sayılmaz. Dün akşam da bir şey yemediniz. Açlık bir yandan, yaşadığınız bu büyük şok bir yandan, hasta olmanıza neden olacak. Halbuki dirençli olmalı, gücünüzü toplamalısınız. Doktorun buradan ayrılmadan önce ne dediğini biliyorsunuz."

Symmington'un sesi bitkin ve ifadesizdi.

"Çok naziksiniz Bayan Holland ama..."

"Yalnızca bir fincan sıcak çay," diyen Bayan Holland ısrarla bardağı adama doğru uzattı.

Bana kalsa zavallı adama büyük bir bardak viski soda verirdim. Bence ihtiyacı olan da buydu. Adam fincanı aldı ve başını kaldırarak Elsie Holland'a baktı.

"Size bütün bu yaptıklarınız ve daha da yapacaklarınız için nasıl teşekkür edeceğimi bilemiyorum. Gerçekten olağanüstüsünüz."

Kız kızardı, durumdan hoşnut olduğu anlaşılıyordu.

"Çok naziksiniz, Bay Symmington."

"Biliyorum, iyiliğim için uğraşıyorsunuz ama..."

"Size yardımcı olmak için elimden geleni yapmaya çalışıyorum. Bunun için bana izin vermelisiniz. Çocuklar için hiç endişelenmeyin, onlarla ilgileniyorum. Hizmetçileri de sakinleştirdim. Mektup yazmak ya da telefon etmek gibi başka yapabileceğim bir şey varsa hiç çekinmeyin, söyleyin lütfen."

Symmington yine, "Çok iyisiniz, Bayan Holland," dedi.

Elsie Holland o an başını çevirdi ve bizi gördü. Hızlı adımlarla girişe yanımıza geldi.

Boğuk bir sesle, "Ne korkunç, değil mi?" diye fısıldadı.

Yüzüne baktım ve gerçekten çok iyi bir kız, diye düşündüm. Elsie iyi kalpli, düşünceli, becerikli, sevecen ve zor durumlarda güvenilebilecek bir kızdı. Güzel mavi gözleri kızarmıştı. Bu da onun hanımının ölümüne ağlayacak kadar da duygulu olduğunu gösteriyordu.

Joanna, "Bay Symmington'u rahatsız etmek istemiyoruz. Sizinle biraz konuşabilir miyiz?" dedi.

Başıyla onaylayan Elsie Holland bizi girişin diğer tarafındaki yemek odasına aldı.

"Bu Bay Symmington için korkunç bir şok oldu. Böyle bir şey kimin aklına gelirdi ki. Ancak şimdi Bayan Symmington'un aslında bir süredir davranışlarında bir tuhaflık olduğunu anlıyorum. Çok sinirliydi. Sık sık da ağlıyordu. Dr. Griffith her defasında bir şeyi yok dese de onun sağlığının bozuk olduğunu düşünüyordum. Çok çabuk sinirleniyor, gerginleşiyordu, hemen her şeye alınıyordu. Bazen ona karşı nasıl davranacağınızı bilemiyordunuz."

Joanna birden, "Biz aslında Megan'ı birkaç günlüğüne bize götürmeye geldik," dedi. "Tabii kendisi de isterse."

Elsie Holland şaşırmıştı.

"Megan'ı mı?" diye sordu. "Bilmem ki... gerçekten hiç bilemiyorum. Onu düşündüğünüz için çok teşekkür ederim, çok iyisiniz ama... o biraz tuhaf bir kızdır. Ne diyeceğini, ne hissedeceğini bilemezsiniz."

Joanna mırıldandı. "Biz bunun size de yararı olacağını düşünmüştük."

"Ah, evet, orası öyle. Haklısınız, aslında olabilir de. Yani ben çocuklarla ilgilenmek zorundayım. (Çocuklar şu sırada aşçının yanındalar.) Tabii Bay Symmington ile de; onun da bakıma, ilgiye ihtiyacı var. Bunun dışında da ilgilenmem, halletmem gereken pek

çok şey var. Gerçekten de Megan'a pek zaman ayıramadım, onunla ilgilenemedim. Zamanım olmadı. Sanırım kendisi şu sırada tavan arasındaki çocuk odasında. Kimseyi görmek istemiyor gibiydi. Bilmem ki..."

Joanna bana gözüyle bir işaret yaptı. Hemen yemek odasından dışarı süzülüp yavaşça yukarı tavan arasına çıktım.

Eski çocuk odası evin en üst katındaydı. Kapıyı açıp içeri girdim. Aşağı oda bahçeye baktığı için panjurlar açıktı. Buradaysa oda sokağa baktığı için panjurlar iyice kapatılmıştı.

Oda loş olmasına rağmen Megan'ı gördüm. Dipteki divanın üzerine büzülmüş oturuyordu. Aynen tehlikeden korkup saklanmış bir hayvana benziyordu. Korkudan donup kalmış gibiydi.

"Megan," diye seslenerek yavaşça yanına yaklaştım.

Farkında bile değildim ama ürkmüş bir hayvanı yatıştırmaya çalışan bir insanın ses tonuyla konuşmaya başlamıştım. Kıza havuç ya da bir parça şeker uzatmaya kalkışmamış olmama şaşırdım. O anda öylesine bir duygu içindeydim işte.

Megan bana baktı ama kımıldamadı, yüz ifadesi de değişmedi.

Sesimi alçaltarak yeniden, "Megan," dedim. "Joanna ile birkaç gün bizde kalmak ister misin diye sormaya geldik."

Sesi karanlıkların içinden, çok uzaklardan gelir gibiydi.

"Sizde mi? Sizin evinizde mi?"

"Evet."

"Yani beni buradan götürecek misiniz?"

"Evet, yavrum."

Birden titremeye başladı. Bu beni hem korkuttu hem de içimin ona karşı acıma hissiyle dolmasına sebep oldu.

"Ne olur, alın götürün beni buradan! Ne olur! Burada olmak çok korkunç, kendimi çok kötü hissediyorum."

Yanına sokuldum. Koluma sımsıkı yapıştı.

"Meğer ben bir korkakmışım. Korkak olduğumu hiç bilmiyordum."

"Tamam, tatlı kız. Böyle durumlarda herkes korkar. Haydi gel!"

"Hemen gidebilir miyiz? Hiç beklemeden?"

"Tabii ki sanırım yanına bir şeyler alman gerekecek."

"Ne gibi? Neden?"

"Bak canım," dedim. "Sana yatak, banyo filan gibi olanaklar sağlayabiliriz ama diş fırçamı da ödünç vereceğimi sanıyorsan aldanıyorsun."

Hafifçe gülümsedi.

"Ah, evet. Sanırım bugün yine aptallığım üzerimde. Kusura bakmayın. Gidip eşyalarımı hazırlayayım. Şey... gitmezsiniz, değil mi? Beni bekleyeceksiniz, değil mi?"

"Paspasın üstünde olacağım."

"Teşekkür ederim. Çok teşekkür ederim. Aptallığım için de çok özür dilerim. İnsanın annesinin ölmesi çok korkunç bir şey."

"Anlıyorum," dedim.

Gülümseyerek sırtını okşadım. Bana minnetle baktı, banyoya gitti.

Ben de aşağıya indim.

"Megan'ı buldum, geliyor," dedim.

Elsie Holland mutlulukla, "İşte bu çok iyi," dedi. "Belki böylece biraz avunup kendine gelir. Megan sinirli bir kız. Anlaşılması zor. Aklım onda kalacaktı. Bu kadar iş arasında bir de onun için endişelenmem gerekmeyeceğini bilmek beni çok rahatlattı. Gerçekten çok iyisiniz, Bayan Burton. Umarım sizi rahatsız etmez. Ah, işte yine telefon çalıyor. İzninizle gidip bakayım. Bay Symmington bakacak durumda değil."

Dışarı koştu.

Joanna arkasından, "Tam bir koruyucu melek!" dedi.

"Ses tonundaki alaycılığı sezmediğimi sanma sakın," dedim. "O iyi, nazik bir kız. Bir hayli de becerikli."

"Öyle ve kendisi de bunun farkında."

"Bu davranışı sana yakıştıramadım, Joanna."

"Yani sence kız görevinden fazlasını yapmıyor mu?"

"Yani?"

Joanna, "Kendini beğenenlere, kendisini çok önemliymiş gibi sunanlara oldu bitti çok kızarım," dedi. "Bu bende her zaman kötü sezgiler uyandırır. Neyse, Megan ne yapıyordu? Nasıl görünüyordu?"

"Karanlık bir odada yaralı bir ceylan gibi saklanıyordu."

"Zavallıcık! Gelmek istedi mi?"

"Hem de nasıl."

O sırada holden gelen takırtılardan Megan'ın merdivenlerden bavulunu çarpa çarpa indiğini anladık. Hemen gidip bavulu elinden aldım.

Joanna arkamdan telaşla, "Haydi çabuk," dedi. "Daha şimdiden sıcak çay teklifini iki kez reddetmek zorunda kaldım."

Hep birlikte arabaya doğru gittik. Valizi arabanın bagajına Joanna'nın koymak zorunda kalması beni sinirlendirmişti. Artık tek bastonla yürüyebiliyordum ama atletik hareketler yapmak için henüz çok erkendi.

Megan'a, "Haydi bin," dedim.

Önce Megan sonra ben arabaya bindikten sonra Joanna arabayı çalıştırdı ve yola koyulduk.

Little Furze adlı evimize geldik ve doğruca salona geçtik.

Megan kendini bir koltuğa attı ve gözyaşlarına boğuldu. Aynen küçük bir çocuk gibi burnunu çeke çeke ağlıyordu; daha da doğru bir ifadeyle "hüngür hüngür ağlıyordu". Bir çözüm bulmak için odadan çıktım. Joanna ise çaresizlik içinde onun başında duruyordu.

Sonunda Megan'ın boğuk, ağlamaklı sesini duydum.

"Böyle davrandığım için çok özür dilerim. Aptallık ettim."

BELONGS TO KAOS TEAM

Joanna şefkatle, "Hiç de değil," dedi. "Şu mendili al."

Kardeşimin gerekli desteği sağlamış olduğunu görebiliyordum. Ben de bir bardak içki hazırlayıp odaya döndüm.

Megan merakla, "Ne bu?" diye sordu.

"Bir kokteyl."

"Sahi mi?" Gözyaşları kurumuştu. "Ben şimdiye kadar hiç kokteyl içmedim."

"Her şeyin bir başlangıcı vardır," dedim.

Megan önce içkiden tereddütle bir yudum aldı, sonra yüzünde tatlı bir gülümseme belirdi, beğenmiş olmalıydı ki bardağı başına dikti ve tamamını bitirdi.

Sonra, "Çok güzel," dedi. "Bir tane daha içebilir miyim?"

"Hayır," dedim.

"Neden?"

"On dakika sonra neden olduğunu anlarsın."

"Ah!"

Megan Joanna'ya döndü.

"Böyle ağlayarak sizi üzdüğüm için çok özür dilerim. Neden öyle ağladığımı hiç bilemiyorum. Halbuki buraya geldiğim için çok mutluyum, yaptığım aptallıktan başka bir şey değil."

"Hiç sorun değil canım. Biz de senin gelmene çok sevindik."

"Öyle değil işte. Siz yalnızca bana iyilik etmek istiyorsunuz, mutlu olduğunuzu hiç sanmıyorum. Bense size minnettarım."

Joanna, "Ne olur minnettar olma, beni utandırıyorsun," dedi. "İnan bana senin burada olmandan mutluluk duyduğumuzu söylerken gerçeği söylüyordum, kesinlikle samimiydim. Jerry ile konuşacak konu bulmakta zorlanıyoruz. Birbirimize anlatacak pek bir şeyimiz kalmadı."

"Ama şimdi," diye araya girdim. "Birçok şeyi konuşabiliriz, Lear'daki *Goneril*'i, *Regan*'ı filan."

Megan'ın yüzü aydınlandı, gözleri parladı.

BELONGS TO KADIS TEAM

"Bunu çok düşündüm. Sanırım artık yanıtını biliyorum. Kızların o duruma gelmelerinin nedeni o korkunç ihtiyar yani babaları. Kızlarının sürekli kendisine yaltaklanmalarını istiyordu. Durmadan, 'Teşekkür ederim, çok iyisiniz; bugün dünden iyisiniz, size minnettarım,' filan gibi şeyler söylemek zorunda kalırsanız, sonunda içiniz çürür, tuhaflaşırsınız. Bir an için de olsa kötü olmak istersiniz. Fırsat bulunca da kendini kaybeder ve belki biraz fazla ileri gidersin. İhtiyar Lear kötü bir adamdı, öyle değil mi? Yani soğuk Cordelia'nın yaptıklarını hak ediyordu."

"Anlaşılan Shakespeare konusunda epey ilgi çekici konuşmalar yapacağız," dedim.

Joanna araya girdi.

"İkinizin de ukalalık edeceğiniz belli. Korkarım ben Shakespeare'i fazlasıyla iç sıkıcı buluyorum. Herkesin sarhoş olduğu o uzun, sözde gülünç olması beklenen sahneler..."

Megan'a döndüm.

"Sarhoş denince... kendini nasıl hissediyorsun?"

"Gayet iyi. Teşekkür ederim."

"Başın dönmüyor mu? Joanna'yı iki tane filan görmüyorsun, değil mi?"

"Hayır. Yalnızca içimden sürekli konuşmak geliyor."

"Çok güzel," dedim. "Senin içkiye dayanıklı olduğun anlaşılıyor. Tabii bu senin ilk kokteylin ise."

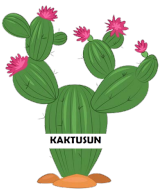
"Ah, gerçekten öyleydi."

"İçkiye dayanıklı olmak, sarhoş olmamak iyi bir özelliktir," dedim.

Joanna eşyalarını yerleştirmesi için Megan'ı yukarı götürdü.

Partridge asık bir suratla içeri girdi. Öğle yemeği için iki fincan krem karamel hazırladığını söyledi ve bu durumda ne yapacağını sordu.

6. BÖLÜM

I

Resmi soruşturma üç gün sonra yapıldı. Her şey elden geldiğince usulüne uygun yapılmaya çalışılmıştı. Katılım çok yüksekti ve Joanna'nın da saptadığı gibi meraklı gözlerin sayısı bir hayli fazlaydı.

Ölüm saati üç ile dört arası olarak belirlendi. Bayan Symmington o sırada evde yalnızdı. Bay Symmington bürosundaydı, hizmetçilerin ise izin günleriydi. Elsie Holland çocuklarla yürüyüşe çıkmıştı, Megan ise bisiklet turundaydı.

Mektup öğleden sonra postasıyla gelmiş olmalıydı. Bayan Symmington kutudan mektubu almış, okumuş ve anlık bir cinnetle bahçe malzemelerinin durduğu kulübeye gitmişti. Buradan eşekarısı kovanlarını yok etmek için kullanılan siyanürü almış, suya karıştırmıştı. Bu arada bir kâğıt parçasına da son sözlerini –artık dayanamayacağım– yazmış, sonra da siyanürlü suyu içerek intihar etmişti...

Qwen Griffith doktor olarak tanık kürsüsüne çıktı ve bize de daha önce açıkladığı görüşlerini belirtti. Bayan Symmington'un sinirleri bozuktu, bu bağlamda kesinlikle dirençli bir tip değildi ve tıbbi destek alıyordu. Sorgu yargıcı nazik ve sağduyulu bir adamdı.

Bu imzasız mektupları, bu iğrenç sözcükleri yazanları acı bir dille, şiddetle kınadı. Bu aşağılık şeyleri, bu adi yalanları kaleme alanların aslında Bayan Symmington'un ahlaki anlamda katili olduklarını söyledi. Polisin bu gizemi en kısa zamanda çözmesi ve buna karşı gereken önlemleri almasını beklediğini belirtti. Böylesine bayağı ve kötü niyetli bir girişim, öylesine kin dolu bir eylem yasaların elverdiği en ağır yaptırımlarla cezalandırılmalıydı.

Yargıcın yönlendirmesiyle jüri de beklenilen kararı verdi. "Bayan Symmington bir an için akli dengesini yitirmiş ve intihar etmişti."

Gerek sorgu yargıcı gerekse Dr. Griffith kadıncağızın onurunu korumak için ellerinden geleni yapmış, mektubun içeriğinin üzerinde pek fazla durmamışlardı. Ancak salondan çıkan dedikoducu köylü kadınlar anında fısıldaşmaya başlamışlardı bile. "Ateş olmayan yerden duman çıkmaz, ben bunu bilir bunu söylerim. Hiç kuşkusuz işin içinde bir iş vardı. Yazılanlarda doğruluk payı olmasa ne diye canına kıysın ki?"

O an Lymstock'tan da, onun dar çevresinden de, dedikoducu kadınlarından da nefret ettim.

II

Olayları kronolojik anlamda doğru sıralamanın bir hayli zor olduğunu itiraf etmeliyim. Tabii ki resmi soruşturmadan sonraki en önemli olay Başmüfettiş Nash'in bizi ziyarete gelmesiydi. Ama sanırım bundan önce küçük kasaba topluluğundan bazı insanlar ziyaretimize geldiler. Bu ziyaretlerin her biri kendi açısından ilgi çekiciydi ve o kişilerin karakterleri ve kişilikleri konusunda aydınlanmamıza yardımcı oldu.

Aimée Griffith, resmi soruşturmanın ertesi günü geldi. Her zamanki gibi sağlıklı, canlı ve özgüvenliydi. Üstelik yine beni çabucak sinirlendirmeyi de başardı. Joanna'yla Megan dışarıda oldukları için kadını ben karşılamak zorunda kaldım.

Bayan Griffith, "Günaydın," dedi. "Duyduğuma göre Megan Hunter'ı misafir ediyormuşsunuz."

"Evet, öyle."

"Emin olun çok doğru bir şey yapıyorsunuz. Çok iyisiniz. Tabii bu sizin için bir hayli sıkıcı olmalı. Buraya isterseniz kızı bize de gönderebileceğinizi söylemeye geldim. Onun evde yararlı olacağı bir şeyler bulabileceğimden eminim."

Aimée Griffith'e tiksinerek baktım.

"Çok iyisiniz! Ama Megan'ın burada olmasından mutluyuz. Onun da burada mutlu olduğunu düşünüyorum."

"Orası kesin. O çocuk aylak aylak dolaşmaktan çok hoşlanıyor. Ama herhalde bu onun elinde olan bir şey değil, ne de olsa geri zekâlı sayılır."

"Bence Megan zeki bir kız," dedim.

Aimée Griffith beni dik bakışlarla süzdü.

"Megan hakkında ilk defa böyle bir şey söylenildiğini duyuyorum. Kızla konuşurken sanki ne söylediğinizi anlamıyormuş gibi boş boş arkanızdaki bir noktaya bakıyor."

"Söylenilenler onu ilgilendirmiyor olabilir," dedim.

"Eğer öyleyse, bu, kızın son derece kaba bir yaratık olduğu anlamına gelir."

"Olabilir. Ama geri zekâlı değil."

Bayan Griffith sert bir ifadeyle, "En iyi ifadesiyle yaşamla dalga geçiyor o," dedi. "Megan'a gerekli olan sıkı bir iş, onu yaşama bağlayacak, ilgisini çekecek bir uğraş. Bunun bir kızı ne kadar değiştirebileceğini tahmin bile edemezsiniz. Genç kızlar konusunda

çok deneyimliyim. Yalnızca izci olmanın bile bir genç kızı ne kadar değiştirdiğini bilemezsiniz. Megan etrafta boş boş dolaşıp zaman öldürecek yaşı çoktan geçti."

"Şu zamana kadar Megan'ın başka bir şey yapması çok zordu," dedim. "Bayan Symmington kıza hep on iki yaşındaymış gibi davranıyordu."

Bayan Griffith burun kıvırdı.

"Biliyorum. Onun böyle davranmasını hiçbir zaman onaylamadım. Ama şimdi o öldü, zavallı kadın... Arkasından konuşmak istemiyorum ama Bayan Symmington tam anlamıyla akılsız, saf, "domestik" bir ev kadınıydı. Briç, dedikodu ve çocukları; yaşamı bunlar üzerine kuruluydu. Hoş çocuklarına da o Holland denilen kız bakıyordu ya. Korkarım ben Bayan Symmington'dan hiçbir zaman hoşlanmadım ama tabii böyle bir şeyden de asla kuşkulanmadım."

Sert bir sesle, "Ne gibi bir şey?" diye sordum.

Bayan Griffith kızardı. "Dick Symmington'a çok acıdım. Yani resmi soruşturmada her şeyin açıklanması gerektiği için. Bu onun için korkunç bir durumdu."

"Duymadınız mı, mektupta yazılanların tek kelimesinin bile doğru olmadığına yemin etti ve tamamının yalan olduğunu söyledi. Bundan emindi."

"Tabii öyle *söyleyecekti*. Doğru da yaptı. Ölen karısının arkasından başka ne söyleseydi? Erkeğin karısının arkasında durması gerekir. Dick de bunu yaptı." Sustu ve sonra ekledi. "Biliyor musunuz, ben Dick'i çok uzun zamandır tanırım."

Şaşırmıştım.

"Gerçekten mi?" dedim. "Ağabeyiniz buraya birkaç yıl önce geldiğinizi söylemişti."

"Evet, ama ondan önce de Dick kuzeye, bizim yaşadığımız yöreye gelir giderdi. Onu uzun yıllardır tanıyorum."

Kadınlar erkeklerin aksine bazı sözlerden gizli anlamlar çıkarmaya eğilimlidirler. Bu sefer bende olan da buydu. Ancak Aimée Griffith'in sesindeki ani yumuşama, eskilerin deyişiyle –ki yaşlı dadım bu terimi çok kullanırdı– içime bir kurt düşmesine neden oldu.

Merakla Aimée'ye baktım. O yine aynı yumuşak sesle konuşmayı sürdürdü.

"Dick'i çok iyi tanırım... Gururludur, içine kapanıktır... Duruma göre çok da kıskanç olabilir."

"Bu durumda Bayan Symmington'un ona mektubu göstermekten ya da mektuptan bahsetmekten neden kaçındığı anlaşılıyor. Yemin etse bile kıskanç bir insan olan kocasının kendisine inanmayacağından korkmuş olmalı."

Bayan Griffith beni öfkeli bakışlarla süzerek, "Aman Tanrım," dedi. "Yoksa siz gerçekten de bir kadının yalan bir iddia yüzünden potasyum siyanür içebileceğini mi düşünüyorsunuz?"

"Sorgu yargıcı bunun olabileceğini düşünüyordu. Ağabeyiniz de öyle."

"Siz erkekler, hepiniz aynısınız. Her şeye iyi tarafından bakmak, durumu kurtarmak istersiniz. Ama beni inandıramazsınız. Suçsuz bir kadın böyle bir imzasız bir mektup alınca gülüp geçer. Ben..." Bir an için sustu. "Ben olsam öyle yapardım."

Duraksadığını fark etmiştim. Onun "Ben öyle yaptım," demek üzere olduğundan emindim.

Savaşa düşman topraklarında devam etmeye karar verdim.

Nazikçe, "Demek siz de bu imzasız mektuplardan aldınız?" dedim.

Aimée Griffith yalan söylemeyi kendine yediremeyecek tipte bir kadındı. Kızarmıştı. Sonra açıkladı.

"Evet, aldım ama hiç umursamadım."

Aynı ıstırabı çekmiş birinin içtenliğiyle, "Çok mu kötüydü?" diye sordum.

"Elbette. Bu gibi şeyler hep öyledir. Bir delinin hezeyanları. Birkaç kelimesini okudum, ne olduğunu anladım ve doğruca çöp sepetine attım."

"Polise götürmeyi düşünmediniz mi hiç?"

"Hayır, bu aklıma gelmedi."

İçimden, ateş olmayan yerden duman çıkmaz, demek geldiyse de kendimi tuttum. Bu isteğimi frenlemek için konuyu değiştirerek yine Megan'a getirdim.

"Megan'ın mali durumu hakkında bir bilginiz var mı?" diye sordum. "Bunu yalnızca merakımdan sormuyorum. Kızın çalışmasının gerekli olup olmadığını anlamak istiyorum."

"*Gerekli* olduğunu sanmıyorum. Sanırım babaannesinden kalan bir miktar parası var ve bu ona küçük bir gelir sağlıyor. Ayrıca annesi ona hiçbir şey bırakmadıysa bile Dick Symmington ona bir ev verecek ve ona bakacaktır. Önemli olan *prensip*!"

"Hangi prensip?"

"Çalışmak, Bay Burton. Kadınlar için de erkekler için de çalışmak gibisi yoktur. Tembellik ve avarelik bağışlanamaz bir günahtır."

"Dışişleri Bakanı olan Sir Edward Grey'in tembelliğinden dolayı Oxford'dan kovulduğunu okumuştum," dedim. "Wellington Dükü'nün ise kitap okumadığını ve pek de zeki bir insan olmadığını duymuştum. Eğer küçük George Stephenson sıkıla sıkıla annesinin mutfağında oturacağı yerde, bir gençlik örgütüne katılsaydı, çaydanlığın kapağının buharla nasıl hareket ettiğini fark etmemiş olacak ve belki siz de bugün Londra'ya gitmek için bir ekspres trene binemeyecektiniz. Bunu hiç düşündünüz mü Bayan Griffith?"

Aimée yalnızca burun kıvırdı.

Bense giderek konuya ısınıyordum.

"Bu benim teorim," dedim. "Ama ben en büyük buluşların ve dâhilerin edinimlerinin kökeninde tembellik olduğunu düşünüyorum; zoraki ya da gönüllü bir tembellik. İnsan beyni başkalarının düşünceleriyle kaşık kaşık beslenmeyi yeğler ancak bu besinden yoksun kaldığı zaman istemeyerek de olsa düşünmeye başlar. Ve unutmayın ki bu farklı bir düşünme şeklidir ve çok değerli sonuçlar ortaya çıkarabilir."

Aimée'in yeniden burun kıvırmasına fırsat vermeden sözlerimi sürdürdüm.

"Ayrıca bunun artistik bir yönü de vardır."

Ayağa kalkarak her gittiğim yere götürdüğüm yazı masama gittim. Masanın üzerinden o çok sevdiğim Çinle ilgili olan bir fotoğrafı aldım. Resimde ulu bir ağacın dibine oturmuş, el ve ayak parmaklarına geçirilmiş sicimle çeşitli şekiller yapan ihtiyar bir adam vardı.

"Bu bir Çin sergisindeydi," dedim. "Çok ilgimi çekmiş, hayran olmuştum. İzin verirseniz size göstermek isterim. Bu tablonun adı 'Tembelliğin Keyfini Çıkaran İhtiyar Adam.'"

Aimée Griffith favori resmimden hiç etkilemedi.

"Tamam da, Çinlilerin nasıl olduklarını hepimiz çok iyi biliyoruz."

"Resim ilginiz çekmedi mi?" diye sordum.

"Doğrusunu isterseniz hayır. Korkarım sanat beni pek ilgilendirmiyor. Tavırlarınız birçok erkeğinkinden farksız, Bay Burton. Kadınların çalışması, sizinle rekabete girişmesi düşüncesine bile katlanamıyorsunuz..."

Şaşırdım. Karşımda şimdi de bir feminist vardı. Yanakları kızarmış olan Aimée kadın haklarını savunmaya geçmişti.

"Bir kadının meslek sahibi olmayı istemesini aklınız almıyor. Bu annemle babam için de akıl almaz bir şeydi. Doktor olmayı istiyordum. Ama okul ücretini vermeye yanaşmadılar. Owen içinse

bundan kaçınmadılar. Halbuki ben kardeşimden çok daha iyi bir doktor olabilirdim."

"Buna üzüldüm," dedim. "Sizin açınızdan kötü olmuş. İnsan bir şeyi yapmayı çok istiyorsa..."

Aimée hemen, "Ah, ben artık o konuyu unuttum bile," dedi. "İradem güçlüdür. Aktif ve dolu dolu bir yaşamım var. Lymstock'un en mutlu insanlarından biriyim. Yapacak çok işim var. Ancak kadının yerinin evi olduğu gibi saçma ve demode önyargılar karşısında kendimi tutamıyorum."

"Sizi kızdırdıysam özür dilerim," dedim. "Böyle bir amacım kesinlikle yoktu. Ben de Megan'ı domestik bir rolde görmek istemiyorum."

"Haklısınız. Zavallı çocuk, korkarım o hiçbir yere uyum sağlayamayacak." Aimée sakinleşmişti. "Bildiğiniz gibi babası..." Sustu.

Sert bir tonda, "Hiçbir şey *bilmiyorum*," dedim. "Herkes 'babası' derken sesini alçaltıyor. Hepsi bu işte. Ne *yaptı* bu adam? Hâlâ yaşıyor mu?"

"Bunu bilmiyorum. Korkarım bu konuda benim de kesin bir bilgim yok. Ama çok kötü bir adam olduğu söyleniyor. Sanırım hapse de girmiş. Anormal bir tarafı da varmış. Bu yüzden de Megan'ın biraz 'aklı evvel' olması beni hiç şaşırtmıyor."

"Megan'ın aklı tamamen başında," dedim. "Daha önce de söylediğim gibi bence o zeki bir kız. Kız kardeşim de aynı düşüncede. Joanna, Megan'nı seviyor."

Aimée, "Korkarım kardeşiniz burada çok sıkılıyor," diye mırıldandı.

Ve o bunu söylerken ben bir şey daha fark ettim. Aimée Griffith kız kardeşimden nefret ediyordu. Sesinin tınısında gizliydi bu nefret.

"Başlangıçta ikimiz de bu kuş uçmaz kervan geçmez yere kapanıp kalmaya nasıl katlanabileceğimizi düşündük ama..."

BELGESİZ KAOS TEAM

Nedeni de sonucu da açıklayan yine ben oldum.

"Doktorun önerisiydi bu. Sakin, sessiz, fazla hareketli olmayan bir yerde yaşamam gerekiyordu." Bir an durdum, sonra da ekledim. "Ama artık Lymstock için bu söylenemez."

"Evet, evet. Haklısınız," diyen Aimée'nin sesi kaygılıydı.

"Biliyor musunuz, bütün bu iğrençliklere bir son verilmesi gerekiyor. Bu böyle süremez, daha fazla dayanamayız buna."

"Polis bir şey yapmıyor mu?"

"Sanırım yapıyordur. Ama ben *bizim de* bu işe el atmamız gerektiği kanısındayım."

"Bizim elimizde onlarda bulunan olanaklar yok."

"Saçma. Onlardan belki de daha sağduyulu, öngörülü ve akıllıyız! Tek gereken kararlılık."

Aimée birden, "Hoşça kalın," dedi ve arkasını dönüp gitti.

Megan ve Joanna yürüyüşten döndükleri zaman Megan'a Çin resmini gösterdim. Gözleri parladı.

"Olağanüstü, öyle değil mi?"

"Ben de öyle *düşünüyorum*."

Kaşlarını kaldırmıştı. Bu halini çok iyi biliyordum artık.

"Ama bu zor değil mi?"

"Tembellik mi?"

"Hayır, tembellik değil. Bundan zevk almak. Bunun için çok yaşamış olmak gerekiyor..." Durdu.

"*O* çok yaşlı bir adam," dedim.

"Ben bunu kastetmemiştim. Yıllar anlamındaki yaş değildi söylemek istediğim... Şey... yani..."

"İnsanın tembelliğe bu gözle bakabilmesi için uygarlığın, yaşamın doruğuna erişmiş olması gerektiğini söylemek istiyordun, değil mi? Sofistike bir yaklaşım? Megan, eğitimini tamamlamaya karar verdim. Sana Çinceden çevrilmiş yüz şiiri okuyacağım."

III

Aynı gün daha sonra sokakta Bay Symmington'a rastladım.

"Megan'ın bizde kalmasının sizce bir sakıncası yok, değil mi?" diye sordum. "Joanna'ya arkadaş oluyor..."

"Ah... şey... efendim, Megan mı? Ah evet, iyi... iyi. Çok naziksiniz."

O anda ona öyle kızdım, ondan öyle nefret ettim ki. Ve bu duyguyu bir daha da asla yenemedim. Megan'ı unuttuğu öyle belliydi ki. Eğer kıza kin beslese bu kadar kızmayacaktım. Bir erkek karısının ilk kocasından olan çocuğunu kıskanabilir, bu normaldir. Ama onun kıza karşı olan duyguları köpekten hoşlanmayan birinin evindeki yanaşma köpeğe beslediği duygulardan farksızdı. Böyle bir köpeği ancak ona takılıp düştüğünüz ve hayvana küfrettiğiniz zaman fark edersiniz. Bazen de okşamanız için yanınıza sokulduğu zaman dalgın dalgın kafasına hafifçe vurursunuz, ama hepsi bu işte... Symmington'un üvey kızına karşı olan bu kayıtsızlığı beni çok kızdırıyordu.

"Onunla ilgili planlarınız ne?" diye sordum.

"Megan'la ilgili mi?" Şaşırmış görünüyordu. "Şey, eskisi gibi bizimle aynı evde yaşayabilir. Tabii ki burası onun da evi."

Çok sevdiğim büyükannem gitar çalarak eski şarkılar söylerdi. Onlardan birinin şöyle sona erdiğini anımsıyordum.

"Ah, ah, sevgili kız, ben buralı değilim,
Yerim yurdum yok.
Denizde de kıyıda da evim yok,
Yalnızca kalbinde yerim var."

Bu şarkıyı mırıldanarak eve döndüm.

IV

Çaydan sonra Emily Barton geldi.

Bahçeyle ilgili konuşmak istiyordu. Yarım saat kadar bahçe konusunu konuştuk. Sonra birlikte eve döndük.

Yaşlı kadın ancak o zaman sesini alçaltarak, "Çocuğun bu korkunç olay yüzünden çok fazla sarsılmadığını umarım," dedi.

"Annesinin ölümünü mü kastediyorsunuz?"

"Elbette. Ama asıl kastettiğim ölümün *gerisindeki* kötü olaylar."

Bu ilginçti. Onun da tepkisini öğrenmek istiyordum.

"Bu konuda siz ne düşünüyorsunuz? Doğru olabilir mi?" diye sordum.

"Yok, yok hayır, öyle olmadığına eminim. Bayan Symmington asla –hayır o öyle bir kadın değildi– yani o..." Emily Barton kıpkırmızı olmuştu. Şaşırmış bir hali vardı. "Bu kesinlikle doğru değil, ama bu bir yazgı da olabilir."

"Yazgı mı?" Şaşırmıştım.

Emily Barton iyice kızarmıştı, şimdi Dresden porselenlerindeki çoban kızına daha da çok benziyordu.

"Kendimi bütün bu korkunç mektupların –bunların neden olduğu keder ve acının– belirli bir *amaca* hizmet ediyor olabileceğini düşünmekten alıkoyamıyorum."

"Bir amaca hizmet ettikleri kesin," dedim.

"Hayır, hayır, beni yanlış anladınız, Bay Burton. Ben o mektupları yazan yolunu şaşırmış yaratıktan söz etmiyorum. Bunu yapanın çok ahlaksız, aşağılık bir yaratık olduğu kesin. Benim asıl anlayamadığım Tanrı'nın bütün bunlara nasıl izin vermiş olabildiği! Bize yetersizliklerimizi, kusurlarımızı anımsatmak için mi?"

"Herhalde Tanrı bunun için bu denli iğrenç bir yöntem seçmezdi," dedim.

Bayan Emily mırıldanarak, "Tanrı'nın işine akıl sır ermez," dedi.

"Hayır," dedim. "İnsanların kendi özgür iradeleriyle yaptıkları kötülükleri Tanrı'ya yükleme eğilimi çok arttı. Şeytanı kabul edebilirim. Tanrı'nın bizi cezalandırmasına hiç gerek yok, Bayan Emily. Biz kendimizi yeterince cezalandırıyoruz zaten."

"Benim anlayamadığım şu: *Neden* bir insan böyle bir şey yapmak istesin?"

Omuz silktim. "Aklını kaçırmışsa yapar."

"Çok acıklı bir durum bu."

"Bana hiç de acıklı görünmüyor. Bence iğrenç, lanet bir durum bu. Ve bu sözcükten dolayı özür dileyecek filan değilim. Çünkü bence kesinlikle öyle."

Bayan Barton'ın yüzündeki pembelik kaybolmuş, fazlasıyla beyaz görünüyordu.

Emily Barton sesini alçalttı. "*Bayan Cleat*'ın yapmış olabileceğini söylüyorlar ama ben buna inanmıyorum."

Başımı salladım. O ise yine aynı kısık tonda konuşmayı sürdürdü.

"Burada daha önce hiç böyle bir şey olmamıştı, hiç anımsamıyorum. Mutlu insanların yaşadığı bir yerdi burası. Zavallı annem, yaşıyor olsa ne derdi acaba? Neyse ki o bu kötü günleri görmedi."

Duyduklarıma bakılırsa Bayan Barton'ın annesi çok dirençli ve güçlü bir kadındı. İçimden, herhalde bu sansasyonel olaylardan zevk alırdı, diye düşündüm.

Emily Barton, "Bu durum beni çok üzüyor," diye ekledi.

"Şey... yani... Size de mektup geldi mi?"

Kıpkırmızı kesildi.

"Yok, yok, hayır. Ah, bu çok korkunç olurdu."

Hemen özür diledim ama evden ayrılırken çok sıkılmış olduğu belliydi.

Eve girdim. Joanna salondaki şöminenin başında duruyordu. Şömine yeni yakılmıştı. Akşamlar hâlâ serin oluyordu.

Joanna'nın elinde de açılmış bir mektup vardı.

İçeri girmemle birlikte başını çevirdi.

"Jerry, bak, bu mektubu posta kutusunda buldum, elden atılmış. 'Boyalı sürtük...' diye başlıyor..."

"Ya sonra ne yazıyor?"

Joanna yüzünü ekşitti. "Aynı pis nakarat."

Tam mektubu ateşe atmak üzereyken ani bir hareketle engelledim.

"Atma, gerekebilir."

"Gerekebilir mi? Kime?"

"Polise."

V

Ertesi sabah Başmüfettiş Nash beni görmeye geldi. Onu gördüğüm ilk anda ondan hoşlanmıştım. Tam bir taşra polisiydi. Mesleğine ondan daha çok yakışacak birini düşünemezdim. Uzun boylu, dik, sert tavırlı, bakışları sakin ve sağduyulu, açık sözlü ve iddiasız bir adamdı.

"Günaydın, Bay Burton, sanırım ne için geldiğimi biliyorsunuz."

"Evet, sanırım biliyorum. Şu mektup konusu."

Başıyla onayladı. "Anladığım kadarıyla size de o mektuplardan gelmiş."

"Evet, buraya gelmemizden kısa bir süre sonra."

"Mektupta ne yazıyordu?"

Bir an düşündükten sonra elimden geldiğince kelimesi kelimesine yineledim. Dinlerken yüzünün tek çizgisi bile kıpırdamadı. Kesinlikle duygularını belli etmiyordu.

"Anlıyorum. Mektubu saklamadınız herhalde."

"Maalesef. Buraya yeni geldiğimiz için birinin kızgınlıkla, yalnızca bizi tedirgin etmek için yazdığını düşünmüştüm."

Nash anlayışla başını salladı. "Çok yazık."

"Ama," dedim. "Dün bir mektup daha aldık. Kız kardeşime yazılmış. Tam ateşe atıp yakacakken son anda elinden aldım."

"Teşekkürler Bay Burton, çok düşünceli davranmışsınız."

Yazı masama giderek mektubu kilitlediğim çekmeceyi açtım. Partridge'in mektubu görmesini istememiştim. Mektubu çekmeceden çıkarıp Nash'e verdim.

Dikkatle okudu. Sonra da başını kaldırdı, bana dönerek, "Eskisiyle aynı mı yani görünüş bakımından," dedi.

"Anımsadığım kadarıyla... evet."

"Mektup ve zarf arasındaki fark onda da var mıydı?"

"Evet," dedim. "Zarf daktiloda yazılmıştı. Mektubun yazıları ise harf harf kesilerek yapıştırılmıştı."

Nash başıyla onaylayarak mektubu cebine koydu.

"Bay Burton, sizden rica etsem benimle karakola kadar gelebilir miydiniz? Orada toplanıp bu konuyu konuşacağız. Bu bize zaman kazandıracak ve aynı bilgilerin örtüşmesini sağlayacaktır."

"Elbette," dedim. "Hemen şimdi mi?"

"Eğer sizce bir sakıncası yoksa."

Kapıda bir polis arabası bekliyordu. Arabaya bindik ve hareket ettik.

Yolda bu olayın gizemini çözüp çözemeyeceklerini sordum.

BELONGS TO KAOS TEAM

Nash kendinden emin bir havada, "Evet," dedi. "Mutlaka çözeceğiz. Yalnızca biraz zaman ve çaba gerekiyor. Bu gibi davalar ağır ilerler ama sonuç kesindir. Her şey şüpheli listesini sınırlamaya bağlı."

"Yani eleme mi?"

"Evet. Ve de gereken rutin incelemelere."

"Yani posta kutularını gözetlemek, daktilo makinelerini, parmak izlerini incelemek gibi mi?"

"Aynen öyle." Gülümsedi.

Karakola vardığımızda Griffith ve Symmington da oradaydılar. Müfettiş Graves ile tanıştırıldım. Uzun boylu, sivri çıkık çeneli, sivil giysili biriydi.

Nash, "Müfettiş Graves Londra'dan özellikle bu işle ilgili olarak geldi," dedi. "Kendisi imzasız mektuplar konusunda uzmandır."

Graves hüzünlü hüzünlü gülümsedi. İmzasız mektup yazanları kovalamakla geçen bir ömrün çok sinir bozucu olması gerektiğini düşündüm. Ne var ki Müfettiş Graves'in bundan tuhaf, melankolik bir zevk duyduğu da anlaşılıyordu.

"Bu imzasız mektup olaylarının hepsi birbirine benzer," dedi tok bir sesle ağır ağır. "Bilseniz şaşırırsınız. Sözcüklerin dizilişi, harfler, söylenenler..."

Nash, "İki yıl önce de bunun gibi bir olay yaşamıştık. Müfettiş Graves bize çok yardımcı oldu," diye ekledi.

Graves'in önündeki masanın üzerinde dağınık bir biçimde birkaç mektup duruyordu. Adamın bunları incelediği anlaşılıyordu.

Nash, "Asıl zor olan mektupları ele geçirmek," dedi. "Bu mektupları alan ya yakıyor ya da aldığını kabul etmekten kaçınıyor. Aptalca bir şey ama insanlar polisle işleri olsun istemiyorlar. Cahil insanlar işte."

Graves, "Yine de bir hayli mektup bulabildik," dedi. Nash benden aldığı mektubu cebinden çıkararak ona uzattı.

Graves mektubu dikkatle okuduktan sonra diğerlerinin yanına bıraktı.

"Güzel," dedi. "Çok güzel."

Bence söz konusu mektubun hiç de güzel bir tarafı yoktu ama o bir uzman olarak mektubu farklı bir bakış açısıyla nitelendiriyordu. Yine de o küfür ve iğrenç, müstehcen sözlerle dolu mektubun *birine* zevk verdiğini görmek hoşuma gitmemişti.

Graves, "Sanırım başlangıç için bu kadarı fazlasıyla yeterli," dedi. "Beyler, alacağınız diğer mektupları da hemen bize getirmenizi rica edeceğim. Eğer başka birinin bu mektuplardan aldığını duyarsanız (özellikle de siz doktor, hastalarınızdan duyabilirsiniz) bize getirmelerini sağlamaya çalışmalısınız. Şu an için elimde..." Usta parmaklarıyla önündeki mektupları ayırdı. "Elimde Bay Symmington'a iki ay kadar önce gelen bir mektup var. Diğerlerinden biri Dr. Griffith'e, biri Bayan Ginch'e, biri kasabın karısı Bayan Mudge'a, biri ise Three Crowns barında çalışan barmen kız Jennifer Clark'a gelmiş. Sonra Bayan Symmington'a gelen malum mektup ve son olarak da Bayan Burton'a gelen mektup var, ah evet, bir de banka müdürüne."

"İlginç bir koleksiyon, iyi bir örnekleme," diye mırıldandım.

"Daha önce de dediğim gibi bu mektupların hepsi daha önce bu gibi olaylardakarşılaştıklarımızla benzeşiyor. Örneğin şunlar şapkacı kadının yazdıklarının sanki kopyası. Bunlar ise Northumberland'da o öğrenci kızın yazdıklarının hemen hemen aynısı. İnanın bana beyler, bu basmakalıp örneklerle karşılaşmaktansa bazen *yeni* bir şeyler görmek istiyorum."

"Güneşin altında yeni bir şey yoktur," diye mırıldandım.

"Kesinlikle öyle. Bizim meslekten olsaydınız bunu daha iyi anlardınız."

Nash de iç çekerek onayladı.

"Gerçekten öyle."

Symmington, "Bunları yazanın kim olabileceğine ilişkin bir fikriniz var mı?" diye sordu.

Graves genzini temizledi ve kısa bir söylev verdi.

"Bütün bu mektupların ortak bazı özellikleri var. Bunları size açıklayacağım baylar, belki bu zihninizde bir ışık yanmasını sağlar. İşe yarayacak bir şeyler anımsayabilirsiniz. Hepsinde metin bir kitaptan kesilen harfler yapıştırılarak oluşturulan sözcüklerle yazılmış. Kitabın eski olduğu anlaşılıyor, 1830 baskısı filan olmalı. Bunun yapılma sebebi elyazısından kimlik tespitine imkân vermemekti. Günümüz yöntemleriyle elyazısı değiştirilse bile uzman incelemesiyle gerçek ortaya çıkarılabiliyor. Gerek kâğıtlarda gerekse zarflarda belirgin bir parmak izine rastlanmadı. Tabii postanedekilerin, mektupları alanların ve daha başka birkaç parmak izi var ama ortak karakteristik bir parmak izi bulunamadı. Bundan da bu mektupları yazanın eldiven kullanmış olabileceği sonucuna varıyoruz. Zarflar a ve t harfleri hafif yukarıya doğru kıvrımlı olan eski tip bir Windsor 7 daktiloda yazılmış. Mektupların çoğu buradaki postaneden gönderilmiş, bazıları ise elden posta kutusuna bırakılmış. Bu da mektupları yazanın bu kasabadan biri olduğunu gösteriyor. Büyük olasılıkla da bir kadın. Kanımca da orta yaşlı ve hiç evlenmemiş bir kadın."

O sözlerini tamamladıktan sonra birkaç dakika susup düşündük.

"En kolay yol daktiloyu saptamak değil mi? Burası gibi küçük bir yerde bunu bulmak zor olmasa gerek," dedim sonunda.

Müfettiş Graves başını üzüntü ile salladı.

"Ne yazık ki bu bir çözüm değil," dedi. "Yanılıyorsunuz."

Başmüfettiş Nash açıkladı.

"Daktiloyu bulduk, bu hiç zor olmadı. Daktilo Bay Symmington tarafından buradaki Kadın Enstitüsü'ne armağan edilmiş, eski

bir makine. Anlayacağınız ulaşılması kolay, herkesin kullanmış olabileceği bir alet. Buradaki kadınlar sıklıkla enstitüye giderler."

"Herkesin farklı bir daktilo yazış stili vardır derler. 'Dokunuş' –böyle diyorsunuz, değil mi– farkından bir şey çıkarılamaz mı?"

Graves yeniden başıyla onayladı.

"Evet, bu yapılabilir ama zarfların hepsi tek parmak kullanılarak yazılmış."

"Öyleyse daktiloda yazmayı bilmeyen biri."

"Hayır, tam olarak bunu söyleyemem. Bence bilen ve bildiğinin bilinmesini istemeyen biri de olabilir."

Ağır ağır, "Öyleyse işin bütün püf noktalarını bilen, çok kurnaz biri olmalı," dedim.

Graves, "Aynen öyle," diye onayladı. "Gerçekten öyle. Her numarayı biliyor."

"Buradaki cahil kadınlardan hiçbirinin bu mektupları yazabilecek kadar zeki olduğunu sanmıyorum," dedim.

Graves öksürdü. "Korkarım kendimi doğru ifade edemedim. Mektupları yazan bence de kesinlikle okumuş bir kadın."

"Nasıl yani, bir hanımefendi mi?"

Bu sözcük istemeden ağzımdan çıkıvermişti. Yıllardır bu terimi –hanımefendi– kullanmamıştım. Ama şimdi birden dudaklarımın ucuna kadar gelmiş ve geçmişte kalmış günlerin yankısı gibi kendiliğinden dökülmüştü. Büyükannemin bilinçsizce, vakur bir edayla, "Tabii, tatlım, sonuç olarak o bir *hanımefendi* değil," dediğini duyar gibiydim.

Nash ne demek istediğimi hemen anladı. Hanımefendi sözcüğü onun için de anlamlıydı.

"Hanımefendi olması gerekmez. Ama köylülerden biri olmadığı kesin. Onların çoğunun okuma yazması yok, olanların da kendilerini akıcı bir şekilde ifade edebildikleri söylenemez."

Sustum. Şoktaydım. Burası öyle küçük bir yerdi ki. Ben hep bu mektupları yazanın üşütük Bayan Cleat ya da onun gibi yüreği kin dolu, kurnaz ama yarı deli biri olduğunu düşünmüştüm.

Symmington düşüncelerimi sözcüklere döktü.

"O zaman şüpheli listesi bir hayli daralıyor. Toplamda yarımla bir düzine arasında insan söz konusu."

"Bu doğru."

"İnanamıyorum buna."

Symmington kendisini zorlayarak konuşmaya başladı. Sanki söylediği sözcüklerden rahatsızlık duyuyorcasına gözlerini ileride bir noktaya dikmişti.

"Resmi soruşturmada söylediklerimi duydunuz. Karımın anısını korumak isteğiyle öyle konuşmuş olduğumu düşünmüş olabilirsiniz. Bunun için şimdi özellikle belirtmek isterim ki karıma gelen mektuptaki suçlamaların tamamı kesinlikle asılsızdı. Bir tek kelimesi bile doğru değildi, bundan eminim. Karım çok hassas, duyarlı bir kadındı. Ve... şey... bazı bakımlardan da dar görüşlü, özellikle de cinsel konularda *aşırı ahlakçıydı*. Bu yüzden böyle bir mektup almanın onda şok etkisi yapmasını anlıyorum. Zaten ruhsal sağlığı da iyi değildi."

Graves hemen yanıt verdi.

"Öyle olduğundan eminim, bayım. Bu mektupların hiçbiri doğru bilgilere dayanmıyor. Rasgele yapılmış suçlamalar bunlar – asılsız iddialar. Şantaj girişimi de söz konusu değil. Dini anlamda bir fanatizmin de söz konusu olmadığını görüyoruz, ki bazen bu durum söz konusu olabiliyor. Yalnızca seks ve kin! Bu da mektupları yazanı bulmamıza yarayacak önemli bir nokta!"

Symmington ayağa kalktı. Tüm soğukkanlılığına rağmen adamın dudakları titriyordu.

"Bu mektupları yazan iblisi kısa sürede ele geçireceğinizi umuyorum. Karımı o öldürdü, bu yaptığı onu kalbinden bıçaklamaktan farksız." Bir an durdu. "Acaba şimdi ne hissediyor, bunu çok merak ediyorum."

Sorunun yanıtını beklemeden odadan çıktı.

"Ne dersin, Griffith?" diye sordum. "Bu mektupları yazan ne hissediyordur?"

"Kim bilir. Belki pişmanlık duyuyordur, belki de tam aksi, güçlü olduğunu hissetmenin zevkini yaşıyordur. Bayan Symmington'un intiharı deliliğini körüklemiş olabilir."

Ürpererek, "Umarım öyle değildir," dedim. "Eğer öyleyse yine..."

Duraksadım. Cümleyi benim yerime Nash tamamladı.

"Yine deneyecektir, demek istemiştiniz değil mi? Bu bizim için çok iyi olur, Bay Burton. Su testisi su yolunda kırılır, gibi bir şey bu."

"Bence bunu sürdürmek için deli olmalı," diye bağırdım.

Graves, "Devam edecektir," dedi. "Hep devam ederler. Bu da bir tür kötü alışkanlık, bir takıntı – bırakamazlar."

Ürpererek başımı salladım. Sonra da eğer bana gerek duymuyorlarsa dışarı çıkmak istediğimi söyledim. Kin ve nefret adeta odanın havasına çöküp kalmıştı. Biraz temiz hava almak istiyordum. İçerinin havasında bu baskıyı hissediyordunuz.

Nash, "Gidebilirsiniz, Bay Burton," dedi. "Başka bir şey yok. Sizden ricamız gözlerinizi dört açmanız, mektup alanların bunları bize getirmeleri için elinizden geldiğince yardımcı olmanız."

Başımla onayladım.

"Bana kalırsa kasabada mektup almayan kalmamıştır," diye fikrimi söyledim.

Graves, "Acaba?" deyip başını hafifçe yana eğdi. "*Almadığını* kesin olarak bildiğiniz biri var mı?"

"Ne tuhaf bir soru bu. Kasabadakilerin bana sırlarını açmak için sıraya girdiklerini düşünmüyorsunuz herhalde."

"Hayır, hayır, Bay Burton, bunu kastetmemiştim. Yalnızca size söylendiği kadarıyla mektup almadığını kesin olarak bildiğiniz biri olup olmadığını sormak istemiştim."

"Aslına bakarsanız..." Duraksadım. "Evet... biri var."

Emily Barton'la yaptığım konuşmayı, kadının söylediklerini anlattım.

Graves beni ifadesiz bir yüzle dinledi.

"Bu işimize yarayabilir," dedi. "Not alayım."

Owen Griffith ile birlikte güneşli öğleden sonraya çıktık. Hâlâ gergindim.

"Tam da güneşte yatıp dinlenmeye, yaralarının iyileşmesini beklemeye gelinecek yermiş burası," diye söylendim sinirle. "Uzaktan cennet bahçeleri kadar huzurlu ve masum görünüyor, ama kötülük kol geziyormuş."

Owen soğuk bir sesle, "Sonuç olarak cennette de bir yılan vardır, bunu unutma," dedi.

"Ne dersin Griffith, kim olduğu konusunda bir fikirleri var mı? Bildikleri bir şey olabilir mi?"

"Bilmiyorum. Ama polisin yöntemleri kusursuz, teknikleri iyi. Çok samimi ve içten görünüyorlar ama dışarı bilgi de sızdırmıyorlar."

"Evet. Nash iyi bir adam."

"Hem yetenekli, hem de işinin ehli."

Griffith'i suçlarcasına, "Burada kafası yerinde olmayan biri varsa senin bilmen gerekir," dedim.

BELONGS TO KAOS TEAM

Griffith hayır anlamında başını salladı. Üzgün ve çaresiz görünüyordu. Hatta endişeliydi. Onun bir şeyler biliyor olabileceğinden kuşkulandım.

Anacaddede yürüyorduk. Emlakçının kapısında durdum.

"Sanırım kira kontratını yenileme zamanı geldi. Parayı peşinen verip, Joanna'yı hemen buradan götürmeye karar verdim. Kontratı da feshederim."

Owen, "Gitmeyin," dedi.

"Neden?" diye sordum.

Yanıt vermedi. Biraz düşündükten sonra açıkladı.

"Haklı olabilirsiniz. Şu sıralar Lymstock yaşanacak bir yer değil. Siz ya da kız kardeşiniz zarar görebilirsiniz."

"Joanna'ya bir şey olmaz," dedim. "Onun sinirleri sağlamdır. Asıl zayıf olan benim. Bu olaylar bir şekilde beni hasta ediyor."

Owen, "*Beni de*," dedi.

Emlakçının kapısını araladım.

"Gitmeyeceğim," dedim. "Merakım korkumu yendi. Sonucu öğrenmeden gitmeyeceğim."

İçeri girdim.

Daktilo yazan kadın ayağa kalkarak yanıma geldi. Saçları kıvırcıktı ve yapmacık yapmacık gülümsüyordu. Yine de ilk gelişimde danışma bölümünde karşılaştığım gözlüklü delikanlıdan çok daha zeki görünüyordu.

Bir iki dakika sonra kadını bir yerden tanıdığımı hissettim. Yanılmıyordum, kadın Bay Symmington'un sekreteri Bayan Ginch'ti. Hemen konuya girdim.

"Siz Galbraith & Symmington'da çalışmıyor muydunuz?"

"Evet, oradaydım. Ama ayrılmamın daha doğru olacağını düşündüm. Ücreti o kadar iyi olmasa da bu da iyi bir iş. Sonuçta paradan daha önemli şeyler de vardır, öyle değil mi?"

BELONGS TO KADIS TEAM

"Hiç kuşkusuz," dedim.

Bayan Ginch fısıltı düzeyinde bir ses tonuyla, "O korkunç mektuplar..." dedi. "Onlardan bir tane de bana geldi. Bay Symmington ve benimle ilgili. Ah, korkunçtu, *iğrenç* iddialar vardı. Üzerime düşeni yaptım, mektubu polise götürdüm. Tabii benim açımdan hiç *hoş bir durum değildi* ama..."

"Kesinlikle."

"Bana teşekkür ettiler. Mektubu onlara götürmekle en doğru hareketi yaptığımı söylediler. Ama içime bir kurt düştü; ya böyle bir dedikodu varsa, dedim. Herhalde vardı, yoksa bu mektubu yazan bu fikri nereden alacaktı ki? Sonra Bay Symmington'la aramızda kesinlikle *yanlış* bir şey olmadığı halde yalnızca olası dedikodulara engel olmak için oradan ayrıldım."

Utanmıştım.

"Tabii tabii kesinlikle yoktur," dedim.

"İnsanlar çok kötü. Evet, ne yazık ki çok kötü," diye karşılık verdi.

Yüzüne bakmaktan, göz göze gelmekten çekiniyordum. Ama bunu başaramadım. Ve o anda hiç de hoşuma gitmeyen bir şey keşfettim.

Bayan Ginch bu durumdan memnundu! Keyfini çıkarıyordu.

İlk kez mektup almış olmaktan hoşlanan birine rastlıyordum. Müfettiş Graves'in heyecanı tamamen meslekiyken, Bayan Ginch'inki ise tuhaf ve çirkindi.

Birden aklıma bir şey geldi.

Acaba mektupları yazan Bayan Ginch olabilir miydi?

7. BÖLÜM

I

Eve döndüğümde Joanna'yı Bayan Dane Calthrop'la sohbet ederken buldum. Kadının hasta gibi bir hali vardı. Yüzü solmuştu.

"Bu benim için çok büyük bir şok oldu, Bay Burton," dedi. "Zavallı, zavallıcık!"

"Evet," dedim. "İnsanın kendini intihar etmekten başka yol bulamayacak kadar çaresiz hissetmesi korkunç bir şey."

"Bayan Symmington'dan mı söz ediyorsunuz?"

Şaşkınlıkla, "Siz ondan bahsetmiyor musunuz?" diye sordum.

Bayan Dane Calthrop hayır anlamında başını salladı.

"Tabii, insan ona da acıyor ama eninde sonunda onun başına gelecek olan buydu zaten, öyle değil mi?"

Joanna soğuk bir ses tonuyla, "Neden öyle olsun?" diye sordu.

Bayan Dane Calthrop Joanna'ya dönerek açıklamaya başladı. "Bence öyle. Eğer bir insan herhangi bir sorun karşısında çıkmaza girdiği zaman bunun çözümünü intiharda görüyorsa, sorunun ne olduğu pek fark etmez. Öyle ya da böyle istenmeyen bir şokla yüzleşmek durumunda kalacak ve aynı şeyi yapacaktı. Sorun Bayan Symmington'un bu tip bir kadın olmasında. Aslında hiç de öyle görünmüyordu ama... Bana her zaman bencil, biraz aptal ama yaşama

sımsıkı bağlı bir kadın gibi gelmişti. Onun paniğe kapılabilecek bir tip olduğunu asla düşünmezdim... artık insanları çok az tanıdığımı düşünmeye başlıyorum."

"Biraz önce zavallı derken kimi kastettiğinizi hâlâ merak ediyorum," dedim.

Beni şaşkınlıkla süzdü. "Mektupları yazan kadını tabii."

"Doğrusu ya ona acımak aklıma bile gelmez," dedim aşağılayıcı bir tonla.

Bayan Dane Calthrop bana doğru eğildi. Elini dizime koydu.

"Anlamıyor musunuz? Bunu *hissedemiyor musunuz?* Hayal gücünüzü kullanın. Bir insanın oturup bunları yazması için ne kadar çaresiz ve umutsuz olması gerektiğini düşünün. Ne denli yalnız ve ne denli insanlardan uzak. Bu tüm benliğini zehirlemiş, öyle ki bu zehri akıtmanın tek yolunu bunda buluyor. İşte kendime bu yüzden kızıyorum. Lymstock'ta bu denli mutsuz, bu denli yaşama küsmüş biri var ve benim bundan haberim bile yok. Bunu tahmin edebilmeliydim. Belki doğrudan davranışlarına karışamazdım –zaten bunu asla da yapmam– ama belki zehrini başka yoldan akıtmasına yardım edebilirdim. O içe dönük, kapkara mutsuzluk... bu fiziksel anlamda şişmiş, kararmış, kangren olmuş bir koldan farksız. Eğer kesebilir ve zehrin dışarı akmasını sağlayabilirseniz, zehir kendiliğinden, zararsızca akıp gider... Evet, zavallı, zavallıcık!"

Gitmek üzere kalktı.

Onunla hemfikir değildim. Nedeni ne olursa olsun imzasız mektuplar yazan birine acıyamazdım. Yine de merakla sordum.

"Onun kim olduğuna ilişkin bir fikriniz var mı, Bayan Calthrop?"

Düşünceli, güzel gözlerini bana çevirdi. Şaşırmış gibiydi.

"Bir fikrim var, ama yanılıyor da olabilirim, öyle değil mi?"

Sonra hızla kapıdan çıkarken birden başını arkaya çevirip, "Bay Burton, siz neden hiç evlenmediniz?" diye sordu.

Bunu başka biri sorsa kızar, küstahlık olarak nitelendirirdim. Ama Bayan Caltroph sorunca öyle hissetmedim. Bu fikir birden aklına gelmiş ve patavatsızca sormuştu. Bunu gerçekten öğrenmek istediği anlaşılıyordu.

"Doğru kadına rastlamadığım için desek..."

Bayan Dane Calthrop başını salladı.

"Öyle diyebilirsiniz ama bu uygun bir yanıt olmaz. Çünkü birçok erkek idealindeki kadını bulamadığı halde yanlış kadınlarla evlenmiştir."

Ve bu kez gerçekten gitti.

Joanna, "Bu kadın gerçekten deli," dedi. "Ama ondan hoşlanıyorum. Kasabadaki herkes ondan korkuyor."

"Korkarım ben de," dedim.

"Onun ne diyeceğini önceden kestiremediğin için mi?"

"Evet. Tahminleri de genellikle doğru çıkıyor."

Joanna, "Yani sen de bu mektupları yazanın gerçekten çok mutsuz biri olduğuna inanıyor musun?" diye sordu.

"O kahrolası iblisin ne düşündüğü de ne hissettiği de umurumda değil. Ben asıl onun kurbanlarına acıyorum."

Mektupları yazanın ruhsal durumuna ilişkin birçok varsayım ileri sürülmüştü ama tuhaf olansa asıl önemli noktanın hepimizin gözünden kaçmış olmasıydı. Griffith onun yaptığından mutluluk duyduğu kanısındaydı. Bense pişmanlık duyduğunu düşünüyordum. Yaptığı bu pis şakanın beklenmedik sonucundan dolayı çok sarsılmış olmalıydı. Bayan Calthrop ise mutsuz olduğunu, acı çektiğini ileri sürüyordu.

Oysa ki düşünmediğimiz, daha doğrusu benim hiç aklıma gelmeyen, kaçınılmaz tepkisinin korku olması gerektiğiydi. Bayan Symmington'un ölümünden sonra artık bu mektup olayının tamamen farklı bir kategoride nitelendirilmesi gerekiyordu. Bunun yasal açıdan doğuracağı sonuçlar hakkında tam bir bilgim yoktu

–Symmington'un bildiğinden emindim– ancak ölümle sonuçlanmasının mektupları yazanın durumunu çok daha ciddileştirdiği de kesindi. Artık bunun tatsız bir şaka olarak nitelendirilmesi olanaksızdı. Mektubu yazanın bulunması kaçınılmazdı. Polis de harekete geçmiş, hatta Scotland Yard bile bir uzman göndermişti. Bu durumda esrarengiz kişinin kimliğinin ortaya çıkmaması kendisi açısından hayati önemdeydi.

Kısacası korkunun doğal bir tepki olduğunu kabul edersek bunu başka şeylerin izlemesi kaçınılmazdı. O an olabilecekleri görmüyor, tahmin edemiyordum. Oysa öylesine ortadaydı ki...

II

Joanna da ben de ertesi sabah kahvaltıya bir hayli geç indik. Daha doğrusu Lymstock ölçülerinde geçti. Saat 9.30'du. Londra'dayken bu saatte Joanna henüz gözünü bile aralamamış bense en derin uykumda olabiliyordum. Yine de burada Partridge, "Kahvaltıyı sekiz buçukta mı istersiniz, yoksa dokuzda mı?" diye sorduğunda ondan çekindiğimiz için Joanna da ben de ancak bir saat daha geç istediğimizi söyleme cesareti bulmuştuk.

Aşağı indiğimizde Aimée Griffith'in kapıda durmuş, Megan ile konuştuğunu görünce şaşırmadığımı söyleyemem.

Bizi görünce her zamanki neşeli tavrıyla, "Günaydın, uykucu tembeller!" dedi. "Ben kalkalı saatler oluyor," dedi.

İçimden, "Bize ne," demek geldi. Elbette ki bir doktorun erken kalkması gerekirdi. Görevlerinin bilincindeki bir kız kardeşin de erkenden kalkıp onun çayını hazırlamasından daha doğal bir şey olamazdı. Ama bu insanın sabah sabah uykuyu seven komşularını rahatsız etmesi için bir neden olamazdı. Dokuz buçuk sabah ziyareti için kesinlikle uygun bir zaman değildi.

Megan içeri yemek odasına gitti. Sanırım kahvaltıdan kalkması gerekmişti.

Aimée Griffith, "İçeri girmeyeceğim," dedi. İçeri girmeyip insanları sizinle kapı eşiğinde konuşmak zorunda bırakmanın ne anlamı olduğunu hiçbir zaman anlayamamışımdır. "Yalnızca Bayan Burton'dan anacaddedeki Kızılhaç tezgâhı için biraz sebze isteyecektim. Eğer verebilecekseniz Owen uğrayıp arabayla alabilir."

"Erkencisiniz," dedim.

"Öyleyimdir. Erken davranan yol alır. Hem bu saatte herkesi evde bulma şansınız da çok daha fazla. Daha Bay Pye'a uğrayacağım. Öğleden sonra da Brenton'a gitmem gerekiyor. İzciler için."

"Sizdeki bu enerji beni yoruyor," dedim. O sırada telefon çaldı. Telefonu açmak için içeri girdim. Bu arada Joanna da ışkın, çalı fasulyesi ve isimlerini bile bilmediği bazı sebzeler hakkında bir şeyler mırıldanıyor, sebze yetiştirme konusunda pek bir bilgisi olmadığını açıkça ortaya koyuyordu.

Telefonun ahizesini kaldırdım ve, "Buyurun," dedim.

Diğer tarafta birinin derin derin soluduğunu duydum. Neden sonra çekingen ve ürkek bir kadın sesi, "Ah!" dedi.

Yeniden cesaretlendirmek istercesine, "Buyurun," dedim.

Karşımdaki yeniden, "Ah," çekti ama sonra birden, "Şey... yani... ben... orası Little Furze mu?"

"Evet, Little Furze!"

"Ah!" Her cümle aynı nidayla başlıyordu. "Acaba Bayan Partridge ile konuşabilir miyim?"

"Tabii, kim arıyordu?"

"Şey... Agnes deyin, olur mu? Agnes Woddell."

"Agnes Waddle mı?"

"Evet."

Telefon ahizesini masaya bıraktım. Yukarıdan gelen seslerden Partridge'in orada çalıştığı anlaşılıyordu. Seslendim.

"Partridge, Partridge!"

Hizmetçi merdivenlerin başında elinde süpürgeyle göründü. Saygılı tavrına rağmen yüz ifadesinden, "*Yine* ne var?" dediği anlaşılıyordu.

"Buyurun, efendim."

"Agnes Waddle telefonda, seninle konuşmak istiyor," dedim.

"Anlayamadım, efendim."

Sesimi yükselttim. "Agnes Waddle."

İsmi telefonda kulağıma geldiği şekliyle söylemiştim ama şimdi Partridge'in telaffuzundan farklı yazıldığını anlıyordum.

"Agnes Woddell mı? Ne istiyormuş?"

Partridge şaşkınlık içinde süpürgesini bıraktı. Hışımla merdivenden inerken çiçekli elbisesi telaşla hışırdıyordu.

Yemek odasına girdim. Megan iştahla ciğer ezmesi ve domuz pastırması yiyordu. Aimée Griffith'in aksine neşeli bir görünüşü yoktu. Hatta canı sıkkın görünüyordu. Bana somurtkan bir yüzle selam verdikten sonra sessizce kahvaltısına devam etti.

Gazeteyi açtım. Bir ya da iki dakika sonra Joanna da içeri girdi. Sıkılmış olduğu anlaşılıyordu.

"Uf, çok yoruldum," dedi. "Sebzeler konusundaki bilgisizliğim ortaya çıktı. Ne zaman ne yetişir ben nereden bileyim. Çalı fasulyesi bu mevsim yetişmez mi?"

Megan, "Ağustos'ta," dedi.

Joanna hemen savunmaya geçti. "Londra'da biz her mevsim bulabiliyoruz."

"Onlar konserve, benim tatlı küçük aptalım," dedim. "Tazeleri de gemilerin soğuk hava depolarında İmparatorluğun uzak diyarlarından getiriliyor."

Joanna, "Fildişleri, maymunlar ve tavus kuşları gibi mi?" diye sordu.

"Aynen öyle."

Joanna dalgın dalgın, "Tavus kuşlarını yeğlerim," dedi.

Megan, "Ben bir maymunum olmasını isterdim," diye sohbete katıldı.

O sırada portakal soymakta olan Joanna düşünceli düşünceli mırıldandı.

"Aimée Griffith gibi sağlıklı, enerjik, hayat dolu bir insan olmak nasıl bir şey, çok merak ediyorum. Acaba onun da yorgun... kaygılı... gergin ya da hüzünlü olduğu zamanlar var mıdır?"

"Aimée Griffith'in asla hüzünlü olmayacağından emin olduğumu söyledikten sonra Megan'ın peşinden camlı kapıdan verandaya çıktım.

Verandada tam pipomu dolduruyordum ki Partridge'in holden yemek odasına girdiğini ve sıkıntılı bir ses tonuyla Joanna'ya, "Sizinle bir dakika konuşabilir miyim, bayan?" diye sorduğunu duydum.

İçimden, aman tanrım, diye düşündüm. Yoksa Partridge de mi işten ayrılmak istiyordu? Eğer öyleyse Emily Barton bize çok kızacaktı.

Partridge, "Telefonu kullanmak durumunda kaldığım için çok özür dilerim, bayan," dedi. "Cahil kız, aslında bunu yapmaması gerektiğini bilmeliydi. Bu evdeki telefonu kullanmak gibi bir alışkanlığım kesinlikle yoktur. Şimdiye dek hiçbir arkadaşım beni telefonla aramadı, buna asla izin vermem. Böyle bir şey olduğu için çok özür dilerim, üstelik de telefonu beyefendi açmak durumunda kalmış. Ona da çok ayıp oldu."

Joanna onu sakinleştirmek isteğiyle, "Hiç sorun değil, Partridge," dedi. "Arkadaşların seninle konuşmak istiyorlarsa neden telefonu kullanamasınlar ki?"

Partridge'in yüzünü görmediğim halde yüzündeki ifadenin her zamankinden de daha boş olduğunu hissedebiliyordum. Sesinden bu yanıtın hiç hoşuna gitmediği anlaşılıyordu.

BELONGS TO KAOS TEAM

"Bu evde böyle şeyler olmaz, efendim. Bayan Emily buna asla izin vermez. Dediğim gibi çok özür dilerim, üzgünüm. Bu yanlışı yapan Agnes henüz çok genç ve cahil, üstelik bugün çok da gergindi. Bir beyefendinin evinde nasıl davranılması gerektiğini bilemiyor."

Neşeyle, bu da sana ders olsun Joanna, diye düşündüm.

Partridge, "Agnes eskiden burada benim emrimde çalışırdı," diye açıkladı. "On altı yaşındayken yetimhaneden doğruca bize gelmişti. Kendisine öğüt verecek evi, annesi ya da akrabaları olmadığı için ne zaman başı sıkışsa bana danışırdı. Ben ona doğru yolu gösterirdim."

Joanna, "Evet?" diye sorup bekledi. Devamının da geleceği anlaşılıyordu.

"Sizce sakıncası yoksa Agnes'ın akşamüstü buraya çaya gelmesi için izin isteyecektim. Cüretimi bağışlayın, çayı mutfakta içeceğiz, onu görmezsiniz bile. Bugün izin günü, bana danışmak istediği bir sorunu varmış. İnanın önemli olmasa asla böyle bir şey istemezdim."

Joanna şaşkınlık içinde, "Bir arkadaşınla çay içmek istemenin ne sakıncası olabilir ki?" diye sordu.

Joanna bana sonradan Partridge'in yüz ifadesinin bu sözler üzerine iyice tersleştiğini ve daha katı bir tavır aldığını açıkladı.

"Bu evin geleneğinde böyle şeyler yoktur, efendim. Yaşlı Bayan Barton iş günlerinde misafir kabul etmemize kesinlikle izin vermezdi, yalnızca izinli olduğumuz günlerde dışarı çıkacağımız yerde arkadaşlarımızı eve çağırabilirdik. Ama diğer günlerde asla! Bayan Emily Barton da bu geleneği sürdürüyor."

Joanna'nın hizmetçilerle arası çok iyiydi, onu çok severlerdi ama her nedense Partridge ile bir türlü anlaşamamışlardı.

Partridge yemek odasından ayrıldıktan sonra Joanna yanıma geldi.

"Gördüğün gibi anlayışlı olman ve yumuşak davranman takdir edilmiyor tatlım," dedim. "Partridge'e karşı otoriter davranman

gerekiyor. Her şey bir beyefendinin evinde olması gerektiği gibi olmalı!"

"Hiç böyle despotluk duymamıştım, arkadaşlarının onlarla görüşmesine izin vermemek de ne demek. Her şey neyse de Jerry, zenci köleler gibi davranılmaktan *hoşlanıyor* olamazlar ya. Esir değil bunlar."

"Herhalde onlar bundan memnunlar. En azından Partridge ve onun gibiler."

"Onun neden beni sevmediğini anlamıyorum. İnsanlar genelde beni severler."

"Herhalde iyi bir ev hanımı olmadığın için seni küçümsüyor. Rafları parmağınla toz var mı diye kontrol etmiyorsun. Halıların kenarlarını kaldırıp altlarına bakmıyorsun. Çikolatalı sufleden artan parça ne oldu diye sormuyorsun, asla bayat ekmeklerden ekmek tatlısı yapmasını istemiyorsun."

"Öf," diyen Joanna sıkıntıyla ekledi. "Bugün kötü bir günümdeyim. Zaten Aimée sebze dünyası konusundaki bilgisizliğim için beni aşağıladı. İnsanlık gösterdiğim için Partridge beni hor görüyor. Bari bahçeye çıkayım da kaderime ağlayayım."

"Megan da bahçede," dedim.

Megan biraz çimenlerin üzerinde dolaşmış, sonrasında bahçenin ortasında düşünceli düşünceli duruyordu. Birden döndü ve yanımıza geldi.

"Artık evime dönsem iyi olur," dedi.

Şaşırmıştım. "Neden?"

Kızardı ama kararlı olduğu anlaşılıyordu.

"Beni davet etmekle büyük nezaket gösterdiniz. Çok iyisiniz. Sanırım size fazlasıyla yük oldum. Burada olmaktan çok hoşlandım. Ama artık dönmem gerekiyor. Sonuçta orası benim evim, insan sonsuza kadar evinden uzak kalamaz. Bu sabah artık eve dönmem gerektiği kanısındayım."

Joanna da ben de fikrini değiştirmek için çok uğraştık ama o nuh deyip peygamber demedi. Kararlıydı. Megan yukarı, odasına çıkıp eşyalarını topladı. Birkaç dakika sonra valiziyle aşağıdaydı. Joanna'da arabayı almaya gitti.

Bu durumdan mutlu olan tek kişi varsa, o da Partridge'di. Hatta sert yüzünde belli belirsiz bir gülümseme bile belirmişti. Megan'ı bir türlü sevememişti.

Joanna arabayı çıkarıp geldiğinde çimenlik alanın ortasında duruyordum.

"Kendini güneş saati mi sanıyorsun?" diye seslendi.

"Neden ki?"

"Orada bahçe süsü gibi duruyorsun. Tek eksiğin üzerinde güneş saatini gösterecek işaretler. Berbat görünüyorsun."

"Keyfim kaçtı. Önce Aimée Griffith..."

Joanna dehşetle, "Tanrım," diye mırıldandı. "Yine o sebze konusu! Aslında bunu da halletmem gerekiyor."

"Sonra da Megan'ın gitmeye kalkması..." diye ekledim. "Halbuki ben de onu Legge Tor'a doğru yürüyüşe çıkarayım diyordum."

"Kayış ve tasmaya bağlayarak mı?"

"Ne dedin?"

Joanna evin köşesinden dönüp, sebze bahçesine doğru ilerlerken yüksek sesle sözlerini yineledi.

"Sanırım, tasma ve kayışla. Beyefendi köpeğini kaybetti. Keyifsizliğinin nedeni bu!"

III

İtiraf edeyim ki Megan'ın birden gidişine gerçekten sinirlenmiştim. Kim bilir belki de bizden sıkılmıştı.

Belki de burası genç bir kız için eğlenceli sayılabilecek bir ev değildi. Kendi evinde en azından Elsie Holland ve kardeşleri vardı.

Joanna'nın döndüğünü duydum ve daha fazla güneş saati yorumu dinlememek için hemen eve girdim. Owen Griffith öğlene doğru sebzeleri almaya geldi. Bahçıvan sebzeleri hazırlamış, onu bekliyordu.

İhtiyar Adams sebze kasalarını arabaya yerleştirirken Owen'ı içeri bir içki içmeye davet ettim. Yemeğe kalması için ısrar ettiysem de kalamayacağını söyledi.

Ben şeriyi hazırlayıp getirene kadar Joanna kontrolü ele geçirmişti bile. Kanepenin köşesine, Owen'ın yanına oturmuş, durup dinlenmeden ona işiyle ilgili sorular yöneltiyordu. Pratisyen doktorluktan hoşlanıyor muydu? Yoksa uzman olmak ister miydi? Doktorluk dünyanın en ilgi çekici mesleklerinden biriydi, filan...

Ne derseniz deyin Joanna iyi bir dinleyicidir. Sözde dâhilerin yakınmalarını o kadar çok dinlemişti ki Owen onun için çok kolay lokmaydı. Üçüncü kokteyli içerken Owen iyice açılmıştı. Joanna'ya ancak bir doktorun anlayabileceği tıbbi bir jargonla, ilgisini çeken bazı vakaları ve hastalık belirtilerini anlatmaya başlamıştı. Joanna da ilgiyle dinliyormuş gibi davranıyordu.

Bir an için Owen'a acıdım. Joanna gerçekten çok acımasızdı. Owen oynanmayı ve kaybetmeyi asla hak etmeyen bir adamdı. Joanna ona çok yazık edecekti. Kadınlar gerçekten de şeytandan farksızdı.

Bir an gözüm Griffith'in profiline, uzunca azimli çene yapısına, yüzündeki kararlı ifadeye ve inatçı ifadeli dudaklarına ilişti. Joanna'nın amacına ulaşabileceğinden o kadar da emin değildim artık. Owen kadınların kendisini aptal durumuna düşürmesine izin verecek tipte bir adam değildi. Eğer böyle bir şey olursa bu kendi isteğiyle olacaktı.

Joanna, "Haydi Dr. Griffith," dedi. "Lütfen fikrinizi değiştirin ve öğlen yemeğini bizimle yiyin."

Griffith hafifçe kızardı.

"Çok isterdim ama kız kardeşim geri dönmemi bekliyor."

"Ben ona telefon eder haber veririm," diyen Joanna hemen hole koşup telefona sarıldı.

Owen huzursuz görünüyordu. Kardeşinden çekiniyor olmalıydı.

Joanna gülümseyerek geri döndü ve her şeyin yolunda olduğunu söyledi.

Ve Owen Griffith öğlen yemeğine kaldı. Hayatından memnun görünüyordu. Yemekte çok iyi zaman geçirdik. Edebiyattan, tiyatrodan, siyasetten, modern resim ve mimariden bahsettik.

Lymstock'u, imzasız mektupları ya da Bayan Symmington'un intiharını ise hiç konuşmadık.

Bu konuları unutmuş gibiydik ve sanırım Owen da bundan çok mutluydu. Esmer, hüzünlü yüzüne renk gelmişti, zeki ve kültürlü bir insan olduğu anlaşılıyordu.

O gittikten sonra Joanna'ya, "Onunla oynamanın iyi bir fikir olduğunu sanmıyorum. O fazlasıyla iyi biri," dedim.

"O senin fikrin. Siz erkekler zaten hep birbirinizi tutarsınız."

"Neden bu çaba? Kırılan gururunu onarmak için mi?"

Joanna, "Belki," dedi.

IV

O akşamüzeri Bayan Emily Barton'a kaldığı pansiyondaki odasında çaya davetliydik.

Kendimi yokuşta yürüyebilecek kadar güçlü hissettiğim için arabayı almadık, yürüyerek gittik.

BELONGS TO KAOS TEAM

Ancak erken davranmış olmalıyız ki bize kapıyı uzun boylu, sert bakışlı bir kadın açtı ve Bayan Barton'ın henüz dönmediğini söyledi.

"Sizi beklediğini biliyorum, lütfen içeride bekleyin."

Bu hiç kuşkusuz sadık Florence'dı.

Onun arkasından yukarı kattaki rahat bir oturma odasına çıktık. Odada biraz fazla eşya olsa da rahat ve konforlu görünüyordu. Bazı eşyaların Little Furze'dan getirildiği anlaşılıyordu. Florence odasıyla gurur duyuyor gibiydi.

"Nasıl buldunuz? Güzel değil mi?" diye sordu.

Joanna samimiyetle, "Çok güzel," dedi.

"Onu elimden geldiğince rahat ettirmeye çalışıyorum. Tabii burası ona layık değil, onu burada hak ettiği şekilde rahat ettirmem olanaksız. O kendi evinde olmalıydı, küçük bir pansiyonda değil."

Bundan dolayı bizi suçlarcasına öfkeli bakışlarla süzüyordu. O gün şanslı günümüzde değildik. Önce Joanna, Aimée Griffith ve Partridge tarafından horlanmıştı, şimdi de ikimiz birden Florence tarafından.

Kadın birden, "Ben orada dokuz sene hizmet ettim," dedi.

Haksızlığa gelemeyen Joanna hemen savunmaya geçti.

"Bayan Barton evini kiraya vermek istiyordu. Emlak komisyoncusuna vermişti. Biz de tuttuk."

Florence, "Zavallı buna mecbur kaldı. Hem de o kadar dikkatli ve tutumlu yaşamasına rağmen. Devlet ondan vergi almaya kalktı, onu rahat bırakmadı. Neredeyse son kuruşuna kadar alacaklardı."

Anlayışla başımı salladım.

Florence, "Büyük hanımın zamanında çok paraları vardı," dedi. "Sonra zavallıcık bayanlar birbiri ardından hastalanıp öldüler. Zavallı Bayan Emily hiç yakınmadan hepsine baktı. Çok sabretti, hiç şikâyet etmedi, çok çabaladı, elinden gelenin fazlasını yaptı. Kendini yedi bitirdi, üstüne üstlük bir de para sıkıntısı! Nedenini bilemi-

BELONGS TO KAOS TEAM

yorum ama söylediğine göre hisse senetlerinden beklediği getiriyi alamıyormuş. Kendilerinden utanmalılar, onların kirli oyunlarından anlamayan zavallı yaşlı bir kadının parasını almaktan utanmalılar!"

"Ekonominin kötü gidişatı herkesi sarstı," dedim.

Ama o yumuşayacak gibi değildi.

"Kendi başlarının çaresine bakabilenler için bir sorun yok, ama *onun* için! Onun bakıma ihtiyacı var. Benim yanımda olduğu sürece ben kimsenin onu üzmesine izin vermem. Bayan Emily için her şeyi yaparım."

Sanki her şeyin suçlusu bizmişiz gibi ikimizi de öfkeyle süzdükten sonra dışarı çıktı.

Joanna hemen, "Jerry, kendini vampir gibi hissediyor musun?" diye sordu. "Ben hissediyorum da. Neler oluyor Tanrı aşkına?"

"Anlaşılan pek sevilmiyoruz," dedim. "Bizden kimse hoşlanmıyor. Megan bizden bıktı. Partridge seni küçümsüyor. Florence ikimize de kızıyor."

"Peki, Megan ne diye çıkıp *gitti*?"

"Sıkılmış olmalı."

"Hiç sanmam. Ne dersin, acaba bu Aimée Griffith'in söylediği bir şeyle ilgili olabilir mi?"

"Yani bu sabah kapı eşiğinde konuştukları sırada mı?"

"Evet, pek fazla zamanları olmadı ama o kadın..."

Kardeşimin cümlesini ben tamamladım.

"Kadın kaşla göz arasında her şeyi yapabilir. Rahatlıkla..."

O anda kapı açıldı ve Bayan Emily içeri geldi. Soluk soluğaydı, yanakları kızarmıştı. Heyecanlı görünüyordu. Gözleri de mavi mavi parlıyordu.

Bizi büyük coşku ve telaşla karşıladı.

"Ne olur geç kaldığım için kusuruma bakmayın. Çok özür dilerim. Çarşıya çıkmıştım. Blue Rose'daki kekler bana taze gibi görünmedi, Bayan Lygon'a gittim. Keklerimi taze olsun diye dai-

ma en son dakika alırım, böylece fırından doğruca sofraya getirme olanağım olur. Ama sizi beklettim –çok üzgünüm– gerçekten bağışlanamaz..."

Joanna araya girerek, "Asıl hata bizim, Bayan Barton," dedi. "Erken geldik. Jerry artık o kadar hızlı yürümeye başladı ki zamanı doğru ayarlayamadık."

"Erken diye bir şey olamaz, yavrum. Böyle söylemeyin. İyi şeylerin fazlası olmaz." Yaşlı kadın sevgiyle Joanna'nın omzuna dokundu.

Joanna bundan mutlu olmuştu. Sonunda bizden hoşlanan, bize kızmayan birini bulmuştuk. Bayan Emily bana da gülümsedi. Ama karşısında sanki insan yiyen bir kaplan varmışçasına çekingen ve ürkek bir gülümsemeydi bu.

"Sizin de bize katılmanız ne hoş, Bay Burton."

Sanırım Emily Barton erkekleri sürekli viski soda ve sigara içen, arada sırada dışarı çıkıp, kasabanın kızlarını ayartan, bazen de evli kadınlarla ilişki kuran yaratıklar olarak görüyordu. Daha sonra bu görüşümden Joanna'ya söz ettiğimde, aslında Emily Barton'ın öyle biriyle karşılaşmayı içtenlikle isteyip bu olanağı bulamadığı için böyle düşünüyor olabileceğini söyledi.

Bu arada Emily Barton genç bir kız gibi odada dolaşıyor, sehpalar getiriyor, sigara tablalarını değiştiriyordu. Biraz sonra da Florence çay servisine başladı. İnce porselenden Crown Derby çay takımları eski, değerli parçalardı. Bayan Emily'nin Little Furze'dan getirdiği anlaşılıyordu. Çay Çin'dendi ve çok iyi demlenmişti. Çayın yanında da tereyağlı sandviçler, sıcak çörekler ve küçük kekler vardı.

Florence mutlu görünüyor, Bayan Emily'yi bebekleriyle evcilik oynayan yavrusunu seyreden bir anne gibi seyrediyordu.

Ev sahibemiz o kadar ısrar etti ki Joanna da ben de istediğimizden çok fazla yemek zorunda kaldık. Kadıncağız onun için uzak,

gizemli bir dünya olan Londra'dan gelmiş konuklarını ağırlamanın mutluluğu içindeydi, bu apaçık anlaşılıyordu.

Tabii biraz dedikodu yaptık, yerel konulardan bahsettik. Bayan Barton, Dr. Griffith'i övdü, onun nazik, akıllı, işinin ehli bir doktor olduğunu söyledi. Bay Symmington da iyi bir avukattı ve Bayan Barton'a vergi işlemlerinde çok yardımcı olmuş, hatta kendisinin hiç bilmediği bir kısım gelir vergisini geri almasını sağlamıştı. Çocuklarına ve karısına da çok bağlı ve onlara karşı da çok sevecendi.

Bayan Emily tam bu noktada birden hüzünlenerek, "Zavallı Bayan Symmington, o küçücük yavruları annesiz bırakıp gitmesi ne kadar üzücü. Aslında güçlü bir kadın değildi, sanırım son zamanlarda sinirleri de bozulmuştu. Herhalde cinnet geçirdi. Gazetede okumuştum, insanlar böyle zamanlarda ne yaptıklarını bilmezlermiş. Ne yaptığının bilincinde olmadığı kesin, kendinde olsa çocuklarını ve kocasını anımsardı."

Joanna, "O imzasız mektup onda şok etkisi yapmış olmalı," dedi.

Bayan Barton kızardı.

"O konuya hiç girmeyelim, yavrum," derken, sesinden buna inanmadığı anlaşılıyordu. "Bunları unutmak en iyisi, konuşulacak şey değil. Evet, şey... bir takım mektuplar gönderildiğini biliyorum ama onlardan bahsetmek istemiyorum. İğrenç şeyler. Onları bilmezden gelmek en iyisi."

Bayan Barton bunları umursamayabilir, görmezden gelebilirdi ama bu bazıları için hiç de kolay değildi. Hemen konuyu değiştirip Aimée Griffith'ten bahsetmeye başladık.

Emily Barton, "O olağanüstü, kesinlikle olağanüstü bir insan," dedi. "Enerjisi, organizasyon yeteneği hayran olunmayacak gibi değil. Kızlarla da çok iyi anlaşıyor. Her bakımdan, pratik, modern ve becerikli. Burayı çekip çeviriyor. Kardeşine de çok düşkün. İki kardeş arasında böylesine bir bağlılık olması gerçekten çok hoş."

BELONGS TO KADIS TEAM

Joanna, "Bu düşkünlük acaba Dr. Griffith'i sıkmıyor mu?" diye sordu.

Emily Barton şaşkın şaşkın onun yüzüne baktı.

"Aimée kardeşi için çok özveride bulunmuştur," derken sesi sitemli ve biraz da kınarcasınaydı.

Joanna'nın gözlerindeki, "Ya öyle mi?" bakışını görür görmez konuyu Bay Pye'a getirdim. Emily Barton, Bay Pye konusunda biraz kuşkulu gibiydi.

"İyi bir insan. Nazik, hatta fazlasıyla nazik. Hem zengin hem de cömert ama bilmem ki... Bazen çok tuhaf yabancı konukları oluyor. Ama tabii yurtdışına çok seyahatleri olmuş..."

Seyahatin yalnızca bilgi ve görgüyü arttırmakla kalmayıp, çok çeşitli dostlar edinmeyi de sağladığını konuştuk.

Emily Barton hüzünle, "Ben de hep bir gemi seyahati yapmak istedim," dedi. "Gazetelerde reklâmlarını gördüğümüz yerler kim bilir ne güzeldir."

Joanna, "Neden gitmiyorsunuz?" diye sordu.

Hayalinin gerçeğe indirgenmesi Bayan Barton'ı korkutmuştu.

"Hayır, hayır, bu *kesinlikle* olanaksız."

"Neden ki? Bu yolculuklar çok pahalı da değil."

"Sorun yalnızca para değil. Yalnız gidemem. Bir kadının yalnız seyahat etmesi tuhaf görünmez mi?"

Joanna, "Kimse hiçbir şey diyemez," dedi.

Bayan Emily onu inanmayan bakışlarla süzdü.

"Sonra bagaj konusunu nasıl halledeceğimi de bilmiyorum; yabancı limanlara çıkmak; yabancı paralar filan; bütün bunları beceremem."

Kadıncağızın korku dolu gözlerinden bu konudan dolayı telaşlandığı anlaşılıyordu. Joanna onu sakinleştirmek için hemen konuyu değiştirdi. Yaklaşan bahçe şenliğinden ve kermesten bahsetmeye başladı. Derken söz doğal olarak Bayan Dane Calthrop'a geldi.

Bayan Emily'nin yüz hatlarında anlık bir gerilme oldu.

"Biliyor musunuz, Bayan Dane Calthrop çok *tuhaf* bir kadın. Yani bazen söyledikleri..."

"Ne gibi?" diye sordum.

"Bilmem ki. Hiç *beklenmedik* şeyler söylüyor. Sonra insana bakışı, sanki baktığı yerdeki siz değilmişsiniz de bir başkasıymış gibi bakıyor. Sanırım ne demek istediğimi tam olarak anlatamıyorum, çünkü bunlar sözcüklerle ifade edilmesi çok zor şeyler. Ayrıca hiç kimseye, hiçbir şeye *karışmaz*. Oysa bir rahip karısı olarak biraz öğüt verse, insanları düzeltmeye, *yola getirmeye* kalksa onu dinleyeceklerinden eminim. Ondan çekiniyorlar. Ama o herkesten uzak, hiçbir şey onu ilgilendirmiyormuş gibi davranıyor. Sonra da bir bakıyorsunuz hiç olmayacak insanlara acıyor."

"İşte bu çok ilginç," dedim.

Joanna ile bakıştık.

"Aslında çok iyi terbiye almış, kibar bir kadındır. Bellpath'lı Farroway'lerden, yani tanınmış, asil bir aileden ama sanırım bu eski ailelerde daima biraz tuhaflık vardır. Sonra kocasına da çok bağlı. Rahip Calthrop da çok kültürlü ve akıllı bir adamdır. Korkarım ona bu küçük taşra kasabasında yazık oluyor. Çok iyi bir adam, bilgili de, sadece arada sırada Latince sözler söyleyip akılları karıştırmasa çok daha iyi olacak ama..."

Heyecanla, "Doğru... doğru," dedim.

Joanna, "Jerry özel okullarda okuduğu için Latince bilmez," dedi.

Bu çıkış Bayan Barton'ın başka bir konuya, okulun müdiresine geçmesine neden oldu.

"Buradaki okulun müdiresi de çok sevimsiz bir genç bayan. Bence tam anlamıyla Kızıl." Kızıl derken sesini alçaltmıştı.

Daha sonraları eve doğru tepeyi tırmanırken Joanna onun için, "Çok tatlı bir kadın," dedi.

BELONGS TO KADIKÖS TEAM

V

Akşam yemeğinde Joanna, Partridge'e, "Çay partinin iyi geçtiğini umarım," dedi.

Partridge kızardı, başını dikleştirdi.

"Teşekkür ederim efendim. Ama Agnes gelmedi."

"Vah vah!"

"*Bana* göre hava hoş. Hiç önemli değil."

Öylesine öfkeliydi ki kendini tutamadı.

"Üstelik onu davet eden de ben değilim. Kendisi telefon etti. Kafasına takılan bir şey olduğunu, danışmak istediğini, bugün izin günü olduğunu söyledi. Oraya gelip sizinle konuşabilir miyim diye sordu. Sizin de izninizle bunun olabileceğini söyledim. Ama ondan sonra ne ses, ne seda. Üstelik özür de dilemedi. Hoş ben hâlâ yarın özür dilediğini belirten bir posta kartı alabileceğimi umuyorum. Günümüz kızları ne yerlerini biliyorlar ne nasıl davranacaklarını."

Joanna, Partridge'in incinmiş duygularını yatıştırmaya çalıştı.

"Belki de hastalanmıştır. Telefon edip sorsaydın."

Partridge yeniden sert tonda konuşmaya devam etti.

"Hayır, *sormam*, bayan. Kesinlikle sormam. Eğer Agnes kabalık etmek istiyorsa kendi bilir. Ben onu görünce diyeceğimi bilirim."

Başı havada öfkeyle dışarı çıktı.

Joanna ile arkasından gülüştük.

"Tam gazetedeki Nancy Teyze Dert Köşesi'ne göre bir olay olsa gerek," dedim. "*Erkek arkadaşım bana karşı çok soğuk davranıyor, ne yapmalıyım*? Herhalde Nancy Teyze'ye başvuramayınca yerine Partridge'i koymak istedi ama sonra delikanlıyla barıştı. Eminim şu sırada sevgilisiyle barışmıştır, karanlık bir köşede, bir çitin dibinde sarmaş dolaştırlar. Sen onları görünce utanırsın, onlar senden utanmazlar."

BELGESİZ KAÇAK TEAM

Joanna güldü ve kendisinin de aynı şeyi düşündüğünü söyledi.

Sonra yeniden imzasız mektuplardan konuşmaya başladık. Nash ve melankolik Graves'in bir şeyler keşfedip keşfetmediğini merak ediyorduk.

Joanna, "Bugün Bayan Symmington intihar edeli tam bir hafta oluyor," dedi. "Şimdiye kadar bir şeyler bulunması gerekirdi. Parmak izi, elyazısı, *öyle bir şeyler işte*."

Dalgın dalgın başımı salladım. Bilinçaltımda bir şey vardı, ne olduğunu bilemiyordum ama huzursuzluğum da giderek artıyordu. Sanırım bu Joanna'nın "bir hafta" sözcüğüyle bağlantılı bir şeydi.

Aslında iki ile ikiyi toplamayı çok daha önce akıl etmiş olmam gerektiğini itiraf etmeliyim. Belki bilinçaltımı kemiren bir kuşku çok önceden oluşmaya başlamıştı ama ben bunu ayrıştıramıyordum.

Ancak ok yaydan çıkmıştı bir kere. Huzursuzluğum giderek artıyor, zirve yapıyordu.

Joanna kendisini dinlemediğimi fark ederek, "Ne düşünüyorsun Jerry?" diye sordu.

Yanıt vermedim. Kafamda olayları birbirine bağlamaya çalışıyordum. Bayan Symmington'un intiharı... Kadın akşamüstü evde yalnızdı... Yalnızdı *çünkü hizmetçilerin izin günüydü*... Tam bir hafta önce...

"Jerry, ne dü..."

Joanna'nın sözünü kestim.

"Joanna, hizmetçiler hafta içi bir gün izinliler, değil mi?"

"Evet, pazar dışında. Her hafta bir gün izin kullanırlar. Ne oldu ki?"

"Pazarı boş ver de. Her hafta aynı gün mü izin yapıyorlar?"

"Evet. Genellikle öyle."

Yüzüme merakla bakıyordu. Nereye varmak istediğimi anlayamamıştı.

Gidip zili çaldım. Partridge geldi.

"Bu Agnes Woddell bir yerde hizmetçi olarak mı çalışıyor?"

"Evet efendim. Bayan Symmington'un hizmetindeydi. Yani şimdi Bay Symmington'un."

Derin bir soluk aldım. Saate baktım. On buçuktu.

"Şimdiye kadar dönmüş müdür, ne dersin?"

Partridge'in bakışlarından bu soruma bir anlam veremediği ve içten içe beni kınadığı anlaşılıyordu.

"Evet, efendim. Hizmetçiler saat onda evde olmak zorundadırlar. Eskiden beri süregelen bir kural bu."

"Telefon edip soracağım," dedim.

Antreye çıktım. Joanna ve Partridge de arkamdan geliyorlardı. Partridge'in çok öfkeli olduğu belliydi. Joanna ise şaşırmıştı.

Ben numarayı çevirirken, "Ne yapıyorsun Jerry?" diye sordu.

"Kızın sağ salim eve döndüğünü öğrenirsem içim rahat edecek."

Partridge "Pöf" gibi bir ses çıkardıysa da umursamadım.

Telefonu Elsie Holland açtı.

"Rahatsız ediyorum ama," dedim. "Ben Jerry Burton. Acaba hizmetçiniz Agnes eve döndü mü?"

Bunu sorduğum anda yaptığım aptallığın farkına vardım. Ya kız eve dönmüşse ne diyecektim, onu telefonla aramamı nasıl açıklayacaktım? Keşke Joanna'ya sordursaydım, gerçi bunun için de ona açıklama yapmam gerekecekti. Ama şimdi Lymstock halkı arasında dolaşacak yeni dedikoduyu tahmin edebiliyordum; herkes Agnes ile benim aramda bir şey olduğunu konuşacaktı.

Elsie Holland şaşırarak, "Agnes mı? Tabii gelmiştir," dedi.

"Lütfen gidip bakar mısınız, Bayan Holland?"

Neyse ki bir açıklama yapmam gerekmiyordu, çocuk bakıcıları söyleneni itiraz etmeden yapmaya alışıktılar. Elsie Holland ahizeyi bıraktı ve denileni yapmaya gitti.

İki dakika sonra yeniden sesini duydum.

"Bay Burton? Orada mısınız?"

"Evet."

"Agnes daha dönmemiş."

O anda aklıma gelen şeyin doğru olduğunu, önsezilerimin beni yanıltmadığını anladım.

Telefonun öbür ucunda konuşmalar duyuldu.

Sonra Bay Symmington'un sesini duydum.

"İyi akşamlar Bay Burton. Ne oldu?"

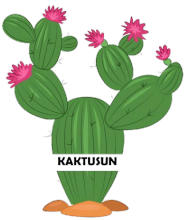
"Hizmetçiniz Agnes daha eve dönmedi mi?"

"Öyleymiş, Bayan Holland şimdi baktı. Ne oldu? Kaza filan mı?"

"Hayır, *kaza* değil," dedim.

"Yani... kızın başına bir şey gelmiş olabileceğinden mi kuşkulanıyorsunuz?"

Ciddi ciddi, "Korkarım öyle," dedim. "Bir şey olduysa bu beni hiç şaşırtmayacak."

8. BÖLÜM

I

O gece beni hiç uyku tutmadı, kötü bir gece geçirdim, kafamın içinde bilmecenin parçaları uçuşup duruyor ancak bir türlü yerli yerine oturmuyordu. Aslında aklımı tamamıyla bu konuya vermiş olsaydım belki daha o zaman bildiklerimi bir araya getirip konuyu çözebilirdim. Zaten insan tam olarak ne bildiğini bilmez ki! Öyle olmasa bu parçacıklar böyle ısrarla kafamın içinde dolanıp dururlar mıydı hiç! Belirli bir anda neyi ne kadar biliriz? Bana sorarsanız aslında bildiğimizden çok daha azını bildiğimizi sanırız, bilinçaltına yerleşmiş bilgiyi ise ortaya çıkarmakta zorlanırız. Bilgi oradadır ama biz ona erişemeyiz.

Yatağımda sağa sola dönüp duruyordum. Bilmecenin parçacıklarından yalnızca bir kısmını görebiliyor olmam işkenceden farksızdı.

Parçacıkların yerli yerine oturacağı bir kalıp *vardı*, eğer onu bir bulabilseydim... Bu lanet mektupları kimin yazdığını da bulacaktım. Bir yerlerde bir ipucu vardı ama ben onu izleyemiyordum...

Uykuya dalarken kafamda sözcükler sinir bozucu bir şekilde dans ediyordu.

Ateş olmayan yerden duman çıkmaz. Dumansız ateş olmaz... duman... duman? Ateş... ateş hattı... bu bir savaş deyimiydi. Savaş... bir kâğıt parçası... Yalnızca bir kâğıt parçası... Belçika... Almanya...

Dalmışım. Rüyamda Bayan Dane Calthrop'u köpek olarak gördüm, onu tasmalamış, zincirinden tutup yürüyüşe çıkarmıştım.

II

Ertesi sabah telefonun sesiyle uyandım. Israrla çalıyordu.

Yataktan doğrulup saatime baktım; yedi buçuktu. Telefon aşağı katta, girişteydi.

Yataktan fırladım, robdöşambrımı giyip aşağı koştum. Tam o anda mutfak kapısından çıkmakta olan Partridge'in yanından hızla geçerek telefonu açtım.

"Alo?"

"Oh, siz misiniz?" Sesimi duymanın ahizenin diğer ucundaki kişiyi rahatlattığını derin soluk sesinden anlayabiliyordum. "*Sizsiniz.*" Bu Megan'ın sesiydi. Kızın sesi tanımlanamayacak kadar korku dolu ve kederliydi. "Oh, lütfen gelin, hemen buraya *gelin*. Lütfen! Ne olur çabuk olun!"

"Tamam, geliyorum," dedim. "Duyuyorsun, değil mi? *Hemen*."

Merdivenleri ikişer ikişer çıkarak Joanna'yı uyandırdım.

"Joanna, uyan, ben Symmington'lara gidiyorum."

Joanna sarışın başını yastıktan kaldırdı ve küçük bir çocuk gibi gözlerini ovuşturdu.

"Neden? Ne var, ne oldu?"

"Bilmiyorum. O çocuk... Megan aradı. Çok kötüydü."

"Ne oldu acaba?"

"Yanılmıyorsam konu Agnes."

Kapıdan çıkarken Joanna arkamdan seslendi. "Dur, seni arabayla götüreyim."

"Gerek yok, arabayı ben kullanırım."

"Henüz kullanamazsın."

"Kullanırım."

Kullandım da. Ama pek fazla olmasa da canım da yandı, ağrı çektim. Yarım saat içinde yüzümü yıkayıp tıraş oldum, giyindim, arabayı garajdan çıkarıp Symmington'lara ulaştım. Bu benim gibi biri için hiç fena değildi.

Megan beni giriş holünde bekliyordu. Evden koşarak çıktı, bana sarıldı. Yüzü bembeyazdı, yüz kasları seğiriyor, tir tir titriyordu.

"Geldin, *geldin* işte."

"Sakin ol, komik kız, tabii ki geldim. Evet, söyle bakalım, ne oldu?"

Daha fazla titremeye başladı. Kolumu omuzuna attım.

"Onu buldum," dedi.

"Agnes'ı mı buldun? Nerede?"

Titremesi daha da arttı. Neredeyse yığılacaktı.

"Merdivenlerin altında. Orada bir dolap var. Golf sopaları, oltalar filan durur. Bilirsin işte."

Başımla onayladım. Anlattığı sıradan merdiven altı dolaplarındandı.

Megan sözlerine devam etti.

"Oradaydı. İki büklümdü... soğuktu... buz gibiydi... O... o... *ölmüş*!"

Merakla, "Oraya bakmak da nereden aklına geldi?" diye sordum.

"Bi... bilmem. Dün akşam telefon ettin ya? Hepimiz Agnes'ı merak etmeye başladık. Bir süre bekledik ama gelmedi. Sonra yattık, pek iyi uyuyamadım, erkenden kalktım. O sırada yalnızca Rose

uyanmıştı, yani aşçımız. Agnes geri dönmediği için çok kızgındı. Başka bir evdeyken hizmetçi kızın yine böyle haber vermeden kaçtığını söyledi. Tabii bütün işler ona kalmıştı. Mutfakta biraz süt içtim, tereyağlı ekmek yedim. Sonra birden Rose geldi. Yüzü bir tuhaftı. Agnes'ın sokağa çıkarken giydiği giysilerin odasında olduğunu söyledi. Yeni aldığı şık giysileri de oradaydı. Meraklandım, acaba evden hiç çıkmadı mı diye düşündüm. Evi araştırmaya başladım, etrafa bakındım, sonra merdivenin altındaki o dolabın kapısını açtım ve... oradaydı..."

"Sanırım polise haber verildi, değil mi?"

"Evet, üvey babam aradı, hemen geldiler. Şimdi de buradalar. Sonra... sonra ben dayanamadım, *sana* telefon ettim. Kızmadın ya?"

"Hayır, tabii ki kızmadım. Sana biri konyak, kahve ya da çay verdi mi? Yani onu bulduktan sonra?"

Hayır, anlamında başını salladı.

İçimden o evde bulunan herkese küfrettim. Symmington denen ukalanın aklına polisi aramaktan başka bir şey gelmemişti. Ne Elsie Holland ne de aşçı böylesine korkunç bir durumla karşı karşıya kalmanın küçük hassas bir kız üzerinde yapacağı etkiyi düşünmemişlerdi.

"Haydi, gel tatlı kız, mutfağa gidelim," dedim.

Evin etrafından dönüp arka kapıdan mutfağa girdik. Kırk yaşlarında orta yaşlı, şişman, pembe yüzlü bir kadın olan aşçı Rose ocağın başında demli bir çay pişiriyordu. Eli kalbinde bize selam verdikten sonra bizi gerçek anlamda laf bombardımanına tuttu.

"Ne kadar kötü olduğumu bilemezsiniz. Kalbim duracak gibi çarpıyor. Bir an öleceğimi sandım. Düşünsenize *Agnes*'ın yerinde ben de olabilirdim ya da evdeki herhangi biri. İçimizden biri gece yatağımızda uyurken de öldürülebilirdi."

"Bayan Megan'a koyu bir çay hazırlar mısınız?" dedim. "Şok geçirmiş. Sonuçta cesedi bulan da o."

Ceset sözcüğü Rose'un yeniden konuşmaya başlamasına neden oldu. Kaşlarımı çattım. Çayı işaret ederek onu susturdum.

Megan'a, "Al yavrum, şunu iç," dedim. "Konyak var mı Rose?"

"Sanırım Noel keki yaptığımız zaman biraz artmıştı."

Konyağı buldu. Megan'ın bardağına birkaç damla damlattım.

Sonra da ona Rose'un yanında kalmasını söyledim.

Rose'a, "Bayan Megan'a iyi bakacağına güvenebilirim, değil mi?" dedim.

Heyecanla, "Tabii, tabii, efendim," dedi.

İçeri girdim. Rose gibilerini bilirdim, nasıl olsa birazdan bozulan sinirlerini düzeltmek için bir şeyler yiyecekti. Biraz yemek Megan'a da iyi gelirdi. Tanrı cezasını versin bu insanların dedim içimden. Bu çocukla da biraz ilgilenseler olmaz mı?

Öfkeden burnumdan solurken holde Elsie Holland'a rastladım. Beni görünce hiç şaşırmadı. Sanırım böylesi korkunç bir olayın şokundayken insanlar eve giren çıkanı pek önemsemiyorlardı. Polis memuru Bert Rundle ön kapıdaydı.

Elsie Holland heyecanla, "Ah, Bay Burton, ne *korkunç* değil mi?" dedi. "Kim böyle korkunç bir şeyi yapmış olabilir?"

"Demek olay *cinayet*?"

"Ah *evet*. Başının arkasına vurmuşlar. Saçları kana bulanmıştı. Aman Tanrım... çok korkunçtu... çok feci... zavallıyı iki büklüm o dolabın içine tıkmışlar. İnsan nasıl bu kadar zalim olabilir? Böylesine korkunç bir şeyi kim yapmış olabilir? Ve *neden*? Zavallı Agnes, onun kimseye bir zararı yoktu ki!"

"Zaten kimseye zarar vermesin diye öldürüldü," dedim.

Hayretle bana baktı. Zeki, akıllı bir kız değildi, ama sinirleri güçlüydü. Yüzü yine canlıydı ama heyecandan biraz daha kızarmıştı.

Her ne kadar cinayetin şokunu yaşasa da –iyi kalpli bir insan olduğuna şüphem yoktu– bana bu dramatik ortamdan zevk alıyormuş gibi geldi.

Elsie Holland özür dileyerek, "Gidip çocuklara bakmam gerekiyor," dedi. "Bay Symmington bu olayın onlar üzerinde şok etkisi yapmasından korkuyor. Onların buradan uzak tutulmalarını söyledi."

"Duyduğuma göre cesedi Megan bulmuş," dedim. "Umarım kızla ilgilenen biri olmuştur."

O anda Elsie Holland'ın yüzünde beliren ifadeden kızın en azından vicdanen utandığını söyleyebilirim.

"Tanrım," dedi. "Onu tamamen unuttum. Umarım iyidir. Biliyorsunuz işte, öyle bir telaş içindeydim ki polis filan... ama yine çok düşüncesizlik ettim. Zavallı kızcağız, kendini çok kötü hissediyor olmalı. Hemen gidip bakmalıyım."

"Megan iyi," dedim. "Rose onunla ilgileniyor. Siz çocukların yanına gidin."

Bembeyaz dişlerini göstererek gülümsedi. Böylece bana minnettarlığını belirtiyordu. Hemen yukarı koştu. Sonuç olarak onun sorumluluğu Megan değil çocuklardı; Megan kimseyi ilgilendirmiyordu. Elsie Holland, Symmington'un çocuklarına bakmak için para alıyordu. Görevini yaptığı için ona kızılamazdı ki.

Kız merdiven sahanlığından geçerken bir an soluğum kesildi. Sanki bir an o işine bağlı dadı gitmiş yerini ölümsüz, gözleri kamaştıracak kadar güzel bir kanatlı meleğe bırakmıştı.

Sonra bir kapı açıldı. Başmüfettiş Nash arkasından da Bay Symmington göründü.

"Oo, Bay Burton. Ben de sizi arayacaktım. İyi ki buradasınız," dedi Başmüfettiş Nash.

Neden orada olduğumu sormadı.

BELONGS TO KAOS TEAM

Symmington'a dönerek, "Sizce bir sakıncası yoksa bu odayı kullanmak isterim," dedi.

Sözü edilen oda, evin ön cephesine bakan, küçük bir penceresi olan kahvaltı odasıydı.

"Tabii, tabii."

Symmington yaşananlar karşısında gerçekten iyi idare ediyordu, yine nazik ve soğukkanlıydı ama çok bitkin olduğu anlaşılıyordu.

Başmüfettiş Nash, "Sizin yerinizde olsam kahvaltı ederdim, Bay Symmington," dedi. "Siz de, Bayan Holland da, Bayan Megan da sıcak bir kahve ve yumurtalı domuz pastırmasının ardından kendinizi daha iyi hissedeceksiniz. Cinayet boş mideyle kaldırılamayacak kadar iğrenç bir şeydir."

Aile doktoru gibi konuşuyordu.

Symmington gülümsemeye çalıştı.

"Teşekkür ederim, başmüfettiş. Önerinizi yerine getirmeye çalışacağım."

Nash'le kahvaltı odasına girdik. Kapıyı kapadı ve hemen sorusunu sordu.

"Buraya çok çabuk gelmişsiniz. Olayı kimden duydunuz?"

Megan'ın beni aradığını söyledim.

Başmüfettiş Nash'i beğeniyordum. En azından o Megan'ın iyi bir kahvaltıya ihtiyacı olduğunu düşünmüştü.

"Duyduğuma göre dün akşam telefon edip kızı sormuşsunuz Bay Burton. Neden?"

Doğal olarak bu ona tuhaf görünmüştü. Agnes'ın Partridge'i telefonla aramasından başlayıp olanları anlattım. Görüşmek isteyip sonra da gelmediğini...

Başmüfettiş, "Evet, anlıyorum," dedi.

Eli ile çenesini ovuşturuyor, düşünüyordu. Sonra iç çekerek, "Evet," dedi. "Bu durumda bunun kesinlikle cinayet olduğu ortada. Doğrudan fiziksel temas! Kuşku götürür bir tarafı yok. Şimdi asıl sorun, kız ne biliyordu? Partridge'e bir şey söylemiş mi? Belirgin bir şey?"

"Sanmıyorum. Ama siz de sorabilirsiniz."

"Evet, burada işim bitince gidip onunla da konuşacağım."

"Tam olarak ne olmuş?" diye sordum. "Yoksa henüz siz de bilmiyor musunuz?"

"Pek fazla bilmiyoruz. Hizmetçilerin izin günüymüş..."

"İkisinin de mi?"

"Evet. Daha önce burada iki kız kardeş çalışıyormuş. Bayan Symmington izinleri böyle ayarlamış, böylece iki kardeş birlikte çıkıp izin kullanabiliyorlarmış. Sonra hizmetçiler değişse de bu düzen aynı kalmış. Hizmetçilerin izinde olduğu gün önceden yemek odasına hazırlanan soğuk bir şeyler yeniyor. Bayan Holland da çayı yapıyor."

"Anlıyorum."

"Durum bir noktaya kadar son derece açık. Aşçı Rose, Nether Mickford'da yaşıyor. İzin gününde oraya gidebilmek için iki buçuk otobüsüne yetişmek zorunda. Otobüse yetişmek için evden erken çıkıyor, Agnes da sofrayı kaldırıyor, bulaşıkları yıkadıktan sonra izne ayrılıyormuş. Buna karşılık akşam bulaşıklarını da Rose yıkıyormuş.

Dün de öyle olmuş. Rose otobüse yetişmek için iki yirmi beşte evden çıkmış. Symmington da üçe yirmi beş kala yazıhanesine gitmiş. Elsie Holland çocuklarla birlikte üçe çeyrek kala yürüyüşe çıkmış. Megan Hunter da onlardan beş dakika sonra bisikletiyle evden ayrılmış. O andan sonra Agnes evde yalnız kalmış. Normalde üç ila üç buçuk arasında o da çıkıyormuş."

"Yani ev boş mu kalıyor?"

"Evet, buralarda buna pek aldırılmaz. Bu yörede kilit kavramı pek yoktur, insanlar dış kapılarını bile kilitlemezler. Dediğim gibi Agnes üçe on kala evde yalnız kalmış. Evden hiç ayrılmadığı anlaşılıyor. Bulunduğunda bonesi ve önlüğü hâlâ üzerindeydi."

"Ölüm zamanı belli mi?"

"Dr. Griffith kesin bir şey söyleyemiyor. Tıbbi görüşü iki ila dört buçuk arasında ölmüş olduğu yönünde."

"Nasıl öldürülmüş?"

"Önce başına ağır bir cisimle vurularak bayıltılmış. Sonra da ucu sivri sıradan bir mutfak aleti ile ense kökünden bıçaklanmış. Anında ölmüş."

Bir sigara yaktım. Gözlerimin önünde beliren sahne hiç hoş değildi.

"Katil çok soğukkanlıymış," dedim.

"Evet, bu kesin."

Sigaramdan derin bir nefes çektim.

"Kim?" dedim. "Neden?"

Nash ağır ağır, "Sanırım nedenini asla tam olarak öğrenemeyeceğiz. Ama tahmin edebiliriz," dedi.

"Bir şey mi biliyordu?"

"Evet. Bir şey biliyordu."

"Kimseye bir imada bulunmamış mı?"

"Sanırım hayır. Aşçı Rose'un söylediğine göre kız Bayan Symmington'un intiharından beri çok üzgün ve sinirliymiş. Yine Rose'a göre kızın bu endişeli hali giderek artıyor, sürekli ne yapacağını bilemediğini söylüyormuş."

Başmüfettiş derin derin iç çektikten sonra açıklamalarını sürdürdü.

"Bu hep böyledir. Bize gelmezler. Karşı duramadıkları bir önyargıyla, 'polise bulaşacaklar' diye ödleri kopar. Halbuki bize gelip, sorunu her neyse söyleseydi, belki bugün hayatta olacaktı."

"Aşçıya hiçbir *imada* bulunmamış mı?"

"Hayır. Ya da Rose öyle söylüyor. Ama ben Rose'a inanıyorum. Eğer Agnes bir şey söylemiş olsa anlatırdı. Hem de abartarak."

"Ne bildiğini bilememek insanı deli ediyor," dedim.

"Yine de bir tahminde bulunabiliriz, Bay Burton. Bir kere Agnes'ın bildiği açık ve net bir şey olamaz. Bildiğinden tam olarak emin değildi. Bu her neyse düşündükçe endişesinin artmasına neden olan türde bir bilgi olmalı. Ne demek istediğimi anlıyor musunuz?"

"Evet."

"Aslında ben bunun ne olduğunu bildiğimi sanıyorum."

Ona saygıyla ve hayranlıkla baktım.

"Tebrikler, başmüfettiş."

"Çünkü Bay Burton, sizin bilmediğiniz bir şey biliyorum. Bayan Symmington'un intihar ettiği gün iki hizmetçi de izinlilermiş. İkisi de evden çıkmış. Ama sonra Agnes yeniden eve dönmüş..."

"Bundan emin misiniz?"

"Evet. Agnes'ın bir flörtü var. Balıkçı dükkânında çalışan Rendell. Çarşambaları dükkân erken kapandığı için delikanlı buraya gelir, Agnes'ı alırmış. İki sevgili hava yağmurluysa sinemaya, iyiyse kırlara yürüyüşe giderlermiş. Ama o çarşamba günü buluştuktan hemen sonra sıkı bir kavga etmişler. Anlaşılan bizim imzasız mektup yazarımızın da buna katkısı olmuş. İmzasız mektupların birinde Agnes'ın başkası ile ilişkisi olduğu yazıyormuş. Bu da genç Fred Rendell'ı çileden çıkarmış. Şiddetli bir kavgaya tutuşmuşlar. Agnes hırsla eve dönmüş ve Fred özür dilemedikçe tekrar dışarı çıkmayacağını söylemiş."

"Yani?"

"Bakın Bay Burton, mutfak evin arka tarafında. Ama kilerin penceresi şu anda bizim baktığımız yöne bakıyor. Oradan görülen manzara bizim şu anda gördüğümüzle aynı. Bahçenin bir tek giriş kapısı var. Oradan girip ya ön kapıya geliyorsunuz ya da yandan dolaşıp arka kapıya gidiyorsunuz."

Sözlerine kısa bir ara verdi sonra devam etti.

"Size bir şey daha söyleyeceğim. O akşamüzeri Bayan Symmington'a gelen mektup normal postayla gelmemiş. Gerçi pullanmıştı, posta damgası vardı ama pul eski, kullanılmış bir puldu. Dikkatle inceleyince damganın da sahte olduğunu anladık. Ustalıkla hazırlanmıştı, böylece herkes mektubu akşam postasından çıkan diğer zarflarla birlikte postacının getirdiğini sanacaktı. *Ama aslında mektubu postacı getirmemişti.* Bunun ne anlama geldiğini anlıyorsunuz, değil mi?"

Ağır ağır, "Evet," dedim. "Yani mektup *elden* bırakılmış ve bu akşam postası gelmeden biraz önce yapılmıştı. Böylece herkes bu mektubun da diğer mektuplarla birlikte postayla geldiğine inanacaktı."

"Kesinlikle öyle. Akşam postası yaklaşık dörde çeyrek kala dağıtılır. Benim teorim şu. Kız o sırada kilerin penceresinden bakıyor, sevgilisinin gelip özür dilemesini bekliyordu. Pencere önündeki çalılıklar yüzünden dışarıdan fark edilmiyor ama içerideki biri dışarıyı rahatlıkla görebiliyor."

"*Ve kız mektubu getireni gördü*," dedim.

"Ben de aynı şeyi düşünüyorum Bay Burton. Tabii yanılıyor da olabiliriz."

"Yanıldığınızı sanmıyorum..." dedim. "Bu basit ve anlaşılır bir durum. Eğer yanılmıyorsak *Agnes imzasız mektupları yazanın kim olduğunu biliyordu.*"

"Evet."

"Peki, ama o zaman neden?..."

"Herhalde kız *gördüğünün ne anlama geldiğini* anlamadı. Özellikle de başlangıçta. Birisi eve bir mektup bırakmıştı ama bu öyle biriydi ki onun bu imzasız mektupları yazan kişi olabileceği Agnes'ın aklının ucundan bile geçmedi. Yani bu açıdan bakılacak olursa bu kesinlikle kuşkulanılmayacak biriydi.

"Ama kız düşündükçe içine bir kurt düştü. Acaba bundan birine bahsetsem mi diye düşünüyordu. Çaresizlik içinde kıvranırken aklına Partridge geldi. Partridge sanırım dominant bir kişilik, hizmetçiler arasında sayılan bir kişi. Agnes da onun görüşlerine güveniyordu. Sonunda ona danışmaya karar verdi."

Düşünceli düşünceli, "Evet," dedim. "Taşlar yerine oturuyor. Sonra mektupları yazan bunu öğrendi. İyi ama nasıl, başmüfettiş?"

"Siz taşrada yaşamaya alışık değilsiniz, Bay Burton. Buradaki yaşamı bilmiyorsunuz. Burada haberlerin etrafa yayılma şekli ve hızı mucizeden farksızdır. Öncelikle o telefon konuşması? Bunu kim duymuş olabilir?"

Düşündüm. "Telefonu ben açtım. Partridge'i çağırdım."

"Kızın ismini söylediniz mi?"

"Evet, söyledim."

"Sizi duyan oldu mu?"

"Kız kardeşimle Bayan Griffith duymuş olabilirler."

"Ah, Bayan Griffith. Neden sizdeydi?"

Açıkladım.

"Sizden sonra nereye gidecekti?" diye sordu.

"Bay Pye'a."

Nash içini çekerek, "Anladınız mı şimdi haberlerin nasıl yayıldığını; iki kanaldan yayılmış olabilir?" dedi.

İnanamıyordum. "Yani Bay Pye ya da Bayan Griffith böyle anlamsız bir şeyi yayarlar mı?"

"Burada her şey haber sayılır. İnanamazsınız. Terzinin annesinin ayağında nasır çıksa bunu bile duyarsınız. Tabii buradakileri de unutmamak gerek. Bayan Holland, Rose... onlar da Agnes'ın konuşmasını duymuş olabilirler. Sonra Fred Rendell. Agnes'ın o gün akşamüzeri evde olduğu ondan da öğrenilmiş olabilir."

Hafifçe ürperdim. Pencereden dışarı bakıyordum. Çimenli bir bahçe ve kısa bir yolun ilerisinde bahçe kapısını görüyordum.

Birisi o kapıyı açıp doğruca eve yürümüş, mektup kutusuna bir mektup bırakmıştı. Bir an gözlerimin önünde bir kadın hayali belirdi; belli belirsiz bir kadın silueti. Yüzü görünmüyordu ama o yüz bildiğim bir yüz olmalıydı...

Nash, "Yine de bu durum çemberi daraltmamızı sağlıyor," dedi. "Sonuca hemen her zaman bu şekilde ulaşırız. Sürekli, yılmadan eleme yaparak. Bu söz konusu şüpheli olabilecek insan sayısını biraz daha azaltmamızı sağlayabilir."

"Yani?..."

"Bu durumda tüm kadın sekreterleri zanlı listesinin dışında tutabiliriz, çünkü dün o saatte çalıştıklarını biliyoruz. Öğretmeni de eleyebiliriz, çünkü dersteydi. Hemşireyi de. Dün öğleden sonra nerede olduğunu biliyorum. Gerçi *onlardan* zaten kuşkulanmıyordum ama şimdi *eminiz*. Gördüğünüz gibi Bay Burton, üzerinde durmamız gereken iki önemli gün ve zaman dilimi var. Dün öğleden sonra ve bir hafta önceki aynı gün öğleden sonra. Bayan Symmington'un öldüğü gün, üçü çeyrek geçeyle (Agnes'ın kavga ettikten sonra eve dönmüş olabileceği en erken saat bu) postacının geldiği dört arası. Kesin saati postacıdan öğrenebileceğimi sanıyorum. Düne gelirsek üçe on kalayla (Bayan Megan'ın evden ayrıldığı saat) üç buçuk ya da daha büyük olasılıkla Agnes'ın görünmediği üç kırk beş arası."

"Sizce dün ne olmuş olabilir?"

Nash yüzünü ekşitti. "Sizce? Bence bir kadın ön kapıya gelip, doğal bir havada gülümseyerek zili çaldı – beklenmedik bir misafir. Bayan Holland'ı ya da Bayan Megan'ı aradığını ya da bir paket bırakmaya geldiğini söylemiş olabilir. Agnes kartını ya da paketi koyması için tepsi almak için arkasını döndüğü anda da meçhul kadınımız kızın başının arkasına darbeyi indirdi."

"Neyle?"

"Buradaki kadınlar genellikle büyük çantalar taşırlar. İçlerinde neler olduğunu bir Tanrı bilir."

"Sonra da ensesinden bıçaklayıp dolaba mı taşıdı? Bu bir kadın için çok fazla güç isteyen bir şey değil mi?"

Başmüfettiş Nash beni anlamlı bakışlarla süzdü.

"Aradığımız kadın normal biri değil –kesinlikle değil– anormal insanlarda ise 'deli kuvveti' denilen beklenmedik bedensel güçlerle karşılaşmak olası. Zaten Agnes da ufak tefek bir kızdı."

Sustu, neden sonra sordu. "O merdiven altı dolabına bakmak Bayan Megan Hunter'ın nereden aklına gelmiş?"

"Rastlantı. Bir tür önsezi." Sustum, sonra, "Peki katil, kızı neden o dolaba sakladı? Bundaki amacı neydi?" diye sordum.

"Ceset ne kadar geç bulunursa ölüm saatini doğru saptamak da o kadar güçleşir. Örneğin Bayan Holland gelir gelmez cesetle karşılaşsaydı hemen gelecek olan doktor on dakikalık bir yanılma payıyla ölüm saatini söyleyebilirdi. Bu da katil hanımefendinin işine gelmezdi tabii."

Kaşlarımı çattım. Düşünüyordum.

"Agnes bu kadından kuşkulandığına göre..." dedim ama Nash sözümü kesti.

"Kuşkulanmıyordu," dedi. "Tam anlamıyla bir kuşku değildi bu. Yalnızca bir şeylerin tuhaf olduğunu düşünüyordu. Anımsadı-

ğım kadarıyla öyle pek zeki bir kız da değildi. Anlayışı biraz ağırdı, eminim yalnızca bir terslik olduğundan kuşkulanıyordu. Cinayet işleyecek biriyle karşı karşıya olduğu ise aklının ucundan bile geçmemişti."

"Peki, siz böyle bir şey olabileceğinden kuşkulanıyor muydunuz?"

Nash üzgün üzgün başını salladı.

"Aklıma gelmeliydi. Bilmeliydim. Bu intihar olayının zehir saçan imzasız mektupları yazanı korkutacağı belliydi. Telaşa kapıldı. Korku, öngörülemeyecek sonuçlar doğurabilir, Bay Burton."

"Evet, korku. Bunu öngörmeliydik, atladık. Korku... hasta bir beyinde... anormal birinin korkusu..."

Başmüfettiş Nash, "Bakın," dedi. "Karşımızdaki saygı duyulan ve takdir edilen biri, büyük olasılıkla da sosyal statüsü yüksek biri."

III

Başmüfettiş daha sonra Rose'u yeniden sorgulamak istediğini söyledi.

Çekinerek, "Ben de gelebilir miyim?" diye sordum.

Nash büyük bir nezaketle, "Bana eşlik etmenizden mutluluk duyarım, Bay Burton," dedi.

Şaşırmıştım.

"Bu ilginç," dedim. "Dedektif romanlarında ne zaman bir dedektif herhangi birinin kendisine eşlik etmesini kabul etse, bu kişi katil çıkar."

Nash güldü. "Siz imzasız mektuplar yazacak biri değilsiniz, Bay Burton," dedi ve ekledi. "Aslına bakarsanız, bana yardımcı da oluyorsunuz."

"Ne gibi?"

"Buranın yabancısı olduğunuz için. Buradaki insanlarla ilgili önyargılarınız yok. Bunun dışında da benim sosyal ilişkiler olarak adlandırdığım yöntemle bilgi alma şansına sahipsiniz."

"Demek katilin buradan biri olduğunu düşünüyorsunuz, sosyal anlamda iyi bir pozisyona sahip bir kişi."

"Kesinlikle."

"Ve ben de bu topluluğun içindeki casusunuz olacağım."

"Sizce sakıncası var mı?"

Düşündüm. "Hayır," dedim. "Aslına bakarsanız yok. Eğer ortada savunmasız kadınları intihara sürükleyen, zavallı hizmetçi kızları öldüren bir deli dolanıyorsa onun yakalanması için –doğru olmasa da– casusluk yapmaktan çekinmem, elimden geleni yaparım."

"Çok mantıklı düşünüyorsunuz, Bay Burton. Şunu belirtmeliyim ki peşinde olduğumuz kişi bir çıngıraklı yılan, bir kobra ya da bir Afrika karayılanı kadar tehlikeli."

"Kısacası acele etmemiz gerekiyor, değil mi?" diye sordum.

"Bu doğru. Sakın bizim merkezde bu konuya asılmadığımızı düşünmeyin, bir kaç koldan çalışıyoruz."

Nash yeniden Rose'la konuşmak istiyordu, öyküsünü onun ağzından bir kez daha dinlemek istiyordu. Kadın o ana kadar başmüfettişe aynı öyküyü iki değişik versiyonda anlatmıştı, Nash ondan ne kadar farklı versiyonlar duyarsa gerçeğin kırıntılarına o kadar yaklaşmış olacağı kanısındaydı. Her öyküde doğru birkaç ufak nokta nasıl olsa vardı.

Rose'u kahvaltı bulaşıklarını yıkarken bulduk. Bizi görür görmez işini bıraktı, gözlerini kıstı ve elini kalbine götürerek sabahtan beri çok kötü olduğunu söyledi.

Nash onu sorgularken sabırlı ancak ciddiydi. Bana açıkladığına göre ilk konuşmalarında onu sakinleştirmeye çalışmıştı, ikincisinde resmi yaklaşmıştı, şimdi ise ikisinin karışımını deniyordu.

Rose büyük bir mutlulukla biraz da abartarak önceki haftanın ayrıntılarını anlatmaya hazırdı. Agnes bütün hafta boyunca tuhaf bir şekilde korku içindeydi, Rose ne zaman, "Neyin var," diye üzerine gitse, panik içinde, "Bana bir şey sorma," diye yalvarmıştı. Söylediği özetle buydu.

"Peki, Agnes endişelenmesinin nedeninin ne olduğuna ilişkin Hiçbir imada da bulunmadı mı?"

Hayır, bir şey söylememişti, yalnızca ölesiye korkuyordu.

Başmüfettiş Nash iç çekti ve konuyu değiştirip Rose'un söz konusu öğleden sonra ne yaptığını sordu.

Rose özetle iki otuz otobüsüne binip evine gitmiş, öğleden sonrayı ve akşamı ailesiyle geçirdikten sonra sekiz kırk otobüsüyle Nether Mickford'dan dönmüştü. Tabii Rose bunları anlatırken o öğleden sonra içinde hep kötü bir his olduğunu, hatta içinden kendisi için pişirilen susamlı çörekten bir lokma bile almak gelmediğini, kız kardeşinin bu keyifsizliğini anlamak için çok çaba harcadığını da anlatarak gösterisini tamamladı.

Mutfaktan çıkıp Elsie Holland'ı aradık ve onu çocukların dersleriyle ilgilenirken bulduk. Elsie her zamanki gibi işine yakışır tutumda ve nazikti.

"Evet, Colin, sen de Brian, ben gelene kadar siz bu üç toplamayı yapıp bitirin."

Sonra bizi çocukların gece kaldıkları odaya aldı.

Gülümseyerek, "Böylesi daha iyi, değil mi?" dedi. "Bu konuyu çocukların önünde konuşmamanın daha doğru olacağını düşündüm."

"Çok haklısınız Bayan Holland, teşekkürler. Şimdi yeniden düşünüp bana söyler misiniz? Bayan Symmington'un ölümünden sonra Agnes'ın size bu konuda endişeli olduğunu ya da başka bir şey söylemediğinden emin misiniz?"

"Hayır, hiçbir şey söylemedi. Zaten Agnes çok sessiz bir kızdı, pek konuşmazdı."

"Diğerinin tam aksi desenize."

"Evet, Rose çok konuşur. Bazen onu susturmak zorunda kalıyorum."

"Peki, şimdi bana dün öğleden sonra olanları anlatır mısınız? Anımsadığınız her şeyi."

"Her zamanki gibi saat birde öğle yemeğini yedik. Ama biraz acelemiz vardı. Oğlanların oyalanmasına izin vermedim. Sonra Bay Symmington işine gitti. Agnes'a akşam yemeği için sofrayı kurmakta yardım ettim. Bu arada çocuklar bahçede oynuyor, benim hazır olmamı bekliyorlardı."

"Nereye gidecektiniz?"

"Patika yoldan Combeacre'a doğru gittik. Küçükler balık tutmak istiyorlardı. Ama yemleri unuttuğumuzu fark ederek geri döndüm."

"O sırada saat tam olarak kaçtı?"

"Bir düşüneyim, saat üçe yirmi kala yola çıkmıştık ya da hemen sonra. Megan da bizimle gelecekti ama sonradan fikir değiştirdi. Bisikletle gezeceğini söyledi. Bisikletle dolaşmaya bayılıyor."

"Yemi almaya döndüğünüzde saatin kaç olduğunu sormuştum. Eve girdiniz mi?"

"Hayır, yem arka bahçedeki limonluktaydı. Saatin kaç olduğundan emin değilim, sanırım üçe on filan vardı."

"O sırada Megan'ı ya da Agnes'ı gördünüz mü?"

"Megan çıkmış olmalıydı. Agnes'ı da görmedim. Kimseyi görmedim."

"Daha sonra balığa mı çıktınız?"

"Evet, derenin kenarında dolaştık ama bir şey tutamadık. Zaten hep öyle oluyor, ne var ki çocuklar bundan hoşlanıyor. Brian'ın üstü ıslanmıştı. Eve döner dönmez elbiselerini değiştirdim."

"Çarşambaları çayı siz mi hazırlarsınız?"

"Evet, Bay Symmington için her şey yemek odasına önceden hazırlanıyor. Ben yalnızca çayı yapıyorum. Çayımı çocuklarla birlikte yukarıda okul odasında içerim, tabii Megan da bizimle içer. Kendi çay takımlarım ve gereken her şey oradaki büfede duruyor."

"Eve kaçta döndünüz?"

"Beşe on kala. Çocukları yukarı çıkardıktan sonra çayı hazırlamaya başladım. Sonra beşte Bay Symmington geldi. Ona çay servisi yapmak için aşağı indim ama çayını çocuklarla beraber ders odasında içmek istediğini söyledi. Çocuklar öyle sevindiler ki. Daha sonra da hep birlikte 'hayvan bulma' oynadık. Şimdi düşündükçe üzülüyorum, o sırada zavallı kızcağızın cesedi merdiven altındaki dolabın içindeymiş."

"O dolap sık sık kullanılır mıydı?"

"Hayır, fazlalıklar oraya konuluyor. Şapka ve paltoları ön kapının sağındaki vestiyere asıyoruz. Dolabın bazen aylarca açılmadığı olur."

"Peki, döndüğünüzde dikkatinizi çeken bir şey oldu mu?"

Elsie Holland'ın mavi gözleri fal taşı gibi açıldı.

"Oh hayır, sayın başmüfettiş, hiçbir şey olmadı. Her şey aynıydı. İşin feci tarafı da bu ya."

"Peki ya geçen hafta?"

"Yani Bayan Symmington'un..."

"Evet."

"Ah, o olay korkunçtu – çok korkunçtu!"

"Evet, biliyorum. Siz o gün yine dışardaydınız, değil mi?"

"Evet, hemen her gün, öğleden sonra çocukları gezmeye çıkarırım; tabii hava buna uygunsa. Sabahları ders yaparız. O gün çocuklarla epeyce uzaklaştık, fundalıklara gittik. Anımsıyorum da çok yürüdük. Geç kalmış olmaktan korkuyordum. Tam biz kapıdan girerken yolun diğer ucunda Bay Symmington'u bürosundan dönerken gördük. Daha çaydanlığı ocağa bile koymamıştım. Telaşla saate baktım. Beşe on vardı."

"Yukarı Bayan Symmington'un yanına çıkmadınız, değil mi?"

"Hiç çıkmadım. Asla çıkmam. Her yemekten sonra yatar dinlenirdi. Nevraljisi vardı, ağrıları genellikle yemeklerden sonra tutardı. Dr. Griffith ona alması için bazı ilaçlar vermişti. İlaçları alır ve yatıp uyumaya çalışırdı."

Nash çok doğal bir sesle, "Demek ona mektupları götüren de olmazdı," dedi.

"Öğleden sonra postasıyla gelenleri mi? Hayır. Ben eve döndüğümde posta kutusunu açar, mektupları girişteki masanın üstüne bırakırdım. Bayan Symmington genellikle kendi iner alırdı mektuplarını. Bütün öğleden sonra uyumazdı, dörde doğru kalkmış olurdu."

"O gün kalkmamış olduğunu görünce bir terslik olduğundan kuşkulanmadınız mı?"

"Hayır, aklımın ucundan bile geçmedi. Symmington girişte paltosunu asarken ona çayın henüz hazır olmadığını, ancak suyun kaynadığını söyledim. Başını sallayarak onayladı ve, "Mona, Mona," diye karısına seslendi. Bayan Symmington yanıt vermeyince de yukarı onun odasına çıktı. Bu onun için korkunç bir şok olmuş olmalı. Sonra beni çağırıp çocukları evden uzaklaştırmamı söyledi. Ardından da Dr. Griffith'e telefon etti. Bu arada çaydanlığı ateşte

unuttum, dibi yandı. Tanrım, korkunçtu, çok, çok *feciydi.* Halbuki Bayan Symmington o öğlen yemekte öyle neşeliydi ki."

Nash birden, "Aldığı mektup hakkında ne düşünüyorsunuz, Bayan Holland?" diye sordu.

Elsie Holland kızgın bir sesle, "Çok alçakça bir şey, çok iğrenç," dedi.

"Evet, evet ama ben onu demek istemedim. Sizce mektupta yazılanlar doğru muydu?"

Elsie Holland kararlılıkla, "Kesinlikle değildi," dedi. Bayan Symmington çok hassas bir kadındı. Çeşit çeşit sinir ilaçları alıyordu. Ayrıca çok da... şey... dikkatli ve titizdi..." Elsie kızardı. "Böyle bir şey –bu iğrenç iftira– onda şok etkisi yapmış olmalı."

Nash kısa bir sessizliğin ardından, "Size de bu mektuplardan geldi mi, Bayan Holland?" diye sordu.

"Hayır gelmedi."

"Emin misiniz? Lütfen..." Elini kaldırdı. "Yanıt vermekte acele etmeyin. Böyle bir mektup almanın hiç hoş olmadığının farkındayım. Bazen insanlar haklı olarak aldıklarını söylemekten hoşlanmazlar. Ama içinde bulunduğumuz koşullarda bunu bilmemiz şart. Mektuplarda yazılanların tamamının yalan ve iftira olduğunu biliyoruz, dolayısıyla lütfen hiç çekinmeyin."

"Gerçekten gelmedi, başmüfettiş. İnanın doğruyu söylüyorum."

Son derece kendinden emin ve içten konuşuyordu. Söyledikleri doğruya benziyordu.

O çocukların yanına döndükten sonra Nash pencereden dışarıya bakmaya başladı.

"Evet," dedi. "İşte böyle. Kız mektup almadığını söylüyor. Ve bence doğruyu söylüyor gibiydi."

"Kız doğruyu söylüyordu. Bundan eminim."

Nash, "Hım," dedi. "Bu durumda bilmek istediğim şu: Neden ona mektup gelmedi?" Ben şaşkınlık içinde yüzüne bakarken o ekledi. "Güzel bir kız değil mi?"

"Güzelden de öte."

"Kesinlikle. Tamam. Ender rastlanan bir güzelliği var. Ve genç de. Kısacası tam imzasız mektuplar yazan birinin arayacağı tipte biri. Peki, ama neden o bunun dışında tutuldu?"

Başımı salladım.

"Biliyor musunuz, bu çok ilginç bir nokta. Bundan Graves'e bahsetmeliyim. Mektup almayan biri olursa kendisine söylememizi istemişti."

"Biri daha var," dedim. "Emily Barton."

Nash hafifçe güldü.

"Herkesin her sözüne inanmayın, Bay Barton. Bayan Barton da mektup almış, hem de birden fazla."

"Nereden biliyorsunuz?"

"Pansiyonunda kaldığı kadın, eski sadık hizmetçisi ya da aşçısı söyledi. Florence Elford. Çok kızmıştı. Mektupları her kim yazmışsa onun canına okuyacağını söylüyordu."

"Peki, neden Bayan Emily bunu inkâr etsin ki?"

"Utandığı için. Biliyorsunuz mektuplarda kullanılan dil çok iğrenç. Bayan Barton gibi tüm yaşamı boyunca kaba ve müstehcen şeyleri görmezden gelmiş biri için bu kabul edilemez bir şey."

"Peki, mektupta ne yazıyormuş?"

"Aynı şeyler. Aynı iğrenç dil. Bayan Emily'nin ihtiyar annesi ile kız kardeşlerini zehirlediğini yazıyormuş."

Kendimi tutamadım. "Nasıl oluyor da böyle tehlikeli bir deli ortalıkta dolaşıyor ve biz onun kim olduğunu bile anlayamıyoruz?"

Nash ağır ağır, "Anlayacağız," dedi. Sesi haşindi. "Elbet ele geçireceğiz. Er geç. Yazmaması gereken bir mektup yazacak ve..."

"Tanrım. Herhalde bu kadın artık yazmayı bırakır... bu kadar olaydan sonra."

Nash bana baktı.

"Yazacak. Göreceksiniz, *artık duramaz.* Bu bir tür öldürücü saplantı, bağımlılık. Mektuplar sürecek, bundan emin olun."

BELONGS TO KAOS TEAM

9. BÖLÜM

I

Evden ayrılmadan önce gidip Megan'ı buldum; bahçedeydi, kendini toplamış gibi görünüyordu. Beni neşeyle selamladı.

Ona yeniden bir süreliğine bize gelmesini önerdim. Kısa bir duraksamanın ardından başını salladı.

"Çok teşekkür ederim, çok naziksiniz. Ama sanırım burada kalmam daha doğru. Ne de olsa burası benim evim. Belki çocuklara da bir yardımım dokunur."

"Peki, nasıl istersen," dedim.

"Sanırım doğrusu da bu. Yalnız... şey... şey..."

"Evet, ne?"

"Yalnız kötü bir şey olursa telefon edip sizi çağırabilir miyim? Hemen gelir misiniz?"

Bu sözleri bana dokunmuştu.

"Tabii," dedim. "Artık daha kötü ne olabilir ki?"

"Bilemem." Dalgın görünüyordu. "Her şey çok karışık, değil mi?"

"Tanrı aşkına, bir ceset daha bulma," dedim. "Sana iyi gelmiyor."

Acı acı gülümsedi.

"Doğru. Beni hasta etti."

Onu orada bırakmak hiç hoşuma gitmiyordu ama onun da dediği gibi burası onun eviydi. Üstelik artık Elsie Holland'ın da onunla daha fazla ilgileneceği kanısındaydım.

Nash ile birlikte Little Furze'a gittik. Ben Joanna'ya o sabah olanları anlatırken Nash de Partridge ile konuştu. Döndüğünde hayal kırıklığına uğramış gibi bir hali vardı.

"Yeni bir şey öğrenemedim," dedi. "Bu kadının dediğine göre kız yalnızca sıkıldığını, ne yapacağını bilmediğini ve Partridge'in fikrine gerek duyduğunu söylemiş."

Joanna, "Partridge bundan kimseye bahsetmiş mi?" diye sordu.

Nash başıyla onayladı, sıkıntılı görünüyordu.

"Evet, sizin gündelikçi kadına –Bayan Emory'ye– söylemiş. 'Dünyada yaşlılardan fikir almak isteyen, her şeyi tek başına halledebileceğini düşünmeyen *gençler* de kalmış,' diye şaşkınlığını belirtmiş. Agnes'ın pek zeki olmasa da saygılı ve iyi terbiye almış bir kız olduğunu söylemiş."

Joanna, "Partridge aklınca kendine pay çıkarmış. Herhalde Bayan Emory de yememiş içmemiş bunu bütün köye yaymıştır," diye mırıldandı.

"Haklısınız, Bayan Burton."

"Benim asıl anlamadığım başka bir şey var," dedim. "Neden kız kardeşimle beni de bu imzasız mektup olayına dahil ettiler ki? Biz buranın yabancısıyız, kimsenin bize kini olamaz."

"Bu imzasız mektupları yazanın kişiliğini yanlış değerlendiriyorsunuz; bu gibiler herkesi incitmek ister. Onların kini, bir anlamda, tüm insanlaradır."

Joanna dalgın dalgın mırıldandı. "Sanırım Bayan Dane Calthrop'un demek istediği de buydu."

Nash onu meraklı bakışlarla süzdü. Ancak Joanna herhangi bir açıklama yapmadı. Bunun üzerine başmüfettiş, Joanna'ya dönerek sordu.

"Aldığınız mektubun zarfına dikkat etmiş miydiniz, Bayan Burton? Eğer dikkat etseydiniz bunun önce Bayan Barton'a yazılmış olduğunu, sonradan *a* harfinin değiştirilerek *u* yapıldığını görecektiniz."

Bu küçücük ayrıntının üzerinde gereğince durmuş olsaydık sanırım daha o anda gerçeği görebilecektik. Ama ne yazık ki hiçbirimiz bunu önemsemedik.

Nash gitti. Joanna ile yalnız kaldık.

Joanna, "Sence o mektup gerçekten de Bayan Emily'ye yazılmış olabilir mi?" diye sordu.

"Boyalı sürtük diye başlayarak mı? Hiç sanmıyorum."

Joanna da bana hak verdi.

Daha sonraları Joanna benden çarşıya inmemi istedi.

"Herkesin neler dediğine kulak kesilsen bence iyi olabilir. *Günün konusu* bu olmalı."

"Sen de gel," dediysem de Joanna bahçede işi olduğunu söyleyerek önerimi reddetti.

Şaşırmıştım. Kapının eşiğinde durarak kısık bir sesle, "Sence Partridge normal mi?" diye sordum.

Joanna şaşırdı. "Partridge mi?"

Kardeşimin sesindeki hayret tınısı utanmama neden oldu.

Özür dilercesine, "Merak ettim de. Bazı açılardan oldukça tuhaf da –evde kalmış ihtiyar bir kız– tam fanatik bir dindar tipi," dedim.

"Bu olayın dindar bir manyakla ilgisi yokmuş. Graves öyle demedi mi?"

"Ama bir seks manyağıyla olabilir. Bildiğim kadarıyla bu ikisi birbiriyle bağlantılı olabiliyor. Partridge saygın ama duygularını

sürekli baskılayan, ezik bir insan. Yıllar yılı burada yaşlı kadınların arasında sıkışıp kalmış."

"Bu da nereden aklına geldi?"

Ağır ağır, "Agnes'ın ona telefonda ne dediğini nereden biliyoruz, Partridge bize öyle söyledi, değil mi? Peki ya Agnes, Partridge'e, 'O gün bize gelip de neden mektup bırakmıştın?' diye sorduysa ve Partridge de, 'Öğleden sonra size gelir açıklarım' dediyse?"

"O zaman bize gelip Agnes'ın gelmesi için izin istemesi de bunu gizlemek için olabilir, öyle mi?"

"Evet."

"Ama Partridge o gün öğleden sonra dışarı çıkmadı ki."

"Nereden biliyorsun? Biz evde yoktuk, unuttun mu?"

"Evet, bu doğru. Haklısın olabilir de..." Joanna düşünüyordu. "Ama ben öyle olduğunu sanmıyorum. Bir kere Partridge mektuplardaki tüm izleri ortadan kaldırabilecek kadar akıllı biri değil. Parmak izlerini silmek, delilleri karartmak filan... Bu iş zekâ ve bilgi gerektirir." Joanna kısa bir duraksamanın ardından ağır ağır, "Mektupları yazanın kadın olduğundan kesinlikle eminler mi?" diye sordu.

Şaşkınlıkla haykırdım.

"Sen erkek olduğunu mu düşünüyorsun?"

"Sıradan, normal bir erkek değil de, farklı biri. Örneğin Bay Pye gibi biri olabilir diye düşünüyorum."

"Yani sence Bay Pye mı?"

"Sence olamaz mı? Bay Pye yalnız bir insan, mutsuz ve kalbi kinle dolu olabilir. Bildiğin gibi herkes onunla alay ediyor. Belki de adam içten içe normal, mutlu insanlardan nefret ediyor, böyle bir şey yapmaktan acayip, sapıkça, artistik bir zevk alıyordur?"

"Ama Graves şüphelinin orta yaşlı, evde kalmış bir kız kurusu olabileceğini söyledi."

BELONGS TO KAOS TEAM

"Bay Pye da orta yaşlı, evde kalmış biri sayılmaz mı?"

Ağır, ağır, "Uyumsuz bir tip," dedim.

"Hem de nasıl. Zengin ama para çözüm değil. Onda bir dengesizlik olduğunu hissediyorum. Aslında o insanı *korkutan* bir küçük adam."

"Ama o da bir mektup aldı."

"Bundan emin değiliz. Öyle olduğunu düşündük. Adam rol yapmış da olabilir."

"Bize mi?"

"Bunu düşünebilecek kadar akıllı bir tip o. Tabii ya bunu akıl edecek kadar zeki biri o."

"O zaman birinci sınıf bir aktör olmalı."

"Elbette Jerry, bu işi yapanın birinci sınıf bir oyuncu olduğu *kesin*. Zaten bu rolden zevk almasının nedeni de bu olsa gerek."

"Tanrı aşkına Joanna, böyle konuşma! Bana sanki adamın mantalitesini anlıyormuşsun gibi geldi."

"Bu doğru! Anladığımı düşünüyorum. Ben... ben... kendimi onun yerine koyabiliyorum. Eğer ben Joanna Burton olmasaydım, genç ve çekici olmasaydım, iyi zaman geçirme, yaşamın tadını çıkarma olanağım olmasaydı, eğer ben... nasıl ifade edeceğimi bilemiyorum... Eğer ben bir barın yanında durup diğer insanların nasıl eğlenip, yaşamın tadını çıkardıklarını izlemek zorunda olsaydım, sanırım içimde kötülüğün dallanıp budaklanmasına, beni onlara zarar vermeye, onları incitmeye hatta mahvetmeye yöneltmesine engel olamayabilirdim."

"Joanna!" Kız kardeşimi omuzlarından tutup sarstım.

Hafifçe irkildi, ürperdi ve sonra gülümseyerek, "Seni korkuttum, öyle değil mi, Jerry?" dedi. "Ama bence bu olayı çözmenin doğru yolu bu. O insanın ruhsal yapısını anlamalı, kendimizi onun

yerine koyabilmeli, duygularını, neden bunları yaptığını hissedebilmeliyiz. Ancak o zaman belki bir sonraki hamlesinin ne olacağını da tahmin edebiliriz."

"Yüce Tanrım!" diye haykırdım. "Sözde buraya bitki gibi yaşamaya ve yalnızca kasabanın küçük, şirin dedikodularıyla ilgilenmeye gelmiştim! Oysa neler bulduğumuza bakar mısın? Küçük yerel skandallar! İftira, yerme, küfür, müstehcenlik ve cinayet!"

II

Joanna haklıydı. Anacadde meraklılarla doluydu. Sırasıyla herkesin tepkisini öğrenmek niyetindeydim.

Önce Griffith'e rastladım. Son derece yorgun ve hasta görünüyordu. Merakımı çekti. Cinayet bir doktorun her gün karşılaştığı bir olay değildir ama yine de mesleği gereği ıstırapla, insan doğasının çirkin taraflarıyla ve ölümle yüz yüze gelmeye alışık olmalıydı.

"Çok bitkin görünüyorsunuz," dedim.

"Öyle mi?" diye karşılık verdi. Dalgındı. "Son zamanlarda çok üzücü olaylarla uğraşmak zorunda kaldım, ondan olsa gerek."

"Buna bizim etrafta rahatça dolaşan deli de dahil mi?"

"Tabii, kesinlikle." Gözlerini benden ayırarak yolun karşı tarafına baktı. Gözünün seğirdiğini fark ettim.

"Mektupları yazanın *kim* olduğuna ilişkin bir fikriniz oluştu mu?"

"Hayır. Tanrım, keşke olsaydı."

Sonra birden Joanna'yı sordu ve çekinerek elinde Joanna'nın görmek isteyeceği bazı fotoğraflar olduğunu söyledi.

Onları Joanna'ya götürebileceğimi söyledim.

"Önemli değil. Bugün zaten sizin tarafta işim var, uğrarım," dedi.

Korkarım ki Griffith, Joanna'ya fena tutulmuştu. Ah Joanna ah! Griffith'e yazık edecekti, adam kesinlikle paçavra gibi buruşturulup kenara atılacak biri değildi.

O sırada doktorun kız kardeşi Aimée Griffith'in bize doğru yaklaştığını gördüm. Onunla konuşmayı çok istiyordum. Hemen doktorun yanından ayrıldım.

Aimée Griffith her zamanki gibi konuya ortasından girdi.

"İnanılır gibi değil. Duyduğuma göre siz oradaymışsınız... hem de erkenden."

"Erkenden" sözcüğünü özellikle vurgulaması bu cümlenin aslında bir soru olduğunu gösteriyordu. Ama ona Megan'ın beni telefonla aradığını söylemek niyetinde değildim.

"Kötü bir gece geçirdim," dedim. "Kız dün bize gelecekti gelmedi. Bu beni bir şekilde huzursuz etti."

"Yani hemen aklınıza en kötüsü mü geldi? Çok zekisiniz."

"Evet, burnum iyi koku alır. İnsan kılığına girmiş bir tazıyım."

"Bu Lymstock tarihindeki ilk cinayet. Bu yüzden tüm yöre halkı korkunç bir heyecan içinde. Umarım polis olayı kısa zamanda çözer."

"Öyle umuyorum. Bu olay üzerinde çalışanlar çok yetenekli ve işinin ehli insanlar."

"Kızın nasıl bir tip olduğunu bile anımsamıyorum, halbuki bana en azından onlarca kez kapı açmıştır. Sessiz, silik bir tip olmalı. Owen önce başına vurulup bayıltıldığını, sonra da ensesinden bıçaklandığını söyledi. Bence erkek arkadaşım dediği o çocuk yapmıştır. Onun işiymiş gibi görünüyor. Siz ne dersiniz?"

"Siz öyle olduğunu mu düşünüyorsunuz?"

"Bence akla en yakın çözüm bu. Sanırım kavga etmişler. Buradakilerin çoğu birbiriyle akraba ve akraba evliliklerinden kaynaklanan kalıtımsal bozukluk çok." Aimée bir an sustu, sonra konuşmayı sürdürdü. "Duyduğuma göre cesedi Megan Hunter bulmuş. Herhalde bu onun için büyük şok oldu."

Kısaca, "Öyle," dedim.

"Bu onun için hiç iyi olmadı. Bana sorarsanız zaten zihinsel anlamda tam olarak normal değil, üstelik bu sabah yaşadığı gibi bir olay onu iyice rayından çıkarmıştır."

Birden karar verdim. Ondan öğrenmem gereken bir şey vardı.

"Söyler misiniz," dedim. "Dün onu eve dönmesi gerektiğine siz mi inandırdınız?"

"Şey... inandırdığım söylenemez."

"Ama ona bir şey söylediniz."

Aimée Griffith ayağını yere sıkıca basıp kararlılıkla gözlerimin içine baktı. Savunmaya geçmiş gibiydi.

"Genç bir kızın sorumluluklarından kaçması doğru değil. Henüz çok genç ve cahil, insanların ne kadar dedikoducu olabileceklerinin farkında bile değil. Bu durumda ben de ona bunu anımsatmanın doğru olduğunu düşündüm."

"Dedikodu mu?..." Cümlemi tamamlayamayacak kadar öfkelenmiştim.

Aimée Griffith karşısındakini deli edebilecek bir özgüvenle konuşmayı sürdürdü. Bu, kadının en karakteristik özelliğiydi.

"Sanırım etrafta dolaşan dedikodular *sizin* kulağınıza gelmedi. Ama ben her şeyi duyarım. İnsanların neler söylediklerini bilirim. Sakın bunlara inandığımı düşünmeyin, bir an bir tek sözcüğüne bile inandığım yok ama ne yapacaksınız ki insanlar kötü. Fırsatını buldular mı kötü bir şey söylemekten kaçınmıyorlar. Halbuki zavallı kızın hayatını kazanması gerekiyor."

Şaşkınlıkla sözünü keserek, "Hayatını kazanmak mı?" diye sordum.

"Elbette, kızcağız doğal olarak zor durumda. Bence en doğru şeyi yaptı. Yani anlık bir öfkeyle başını alıp giderek, çocukları ortada bırakamazdı. Sonuç olarak onlarla ilgilenecek kimse yok. Olağanüstü davrandı, kesinlikle olağanüstü. Bunu herkese de söylüyorum. Ama ne yaparsanız yapın insanların ağzı torba değil ki büzesiniz. Zehir içlerine yerleşmiş bir kere. Konuşuyorlar!"

"Kimden bahsediyorsunuz?"

"Elsie Holland'dan tabii. Sanırım kız yalnızca görevini yapıyor."

"Peki, herkes ne diyor?"

Aimée Griffith güldü. Çirkin bir gülüştü bu.

"Kızın şimdiden ikinci Bayan Symmington olmayı düşündüğü söyleniyor. Dul adamı teselliye çalışıyor, ona kendisinin vazgeçilmez olduğunu kanıtlamaya çalışıyor diyorlar."

Şaşırmıştım. "Aman Tanrım," diye haykırdım. "Ne diyorsunuz siz? Daha Bayan Symmington öleli bir hafta oluyor!"

Aimée Griffith omuz silkti.

"Tabii! Saçma bu. Ama insanları bilirsiniz. Elsie Holland denilen kız genç ve çok da güzel... bu onlar için yeterli. Sanırım siz de dadılığın genç bir kız için gelecek vaat etmediği konusunda benimle hemfikirsiniz. Eğer Elsie Holland düzgün bir evi ve iyi bir kocası olmasını istiyor ve elindeki kozları doğru oynuyorsa onu asla ayıplamam." Bir an sustu, sonra, "Tabii," diye ekledi. "Zavallı Dick Symmington dünyanın farkında değil. Bayan Symmington'un ölümünün neden olduğu şokun etkisinde. Ama erkekleri bilirsiniz! Eğer bir kadın sürekli yanındaysa, ona bakıyor, onu rahat ettirmeye çalışıyorsa, üstelik çocukları da çok sevdiğini iddia ediyorsa onun da ona karşı kayıtsız kalamayacağı düşünülebilir."

"Yani sizce Elsie Holland içten pazarlıklı bir sürtük mü?"

Aimée Griffith kızardı. "Yoo, yoo, ben öyle bir şey söylemiyorum. Ben kıza acıyorum ama insanlar onun hakkında çok kötü konuşuyorlar. Zaten bu yüzden Megan'a sorumluluğunu bilip eve gitmesi gerektiğini söyledim. Dick Symmington'la kızın evde yalnız kalması doğru değil."

Şimdi her şeyi anlamaya başlıyordum.

Aimée Griffith şen bir kahkaha attı.

"Bu küçük kasabanın dedikoducularının neler söyleyebileceklerini duyunca çok şaşırdınız, değil mi Bay Burton? İnanın bana onlar her zaman her şeyin en kötüsünü düşünürler."

Gülerek başını salladı ve uzaklaştı.

III

Kilisenin yakınlarında Bay Pye'a rastladım. Yüzü heyecandan pespembe olmuş olan Bayan Emily Barton'la konuşuyordu.

Beni coşku ve neşeyle selamladı.

"Ooh, Bay Burton, günaydın, günaydın. Nasılsınız, güzel kız kardeşiniz nasıllar?"

Joanna'nın iyi olduğunu söyledim.

"Onu da aramızda görmeyi isteriz ama aramıza hiç katılmıyor. Hepimiz bu üzücü olayla diken üstündeyiz. Cinayet! Pazar gazetelerinde okuduğumuz türdeki sıradan cinayetlerden! Aslında ilginç bir cinayet sayılmaz ama... Sıradan, alçakça bir olay! Bir hizmetçi kızın gaddarca öldürülmesi! İncelikleri olan bir cinayet değil ama burası için önemli bir haber, heyecan uyandırıyor."

Bayan Barton ürpererek, "Doğrusu çok üzücü bir olay. Korkunç!" dedi.

Bay Pye ona döndü. "Ama yine de hoşunuza gidiyor, saygıdeğer hanımefendi, öyle değil mi? Bunu kabul edin. Bunu onaylamıyor, beğenmiyor, kınıyor hatta çok üzücü bir durum olarak nitelendiriyor olabilirsiniz. Ama itiraf edin, sizi *heyecanlandırıyor*."

Bayan Barton, "Ne iyi bir kızdı," dedi. "Bana St. Clothilde Yetimhanesi'nden gelmişti. Çok cahildi ama öğrenmeye açıktı. Kısa zamanda çok iyi bir hizmetçi oldu. Partridge de ondan çok memnundu!"

Hemen, "Dün Partridge'e çaya gelecekti," dedim. Sonra da Bay Pye'a dönerek ekledim. "Sanırım Aimée Griffith size bundan bahsetmiştir."

Ses tonum son derece doğaldı. Bay Pye da hiçbir şeyden kuşkulanmadan kayıtsızca yanıt verdi.

"Evet, bahsetti. 'Hizmetçilerin hanımlarının telefonlarından yararlanmaları yeni bir moda herhalde,' dediğini anımsıyorum."

Bayan Emily hemen atıldı.

"Partridge dünya bir araya gelse böyle bir şey yapmaz. Agnes'ın yapmasına da şaşırdım."

Bay Pye, "Zaman çok değişti, hanımefendi," dedi. "Bendeki iki 'bela' telefonu sürekli kullandıkları gibi gözetlenmediklerini hissettikleri anda evi sigara dumanına boğuyorlar. Ama bir şey de söylenmiyor ki. Prescott sinirlidir ama çok iyi bir aşçıdır. Diğeri de ev işlerinde çok iyidir."

"Evet, o bakımdan şanslısınız."

Hemen konuyu değiştirdim, bu hizmetçi konusunun daha fazla uzamasını istemiyordum.

"Cinayet haberi çok çabuk yayılmış," dedim.

Bay Pye, "Tabii, tabii," dedi. "Bakkal, kasap, fırıncı hepsi duymuş, herkese yayıyorlar. Söylentiler, dedikodular. Lymstock çok kötüye gidiyor. İmzasız mektuplar, intihar, cinayet, her türden suç eğilimleri..."

Emily Barton sinirli bir sesle, "Yani bu iki olayın birbirine bağlantılı olduğunu mu düşünüyorlar?" diye sordu.

Bay Pye biraz düşündükten sonra, "İlginç bir varsayım," dedi. "Kız bir şey biliyordu, onun için öldürüldü. Evet, üzerinde durulması gereken bir düşünce bu. Bunu düşünmeniz çok zekice."

"Artık dayanamayacağım," diyen Emily Barton birden arkasını dönüp uzaklaştı.

Bay Pye uzun uzun arkasından baktı.

"Hassas bir kadın. Çok şirin, çok tatlı bir ihtiyar, değil mi? Tam eski zaman kadını. Kendi kuşağının değil, bir önceki kuşağın, annesinin kuşağının insanı. Annesinin çok güçlü bir kişiliği varmış. Aileyi 1870'lerin dünyasına hapsetmiş. Sanki camdan bir fanus altında yaşar gibi. Bu gibi insanlardan hoşlanıyorum."

"Siz bu konuda ne düşünüyorsunuz?" diye sordum.

"Hangi konuda?"

"İmzasız mektuplar, cinayet..."

"Buradaki cinayet dalgası konusunda mı? Sizin bu konudaki fikriniz ne?"

"Önce ben sizinkini sormuştum."

Bay Pye yumuşak bir sesle, "Anormallikler çok ilgimi çeker," dedi. "Hiç umulmadık insanlar en umulmadık şeyleri yapabilirler. Örneğin Lizzie Borden davası; mantıklı bir açıklaması bile yapılamadı. Bu olayda benim polise önerim *karakter* analizi yapmaları olabilir. Parmak izlerini, elyazısı incelemelerini, mikroskopları bir tarafa bırakıp insanların davranışlarını, ellerini nasıl kullandıklarını,

mimiklerini, tiklerini, yemek yeme şekillerini, nedensiz yere gülüp gülmediklerini incelemeliler."

Kaşlarımı çattım. "Sizce katil deli mi?"

"Evet, kesinlikle deli. Ama bu deliliği apaçık ortada değil."

"Peki, kim?"

Gözlerimin içine bakarak gülümsedi.

"Hayır, hayır, Bay Burton, bunu söylemek birini itham etmek olur. Ortalıktaki suçlara bir de ithamı eklemeyelim."

Sonra yavaşça yanımdan ayrıldı.

IV

Ben şaşkınlık içinde onun arkasından bakarken kilisenin kapısı açıldı ve Rahip Dane Calthrop dışarı çıktı.

Beni tanıdığını sanmıyorum ama yine de gülümseyerek selam verdi.

"Günaydın... Bay şey... şey..."

Hemen yardımcı oldum. "Burton."

"Tabii ya, tabii ya, nasıl unuttum. Sizi anımsamadığımı sanmayın, yalnızca bir an için adınızı unuttum. Güzel bir gün, değil mi?"

"Evet," dedim.

"Ama bir şey... kötü bir şey var. Symmington'lardaki zavallı talihsiz hizmetçi kız. Duyunca inanamadım. İtiraf etmeliyim ki aramızda bir caninin olduğuna inanmakta zorlanıyorum, Bay... şey... Burton."

"Evet, inanılır gibi değil."

"Sonra kulağıma bir şey daha geldi." Rahip bana doğru eğildi. "Ortalıkta imzasız mektuplar dolaşıyormuş. Böyle bir söylenti duydunuz mu?"

"Evet, duydum."

"Çok çirkin ve alçakça şeyler bunlar," dedi rahip, kısa bir an duraksadı ve uzun uzun Latince bir şeyler söyledi.

"Horace'ın sözleri bu durumu çok iyi ifade ediyor, öyle değil mi?"

"Kesinlikle," dedim.

V

Görünürde konuşabileceğim başka biri kalmamıştı. Ben de eve döndüm. Yolda sigara ve bir şişe şeri almak için tütüncüye uğrayarak onların da fikirlerini aldım.

Onlar bunu yapanın, "iğrenç bir sokak serserisi" olduğuna karar vermişlerdi.

"Kapıya dayanırlar, ağlar sızlarlar, para isterler. Hizmetçi kızın evde yalnız olduğunu anlarlarsa kötülük istekleri kabarır. Kız kardeşim Dora, Combeacre'de çalışırken başına böyle bir şey gelmiş. Sarhoş bir satıcı kapıya gelmiş, şu küçük baskılı şiir kitaplarından satıyormuş..."

Öykü böyle uzayıp gitti ve Dora'nın büyük bir cesaretle kapıyı adamın yüzüne çarpıp, kaçarak kendini içerde güvenli bir yere kilitlemesiyle son buldu. İçerdeki yerin ismini söylemek istemediklerine göre burası tuvalet olmalıydı.

"Hanımı gelene kadar orada beklemiş zavallı kızcağız."

Little Furze'a yemekten hemen önce vardım. Joanna yemek odasının penceresinde durmuş, dışarı bakıyordu. Düşünceleri çok uzaklara takılıp kalmış gibiydi.

"Ben yokken ne yaptın," diye sordum.

"Hiç, önemli bir şey yapmadım."

Verandaya çıktım. Demir masanın yanına iki sandalye çekilmişti. Masanın üzerinde iki tane boş şeri bardağı duruyordu. Sandalyelerin birinin üzerinde ise şaşkınlıkla bakakaldığım bir şey vardı.

"Bu da ne Tanrı aşkına?" dedim.

Joanna, "Ha o mu?" dedi. "Sanırım iltihaplı bir dalak fotoğrafı. Dr. Griffith bunun ilgimi çekeceğini düşünmüş."

Fotoğrafa ilgiyle baktım. Her erkeğin karşısındaki kadını etkilemek için farklı bir yöntemi vardır. Ben kendi adıma bunu asla –ister iltihaplı ister sağlıklı bir dalak fotoğrafı ile– denemezdim. Ama Joanna'nın da bunu hak ettiği ortadaydı.

"Çok çirkin bir şey," dedim.

Joanna başıyla onayladı.

"Griffith nasıldı?" diye sordum.

"Yorgun ve mutsuz görünüyordu. Sanırım kafasına takılan bir şey var."

"Tedavi kabul etmeyen iltihaplı bir dalak olmasın?"

"Aptallık etme. Bunu kastetmedim."

"Bence kafasına takılan *sensin*. Şu adamı artık rahat bıraksan diyorum, Joanna."

"Kes sesini. Benim bir şey yaptığım yok."

"Kadınlar hep böyle söylerler."

Joanna sinirle odayı terk etti.

İltihaplı dalak fotoğrafı güneşte kıvrılmaya başlamıştı. Bir ucundan tutup, yemek odasına getirdim. Bence bir değeri yoktu ama Griffith için hazinesinin çok değerli bir parçası olabileceğini düşünüyordum.

Fotoğrafı düzeltmek için kütüphaneden kalın bir kitap seçtim. Yaprakların arasına koyacaktım. Aldığım eski bir din kitabıydı.

Kitap ellerimin arasında şaşırtıcı bir şekilde birden açıldı. Bir an sonra nedenini açıkça gördüm. *Kitabın tam ortasından yirmi kadar sayfa kesilip alınmıştı.*

VI

Donup kalmıştım. İlk sayfayı açtım. Kitap 1840'da basılmıştı.

Bunun kuşku götürür tarafı kalmamıştı. İmzasız mektupların oluşturulmasında kullanılan kitap karşımdaydı. İyi de bu sayfaları kesen kimdi?

Öncelikle bu Emily Barton'ın kendisi olabilirdi. Akla gelen ilk kişi oydu. Ya da Partridge.

Ama başka olasılıklar da yok değildi. Bu odada yalnız kalma fırsatı bulan herhangi biri... Örneğin burada oturup Bayan Emily'yi bekleyen herhangi bir misafir de bu sayfaları kesmiş olabilirdi. Belki de iş için gelen biri.

Hayır, bu pek olası değildi. Çünkü bankadan benimle görüşmek için gelen memuru Partridge doğruca ufak çalışma odasına almıştı. Evdeki genel kuralın bu olduğu anlaşılıyordu.

Bu durumda bir konuk? Kasabanın saygın kişilerinden biri? Sosyal statü sahibi biri? Bay Pye? Aimée Griffith? Bayan Dane Calthrop?

VII

Gong çaldı ve yemek odasına gittim. Yemekten sonra Joanna'ya hemen orada keşfimi gösterdim.

Konuyu çok çeşitli açılardan tartıştık. Sonrasında kitabı alıp karakola gittim.

Çok sevindiler. Bir rastlantı sonucu bulduğum bir şey için sırtımı sıvazlayarak beni övüp durdular.

Graves orada değildi ama Nash oradaydı. Hemen telefonla Graves'i de çağırdı. Kitapta parmak izi arayacaklardı ama Nash bir şey bulacaklarından pek umutlu değildi. Haklı çıktı. Yalnız Partridge ile benim parmak izlerim vardı, bu da Partridge'in çok dikkatli toz aldığını gösteriyordu.

Nash yokuşu benimle beraber çıkıp bana eve kadar eşlik etti.

"Bir ilerleme var mı?" diye sordum.

"Çemberi daraltıyoruz, Bay Burton. Şüpheli olamayacak kişileri eledik."

"Ah," dedim. "Peki, kimler kaldı?"

"Bayan Ginch. Dün öğleden sonra bir müşterisinin evine gitmiş. Ev, Combeacre Caddesi'nde, yani Symmington'larınkine yakın. Bu da onun dün giderken de dönerken de oradan geçtiğini gösteriyor... Ayrıca bir hafta önce, yani Bayan Symmington'un o imzasız mektubu alıp intihar ettiği gün, onun Symmington'ların ofisindeki son günüymüş. Bay Symmington o gün öğleden sonra Sir Henry Lushington ile birlikteymiş, kızı bir kaç kez telefonla aramış, dolayısıyla orada olmadığını fark etmemiş. Ama ben kızın üçle dört arasında ofis dışında olduğunu öğrendim. Bayan Ginch stokta kalmadığı için pul almaya çıktığını söylüyor. Yazıhanedeki çocuk, 'Ben giderim,' demiş ama o ısrarla başının ağrıdığını söyleyerek, 'Biraz hava alırım, iyi gelir,' demiş. Gerçi dışarıda çok uzun kalmamış."

"Yine de yeterli bir süre olabilir, öyle mi?"

"Evet. Bu süre içinde Symmington'lara gitmiş, mektup kutusuna bir mektup atıp geri dönmüş olabilir. Yine de belirtmeliyim ki onu Symmington'ların evinin çevresinde gören olmamış."

"Görseler dikkat çeker miydi?"

"Çekebilir de çekmeyebilir de."

"Zanlı listenizde başka kimler var?"

Nash ciddi ciddi önüne baktı.

"Aslında hiç kimseyi listenin dışında tutmuyoruz – herkes olabilir."

"Evet, anlıyorum."

Nash ciddi bir ifadeyle açıklamaya devam etti.

"Bayan Griffith de dün Brenton'daki izcilerin toplantısına gitmiş ama biraz geç kalmış."

"Yani sizce..."

"Hayır, onun olduğunu düşünmüyorum. Ama tam olarak *bilemem*. Bayan Griffith aklı başında, sağduyulu bir kadına benziyor ama kim *bilebilir* ki?"

"Peki ya geçen hafta... mektubu posta kutusuna atan o olabilir mi?"

"Olabilir. O gün öğleden sonra anacaddede alışverişteymiş." Bir an sustu, düşündü, sonra devam etti. "Aynı şey Bayan Emily Barton için de geçerli. Dün öğleden sonra anacaddede alışverişe çıkmış, geçen hafta da yürüyerek Symmington'ların evinin yakınındaki bir dostlarını ziyarete gitmiş."

İnanmayarak başımı salladım. Gerçi kesik kitabın Little Furze'da bulunması kuşkuların doğrudan evin sahibi Bayan Emily'nin üzerinde toplanmasına neden oluyordu ama daha dün onun mutluluktan parlayan gözler ve pespembe yanaklarla heyecan içinde gelişini anımsıyordum... ve inanamıyordum.

Lanet olsun! Heyecanlı... evet heyecanlı... yanakları pembe pembe gözleri parlıyor. Yoksa bunlar... bunlar?

Sıkıntıyla, "Bu iş zok kötü," dedim. "Bir şeyler görüyorsunuz, bir şeyler düşünüyorsunuz ve..."

Nash başıyla onayladı.

"Evet, yolda rastladığın herkese potansiyel katil gözüyle bakmak hiç hoş değil."

Biraz durduktan sonra da ekledi. "Sonra Bay Pye var."

"Yaa... demek onu da..."

"Evet, onun üzerinde de etraflıca durduk. Tuhaf bir adam. Değişik bir kişilik; bu arada belirtmeliyim ki hiç hoş bir kişilik de değil. Her iki günde de bahçesinde yalnız olduğunu ileri sürüyor. Kendisini temize çıkaracak kanıtı yok."

"Öyleyse yalnızca kadınlardan kuşkulanmıyorsunuz?"

"Kanımca bu imzasız mektupları yazan bir erkek olamaz –aslına bakarsanız bundan eminim– Graves de öyle düşünüyor. Ancak Bay Pye'ın kişiliğinde kadınsı yönlerin ağır basması bizi ondan da kuşkulanmaya itti. Dün öğleden sonra *herkesin* nerede olduğunu kontrol ettik. Bakın bu bir cinayet davası." Gülümsedi. "Hiç korkmayın, sizin için sorun yok, kız kardeşiniz için de öyle. Bay Symmington yazıhanesine üçte gelmiş ve hiç dışarı çıkmamış. Dr. Griffith de şehrin öteki tarafında hasta ziyaretindeymiş, hastaları ile görüşüp kontrol ettim."

Durdu, yeniden güldü ve ekledi. "Gördüğünüz gibi konunun üzerine titizlikle eğiliyoruz."

Ağır ağır, "Yani kuşkular özellikle dört kişi üzerinde toplanıyor," dedim. "Bayan Ginch, Bay Pye, Bayan Griffith ve Bayan Emily Barton."

"Yoo, hayır, hayır, bir kaç kişi daha var; örneğin rahibin karısı da var."

"*Ondan* da mı kuşkulanıyorsunuz?"

"Herkesten kuşkulanıyor, herkesin üzerinde dikkatle duruyoruz. Ancak Bayan Dane Calthrop'un biraz deli olduğu açıkça orta-

da, bilmem ne demek istediğimi anlatabiliyor muyum? Dün öğleden sonra kuşları izlemek için ormandaymış. Kuşlar konuşamayacağına göre ona tanıklık edemezler."

Owen Griffith'in polis merkezine geldiğini görünce birden ona döndü.

"Merhaba, Nash. Beni aradığını duydum. Önemli bir şey mi vardı?" diye sordu Griffith.

"Resmi soruşturma cuma günü yapılacak. Sizin için de uygun mu diye soracaktım?"

"Uygun. Moresby ile bu akşam otopsiyi yaparız."

Nash, "Bir şey daha soracaktım. Dr. Griffith," dedi. "Bayan Symmington sizin yazdığınız bazı kapsül, toz ya da öyle bir şeyler alıyormuş. Bu doğru mu?"

Owen Griffith bir an susup düşündü. Sonra bunu yine bir soruyla yanıtladı.

"Evet? Bir şey mi vardı?"

"Bunlardan yüksek dozda alması ölüme yol açabilir miydi?"

"Aslında olanaksız ama... tabii bir defada yirmi beş tane falan almazsa."

"Ama onu bir defasında verilen dozu aşmaması konusunda uyarmışsınız. Bayan Holland söyledi."

"Evet, uyarmıştım. Bayan Symmington her şeyi abartabilecek tipte bir kadındı. Kendini kötü hissettiği zaman verilenin iki misli ilaç alırsa kendisine iki kat iyi geleceğini düşünebilirdi. Halbuki bu doğru değildir. Aspirinin bile fazlası kalbe zarar verir, ben hastalarımın fenasetin ya da aspirini bile fazla almalarını istemem. Ayrıca ölüm nedeni konusunda hiçbir kuşkumuz yok; siyanür."

"Biliyorum... sanırım ne demek istediğimi tam anlatamadım. Yalnızca intihar etmek isteyen bir insan yüksek dozda uyku ilacıyla

uykuda rahat bir ölüm varken neden asit prusik almayı yeğler diye düşünüyordum?"

"Kesinlikle haklısınız. Ancak siyanür almak daha dramatik ve sonuç da daha kesin, kurtuluş yoktur. Uyku ilacındaysa zamanında müdahaleyle hastanın kurtarılması mümkündür."

"Anlıyorum. Çok teşekkür ederim doktor."

Griffith yanımızdan ayrıldı. Ben de Nash'le vedalaşarak tepeye tek başıma çıktım. Joanna evde yoktu. Telefonun yanındaki siyah not defterine benim için gizemli bir not bırakmıştı:

"*Eğer Dr. Griffith telefon ederse salı günü gidemem, çarşamba ya da perşembe olur.*"

Kaşlarımı çatarak oturma odasına geçtim. Rahat bir koltuk seçip (aslında koltuklardan hiçbiri çok rahat değildi, tam yaşlı Bayan Barton'a göre, dik arkalıklı şeylerdi) bacaklarımı uzattım ve tüm olanları düşünmeye çalıştım.

Birden kızgınlıkla Owen'ın gelişiyle müfettişle yarım kalan konuşmamızı anımsadım, tam da kuşkulandığı iki kişi daha olduğundan bahsediyordu.

Acaba onlar kimdi?

Belki biri Partridge'di? Sonuçta kesik kitap bu evde bulunmuştu. Agnes'ı da kimsenin dikkatini çekmeden öldürmüş olabilirdi.

Peki, öteki kimdi?

Benim tanımadığım biri mi? Bayan Cleat mı? Köydeki hemen herkesin kuşkulandığı kişi mi?

Gözlerimi kapadım. Sırasıyla dört kişiyi, böyle bir şeyi yapmış olmaları olası görülen dört kişiyi düşündüm. Nazik, çelimsiz, şirin küçük ihtiyar Emily Barton? Onun aleyhindeki noktalar neydi? Gerçekleşmemiş özlemlerle dolu bir yaşam mı? Çocukluğunda çok

baskı görmüş olması, gençliğini yaşayamamış olması mı? Çok fazla özveride bulunmasının gerekmesi mi? İyi olmayan bir şeyi konuşmaktan bile ölesiye korkması mı? Yalnızca bunlar insanın içinde bastırılmış bir kin duygusunun, tatmin olmamış ihtirasların işareti olabilir miydi? Yoksa giderek Freud gibi düşünmeye mi başlıyordum? Bir defasında bir doktorun bana çok nazik ve çekingen görünen bakire kızların anestezi aldıkları zaman söylediklerini duysam bunlara inanamayacağımı söylediğini anımsıyordum.

Aimée Griffith?

Baskı altında, yasaklarla dolu bir ortamda büyümediği anlaşılıyordu. Neşeli, başarılı, cesur bir kadındı. Canlı, dopdolu bir yaşamı vardı. Ama Bayan Dane Calthrop yine de onun için "zavallıcık" demişti.

Ama bir şey vardı... bir şey... Neydi o? Anımsamam gereken bir şey... Ah evet, anımsamıştım işte! Owen Griffith, "Kuzeydeki kasabalardan birinde staj yaptığım sırada da böyle bir imzasız mektup olayıyla karşılaştım," demişti.

Acaba o zaman da bunu Aimée Griffith yapmış olabilir miydi? Rastlantının bu kadarı! Aynı türde iki olay...

Ama bir dakika... o mektupları yazanı bulmuşlardı. Griffith öyle söylemişti. Oradaki lisede okuyan bir kızdı.

Birden üşüdüğümü hissettim; pencereden giren hava cereyan yapıyor olmalıydı. Koltuğumda huzursuzca kıpırdandım. Neden birden kendimi bu denli huzursuz ve tuhaf hissetmeye başlamıştım ki?

Düşünüyordum... Aimée Griffith? Kim bilir belki orada da bunları yapan diğer kız *değil* Aimée Griffith'ti? Aimée buraya gelmiş, eski alışkanlığı depreşmiş ve aynı numaralara başlamıştı. Owen Griffith'in de mutsuz ve tedirgin görünmesinin nedeni buydu. Kuşkulanıyordu. Evet, kuşkulanıyordu...

Bay Pye? Pek hoş bir insan değildi. Rahatlıkla böyle bir olayı sahneleyip zevkle seyredebilecek biri... hem de gülerek.

Joanna'nın not defterine bıraktığı mesaj... Neden durmadan onu düşünüyordum ki? Griffith ve Joanna. Griffith kız kardeşime âşık olmak üzereydi... Hayır, mesajın beni endişelendirmesinin nedeni bu değildi. Başka bir şey vardı...

Başım dönüyordu, karmaşık duygular içindeydim. Uyku bastırıyordu. Kendi kendime hiç durmadan, "Ateş olmayan yerden duman çıkmaz, ateş olmayan yerden duman çıkmaz... İşte bu... Her şey birbirine bağlı..." diye yineleyip duruyordum.

Sonra birden kendimi Megan ile sokakta gezerken gördüm. Elsie Holland yanımızdan geçti. Üzerinde gelinlik vardı. İnsanlar mırıldanıyorlardı.

"Sonunda Dr. Griffith ile evlenecek. Zaten yıllardır aralarında gizli bir ilişki vardı..."

Kilisedeydik. Dane Calthrop Latince vaaz veriyordu.

Sonra birden duanın tam ortasında Bayan Dane Calthrop yerinden sıçrıyor ve haykırıyordu.

"Size söylüyorum, buna bir son vermek gerek. Durdurulmalı, muhakkak engel olunmalı..."

Bir an uykuda mıyım uyanık mıyım anlayamadım. Sonra kendime geldim. Little Furze'da oturma odasındaydım. Bayan Dane Calthrop verandanın camlı kapısından içeri girmiş, tam karşımda durmuş, heyecanla bağırıyordu.

"Size söylüyorum, buna bir son vermek gerek. Bu *durdurulmalı*, engel olunmalı!"

Yerimden sıçradım.

"Çok affedersiniz," dedim. "Korkarım uyuyakalmışım. Ne dediğinizi duyamadım."

Bayan Calthrop yumruğu ile diğer eline vurarak, "Bu işin durması gerek," dedi. "Bu mektuplar... cinayet... Agnes Waddle gibi masum kızların öldürülmesi... bu böyle süremez, sürmemeli."

"Haklısınız," dedim. "Ama nasıl?"

"Bir şey yapmalıyız."

Gülerek, "Sizce ne yapmalıyız?" diye sordum.

"Bu gizemi çözmeliyiz. Buranın kötü bir yer olmadığını söylerdim ama yanılmışım. Kötüymüş."

Sinirlenmiştim. Yine de nezaketimi koruyarak, "Haklısınız ama ne *yapabiliriz* ki?" diye sordum.

Bayan Calthrop ciddi ciddi, "Buna son verilmeli," dedi.

"Polis elinden geleni yapıyor."

"Dün Agnes'ın öldürülmüş olması polisin elinden gelenin yeterli olmadığını gösteriyor."

"Siz onlardan iyisini mi biliyorsunuz?"

"Hayır. Hiçbir şey bilmiyorum. Zaten bu yüzden de bir uzman çağırmaya karar verdim."

Başımı salladım. "Bunu yapamazsınız," dedim. "Scotland Yard ancak bölge polis müdürünün isteği üzerine burada birilerini görevlendirir. Zaten Graves'i de onlar gönderdiler."

"Benim dediğim uzman *öyle* biri değil, imzasız mektuplardan, cinayetten anlayan biri değil. *İnsanı*, insan doğasını tanıyan biri. Anlamıyor musunuz? İnsanın içindeki *kötülüğü* bilen biri gerekiyor bize."

Tuhaf bir bakış açısıydı. Ama bir şekilde ilham vericiydi de.

Bir şey söylememe fırsat kalmadan Bayan Dane Calthrop, "Ben doğruca bu işi halletmeye gidiyorum," dedi ve geldiği gibi camlı kapıdan çıkıp gitti.

10. BÖLÜM

I

Ertesi hafta o zamana dek yaşadığım belki de en tuhaf haftaydı. Her şey garip bir düşten farksızdı. Hiçbir şey gerçek gibi görünmüyordu.

Agnes Waddle cinayetinin resmi soruşturması yapıldı. Meraklı Lymstock halkı *tam kadro* oradaydı. Ortaya yeni hiçbir şey konmadı ve karar beklendiği gibi çıktı:

"Bilinmeyen kişi ya da kişiler tarafından işlenmiş cinayet."

Böylece bir gün için ilgi odağı olan Agnes Waddle eski kilisenin sessiz, sakin mezarlığına gömüldü ve Lymstock halkı da eski yaşamına döndü.

Aslında bu tam olarak doğru değildi. Hiçbir şey eskisi gibi değildi...

Artık hemen hemen herkesin gözünde yarı korkulu, yarı hırslı bir pırıltı vardı. Komşu komşuya kuşkuyla bakıyordu. Soruşturmada bir şey açıkça ortaya çıkmıştı: Agnes Waddle'ın katili dışardan gelmiş bir yabancı değildi. O günlerde çevrede ne bir dilenci, ne serseri ne de bilinmeyen bir yabancı görülmüştü. Öyleyse Lymstock'un

anacaddesinde dolaşan, alışveriş yapan, orada gününü geçiren, dostları olan biri zavallı, savunmasız bir kızın kafasına vurup parçalamış, ensesine bıçak saplamıştı.

Ve hiç kimse de bunun kim olduğunu bilmiyordu.

Dediğim gibi günler rüya gibi geçiyordu. Karşılaştığım herkese yeni bir bakış açısıyla, acaba katil olabilir mi gözüyle bakıyordum. Hiç hoş olmayan bir durumdu bu!

Akşamları perdeleri kapattıktan sonra Joanna ile konuşup tartışıyor, tüm olasılıkları gözden geçiriyor, varsayımlar yürütüyorduk ama her şey aynı gizemini ve inanılmazlığını koruyordu.

Joanna, Bay Pye konusundaki varsayımında ısrarcıydı. Ben ise çekinceli de olsa ilk kuşkulandığıma, Bayan Ginch'e dönmüştüm ama yine de isimlerin üzerinden tekrar tekrar geçmeyi ihmal etmiyorduk.

Bay Pye?

Bayan Ginch?

Bayan Dane Calthrop?

Aimée Griffith?

Emily Barton?

Partridge?

Ve bütün bu süre boyunca heyecanla, korkuyla, endişeyle bir şey olmasını bekliyorduk.

Hiçbir şey olmadı. Bildiğim kadarıyla kimse yeni bir mektup almadı. Nash periyodik olarak şehirde görünüyordu ama ne yaptığı, ne gibi tuzaklar hazırladığı konusunda en ufak bir fikrim bile yoktu. Graves ise geri dönmüştü.

Emily Barton çaya geldi, Megan ise öğlen yemeğine. Owen Griffith hasta ziyaretlerine devam ediyordu. Bay Pye'a şeri içmeye, rahibin evine de çaya gittik.

BELONGS TO KAOS TEAM

Bayan Dane Calthrop'un son görüşmemizdeki haşin tavrından vazgeçmiş olması benim açımdan sevindiriciydi. Sanırım o konuyu tamamen unutmuştu.

O an için tek düşüncesi karnabahar ve lahana yapraklarına dadanan beyaz kelebekleri nasıl yok edebileceğiymiş gibi görünüyordu.

Rahibin evindeki öğleden sonra belki de Lymstock'a geldiğimizden beri geçirdiğimiz en huzurlu öğleden sonraydı. Eski, hoş bir evde oturuyorlardı. Bizi büyük, eski mobilyalarla döşeli oturma odalarında ağırladılar. Pembe kreton perdeler ve bununla uyumlu döşemeler bir hayli solmuştu.

Dane Calthrop'ların bir de yatılı misafirleri vardı. Elindeki yumuşak beyaz tüylü yünle sürekli örgü ören sevimli, nazik bir yaşlı hanım.

Çayla beraber nefis sıcak çörekler yedik. Rahip de bize katıldı, sakin konuşması ve derin kültürüyle bizi birçok konuda bilgilendirdi. Gerçekten çok hoş bir öğleden sonraydı.

Tabii bu cinayet konusunun hiç açılmadığı anlamına gelmiyordu; çünkü böyle bir şey olmadı. O konunun üzerinde de durduk.

Cinayet konusu Calthrop'ların konuğu Bayan Marple'ın çok ilgisini çekmişti. Adeta özür dilercesine, "Taşrada insan konuşacak pek fazla konu bulamıyor da," dedi.

Öldürülen hizmetçi kızın, kendi hizmetçisi Edith'e çok benzediğini düşünüyordu.

"O da çok iyi bir kızdır, çok da çalışkandır. Ama ne yazık ki anlayışı biraz kıttır, bazı şeyleri kavramakta *biraz* ağırdır."

Bayan Marple'ın kuzininin yeğenlerinden birinin gelini de imzasız mektuplar yüzünden bazı sorunlar yaşamış, çok sıkıntılı günler geçirmişti. Dolayısıyla bu şirin ihtiyar kadın imzasız mektup olayını da çok ilginç buluyordu.

Bayan Dane Calthrop'a, "Peki bana anlatabilir misin tatlım," dedi. "Buranın halkı –yani kasabadakiler– bu konuda ne diyorlar? *Ne* düşünüyorlar?"

Joanna, "Sanırım hâlâ Bayan Cleat'in yaptığını düşünüyorlar," dedi.

Bayan Dane Calthrop itiraz etti.

"Yok, hayır... *artık öyle değil*."

Bayan Marple Bayan Cleat'in kim olduğunu sordu.

Joanna da onun kasabanın cadısı olduğunu söyledi.

"Bu doğru mu, Bayan Calthrop?"

Rahip uzun uzun Latince –sanırım cadıların kötü güçlerine ilişkin olmalıydı– bir şeyler söyledi. Anlamasak da onu saygıyla dinledik.

Daha sonra Bayan Dane Calthrop, "Cleat çok aptal bir kadındır," dedi. "Gösterişe bayılır. Dolunayda kırlara çıkıp ot toplar ve bu arada da herkesin bundan haberdar olmasını sağlamaya çalışır."

Bayan Marple, "Sonra da aptal kızlar da gidip ondan büyü isterler, değil mi?" diye sordu.

Rahibin yine Latince bir şeyler söylemek üzere olduğunu hissederek atıldım. "Peki, ama neden artık öyle düşünmediklerini söylüyorsunuz? Mektupları onun yazdığını tahmin ediyorlardı."

Bayan Marple bilgiç bir havada, "Ahh!" dedi. "Kız *bıçaklanmıştı* değil mi? İşte bu Bayan Cleat'e ilişkin *tüm kuşkuların* ortadan kalkması için yeterli. Çünkü o istese kötü bir büyü yapıp kızın sararıp solmasını ve doğal yollarla ölmesini sağlayabilirdi. İnsanlar bu şekilde düşünüyorlardır."

Rahip, "Tuhaf, insanlar nasıl oluyor da hâlâ bu batıl inançlara takılıp kalabiliyorlar," dedi. "Hıristiyanlığın ilk dönemlerinde yöresel batıl inançlar bilinçli bir şekilde Hıristiyan doktrinleriyle bütünleştirilmiş, hoş olmayan, zararlı tarafları büyük ölçüde elimine edilmiştir."

Bayan Dane Calthrop, "Bu olayda batıl inançlarla değil *gerçeklerle* karşı karşıyayız," dedi.

"Hem de iğrenç gerçeklerle," diyerek ona hak verdim.

Bayan Marple bana dönerek, "Aynen öyle, Bay Burton," dedi. "*Siz*... buranın yabancısısınız, dünyayı tanıyorsunuz, yaşamın çok çeşitli yönlerini biliyorsunuz. Konuyu çok fazla kişiselleştirdiysem lütfen beni bağışlayın. Bana öyle geliyor ki bu tatsız olayı ancak siz çözebilirsiniz."

Gülümsedim.

"Şu ana dek yalnızca düşümde çözüme ulaşabildim. Düşümde her şey yerli yerine oturmuş ve kusursuz bir şekilde uyum sağlamıştı. Ne yazık ki uyandığımda bütün bunların saçma olduğunu anladım."

"Çok ilginç. Lütfen bana o düşünüzü anlatabilir misiniz?"

"Ah..." dedim. "Her şey bir atasözüyle başladı. Ateş olmayan yerden duman çıkmaz, diye düşünüyordum. İnsanlar bunu neredeyse *bıktıracak kadar* tekrarlamışlardı. Sonra bir şekilde bunu savaş terimleriyle bağdaştırdım. Duman perdesi, kâğıt parçası, telefon mesajları... hayır, hayır, o başka bir düştü."

"Peki, o nasıl bir düştü?"

Yaşlı kadın düşlerimle yakından ilgilenmişti. Napoleon'un "Rüya Tabirleri" kitabının aynen eski hastabakıcım gibi onun da başucu kitabı olduğundan emindim.

"O zaman düşümde Elsie Holland'ı görmüştüm," dedim. "Symmington'ların çocuk bakıcısı. Düşümde Dr. Griffith ile evleniyordu ve rahip de Latince dua okuyordu. Sonra birden Bayan Dane Calthrop yerinden kalkıp, evliliğin gerçekleşemeyeceğini, bu işe bir son verilmesi gerektiğini söylüyordu. Bunun sonunun ne kadarı gerçek ne kadarı düştü tam kestiremiyorum, çünkü o anda uyanıp karşımda sizi gördüm. Bana aynı şeyi söylüyordunuz."

Bayan Dane Calthrop, "Evet, öyle," dedi. Ses tonunun yumuşaklığı beni mutlu etmişti.

Bu arada Bayan Marple kaşlarını çatarak, "Peki, şu telefon mesajı neydi?" diye sordu.

"Korkarım aptalca davrandım. Telefon mesajı düş değildi. Uyumadan hemen önce telefonun yanındaki not defterinde Joanna'nın bir arkadaşı ararsa diye bıraktığı mesajı okumuştum..."

Bayan Marple öne doğru eğildi. Yanakları heyecandan pembe pembe olmuştu.

"Eğer bu mesajın tam olarak ne olduğunu soracak olsam beni *çok* meraklı ve *çok* saygısız olarak mı nitelendirirsiniz?" Joanna'ya dönerek, "Lütfen beni bağışlayın, yavrum," diye ekledi.

Joanna kızmamıştı, aksine eğleniyordu.

"Kesinlikle hayır," dedi. "Hiç önemli değil. Aslında ben o mesajı tamamen unuttum ama belki Jerry anımsıyordur. Saçma bir şey olsa gerek."

Ciddi bir havada anımsadığım kadarıyla mesajı yineledim. Yaşlı kadının pür dikkat dinlemesi beni gerçekten şaşırtmıştı. Herhalde romantik bir şeyler bekliyordu. Onu hayal kırıklığına uğrattığımı düşünüyordum. Halbuki o gülümsedi ve mutlulukla başını salladı.

"Evet," dedi. "Tam tahmin ettiğim gibi."

Bayan Calthrop, "Nasıl yani, Jane?" diye sordu.

Bayan Marple, "Sıradan bir şey," diye mırıldandı.

Sonra beni birkaç dakika kadar düşünceli gözlerle süzdü, ardından hiç beklenmedik bir şey söyledi.

"Çok zeki bir genç adamsınız, Bay Burton. Ama özgüveniniz az. Kendinize güvenmelisiniz."

Joanna gülerek, "Tanrı aşkına ona böyle şeyler söylemeyin," dedi. "Zaten kendini beğenmişin tekidir."

"Joanna sus," dedim. "Bayan Marple beni çok iyi anlıyor."

Bayan Marple örgüsünü örmeyi sürdürüyordu.

"Biliyor musunuz," dedi. "Kusursuz bir cinayet el çabukluğu ve göz yanılgısı ile yaratılan bir sihirbazlık gösterisinden farksızdır."

"El çabukluğu göz yanıltır mı?"

"Yalnızca o kadar değil. İnsanların yanlış yere ve yanlış şeye bakmalarını da sağlamanız gerekir. Sanırım buna 'hedef şaşırtma' deniyor."

"Evet," dedim. "Sanırım şimdiye dek herkes katili yanlış yerde aradı."

Bayan Marple, "Ben şahsen katilin aklı başında ve saygın biri olduğunu düşünme eğilimindeyim," dedi.

Düşünceli düşünceli, "Nash de öyle diyor," dedim. "O da saygın biri olduğu kanısında."

Bayan Marple onayladı. "Evet, bu *çok* önemli."

Hepimiz onunla hemfikirdik.

Bayan Calthrop'a dönerek, "Nash daha başka imzasız mektuplar da gelebilir diyor," dedim. "Siz bu konuda ne düşünüyorsunuz?"

Bayan Marple ağır ağır, "Eğer polis öyle diyorsa olacaktır, bunda hiç kuşkum yok," diye karşılık verdi.

Bayan Calthrop'a dönerek, "Hâlâ bunları yazana acıyor musunuz?" diye sordum.

Kızardı. "Neden acımayayım?"

Bayan Marple, "Bu konuda seninle aynı fikirde değilim, hayatım," dedi. "Bu olayda bu doğru değil."

Hışımla, "Bir kadını intihara sürükledi, akıl almayacak kederlere ve sorunlara neden oldu. Daha ne olabilir?" dedim.

Bayan Marple Joanna'ya bakarak, "Size de mektup geldi mi, Bayan Burton?" diye sordu.

Joanna kıkırdadı.

"Evet, evet. Hem de çok iğrençti."

"Korkarım imzasız mektup yazanların hedefinde genellikle genç ve güzel kızlar olur," dedi Bayan Marple.

"Peki ama o zaman neden Elsie Holland'a hiç mektup gelmedi?" diye sordum. "Bu bana çok tuhaf görünüyor."

Bayan Marple, "Bir dakika," dedi. "Sözünü ettiğiniz düşünüzde gördüğünüz Symmington'lardaki dadı mı, Bay Burton?"

"Evet."

Joanna, "Herhalde ona da geldi ama inkâr ediyor," dedi,

"Hayır," dedim. "Ben ona inanıyorum. Nash de inanıyor."

Bayan Marple, "Demek öyle," dedi. "İşte bu *çok* ilginç. Bu şimdiye dek duyduklarım arasında en ilginç olanı."

II

Eve dönerken yolda Joanna, "Aslında Nash'in yeni mektuplar olabileceğine ilişkin düşüncesinden bahsetmesen daha iyi olurdu," dedi.

"Neden?"

"Çünkü onları yazan Bayan Calthrop da olabilir."

"Buna cidden inanıyor olamazsın."

"Pek emin değilim. Kadın biraz tuhaf."

Yeni baştan olasılıkları konuşmaya başladık.

İki gün sonra arabayla Exhampton'dan dönüyordum. Akşam yemeğini orada yemiş olduğum için Lymstock'a vardığımda hava kararmıştı.

Arabanın farlarında bir bozukluk vardı. Birkaç kez yakıp söndürdümse de düzelmedi. Sonra arabayı durdurarak, ne yapabilece-

ğime bakmak için indim. Biraz uğraştıktan sonra sorunu nihayet çözmüştüm.

Sokak bomboştu. Zaten Lymstock'lular hava karardıktan sonra pek dışarı çıkmıyorlardı. İleride Lymstock'un ilk binaları görünüyordu, Kadınlar Enstitüsü'nün sivri çatılı çirkin binası da bunların arasındaydı. Yalnızca yıldızların aydınlattığı binanın tekinsiz bir görünümü vardı. İçimden oraya gidip bir bakmak geldi. Karanlıkta kapıdan giren bir siluet mi gördüm yoksa hayal dünyam bana bir oyun mu oynadı tam olarak bilemiyorum ama birden oraya girmek için karşı konulmaz bir istek duymaya başlamıştım.

Bahçe kapısı aralıktı, itip içeri girdim. Kısa bir patikadan sonra dört basamak çıkıp ön kapıya geldim.

Orada bir an durdum. Burada ne işim vardı? Ne yapıyordum? Bunu hiç bilemiyordum, birden yakınımda hafif bir ses duydum. Bir kadın elbisesinin hışırtısına benziyordu. Binanın köşesini döndüm, sesin geldiği yöne, binanın yan tarafına doğru yürüdüm.

Ne var ki kimseyi görmedim. Yürüdüm ve bir köşe daha döndüm. Binanın arka tarafına gelmiştim. Birden iki adım ötemde açık bir pencere olduğunu gördüm. Pencereye yaklaşıp içeriyi dinledim. Bir şey duymuyordum ama içimden bir ses orada birinin olduğunu söylüyordu.

Sırtım henüz akrobatik hareketler yapabilecek kadar iyileşmemişti ama yine de kendimi yukarı çekerek pencereden içeri atlamayı başardım. Ama istemeyerek de olsa biraz gürültü yapmıştım. Pencerenin önünde durarak kulak kabarttım. Sonra ellerimi ileri doğru uzatarak yürümeye başladım. O anda arkamda hafif bir ses hissettim.

Cebimdeki el fenerini çıkarıp yaktım. Aynı anda kısık, boğuk bir ses sert bir tonda, "Söndür onu," dedi.

BELGESEL KAOS TEAM

Hemen denileni yaptım. Çünkü o anda Nash'in sesini tanımıştım.

Nash karanlıkta kolumdan tutup, beni koridora çıkardı. Burada pencere olmadığı için dışarıdan görünmemiz olanaksızdı. Işığı yaktı ve bana öfkeden çok üzüntülü gözlerle baktı.

"Tam da içeri girecek zamanı buldunuz, Bay Burton," dedi.

"Çok affedersiniz. Önsezilerimle hareket ettim. Bana burada birini bulacakmışım gibi geldi."

"Demek öyle. Kimseyi gördünüz mü?"

Duraksadım. "Emin değilim. Bahçe kapısından birinin girdiğini gördüm ya da *gördüğümü* sandım. Ama sonra evin yan tarafında bir de elbise hışırtısı işittim."

Nash başı ile onayladı.

"Bu doğru. Sizden önce bu tarafa doğru biri geldi. Pencerenin önünde biraz durdu, sonra gitti. Herhalde *geldiğinizi duydu.*"

Yeniden özür diledim. Sonra, "Peki siz niçin buradaydınız?" diye sordum.

"Bu imzasız mektupları yazanın mektup yazma isteğine karşı duramayacağı varsayımından hareket ediyordum. Bunun tehlikeli olduğunu biliyor olabilir ama kendini bunu yapmaktan alıkoyamayacağından eminim. Bu içki ya da uyuşturucu bağımlılığı gibi bir şey olmalı."

Başımla onayladım.

"Bakın Bay Burton," dedi Nash. "Bu mektupları yazan mektupların eskiden yolladıklarına aynen benzemesi için de elinden geleni yapacak. O kitaptan kesmiş olduğu sayfalar elinde. Yine onlardan kestiği harfleri kullanacak. Ancak zarf konusu önemli. Onları aynı makina ile yazması şart. Başka bir makina ya da elle yazmayı göze alamaz, bu onu ele verebilir."

İnanamıyordum. "Sizce gerçekten bu oyuna devam edecek mi? Bundan emin misiniz?"

"Evet, evet. Onun asla ele geçmeyeceğine inanacak kadar kendinden emin olduğuna istediğiniz her şeyin üstüne bahse girebilirim. Bu insanlar kendilerine delice güvenirler. İşte bu yüzden mektupları yazan kişinin karanlık bastıktan sonra Enstitü'ye gelip buradaki daktiloda adresleri yazmasını bekliyordum."

"Acaba Bayan Ginch mi?" diye sordum.

"Belki."

"Henüz bilmiyor musunuz?"

"*Bilmiyorum.*"

"Ama kuşkulandığınız biri var, değil mi?"

"Evet. Ama çok zeki ve kurnaz biri olmalı, oyunu kurallarına göre oynamayı çok iyi biliyor."

Nash'in tüm önlemleri aldığını biliyordum. Kuşkulu her mektubun, ister postaya verilsin ister elden bırakılsın izlendiğinden emindim. Er ya da geç suçlu ortaya çıkacaktı.

Üçüncü kez planını bozduğum için özür diledim.

Nash filozofça bir tavırla, "Ne yapalım, oldu bir kere," dedi. "Yapacak bir şey yok. Umarım bir sonraki denemede şansımız yardım eder."

Enstitü'den dışarı çıktığımda arabamın yanında biri duruyordu. Karanlık olmasına rağmen hayretle gelenin Megan olduğunu gördüm.

"Merhaba," dedi. "Arabanızı tanıdım, ne yapıyorsunuz burada?"

"Asıl sen ne yapıyorsun?"

"Yürüyüşe çıkmıştım. Geceleri yürümeyi severim. Kimse seni durdurup, aptalca şeyler sormaz. Yıldızları severim. Karanlıkta her şey daha güzel kokar, sıradan şeyler bile daha gizemli görünür."

"Hepsi iyi, hoş da seni evden merak etmezler mi? Yalnızca kediler ve cadılar karanlıkta dolaşırlar."

"Etmezler. Benim nerede *olduğumu* da ne *yaptığımı* da kimse merak etmez."

"Nasılsın?"

"İyi sayılırım."

"Bayan Holland seninle ilgilenmiyor mu?"

"Elsie iyidir. Ama ne yazık ki tam bir aptal."

"Acımasızlık bu... ama doğru," dedim. "Neyse, haydi arabaya bin de seni evine bırakayım."

Megan'ın yokluğunun fark edilmediği doğru değildi. En azından bu kez fark edilmişti.

Oraya vardığımızda Symmington kapının önünde duruyordu.

"Megan yanınızda mı?" diye sordu.

"Evet, onu eve getirdim."

Symmington sert bir sesle, "Bize haber vermeden bir yere gitmemelisin, Megan," dedi. "Bayan Holland seni çok merak etti."

Megan bir şeyler mırıldanarak üvey babasının yanından geçip, içeri girdi.

Symmington iç geçirdi.

"Annesiz yetişkin bir genç kızın sorumluluğu çok büyük bir iş. Üstelik Megan artık okula gönderilemeyecek kadar da büyük."

Yüzüme kuşku ile baktı. "Sanırım onu arabanızla dolaşmaya çıkarmıştınız, öyle değil mi?"

Onun o an için öyle olduğunu sanmasının daha iyi olacağını düşündüm.

11. BÖLÜM

I

Ertesi gün deliliğim tuttu herhalde. Düşündükçe yaptıklarım için başka bir açıklama bulamıyorum.

Sağlık kontrolü için Londra'ya doktorum Marcus Kent'e gitmem gerekiyordu. Trenle gittim. İlginçtir ama Joanna, Lymstock'ta kalmayı yeğledi. Halbuki her defasında gelmek için can atar, gitmişken de bir kaç gün de kalır sonra dönerdik.

Bu kez aynı günün akşamı trenle dönmeye kararlıydım. Joanna'ya birlikte gitmemizi özellikle önermeme rağmen böyle güzel bir günde trene binmek istemediğini, zaten yapacak işleri de olduğunu söyleyerek beni çok şaşırttı.

Bütün bunlar doğruydu ama Joanna'dan beklenecek şeyler değildi.

Arabayı da istemediğini söyledi. Böylece istasyona kadar arabayla gidip, dönüşümde almak üzere arabayı orada park edebilecektim.

Lymstock istasyonu, demiryolu şirketleri her ne düşünerek yaptılarsa kasabadan yedi yüz elli metre ilerideydi. Arabayla hız-

la ilerlerken yarı yolda Megan'a rastladım. Ayaklarını sürüyerek amaçsızca yürüyordu.

Arabayı durdurdum.

"Merhaba, ne yapıyorsun?" diye sordum.

"Hiç yürüyorum."

"Yürüyüşe hiç benzemiyor yaptığın. Sersemlemiş bir yengeç gibi sağa sola yalpalıyordun."

"İyi de bir yere gitmiyorum ki."

"Öyleyse benimle istasyona gel, beni yolcu edersin."

Kapıyı açtım, içeri atladı. "Nereye gidiyorsunuz?"

"Londra'ya, doktorumu görmeye."

"Sırtınız yine kötü mü?"

"Yok canım, tamamen iyileşti diyebilirim. Doktorumun da buna çok memnun olacağını umuyorum."

İstasyona vardık. Arabayı park edip tren biletini aldım. Peron tenhaydı, tanıdık da hiç kimse yoktu.

Megan, "Bana bir peni ödünç verir misiniz?" diye sordu. "Şuradaki otomattan bir çikolata alacağım."

"Al koca bebek," dedim. Ona istediği parayı verdim. "Çiklet ya da boğaz pastili de almak istemediğinden emin misin?"

Megan bana kuşkuyla baktı. Onunla dalga geçtiğimi anlayamamıştı.

O otomata doğru giderken arkasından kızgınlıkla bakıyordum. Eski pabuçlar, kaba opak çoraplar, biçimsiz bol bir kazak ve pis bir etek. Neden sinirlendiğimi bilmiyordum ama sinirlenmiştim işte.

Döndüğünde öfkeyle, "Neden bu çirkin çorapları giyiyorsun?" diye sordum.

Megan şaşırmıştı, çoraplarına baktı.

"Neden? Nesi var bu çorapların?"

"Nesi mi var? Nesi yok ki? İğrenç. Ya bu üstündeki gevşemiş lahanaya benzeyen kazak? Onu neden giyiyorsun?"

"İyi değil mi? Bunu yıllardır giyerim."

"Belli. Hem sonra neden..."

O anda tren geldi ve öfke nöbetim yarıda kaldı.

Birinci mevki vagona girdim, pencereyi açarak dışarı sarktım. Konuşmaya devam etmek niyetindeydim.

Megan aşağıda peronda duruyordu. Başını bana doğru kaldırmıştı. Bana neden bu kadar öfkeli olduğumu sordu.

"Öfkeli değilim." Yalan söylüyordum. "Sadece seni böyle pasaklı görmek, kendine bakmaman hoşuma gitmiyor."

"Özen göstersem de güzel olamam ki. Neden boşuna uğraşayım ki?"

"Tanrım!" diye haykırdım. "Seni doğru dürüst bir kıyafetle görmeyi öyle isterdim ki. Keşke seni Londra'ya götürüp tepeden tırnağa giydirebilsem."

"Keşke."

Tren hareket etmişti. Megan başını kaldırmış hüzünlü hüzünlü bana bakıyordu.

Ve işte o anda daha önce de dediğim gibi deliliğim tuttu.

Vagonun kapısını açıp bir kolumla Megan'ı tuttum ve kucaklayıp içeri çektim.

Bir peron görevlisi öfke içinde bağırdı ama el çabukluğuyla kapıyı çarpıp kapatmaktan başka yapabileceği fazla bir şey yoktu. Megan'ı düşünmeden yaptığım hareketimle çektiğim tren sahanlığından yukarı aldım.

Megan çarptığı dizini ovuştururken, "Niye böyle bir şey yaptın?" diye sordu.

"Kes sesini," dedim. "Benimle Londra'ya geleceksin. Seni öyle bir kılığa sokacağım ki işim bittiğinde sen bile kendini tanıyama-

yacaksın. Eğer istersen nasıl görünebileceğini göstereceğim sana. Böyle pasaklı, salkım saçak dolaşmandan bıktım artık."

Megan heyecanla fısıldadı. "Sahi mi?"

Biletçi geldiğinde Megan'a cezalı bir bilet kesti. O sırada Megan bir köşeye büzülmüş, şaşkınlık içinde saygı dolu bakışlarla beni süzüyordu.

Adam gittikten sonra, "Çok ani kararlarınız var," dedi.

"Evet," dedim. "Aile özelliğimizdir."

O anda ne hissettiğimi Megan'a nasıl anlatabilirdim ki? Birden delirdiğimi? Arkamdan sahibi tarafından terk edilmiş sadık bir köpek gibi hüzünle bakmıştı. O anda ise yüzünde dolaşmaya çıkarılmış bir köpeğin hayretle karışık saf sevinci vardı.

"Sanırım Londra'yı pek bilmiyorsun?" dedim.

"Yoo bilirim. Okula giderken Londra'dan geçerdik. Sonra dişçiye gelirdim, bir defa da tiyatroya geldim."

"Bugün daha başka bir Londra'yı tanıyacaksın," dedim.

Harley Sokağı'ndaki randevumdan yarım saat önce Londra'ya vardık.

Taksiye binip doğruca Joanna'nın terzisi Mirotin'e gittik. Asıl adı Mary Grey olan Mirotin kırk beş yaşlarında çok hoş, neşeli, konuşkan bir kadındır. Akıllı bir kadındır, anlayışlı ve dost canlısıdır. Ondan her zaman hoşlanmışımdır.

Megan'a, "Seni kuzinim diye tanıtacağım," dedim.

"Neden?"

"Çok soru sorma."

Mary Grey uçuk mavi ipekten vücudu saran bir gece elbisesine hayran kalan şişman bir Musevi müşteriyle ilgileniyordu. Onu kenara çektim.

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

"Bak dinle," dedim. "Sana bir kuzinimi getirdim. Joanna da gelecekti ama işi çıktı. Sana güvenebileceğimizi söyledi. Kızın halini görüyorsun değil mi?"

Mary Grey acıyarak, "Tanrım, felaket," dedi.

"Onu tepeden tırnağa giydireceksin. Çorap, ayakkabı, iç çamaşırı, ne gerekiyorsa. Sana Carte blanche.[1] Parayı düşünme. Bu arada Joanna'nın kuaförü de burada bir yerdeydi, değil mi?"

"Antoine mı? Hemen köşeyi dönünce. Ben onu da hallederim."

"Sen bulunmaz bir kadınsın."

"Bunu büyük zevkle yapacağımdan emin olabilirsin. Para da önemli tabii –şu sıralar parayı küçümsemek olanaksız– lanet olası müşterilerimin yarısı paralarını zamanında ödemiyorlar. Ama dediğim gibi bundan büyük zevk alacağım." Biraz ileride duran Megan'a profesyonel bir gözle baktı. "Güzel bir vücudu var."

"Gözlerinde röntgen mi var? Bana sorarsan, şekilsiz, boru gibi bir şey."

Mary Grey güldü. "Şimdinin okulları böyle işte. Kızları akıllarınca farklı görünsünler diye bu hallere sokuyorlar. Buna da özgün ve doğal olmak diyorlar. Böylelerini insan haline sokmak bazen bir mevsim sürüyor. Hiç merak etme sen, her şeyi bana bırak."

"Tamam," dedim. "Saat altıya doğru gelir onu alırım."

II

Marcus Kent çok mutlu oldu. Beklentisinin çok ötesinde bir gelişme kaydettiğimi söyledi.

(1) Açık kart.

"Filden farksız bir yapın olmalı," dedi. "Bu kadar çabuk iyileşebildiğine göre. Taşradaki temiz havanın, erken yatıp erken kalkmanın, heyecansız, sakin bir yaşamın yararı işte bu."

"İlk ikisi doğru da yaşadığımız yerin sakin, heyecansız bir yer olduğunu hiç sanmıyorum. Orada neler yaşadığımızı hiç bilemezsin."

"Ne gibi?"

"Cinayet gibi."

"Eminim pastoral bir aşk trajedisi. Köy delikanlısı göz koyduğu kızı vurur..."

"Pek öyle değil. Kurnaz, kararlı çılgın bir katil söz konusu olan."

"Gazetelerde gözüme ilişmedi. Ne zaman yakalandı?"

"Ne yakalanması! Hem de galiba bir kadın."

"Vay canına! Desene Lymstock senin için doğru yer değilmiş."

Kendimden emin bir tavırla, "Bence doğru yer," dedim. "Oradan ayrılmamı önermeye kalkma sakın."

Marcus Kent çok fesattır.

"Öyle mi? Desene aradığın sarışını orada buldun?"

"Yok canım," dedim buna itiraz ederek. Bir an Elsie Holland'ı düşündüm. "Beni yalnızca cinayetin psikolojik yönü ilgilendiriyor."

"İyi o zaman. Görüyorum ki bu ilginin sana zararı olmamış, yalnız dikkat et de bu çılgın katil *senin* için de kötülük düşünmesin."

"Ondan korkum yok," dedim.

"Akşam yemeğini beraber yiyelim mi? Hem de şu iğrenç cinayeti anlatırsın bana."

"İyi olurdu ama randevum var."

"Hımm, bir bayanla mı? İyi... artık iyileştiğine kesin olarak karar verdim."

"Öyle gibi bir şey," derken sözünü ettiğimiz kadının Megan olduğunu düşünerek içimden gülüyordum.

Mirotin'e kapanış saati olan altıda gittim. Mary Grey beni prova odasına giden merdivenlerin başında karşıladı.

"Çok büyük bir şok yaşayacaksın," dedi. "Gözlerine inanamayacaksın. Övünüyorum sanma ama çok iyi iş çıkardım."

Büyük prova odasına girdim. Megan uzun boy aynasının karşısında kendine bakıyordu. Onu tanımakta zorlandığımı itiraf etmeliyim. Bir an heyecandan nefesim kesildi. Uzun boylu ve fidan gibi de ipinceydi. İnce çoraplar ve kaliteli şık ayakkabılar ince bileklerinin, uzun bacaklarının ve zarif ayaklarının güzelliğini ortaya çıkarıyordu. Saçlarını kesmişlerdi. Kestane rengi bukleleri pırıl pırıl parıldıyordu. Akıllılık edip yüzüne pek dokunmamış, makyaj yapmamışlardı. Ya da yaptılarsa bile öylesine hafif ve ustaca yapmışlardı ki fark bile edilmiyordu. Dudaklarının ise boyanmaya hiç ihtiyacı yoktu.

Megan'da o zamana kadar görmediğim bir şey vardı. Çenesinin kıvrımında şekillenen saf bir gurur. Beni utanarak, ürkek bir gülümsemeyle süzdü.

"Hiç fena görünmüyorum, değil mi?"

"Fena mı? Bu nasıl sözcük? Çok hoşsun, olağanüstüsün. Yemeğe gidelim, karşılaştığımız her erkek dönüp sana bakmazsa şaşarım. Diğer kızlar da kıskançlıklarından ne yapacaklarını bilemeyecekler."

Megan belki güzel değildi ama değişik bir çekiciliği vardı. Kişilik sahibiydi. Lokantaya girdiğimiz zaman önden yürüyordu. Şef garson telaşla yanımıza doğru koşarken ben yanında sıradan sayılmayacak bir kadın bulunan erkeklere özgü o budalaca gururu duyuyordum.

Önce ağır ağır kokteyllerimizi içtik, sonra da yemek yedik, daha sonra da dans ettik. Megan dans etmeyi çok istiyordu. Ona hayal

kırıklığı yaşatmak istemedim. Her nedense onun iyi dans edemeyeceğini düşünmüştüm, ama yanılmıştım. Kollarımda tüy kadar hafifti, ritme de çok iyi uyum sağlıyordu.

"Vay canına, çok iyi dans ediyormuşsun," dedim.

Şaşırmıştı. "Tabii ederim. Okulda her hafta dans dersimiz vardı."

"Her dans dersi alan iyi dans edemez ki."

Masamıza döndük.

Megan iç çekerek, "Burada olmak çok güzel," dedi. "Her şey olağanüstü."

Ben de aynı duygular içindeydim.

Düşten farksız bir geceydi. Ben hâlâ deliliğimden ayılamamıştım. Sonunda beni gerçeğe döndüren yine Megan oldu.

"Eve dönme zamanımız gelmedi mi?" diye sordu.

Ağzım bir karış açık kaldı. Gerçekten delirmiş olmalıydım. Her şeyi unutmuştum. Başka bir dünyada gerçeklerden kopmuş, kendi yarattığımla kendimden geçmiştim.

"Tanrım!" dedim. O anda son trenin çoktan gittiğini fark ettim.

"Burada kal," dedim. "Gidip telefon edeyim."

Llewellyn araba kiralama şirketine telefon ettim ve hemen en büyük ve hızlı arabalarını göndermelerini istedim.

Sonra Megan'ın yanına döndüm. "Treni kaçırdık. Arabayla döneceğiz," dedim.

"Sahi mi? Ne güzel!"

Ne iyi bir kızdı. Her şeyden memnun oluyordu. Soru sormuyor, bir şey istemiyor, telaşsız, sorgusuz sualsiz önerilerimi kabul ediyordu.

Araba geldi; büyük ve hızlıydı. Buna rağmen Lymstock'a vardığımızda epeyce geç olmuştu.

BELONGS TO KAOS TEAM

Birden vicdan azabı çekmeye başladım.

"Seninkiler senin için arama grupları oluşturmuşlardır bile," dedim.

Megan her zamanki kayıtsız, rahat havasındaydı.

Duraksayarak, "Hiç sanmam," dedi. "Genellikle evden çıkar ve akşam yemeğine de dönmem."

"Evet, yavrum ama bu kez çaya da akşam yemeğine de dönmedin."

Megan'ın şanslı günüydü. Ev sessiz ve karanlıktı. Megan arka tarafa, Rose'un penceresinin olduğu kısma geçerek, pencereye taş atmamızı önerdi.

Sesi duyan Rose pencereye çıktı. Bizi görünce kalp çarpıntıları içinde bastırılmış çığlıklarla aşağıya inip kapıyı açtı.

"Ben sizin yatağınızda olduğunuzu sanıyordum. Beyefendi ile Bayan Holland (Bayan Holland'ın adının ardından anlamlı anlamlı burnunu çekti.) akşam yemeğini erkenden yiyip arabayla gezmeye gitmişlerdi. Ben de çocuklarla ilgilendim. Colin'i uyuturken bir ses duydum. Sizin eve dönüp, doğruca odanıza yatmaya gittiğinizi düşündüm. Beyefendi eve gelip sizi sorduğunda da öyle dedim."

"Megan'ın artık gerçekten yatması gerek," diyerek kadının sözünü kestim.

Megan bana döndü.

"İyi geceler. *Çok, çok* teşekkür ederim. Yaşamım boyunca yaşadığım en güzel, en olağanüstü gündü," dedi.

Eve döndüğümde aklım hâlâ bir karış havadaydı. Şoföre oldukça bol bahşiş verdikten sonra isterse geceyi bizde geçirebileceğini söyledim. Ancak vakit oldukça geç olmasına rağmen geri dönmeyi yeğledi.

Kapı daha ben çalmadan sonuna kadar açıldı ve Joanna eşikte göründü.

"Nihayet dönebildin."

"Ne o, yoksa endişelendin mi?" diyerek içeri girdim ve kapıyı kapattım.

Joanna yemek odasına geçti ardından ben de onu izledim. Ocakta kahve hazırdı, o kendine kahve alırken ben de kendime bir viski soda koydum.

Joanna, "Endişelenmek mi? Yok canım," dedi. "Geceyi Londra'da geçirip âlem yapacaktır, diye düşündüm."

"Bir çeşit âlem yaptım diyebilirim."

Gülümsedim, sonra kahkahalarla gülmeye başladım.

Joanna neden güldüğümü sordu, ona olanları anlattım.

"Jerry, delirmiş olmalısın! Kesinlikle çıldırmışsın!"

"Sanırım bu doğru."

"İyi ama Jerry, böyle yerlerde... böyle şeyler yapamazsın. Yarın bütün Lymstock bunu konuşacak."

"Haklısın. Ama sonuç olarak Megan daha çocuk."

"Çocuk mu? Yirmi yaşında. Yirmi yaşındaki bir kızı Londra'ya götürüp ona elbiseler almanın skandal yaratmamasını bekleyemezsin. Tanrım Jerry, korkarım bu kızla evlenmek zorunda kalacaksın."

Bunu yarı ciddi, yarı gülerek söylüyordu.

İşte o anda önemli bir keşifte bulundum.

"Vay canına! Hiç fena fikir değil! Aslına bakarsan bu hoşuma bile gitti."

Joanna'nın yüzünde ilginç bir ifade belirdi. Yerinden kalkıp kapıya doğru giderken alaycı bir tonda, "Evet, zaten ne zamandır bunun farkındayım," dedi.

Orada bardak elimde, bu keşfin şaşkınlığı içinde kalakaldım.

12. BÖLÜM

I

Evlenmeyi düşünen bir erkeğin doğal, alışıldık tepkilerinin neler olduğunu hiç bilemiyorum. Romanlarda genzi kurur, gömleğinin yakası boğazını sıkar, kısacası acınacak kadar sinirli ve heyecanlı olurlar.

Ama ben bunların hiçbirini hissetmiyordum. Bunun iyi bir fikir olduğunu düşünüyor ve bir an önce eyleme geçirmek istiyordum. Utanılacak bir şey de görmüyordum bunda.

Saat on bire doğru Symmington'lara gittim. Kapıyı Rose açtı, ona Bayan Megan'ı görmek istediğimi söyledim. Rose'un anlamlı bakışlarından utandım ve biraz da çekindim.

Rose beni küçük sabah odasına aldı. Orada beklerken, umarım Megan'ı üzmemişlerdir, diye düşünüyordum.

Kapı açıldı, telaşla yerimden fırladım. Kapıya döndüğümde rahatladım; Megan'ın öyle utanmış ya da üzülmüş gibi bir hali yoktu. Kestane renkli saçları hâlâ pırıl pırıl parlıyordu. Bir gün önce kazandığı özgüven ve gururu da kaybetmemişti. Üzerinde yine eski elbiseleri vardı ama şimdi onların içinde bile farklı görünüyordu. Güzelliğinin, çekiciliğinin bilincinde olmanın bir genç kızı böyle-

BELONGSTO KAOS TEAM

sine değiştirebilmesi olağanüstü bir şeydi. Birden Megan'ın olgunlaştığını anladım.

Sanırım çok gergindim, yoksa konuşmaya, "Merhaba balık suratlı," diyerek başlamazdım. Bu bir aşığa yakışacak bir selamlaşma şekli değildi ama o koşullarda başka türlüsünü yapamamıştım.

Ama sanırım bu Megan'ın hoşuna gitmişti.

Gülerek, "Merhaba," dedi.

"Megan bak, umarım dünden dolayı seni zor durumda bırakmamışımdır."

Megan kendinden emin bir havada, "Yoo, *hayır,*" dedi. Sonra da gözlerini kırpıştırarak dalgın dalgın mırıldandı. "Aslında öyle oldu. Yani biraz kızdılar, bir sürü şey söylediler. Yaptığımın tuhaf olduğunu düşündükleri anlaşılıyordu ama karşındaki insanları tanıyorsan, ne yapacaklarını da aşağı yukarı biliyor ve aldırmıyorsun."

Bu kınanmanın Megan'ı etkilememiş olduğunu görünce rahatladım.

"Bu sabah buraya gelmemin nedeni," dedim. "Sana bir şey teklif etmek... Biliyorsun senden hoşlanıyorum. Sanırım sen de benden hoşlanıyorsun..."

Megan inanılmaz bir coşkuyla haykırdı.

"Evet, hem de çok."

"Aslında iyi de anlaşıyoruz. Bu durumda evlenmemizin çok iyi bir fikir olduğunu düşündüm."

"Ah!" dedi.

Şaşırmıştı. Yalnızca o kadar. Ne bir şok ne de bir garipseme. Yalnızca şaşırmıştı.

"Yani sahiden benimle evlenmek mi istiyorsun?" diye sorarken bir şeyi iyice öğrenmek isteyen bir insan hali vardı.

"Dünyada her şeyden çok." Bu sözlerimde ciddiydim, gerçekten de öyle hissediyordum.

BELONGS TO KAOS TEAM

"Yani beni seviyor musun?"

"Evet, seviyorum."

Bakışları çok ciddi ve dürüsttü.

"Sen dünyanın en iyi insanısın. Ama ben seni o anlamda sevmiyorum."

"Ben sana kendimi sevdiririm."

"Olmaz, ben kendiliğimden sevmek isterim, başkasının gayretiyle değil." Bir an duraksadı sonra ekledi. "Ben sana eş olabilecek biri değilim. Ben sevgiden çok nefreti bilirim." Sesinde tuhaf bir gerginlik vardı.

"Nefret geçicidir, sevgi ise kalıcı," dedim.

"Bu doğru mu?"

"Bence öyle."

Yeniden bir sessizlik oldu.

Daha sonra, "Yani cevabın hayır mı?" diye sordum.

"Evet, öyle."

"Yani hiç umut da yok mu?"

"Ne yararı olacak ki?"

Başımı salladım. "Aslında önemi yok," dedim. "Çünkü sen ne dersen de ben umutla bekleyeceğim."

II

Evet, işte böyle. Evden ayrılırken kendimi tuhaf hissediyordum, sersemlemiştim. Ancak bu yine de Rose'un gidişimi meraklı bakışlarla izlediğini fark etmeme engel değildi.

Zaten evden kurtulmadan önce onun yakınmalarını dinlemek zorunda kalmıştım.

BELONGSTO KAOTIK TEAM

O korkunç günden beri bir türlü kendine gelememişti. Zavallı Bay Symmington ve çocuklara acımasa orada bir dakika bile durmayacaktı. Yeni bir hizmetçi bulmazlarsa orada kalamazdı ama cinayet işlenmiş bir eve hizmetçi bulmak da çok zordu.

Bayan Holland ev işlerini kendisinin de yapabileceğini söylüyordu. Tatlı ve uysal bir kadındı ve böyle yaparak ileride bir gün evin hanımı olmayı hayal ediyordu. Zavallı Bay Symmington olan bitenin farkında değildi, hiçbir şeyi görmüyordu. Zaten dul erkeklerin hepsi aynıydı. Bayan Rose onların ne denli zavallı çaresiz yaratıklar olduğunu çok iyi biliyordu, eninde sonunda işini bilen bir kadının pençesine düşerlerdi."

Her söylediğini onaylıyor, bir an önce oradan çıkıp gitmek istiyordum ama Rose şapkamı elinde sımsıkı tutmuş, bir türlü susmak bilmiyordu. Sonunda kaçmayı başardım.

Acaba söylediklerinde bir doğruluk payı olabilir mi, diye düşündüm. Elsie Holland ikinci Bayan Symmington olmaya gerçekten niyetleniyor muydu? Yoksa yalnızca yastaki ev halkına elinden geldiğince yardımcı olmaya çalışan iyi kalpli ve sevecen bir kız mıydı?

Her iki durumda da sonuç aynı olabilirdi. Hem neden olmasındı ki? Symmington'un küçük çocuklarının bir anneye ihtiyaçları vardı; Elsie de iyi bir insandı –bunun dışında da dikkati çekecek kadar güzeldi– bu normal bir erkeğin gözden kaçıramayacağı bir noktaydı hatta bu Symmington gibi dünyanın farkında olmayan bir aptal olsa bile!

Bütün bunları Megan'ı aklımdan çıkarmak için düşündüğümün farkındaydım.

Sanırım Megan'a evlenme teklif etmeye giderken kendimden çok fazla emindim. Böyle bir yanıtı hak ettiğimi düşünüyor olabilirsiniz ama gerçek bu değil. Kendimden emindim çünkü Megan'ı

BELONGS TO KAOS TEAM

çok fazla sahiplenmiştim. Onu benden bir parça gibi görüyordum, onunla ilgilenip onu tehlikelerden korumak, onu mutlu etmeyi görev edinmiştim. Onun da aynı şeyi –bizim birbirimize ait olduğumuzu– hissettiğini umuyordum ama yanılmışım.

Ama vazgeçmeyecektim! Hayır! Megan benimdi, benim olmalıydı.

Biraz düşündükten sonra Symmington'un ofisine gitmeye karar verdim. Megan onların tepkilerini ciddiye almamış olabilirdi ama ben doğru olanı yapmalıydım.

Symmington meşgul değildi, doğruca odasına alındım. İçeri girdiğim anda adamın soğuk tavırlarından, dudaklarını kasarak konuşmasından o sıralar benden pek hoşlanmadığını anladım. O anda kaskatı kesilmiş bir kalkan balığına benziyordu.

"Günaydın," dedim. "Bu ziyaretimin işle hiçbir ilgisi yok, tamamen kişisel. Kısaca özetleyeyim. Sanırım siz de Megan'ı sevdiğimin farkındasınızdır. Ona evlenme teklif ettim ancak reddetti. Ama ben bunu son söz kabul etmiyorum."

Symmington'un yüz ifadesi değişti. Aklından geçenleri komik denebilecek bir netlikte okuyabiliyordum. Megan evin genel havasına uyum sağlayamıyordu. İyi ve adil bir insan olduğu için ölen karısının kızını evinden göndermeyi düşünemezdi ama onun evlenmesi Symmington için de bir rahatlık olacaktı. Donmuş kalkan balığı gevşedi, bana bakarak ihtiyatla gülümsedi.

"Doğrusunu isterseniz Bay Burton böyle bir şeyi hiç beklemiyordum. Tabii ki onunla yakından ilgilendiğinizin farkındayım ama o bizim gözümüzde halen çocuk."

Kısaca, "O çocuk değil," dedim.

"Yaş bakımından değil tabii."

"Ona yaşına uygun davranılınca tam yaşının insanı oluyor," derken sanırım biraz öfkeliydim. "Onun henüz yirmi birinde olma-

dığını biliyorum ama birkaç ay içinde olacak. Size kendimle ilgili istediğiniz her bilgiyi verebilirim. Maddi durumum iyi, düzgün bir yaşantım var. Ona çok iyi bakıp onu çok mutlu etmeye hazırım."

"Tabii... tabii... yine de bu Megan'ın kararı."

"Ben onu zamanla yola getiririm," dedim. "Yalnızca bir kez de size konuyu açmak istedim."

"Bu kesinlikle çok doğru bir davranış," dedi.

Böylece dostça ayrıldık.

III

Symmington'un ofisinden çıkınca Bayan Emily Barton'a rastladım. Kolunda alışveriş sepeti vardı.

"Günaydın, Bay Burton. Dün Londra'ya gittiğinizi duydum."

Belli ki duymuştu. Gözleri sevecenlikle ama bir o kadar da merakla parlıyordu.

"Doktorumu görmeye gitmiştim," dedim.

Gülümsedi. Bu gülüş o anda bunu duymayı beklemediğini belirtmeye yeterliydi.

"Megan da az kaldı treni kaçıracakmış. Hareket ettikten sonra atlamış," diye mırıldandı.

"Evet, ben yardım ettim, onu içeri çektim."

"Çok şanslıymış. Yoksa kötü bir kaza olabilirdi."

Bu çok tuhaf bir durumdu ama bazen sevecen, yaşlı ve meraklı bir kadının alaycı konuşmaları bile insanın kendini aptal yerine konmuş gibi hissetmesine neden olabiliyordu.

Neyse ki Bayan Dane Calthrop'un yanımıza gelmesiyle daha fazla ıstırap çekmekten kurtuldum. Rahibin karısının yanında yine o yaşlı misafiri vardı.

Hiç olmazsa Bayan Dane Calthrop açık konuşmaktan çekinmiyordu. "Günaydın," dedi. "Duyduğuma göre Megan'ı üzerine doğru dürüst birkaç elbise alamaya zorlamışsınız. Çok doğru yapmışsınız. Ancak bir erkek bu kadar pratik bir şey yapmayı akıl edebilir. O kız için ne zamandır endişeleniyordum. Çok zeki kızlar da bazen aptal gibi davranabiliyorlar, değil mi?"

Bunları söyledi ve yanıt beklemeden doğruca balıkçıya gitti.

Bayan Marple ise benimle kaldı.

Gözlerinde anlamlı bir pırıltıyla, "Biliyorsunuz, Bayan Calthrop çok ilginç bir kadındır," dedi. "Söyledikleri de genellikle doğru çıkar."

"Bu insanı korkutuyor," diye mırıldandım.

"Doğru söyleyenden her zaman korkulur, bu doğal bir tepki."

Bayan Calthrop balıkçıdan elinde kocaman kırmızı bir ıstakozla çıkıp bize katıldı.

Gülerek, "Hiç Bay Pye'a bu kadar benzeyen bir şey gördünüz mü?" dedi. "Erkeksi, güçlü ve yakışıklı, değil mi?"

IV

Joanna ile karşılaşmaktan çekiniyordum ama eve döndüğümde boşuna endişelendiğimi anladım. Dışarıdaydı ve öğle yemeğine de dönmedi. Bu iki kişilik yemek hazırlayan Partridge'i bir hayli kızdırmıştı. Yemeği asık bir suratla getirerek, "Bayan Burton yemeğe muhakkak *döneceğini s*öylemişti," dedi.

Joanna'nın kusurunu bir ölçüde kapatmak için iki kişilik yemeği bitirmeye uğraşırken bir yandan da Joanna'yı merak ediyordum. Son günlerde çok gizemli davranıyordu.

Saat üç buçuğa doğru Joanna hışımla oturma odasına daldı. Dışarıda bir araba sesi duymuş, Griffith'in de geleceğini sanmıştım ama Joanna yalnızdı.

Üzgün görünüyordu ve yüzü kıpkırmızıydı. Bir şey olmuş olmalıydı.

"Ne oldu?" diye sordum.

Konuşmak için ağzını açtı ama sonra vazgeçti, içini çekti. Derin bir soluk alarak kendini koltuğa bırakıp gözlerini yere dikti.

"Korkunç bir gün geçirdim," diye söze başladı.

"Ne oldu?"

"İnanılmayacak şeyler yaptım. Korkunçtu..."

"İyi ama ne?"

"Yürüyüşe çıkmıştım; sıradan bir yürüyüş. Tepeye tırmandım, kırlara açıldım, kilometrelerce yürümüş olmalıyım – ya da öyle hissettim. Sonra bir vadiye geldim. Orada bir çiftlik vardı; Tanrı'nın bile unuttuğu ıssız bir nokta. Çok susamıştım, gidip bir bardak su ya da süt isteyeyim dedim. Çiftliğe girdim, tam o sırada kapı açıldı ve Owen göründü."

"Yani?"

"Ebeyi bekliyormuş, onun geldiğini sanmış. İçeride doğurmak üzere olan bir kadın varmış. Ebeye haber yollamış, bir de bir doktor daha istemiş. Sanırım bir şeyler ters gidiyormuş."

"Sonra?"

"Owen *bana* 'Haydi gel, sen yardım et,' dedi. 'Hiç kimse olmamasından iyidir.' Yapamayacağımı söyledim ama, 'Ne demek istiyorsun?' dedi. Hiç böyle bir şey yaşamadığımı, ne yapacağımı bilmediğimi söyledim... Owen, 'Bunun ne önemi var?' diye bağırdı. Sonra da bana çok kaba davrandı, *korkunçtu.* 'Sözde sen de kadınsın, değil mi? Bir kadının hayatını kurtarmak için nasıl elinden geleni yapmaktan kaçabilirsin?' diye bağırdı. 'Hani tıbba merakın

vardı? Keşke hastabakıcı olsaydım diyordun. Demek hepsi yalanmış. Boş laf! İşte şimdi gerçeklerle karşı karşıyayız. Doğru dürüst bir insan gibi davran! İşe yaramaz bir süs bitkisi gibi değil!' Bütün bunları söyledi bana. Beni görecektin, Jerry. O kadar akıl almaz şeyler yaptım ki. Aletleri kaynattım, ona istediklerini verdim. Öyle yoruldum ki ayakta duracak halim yok. Korkunçtu. Ama Owen anneyi kurtardı.. bebeği de. Canlı doğdu. Tanrım! Bir an bile kurtaramayacağını düşünmedi."

Joanna elleriyle yüzünü kapadı.

Kardeşimi mutlulukla süzdüm. İçimden Owen Griffith'e teşekkür ediyordum, karşısında şapka çıkarıyordum. Bir kez olsun Joanna'nın yaşamın gerçekleriyle yüzleşmesini sağlamıştı.

"Antrede senin için bir mektup var," dedim. "Sanırım Paul'den..."

"Öyle mi?" Joanna bir an durduktan sonra ekledi. "Doktorların neler *yaşadıklarını* hiç bilmiyordum. Sinirlerinin çok sağlam olması gerekiyor."

Antreye gidip mektubu getirdim. Açtı, kısaca göz attıktan sonra yere bırakıverdi.

"O.. o... gerçekten olağanüstüydü. Savaşması –asla yılmaması– yenilgiyi kabul etmemesi! *Bana* karşı kaba ve haşin davrandı ama olağanüstüydü."

Paul'ün yere atılan mektubuna mutlulukla baktım. Joanna'nın Paul'ü dert etmekten kurtulduğu anlaşılıyordu.

13. BÖLÜM

I

Olaylar her zaman beklenmedik şekilde gelişir.

Joanna da ben de kişisel ilişkilerimize öylesine yoğunlaşmıştık ki ertesi sabah telefonda Nash'in sesini duyduğumda şaşırmadım desem yalan olur.

"*Onu nihayet yakaladık, Bay Burton.*"

Öylesine şaşırmıştım ki az daha ahizeyi elimden düşürüyordum.

"Yani?"

Sözümü kesti. "Bulunduğunuz yerde sizi dinleyen olabilir mi?"

"Hayır, sanmıyorum... şey belki..."

Mutfak kapısındaki çuha perdenin hafifçe aralandığını duyar gibi olmuştum.

"Belki de hemen polis merkezine gelseniz daha iyi olacak?"

"Tabii hemen gelirim."

Göz açıp kapayıncaya kadar merkezdeydim. Nash ile yardımcısı Parkins içerideki odada oturuyorlardı. Başmüfettiş Nash'in mutluluktan ağzı kulaklarına varıyordu.

"Uzun bir kovalamanın ardından nihayet yakaladık."

Bana masanın üzerinden bir mektup uzattı. Bu kez mektup daktiloyla yazılmıştı. Dili öncekilere göre daha yumuşaktı.

"*Ölmüş bir kadının yerini almaya kalkışman anlamsız. Bütün kasaba sana gülüyor. Hemen çık git buradan. Yoksa çok geç olacak. Bu sana ilk uyarım. Diğer kızın başına gelenleri unutma. Git ve bir daha da dönme.*"

Tabii yine bazı çirkin sözcükler yok değildi.

Nash, "Bu sabah Bayan Holland'a gelmiş," dedi.

Parkins atıldı. "Biz de ona mektup gelmemiş olmasına şaşırıyorduk."

"Peki, yazan kim?"

Nash'in yüzündeki neşe kayboldu. Yorgun ve üzgün görünüyordu.

Sıkıntıyla, "İşte buna çok üzülüyorum," dedi. "Çünkü bu iyi ve dürüst birine çok ağır bir darbe olacak. Ama kim bilir, belki o da bundan kuşkulanıyordu."

"Kim yazmış?" diye yineledim.

"Bayan Aimée Griffith."

II

Aynı gün öğleden sonra Nash ile Parkins ellerinde tutuklama emri Griffith'lerin evine gittiler. Nash çağırdığı için ben de onlara eşlik ediyordum.

"Doktor sizi seviyor," dedi. "Doktorun burada pek fazla dostu yoktur. Eğer sizin için sakıncası yoksa bizimle gelip, onun bu şoka dayanabilmesine yardımcı olursanız sevinirim."

Onlarla gidebileceğimi söyledimse de aslında bunu yapmak hiç hoşuma gitmiyordu ama yardımcı olabileceğimi düşünüyordum.

Zili çalıp Bayan Griffith'i görmek istediğimizi söyledik. Doğruca salona alındık. Elsie Holland, Megan ve Symmington oradaydı; çay içiyorlardı.

Nash çok düşünceli davrandı. Aimée'ye kendisi ile özel olarak görüşmek istediğini belirtti.

Aimée Griffith ayağa kalkıp yanımıza geldi. Bana gözlerinde bir an için kaygılı bir ifade belirmiş gibi geldi. Eğer öyleyse bile kendini çabuk toparladı. Her zamanki gibi normal, canlı ve neşeli bir tavırla, "Yine mi trafik suçu işledim? Arabamın farları mı?" diye sordu.

Bizi salondan çıkarıp, girişin diğer ucundaki ufak çalışma odasına aldı.

Salonun kapısını kaparken gözüm Symmington'a ilişti. Adam birden irkilerek kafasını kaldırmıştı. Sanırım mesleği gereği sıklıkla polisiye olaylarla karşılaşmış, Nash'in davranışlarından bir şeyler sezmiş ve bizi izlemek istermiş gibi doğrulmuştu.

Kapıyı kapayarak diğerlerinin arkasından gittim.

Nash hiç vakit kaybetmeden başlamıştı bile. Sakin ve profesyonelce davranıyordu. Aimée'ye söyleyeceği her sözcüğün ileride mahkemede aleyhine kullanılabileceğini anımsattıktan sonra ona kendisiyle birlikte polis merkezine gelmesi gerektiğini, elinde bunun için gerekli tutuklama emrinin olduğunu söyledi. Sonra kâğıdı açtı ve Aimée'ye neyle suçlandığını da kâğıttan okudu.

Tam olarak anımsamıyorum ama tutuklama belgesinde cinayetten söz edilmemişti. Aimée yalnızca imzasız mektupları yazmakla suçlanıyordu.

Aimée Griffith başını geriye atıp kahkahalarla güldü. Sonra birden kükredi. "Çok komik! Böyle saçmalık duymadım. Sanki ben

BELGESİZ KAOS TEAM

böyle çirkin şeyler yazabilirmişim gibi. Delirmiş olmalısınız. Ben asla böyle bir şey yapmadım, tek bir sözcük bile yazmadım."

Nash, Elsie Holland'a yazılmış olan mektubu çıkardı.

"Bu mektubu yazdığınızı inkâr mı ediyorsunuz, Bayan Griffith?"

Bayan Griffith duraksadıysa bile bu anlık bir şeydi.

"Tabii ki inkâr ediyorum. Bu mektubu daha önce hiç görmedim."

Nash sakin sakin açıkladı.

"Bir önceki gece saat on birle on bir otuz arasında Kadınlar Enstitüsü'ndeki daktiloda bu mektubu yazarken izlendiniz, Bayan Griffith. Dün de elinizde bir deste mektupla postaneye gittiniz..."

"Bunu ben postalamadım!"

"Doğru, *siz* postalamadınız. Pul almak için beklerken bu pullu mektubu bilinçli bir şekilde yere düşürdünüz. Herhangi birinin bunu bulacağını ve hiçbir şeyden kuşkulanmadan postaya vereceğini biliyordunuz."

"Ben asla..."

O sırada kapı açıldı ve Symmington içeri girdi.

Sert bir tonda, "Neler oluyor?" diye sordu. "Aimée, eğer bir sorun varsa yasal temsilcin olarak devreye girebilirim. Eğer bana ihtiyacın varsa..."

İşte o an Bayan Griffith kontrolünü kaybetti. Elleri ile yüzünü kapayarak kendini bir sandalyeye attı.

"Git buradan, Dick, git! Sen değil! Sen değil!"

"Ama bir avukata ihtiyacın var, yavrum."

"O sen olamazsın. Ben... ben... buna katlanamam. Senin bunları öğrenmeni istemiyorum... bunları bilmemelisin."

Symmington sonunda anlamıştı.

"Öyleyse Exhampton'dan Mildmay'i çağırayım. O olur mu?"

BELONGS TO KAOS TEAM

Aimée başıyla onayladı. Ağlıyordu.

Symmington odadan çıkarken kapının eşiğinde Owen Griffith ile çarpıştılar.

Owen hışımla, "Ne var, ne oluyor?" diye sordu. "Kardeşim?..."

"Çok üzgünüm, Dr. Griffith. Gerçekten üzgünüm. Ama yapabileceğimiz başka bir şey yok."

"Yani... yani bütün o mektuplardan Aimée mi sorumlu?"

"Korkarım bunda en ufak bir kuşkumuz bile yok," diyen Nash Aimée'ye döndü. "Şimdi bizimle gelmeniz gerekiyor, Bayan Griffith. Avukat tutma hakkınız olduğunu biliyorsunuz."

Owen, "Aimée," diye bağırdı.

Aimée kardeşinin yanından geçerken onun yüzüne hiç bakmadı. Belli ki göz göze gelmeyi istemiyordu.

"Konuşma benimle," dedi. "Hiçbir şey söyleme bana. Tanrı aşkına bana *bakma*."

Dışarı çıktılar. Owen şoka girmiş gibiydi.

Biraz bekledikten sonra yanına yaklaştım. "Senin için yapabileceğim bir şey var mı, Griffith?"

Sanki bir düşteymiş gibiydi. Kendinden geçmiş bir halde konuştu.

"Aimée mi? İnanamıyorum."

Çekinerek, "Belki de bir yanlışlık vardır," dedim.

Ağır ağır, "Öyle olsaydı Aimée böyle davranmazdı," dedi. "Buna inanmıyorum. İnanamıyorum."

Bir sandalyeye çöktü. Bir kadeh içki alıp ona getirdiğimde bir dikişte içti. İçki iyi gelmişti.

"İlk anda buna inanamadım. Şimdi daha iyiyim. Çok teşekkür ederim Burton, gerçekten yapabileceğin hiçbir şey yok. *Kimsenin* yapabileceği bir şey yok."

Kapı açıldı ve Joanna içeri girdi; yüzü bembeyazdı.

Owen'a doğru yaklaşırken dönüp bana baktı. "Dışarı çık Jerry, bizi yalnız bırak. Bu benim işim."

Kapıdan çıkarken onun Griffith'in sandalyesinin önünde diz çöktüğünü gördüm.

III

Daha sonraki yirmi dört saatte olanları tutarlı bir şekilde anlatmam sanırım çok zor olacak. Joanna'nın bembeyaz bir yüzle eve döndüğünü anımsıyorum. Bitkindi, gergindi, onu neşelendirmeye çalıştım.

O ise acı bir gülümsemeyle, "Bu kez koruyucu melek rolünü oynayan kim, Jerry?" diye mırıldandı.

Kardeşim içime dokunan bir tavırla acı acı gülümsedi.

"Beni istemediğini söyledi, Jerry. O çok, çok gururlu ve katı."

"Benimki de beni istemiyor," dedim.

Bir süre konuşmadan oturduk.

Neden sonra Joanna, "Şu aralar Burton ailesini isteyen yok," dedi.

"Aldırma tatlım, neşelen. Yalnız değiliz, birbirimize sahibiz..."

Joanna içini çekti.

"Kusura bakma Jerry, ama her nedense böyle düşünmek beni avutmaya yetmiyor..."

IV

Owen ertesi gün geldi ve Joanna'yı öve öve göklere çıkardı. Olağanüstü bir insandı, muhteşemdi. Onu avutmak için çırpınma-

sı, onunla evlenmeye hazır olduğunu söylemesi – hem de istediği anda. Ama onun Joanna'dan bunu istemeye hakkı yoktu, onun bunu yapmasına izin veremezdi. Gazeteler durumu öğrenir öğrenmez bu haber dallanıp budaklanacaktı. Joanna böylesi bir skandalla kirlenemeyecek kadar iyi, olağanüstü bir kızdı.

Joanna'yı severim, kara gün dostudur, bunu bilirim, başa dertte olanlara yardımcı olmaktan büyük zevk aldığını da. Ama Owen'ın abartılı övgülerinden sıkılmıştım. Owen'a hiddetle bu kadar da asil ruhlu olmasına gerek olmadığını söyledim.

Sokağa çıktığımda hemen herkes bunu konuşuyordu. Emily Barton, Aimée Griffith'e zaten Hiçbir zaman güvenmediğini söylüyordu. Bakkalın karısı ise Bayan Griffith'in bakışlarında hep bir tuhaflık sezdiğini belirtiyordu.

Nash'den öğrendiğime göre inceleme safhası tamamlanmış Aimée'nin suçu kesinleşmişti. Evi aradıklarında merdivenlerin altındaki dolapta eski duvar kâğıtlarına sarılmış olarak Emily Barton'ın kitabından kesilmiş sayfaları bulmuşlardı.

Nash, "İyi yere saklamış," dedi. "Meraklı hizmetçiler yazı masalarını ya da kilitli çekmeceleri karıştırırlar da duvar kâğıtlarının, önceki seneden kalma tenis toplarının atıldığı dolapları açıp yerleştirmek akıllarına gelmez. Bu merdiven altı dolapları ancak oraya bir şey daha tıkmak için açılırlar."

"Kadının bu saklama yerlerinden hoşlandığı anlaşılıyor," diye mırıldandım.

"Evet. Suçluların kafaları tek yönlü çalışır, değişikliklere pek açık değildir. Sanırım ölen hizmetçi kızı kastettiniz. Elimize o olayla ilgili de bir ipucu geçti. Doktorun aletleri arasından büyük ağır bir havaneli kayıp. Kadının hizmetçi kızın başına bununla vurarak zavallı kızın bayıltıldığına bahse girebilirim."

"Taşınması biraz güç değil mi?"

"Bayan Griffith için değil. Kadın o gün İzcilerin toplantısına katılacakmış. Ama bu arada da anacaddedeki Kızılhaç standına da çiçek ve sebze bırakacakmış. Bu yüzden elinde koskoca bir sepet varmış."

"Peki şişi ya da bıçağı bulabildiniz mi?"

"Hayır. Bulamadık. Kadın deli olabilir ama kanlı şişi kolayca bulabileceğimiz şekilde bir yere saklayacak kadar deli olmadığı da kesin. Yıkayıp mutfakta olması gereken yere yerleştirmiştir."

Başımı salladım.

"Evet. Her şeyi bulmanızı beklememek gerek."

Rahip evi son haberlerin en geç ulaştığı yerlerden biriydi. İhtiyar Bayan Marple üzgündü. Bu konuyu benimle büyük bir ciddiyetle ve samimiyetle konuştu.

"Bu *doğru* değil, Bay Burton. Doğru olmadığından eminim."

"Korkarım doğru. Biliyorsunuz, polis pusuda bekliyordu. Onu mektubu yazarken *görmüşler*."

"Evet, evet, olabilir. Görmüş olabilirler. *Bunu* anlayabilirim."

"Kitabın kesik sayfaları da onun evinde saklanmış olarak bulundu."

Yüzüme hayretle baktı. Sonra da ağır ağır adeta işitilemeyecek kadar kısık bir sesle, "Ama bu korkunç... çok kötü, çok yanlış," dedi.

O sırada Bayan Dane Calthrop da yanımıza geldi ve bize katıldı.

"Ne oldu, Jane?"

Bayan Marple çaresizlik içinde kendi kendine mırıldanıyordu. "Ah Tanrım... ne *yapılabilir* acaba?"

"Ne oldu, seni bu kadar üzen ne, Jane?"

Bayan Marple, "*Bir şeyler* yapılmalı," diye mırıldandı. "Ne yazık ki ben çok yaşlı ve çaresizim. Korkarım bir o kadar da aptalım."

Ne diyeceğimi şaşırmış, biraz da utanmıştım. Bu yüzden Bayan Dane Calthrop arkadaşını alıp uzaklaştırınca rahatladım.

O akşamüzeri eve dönerken, geç vakit Bayan Marple'ı yine gördüm; kasabanın diğer ucundaydı. Bayan Cleat'in evinin yakınındaki köprünün başında durmuş Megan ile konuşuyordu.

Megan'ı görmek istiyordum. Gün boyunca görmeyi bekledim. Adımlarımı sıklaştırdım, ne var ki ben yanlarına yaklaşırken Megan topuklarının üzerinde dönüp, tam ters yönde uzaklaştı.

Bu beni kızdırmıştı. Onu izlemeye niyetleniyordum ki Bayan Marple buna engel oldu.

"Sizinle konuşmak istiyordum," dedi. "Sakın şimdi kızın arkasından gitmeyin. Bu akıllıca bir davranış olmaz."

Tam ters bir şey söyleyecektim ki lafımı ağzıma tıktı.

"O çok cesur bir kız... gerçekten çok cesur."

Hâlâ Megan'ın peşinden gitmek niyetindeydim ama Bayan Marple yine engelledi.

"Onu şimdi görmeye uğraşmayın. Ne söylediğimi çok iyi biliyorum. Cesareti kırılmamalı, tüm cesaretini toplaması gerekiyor."

Yaşlı kadın bunları öylesine bir özgüvenle söylemişti ki içimi bir korku kapladı. Sanki benim bilmediğim bir şeyler biliyordu.

Korkuyordum ama neden korktuğumu bilmiyordum.

Eve gitmedim. Yeniden anacaddeye giderek amaçsızca aşağı yukarı dolaşmaya başladım. Ne düşüneceğimi, ne beklediğimi bile bilmiyordum...

O sırada sıkıcı ihtiyar Albay Appleton'a yakalandım. Her zamanki gibi güzel kız kardeşimin nasıl olduğunu sorduktan sonra, "Griffith'in kardeşinin zır deli olduğunu söylüyorlar," dedi. "Herkesi tedirgin eden bütün bu imzasız mektup olaylarının arkasında onun olduğunu söylüyorlar. Başlangıçta inanamadım ama herkes bunun doğru olduğunda ısrarcı."

Bunun doğru olduğunu söyledim.

"İyi –çok iyi– demek polis iyi çalışıyor. Yalnız biraz zaman gerekiyor, onlara zaman tanımak gerek! Bu imzasız mektup olayı biraz tuhaf. Benim bildiğim bunları evde kalmış çirkin kız kuruları yazar. Griffith denilen kadın, uzun dişleri dışında, kesinlikle çirkin sayılmaz. Zaten bu çevrede güzel kadın yok ki - Symmington'ların çocuk bakıcısı dışında tabii. Ona da bakmaya doyamıyor insan. Hem de iyi kız. Ufacık bir yardımdan bile minnettarlık duyuyor. Kısa bir süre önce ona çocuklarla birlikte piknikteyken rastladım. Çocuklar fundalıkların arasında koşup oynuyor, o da örgü örüyordu. Ama sonra yünü bitti ve o da çok sinirlendi tabii. 'Ben sizi arabamla Lymstock'a götürebilirim. Oradan oltamı alacağım ama bu on dakikadan fazla sürmez. Sonra sizi geri getiririm,' dedim. Önce çocukları yalnız bırakmak istemedi. 'Bir şey olmaz, kim onlara zarar vermek isteyebilir ki?' dedim. Çocukları yalnız bırakmaktan çekinmesi gereksizdi. Onları da arabaya alamazdım ya! Neyse sonunda benimle geldi, onu yüncüde bıraktım, sonra da alıp tekrar çocukların yanına götürdüm. Bana nasıl teşekkürler etti göreceksiniz. Bu kadarcık bir şey bile onun minnettar olmasına yetti. O çok iyi bir kız."

Adamın elinden zor da olsa kurtuldum.

İşte o sırada Bayan Marple'ı üçüncü kez gördüm. Polis merkezinden çıkıyordu.

V

İnsan neden korkar? Korkunun kaynağı nedir? Nerede şekillenir? Ortaya çıkmadan önce nerede saklanır?

Kısacık bir cümle. Duyarsınız, algılarsınız ve bir türlü aklınızdan çıkaramazsınız.

"Beni buradan götür –Burada olmak çok korkunç– insanın kendini böylesine kötü hissetmesi..."

Megan niçin böyle demişti? Niçin kendini kötü hissediyordu?

Bayan Symmington'un ölümünden dolayı onun kendini kötü hissetmesi için bir neden yoktu ki.

Neden kendini bu kadar kötü hissetmişti acaba? Neden, neden?

Acaba bu bir şekilde olanlardan kendini sorumlu tutmasından kaynaklanıyor olabilir miydi?

Megan mi? Olanaksız. Hayır, Megan'ın bu mektuplarla bir ilgisi olamazdı; o ahlaksız, iğrenç mektuplarla...

Owen Griffith daha önceleri Kuzeydeyken de böyle bir olay ile karşılaşmıştı. Liseli bir kız...

Müfettiş Graves ne demişti?

Ergenlik dönemi ürünü olabilir...

Masum, orta yaşlı bakirelerin ameliyat masasında uyutulmuşken söyledikleri bilinçdışı sözler. Ergenlik dönemindeki oğlan çocuklarının duvarlara tebeşirle yazdıkları sözler...

Hayır, hayır Megan olamazdı.

Kalıtımsal bir şey? Anormal bir babadan geçen kötü kan? Atalarından ona kalmış kötü bir miras?

"Karın olamam. Ben sevmekten çok nefret etmesini bilirim."

Ah Megan'ım, sevgili yavrum benim. *Bu doğru olamaz*! Her şeye razıyım. Ne olursa olsun ama bu olmasın. İhtiyar cadı da senin peşinde, senden kuşkulanıyor. Cesur olman gerektiğini söylüyordu. *Ne için* cesur?

Düşüncelerim darmadağındı. Bir kâbus! Ama geçti. Megan'ı görmek istiyordum – onu görmeyi çok istiyordum.

O gece saat dokuz buçukta evden çıkıp Symmington'lara doğru yola koyuldum. Yolda aklıma bambaşka bir fikir geldi. Kimsenin aklına gelmeyen bir kadın!

(Acaba Nash onu da düşünmüş müydü?)

Pek olası değildi, hatta hiç değildi, ben de bugüne kadar olanaksız olduğunu söylemiştim. Ama gerçek öyle değildi. Bu *olanaksız* değildi.

Adımlarımı sıklaştırdım. Meganı hemen görmem artık şarttı.

Symmington'ların bahçe kapısından girip eve doğru yaklaştım. Karanlık bir geceydi. Yağmur çiselemeye başlamış, etrafı görmem zorlaşmıştı.

Pencerelerin birinden hafif bir ışık süzülüyordu. Küçük kahvaltı odası mıydı bu?

Bir anlık bir tereddütten sonra ön kapıya gitmekten vazgeçerek yavaşça pencereye yaklaştım; bir çalıyı siper ederek eğildim.

Perdeler yarı aralık olduğundan içeri ışık sızıyor, bu sayede de içerisini az da olsa görebiliyordum.

Huzurlu, sakin bir aile sahnesi vardı karşımda. Symmington rahat büyük bir koltukta oturuyor, Elsie Holland ise başı önünde çocuklardan birinin gömleğini onarıyordu.

Pencerenin üst kısmındaki küçük pencere açık olduğu için içeride konuşulanlar duyuluyordu.

Elsie Holland, "Bence çocuklar artık yatılı okula gidecek yaştalar, Bay Symmington," diyordu. "Onlardan ayrılmak istemiyorum, çok üzüleceğim ama bu gerekli. İkisini de çok seviyorum."

"Brian konusunda haklı olabilirsiniz, Bayan Holland. Onun gelecek yılın başında kendi okulum olan Winhays'e göndermeye karar verdim. Ama Colin daha küçük. Onun bir yıl daha beklemesinde yarar var."

"Evet, sizi anlıyorum. Colin yaşına göre de biraz küçük..."

Tam bir aile tablosu –evle, çocuklarla ilgili günlük konuşmalar– önündeki el işine eğilmiş altın sarısı bir baş.

O sırada kapı açıldı ve Megan içeri girdi.

Bir an kapının eşiğinde dimdik durdu. Halinde bir tuhaflık sezdim; gözlerinde tuhaf bir parlaklık ve kararlılık vardı. O her zamanki özgüvensiz, çocuksu ifadeden eser yoktu yüzünde –sert ve gergindi.

Symmington'a, "Sizinle konuşmak istiyorum," dedi. "Lütfen... yalnız."

Adama herhangi bir şekilde hitap etmemişti.

(Birden Megan'ın adamı herhangi bir isimle çağırdığını hiç duymadığımı düşündüm. Acaba adama, "Baba"mı diyordu? Yoksa "Richard" mı?)

Symmington şaşırmış görünüyordu; bundan pek hoşlanmadığı da anlaşılıyordu. Kaşlarını çattı, ancak Megan kendisinden beklenmeyecek bir kararlılıkla diretti.

Elsie Holland'a dönerek, "Kusura bakma, Elsie," dedi. "Umarım senin için bir sakıncası yoktur."

Elsie Holland, "Ah, tabii yok," diyerek yerinden kalktı. O da şaşırmış, bir anlamda da tedirgin olmuştu.

Kapıya yaklaşınca Megan içeri girerek ona yol verdi. Elsie bir an için kapıda durdu, başını çevirerek içeri baktı.

Dudakları kapalı, bir eli kapıya uzanmış, elişini tuttuğu diğer eli göğsünde orada duruyordu. Kızın güzelliği karşısında soluğum kesildi.

Onu ne zaman düşünsem hep o pozunu anımsıyorum; Eski Yunan tanrıçalarının heykelleri kadar benzersiz, kusursuz, ölümsüz bir duruş...

Sonra dışarı çıktı ve kapıyı kapattı.

Symmington sinirle, "Ne var, Megan ne istiyorsun?" diye sordu.

Megan masanın yanına yaklaştı, orada durdu ve Symmington'a baktı. Yüzündeki şimdiye kadar hiç görmediğim kararlılıktaki sert ve de haşin ifade beni şaşırtmıştı – bu benim için yeniydi.

Sonra konuşmaya başladı. Bu beni daha da çok şaşırttı, ağzım açık kaldı.

"Para istiyorum."

Symmington'un bundan hoşlanmadığı anlaşılıyordu.

"Yarına kadar bekleyemez miydin? Ne oluyorsun, yoksa harçlığın yetmiyor mu?"

Megan ısrarla, "Çok para istiyorum," dedi.

Symmington koltuğunda doğruldu. Soğuk bir ifadeyle, "Birkaç ay içinde reşit oluyorsun. O zaman vasilerin büyükannenden kalan parayı sana devredecek," dedi.

Megan, "Anlamıyorsunuz," dedi. "Ben parayı *sizden* istiyorum." Sözlerine daha sert bir tonda devam etti. Giderek daha hızlı konuşuyordu. "Bana kimse babamı anlatmadı. Onun hakkında bir şey bilmemi istemediler. Ama ben onun hapse girdiğini, hem neden girdiğini biliyorum: Şantajdan."

Bir an sustu.

"Evet. Ben onun kızıyım. Belki de ona çektim. Ben bu parayı istiyorum. Vermezseniz..." Tekrar sustu. Sonra ağır ağır, sözcüklerin üstüne basa basa ekledi. "*Vermezseniz annemin başucundaki ilaç kapsüllerine ne yaptığınızı anlatırım. Sizi gördüm.*"

Bir sessizlik oldu. Neden sonra Symmington kupkuru bir sesle, "Ne dediğini anlamıyorum," dedi.

"Çok iyi anlıyorsunuz." dedi Megan ve sonra güldü. İyi bir gülüş değildi bu.

Symmington yerinden kalkıp yazı masasına gitti. Cebinden çek defterini çıkarıp bir şeyler yazdı ve imzaladı. Sonra kurutma kâğıdını bunun üzerine özenle bastırdı ve geri döndü.

Çeki Megan'a uzattı. "Artık büyüdün. Yeni, değişik giysiler filan almak istemeni anlıyorum. Neden bahsettiğini anlamadım. Önemli de değil. Al işte istediğin çek."

BELONGS TO KAOS TEAM

Megan çeke baktı. "Teşekkür ederim. Başlangıç olarak bu yeterli."

Sonra kapıyı açıp odadan çıktı. Symmington onun arkasından bir süre baktı, sonra döndü. Yüzündeki korkunç ifadeyi görünce ister istemez ileriye doğru bir hamle yaptım.

Ama tuhaf bir şekilde engellendim. Duvarın önündeki bodur çalılık, çalılık değildi artık; hareketlenmişti. Çalılığın içinden çıkan kollar beni yakalarken kulağımda Nash'in sesini duydum.

"Tanrı aşkına gürültü yapmayın, Burton. Sakin olun."

Sonra yavaşça evin arkasına doğru yürümeye başladı. Kolu boynuma dolanmış olduğu için ben de ister istemez onunla gittim.

Evin arka tarafına vardığımızda alnındaki terleri sildi.

"Tabii," dedi. "Her şeye *burnunuzu sokmanız gerekiyor*, değil mi?"

Telaşla, "Kız tehlikede," dedim. "Adamın yüzünü görmediniz mi? Megan'ı buradan götürmeliyiz."

Nash kolumu sımsıkı yakaladı. "Buraya bak ve *dinle* beni, Burton."

VI

Dinledim.

Bundan hoşlanmamıştım ama yapacağım başka bir şey de yoktu.

Yine de orada kalmak için ısrar ettim ve söylenenlere aynen uyacağıma yemin ettim.

Böylece Nash ve Parkins ile kilidi önceden açılmış olan arka kapıdan içeri girdik.

Nash ile yukarı kattaki merdiven sahanlığında cumbalı pencereyi kapatan kadife perdenin arkasına girip bekledik, ta ki saatler

ikiyi çalana dek. Tam o anda Symmington'un kapısı açıldı, adam odadan çıktı ve sessizce sahanlığı geçerek Megan'ın odasına gitti.

Hiç kıpırdamadım, bir hareket de yapmadım. Müfettiş Parkins kapının hemen arkasına gizlenmişti. Parkins'in işinin ehli, iyi bir polis olduğunu biliyordum. Eğer Megan'ın odasına gitseydim, kendimi tutamayıp saldıracağımın farkındaydım.

Kalbim küt küt atarken Symmington'un kucağında Megan ile aşağıya indiğini gördüm. Nash ile ben de sessizce onu izledik.

Symmington, Megan'ı mutfağa götürdü. Başını fırının içine yerleştirdi ve gazı açtı. İşte tam o anda Nash ile içeri girip mutfağın ışıklarını açtık.

Bu Richard Symmington'un sonu oldu. Kendini bıraktı, oracığa yığıldı. Megan'ın başını fırından çıkardım, gazı kapattım. Symmington'a baktım; adam bir oyun oynadığının ve kaybettiğinin farkındaydı.

VII

Yukarıda Megan'ın yatağının başucuna oturmuş ayılmasını beklerken içimden Nash'e küfrediyor, bir yandan da söyleniyordum.

"Ya kız kendine gelmezse? Bir şeyi olmadığını nereden biliyorsunuz. Onu çok büyük bir riske soktunuz."

Nash ise beni sakinleştirmeye çalışıyordu.

"Yalnızca her zaman yatağının başucuna bırakılan süte biraz uyku ilacı karıştırmış. Başka bir şey yok. Kızın zehirlenmesi Symmington'un işine gelmezdi ki, neden böyle bir riski göze alsın... Bayan Griffith'in tutuklanmasıyla onun gözünde bu olay kapanmış, kendisi temize çıkmıştı. Artık başka bir gizemli ölümü göze alamazdı. Şiddete ya da zehire başvurması söz konusu olamazdı, çünkü yeniden kuşkuların uyanmasına neden olabilirdi. Ama ruhsal dengesi

yerinde olmayan zavallı bir genç kız, annesinin ölümüne çok üzülüp intihar edebilirdi, kimse bir şeyden kuşkulanmazdı. Herkes, 'Zaten normal değildi, annesinin ölümünün şoku onun da sonu oldu,' der geçerdi."

Megan' a bakıyordum. "Bir türlü kendine gelemedi," dedim.

"Dr. Griffith'in dediğini duydun. Kalp atışı, tansiyonu normal, yalnızca uyuyor ve kendiliğinden uyanması biraz zaman alacak. Süte katılan ilaç, doktorun herkese sıklıkla yazdığı bir ilaçmış."

Megan kıpırdadı. Bir şeyler mırıldandı.

Başmüfettiş Nash odayı terk etti.

Megan gözlerini açtı. "Jerry!"

"Merhaba, tatlım."

"Becerebildim mi?"

"Sanki bütün yaşamın boyunca şantaj yapmış kadar başarılıydın."

Megan yeniden gözlerini kapadı ve bir şeyler mırıldandı.

"Dün gece... sana bir mektup yazıyordum... bir şey olur... bir şeyler ters giderse diye... ama bitiremedim... uykum geldi... şuralarda bir yerde olmalı..."

Yarım kalan mektubu yazı masasının üstünde eski püskü bir sümenin altında buldum.

Mektup, *"Sevgili Jerry,"* diye başlıyordu.

"Okuldan getirdiğim Shakespeare kitabımı okuyordum ve gözüme bir sone ilişti.

"Yaşamak için besin, toprak için mevsim yağmurları neyse,
Sen de, benim düşüncelerimde öylesin..."

Ve işte o zaman aslında sana âşık olduğumu da anladım, Jerry. Çünkü benim düşüncelerim de öyle..."

14. BÖLÜM

Bayan Dane Calthrop, "Bir uzmandan destek almayı isterken ne kadar haklı olduğumu görüyorsunuz," dedi.

Yüzüne hayretle baktım. Hep birlikte rahibin evindeydik. Dışarıda yağmur yağıyor, içeride ise şömine çıtır çıtır yanıyordu. Bayan Dane Calthrop etrafta dolaşmış, kanepeden aldığı bir yastığı vurarak düzeltmiş ve sonra da her nedense bunu götürüp piyanonun üstüne koymuştu.

Şaşkınlıkla, "Çağırdınız mı?" diye sordum. "Kimi? Ne yaptı?"

Eliyle Bayan Marple'ı işaret etti.

Bayan Marple tüylü yünden ördüğü şeyi bitirmiş şimdi de tığla dantel örüyordu.

Bayan Dane Calthrop, "İşte sözünü ettiğim uzman," dedi. "Jane Marple. Ona iyi bakın. Bu kadın insan doğasını herkesten iyi bilir. İnsan ruhunun kötü yönleri konusunda onun kadar derin bilgiye sahip başka birine rastlamadım."

Bayan Marple, "Bunu bu kadar abartmamalısın," diye mırıldandı.

"Ama gerçek bu."

Bayan Marple büyük bir alçakgönüllülükle, "İnsan bütün bir yıl boyunca küçük bir köyde yaşarsa çok şey görüyor, insanları çok

daha iyi tanıyor," dedi. Sonra da ondan bir açıklama beklediğimizi anlayarak işini elinden bıraktı ve cinayet konusunu nazik yaşlı bir kızın gözünden irdelemeye başladı.

"Önemli olan bu gibi olaylarda önyargılara saplanıp kalmamaktır. Aslında cinayet olaylarının çok büyük bir kısmı gülünç denecek derecede basittir. Bu da öyleydi; mantıklı ve apaçık ortada... ve de kesinlikle kolayca anlaşılır nitelikte – her ne kadar iğrenç bir olay olsa da..."

"Çok iğrenç!"

"Gerçek apaçık ortadaydı. Biliyor musunuz Bay Burton, bunu siz de görmüştünüz."

"Ben mi? Kesinlikle görememiştim."

"Görmüştünüz. Bana yol gösteren, beni aydınlatan siz oldunuz. Olaylar arasındaki bağlantıyı sezmiş, bir olayı diğeriyle ilişkilendirmiş, ancak bir türlü kendinize güvenip bu sezgilerinizin ne anlama geldiğini görememiştiniz. Örneğin o iç sıkıcı 'Ateş olmayan yerden duman çıkmaz,' atasözü. Bu söz sizi sinirlendiriyordu, rahatsız ediyordu ama bilinçaltınızda bunu doğru etiketlendirmiştiniz: Duman perdesi. Yanıltmak –herkesin yanlış şeye bakmasını sağlamak– yani imzasız mektuplar. Çünkü aslında imzasız mektuplar diye bir şey yoktu!"

"Ama sevgili Bayan Marple, nasıl olur, emin olun *vardı*. Bana bile geldi."

"Tabii, tabii ama onlar gerçek değildi. Sevgili Maud da bu noktaya işaret etmişti. Bu sakin beldede, Lymstock'ta bile skandallar olur. Emin olun burada yaşayan *herhangi bir kadın* bunları bilir ve mektup yazarken de bunlardan yararlanırdı. Ama erkekler genellikle çevrelerindeki dedikodularla ilgilenmezler, özellikle de Bay Symmington gibi bağımsız, içe dönük, mantıklı bir erkek. Eğer o mektupları gerçekten bir kadın yazmış olsaydı, çok daha can alıcı şeyler seçer, mektupları çok daha etkili olurdu.

Evet, bu bağlamda dumanı bir kenara bırakıp, ateşi ele alacak olursanız durumu anlayacak, gerçeği apaçık göreceksiniz. Mektupları bir an için yok sayalım, geriye ne kalıyor? Bayan Symmington'un ölümü.

Bu durumda da insan ister istemez onun ölmesini kim isteyebilir, diye düşünüyor. Tabii böyle olaylarla ilk akla gelen kişi, korkarım, her zaman ölen kadının *kocasıd*ır. Bu kez de ikinci bir soru çıkar karşınıza: Bunun için bir *neden* var mıdır? –herhangi bir *neden*– Örneğin *başka* bir kadın?

Buraya geldiğimde ilk kulağıma gelen şeylerden biri de Symmington'ların evinde çok güzel bir çocuk bakıcısının bulunduğu oldu. Buraya kadarı anlaşılıyor değil mi? Bay Symmington içine kapanık, duygularını baskı altında tutan, biraz da duyarsız bir adamdı. Huysuz ve sinirli bir kadınla evliydi. Ve sonra bir gün bu canlı, neşeli genç kız çıkageldi.

Korkarım belirli bir yaştan sonra âşık olan erkeklerin bu illete ne kadar ağır yakalandıklarını siz de biliyorsunuzdur. Bu takıntı halini alır. Sanırım Bay Symmington zaten hiçbir zaman öyle çok *iyi* bir insan değildi. Sevecen, sempatik ya da sevgi dolu bir insan mıydı? Hayır, aslında tümüyle negatif bir insandı, dolayısıyla bu tutkuyla savaşacak, ona karşı duracak irade gücünü kendinde bulamadı. Bu, durumda tek bir çözüm vardı: Karısının aradan çekilmesi yani ölümü. Bu sorunu kökünden çözebilirdi. Symmington kızla evlenmek istiyordu. Kız sağduyulu, aklı başında, saygılı bir insandı – bu yalnızca görüntüde değil, gerçekten de öyle. Üstelik Symmington çocuklarına da çok düşkündü ve asla onlardan ayrılmak istemiyordu. Her şeyi bir arada istiyordu; evini, çocuklarını, toplumdaki yerini ve Elsie'yi. Bunlar için ödemesi gereken bedelse cinayetti.

Sanırım bunun için çok akıllıca bir yol seçmişti. Mesleki deneyimlerinden dolayı bir kadının ani ölümü durumunda doğal olarak

cinayetten kuşkulanılacağını ve tüm kuşkuların kadının kocasının üzerinde toplanacağını biliyordu hatta zehirlenme gibi bir durum söz konusuysa sonradan mezarın açılıp cesedin çıkarıldığı durumlar bile vardı. Dolayısıyla farklı nitelendirilecek, dikkatlerin başka bir olayın üzerinde toplanacağı, ikinci planda kalacak bir cinayet planladı. Dikkatleri dağıtmak için sözde bir imzasız mektup olayı yarattı, böylece polisin özellikle *kadınlardan* kuşkulanmasını da sağlamış oluyordu. Polis haklı olarak kadınlardan kuşku duydu. Çünkü mektuplar kadın *mektuplarıydı*. Symmington bu mektuplarda geçen yıl Kuzey'de yaşanan esrarengiz mektuplar ve Dr. Griffith'in anlattığı olaydaki mektuplara öykünmüştü. Kesinlikle Symmington'un bu mektupları kelimesi kelimesine kopyalamak gibi kaba, basit bir yola başvurduğunu söylemek istemiyorum. Hayır, Symmington o mektuplardaki bazı deyimleri ve cümlecikleri aldı. Bunları karıştırdı. Sonuçta da ortaya ancak ruhsal bunalımdaki bir kadın kafasının yaratabileceği nitelikte mektuplar çıktı. Yarı deli, duyguları bastırılmış bir kişilik...

Polisin başvurabileceği tüm yöntemleri biliyordu; elyazısının, daktilo makinesinin incelenmesi gibi... Bu cinayeti çok uzun zamandır planlıyordu. Daktilo makinesini Enstitü'ye armağan etmeden önce tüm zarfları yazıp hazırlamıştı. Kitaptaki sayfaları da büyük olasılıkla çok önceki bir gün Little Furze'daki oturma odasında beklerken kesti. Dini kitaplar çok ender okunduğu için bunun fark edilmeyeceğini düşünüyordu.

Ve böylece herkesi imzasız mektup olayına inandırıp, dikkatleri bunun üzerine çekmeyi başardıktan sonra asıl planını uygulamaya geçti. Havanın çok güzel olduğu bir gündü. Çocuk bakıcısı çocuklarla pikniğe, üvey kızı da bisikletiyle dolaşmaya çıkmıştı. Hizmetçilerin de izin günüydü. Tabii ki Agnes'ın flörtü ile kavga edip erkenden eve döneceğini bilemezdi."

BELGESEL KAOS TEAM

Joanna, "Peki ama Agnes ne *gördü*? Bunu biliyor musunuz?" diye sordu.

"*Bilmiyorum* ama tahmin ediyorum. Bence kız hiçbir şey görmedi."

"Nasıl yani? Kızcağız boşu boşuna mı öldü?"

"Tam olarak değil. Agnes mutfak penceresinde sevgilisinin gelip, af dilemesini bekliyordu ama eve giren çıkan olmadı. Daha açık bir ifadeyle kız *hiçbir şey* görmedi. Eve gelen giden olmadı, ne postacı, ne de başka biri. Sözde o gün Bayan Symmington'a imzasız bir mektup gelmiş olması gerekiyordu ama Agnes pek zeki olmadığı ve anlayışı da kıt olduğu için bunun tuhaf bir durum olduğunu kavramakta gecikti."

Şaşırmıştım. "Yani mektup gelmedi mi?" diye sordum.

"Tabii ki hayır. Kesinlikle gelmedi. Dediğim gibi bu çok basit, sıradan bir cinayetti. Bay Symmington karısının öğlen yemeğinden sonra, siyatiği tuttuğunda aldığı kapsüllerden en üstte duranını siyanür ile doldurmuştu. Bu durumda Symmington'un sahneyi tamamlamak için yapması gereken tek bir şey vardı: Elsie Holland'dan biraz önce ya da aynı zamanda eve gelip, aşağıdan karısına seslenmek... Yanıt alamayınca da yukarı karısının odasına çıkıp, boş duran su bardağına bir parça siyanür damlatmak, geldiği iddia edilen mektubu buruşturup şömineye atmak ve 'Artık dayanamayacağım,' yazılı kâğıt parçasını kadının elinin yanına bırakmak..."

Bayan Marple bana dönerek, "Bu konuda da çok haklıydınız, Bay Burton," dedi. "Bu 'kâğıt parçası' konusu kesinlikle önemliydi. Kadının yırtık bir kâğıt parçası seçmiş olması anlamsızdı. İntihar edenler son sözlerini genellikle bir mektup kâğıdına yazarlar ve çoğunlukla da zarfa koyarlar, asla yırtık bir kâğıt parçasına bir şeyler karalamazlar. Evet, o yırtık kâğıt parçası yanlıştı ve siz bunu bildiniz, Bay Burton."

BELONGS TO KADIKÖY HALK EĞİTİM MERKEZİ

"Beni çok yüceltiyorsunuz. Ben hiçbir şey bilmiyordum," dedim.

"Ama biliyordunuz, gerçekten *biliyordunuz* Bay Burton. Öyle olmasa kız kardeşinizin aceleyle çiziktirip telefon sehpasının üzerine bıraktığı mesaj sizi o kadar etkilemezdi."

Ağır ağır yineledim.

"Ona cumaya *gidemeyeceğimi* söyle. Anlıyorum. *Bu böyle süremez. Dayanamıyorum*."

Bayan Marple bana bakarak gülümsedi.

"Çok doğru. Bay Symmington da kendi telefon defterlerinde böyle bir mesaj buldu ve bunun önüne çıkmış bir fırsat olduğunu düşündü. Zamanı geldiğinde işine yarayacak olan kısmı yırtıp aldı, böylece ileride kullanmak için karısının elyazısıyla yazılmış intihar notunu da işini de halletmiş oluyordu."

Alaycı bir tonda, "Peki parlak zekâmla keşfettiğim başka şeyler de var mı?" diye sordum.

"Bana doğru yolu siz gösterdiniz, Bay Burton. Benim için tüm ipuçları bir araya topladınız –hem de düzgün sırayla– Ama bütün bunlardan da önemlisi, bana en önemli şeyi açıkladınız: Elsie Holland'ın o imzasız mektuplardan almamış olduğunu."

"Biliyor musunuz," dedim. "Ben de dün akşam acaba o mektupları yazan *o* muydu diye düşünmeye başlamıştım?"

"Ah Tanrım, hayır... Bu türde imzasız mektup yazanlar kuşkuları kendilerinden uzaklaştırmak için mutlaka kendilerine de bir mektup gönderirler. Sanırım bu da bu işin heyecanlı tarafı! Hayır hayır, Elsie Holland'ın mektup almamış olmasının dikkatimi çekmesinin nedeni *tamamen* farklıydı. Aslında Bay Symmington'un belki de tek zayıf yönüydü bu. Sevdiği kızı üzecek kötü, iğrenç sözcüklerle dolu bir mektup yazmaya gönlü elvermemişti. Bu da insan doğasının tuhaf bir yönü; sevdiğini incitememek. Adamın karakteri

açısından olumlu bir özellik - ama bu kendini ele vermesine neden oldu.

Joanna, "Peki Agnes'ı neden öldürdü?" diye sordu. "Kız bir şey görmediyse bu tamamen gereksiz değil miydi?"

"Belki öyleydi ama siz bunu anlayamazsınız, tatlım (tabii bu çok doğal, çünkü kimseyi öldürmediniz). İlk cinayetini işleyen birinin muhakemesi düzgün çalışmaz, her şeyi abartır, her şeyi çarpıtır, doğru karar vermekte zorlanır. Hiç kuşkusuz Symmington kızın telefonda Partridge ile konuştuğunu ve Bayan Symmington'un ölümünden beri endişeli olduğunu, anlayamadığı bir şeyler olduğunu söylediğini duydu. Bu durumda işi şansa bırakamazdı. Bu aptal kız *bir şey gördü, bir şey biliyor*, diye düşündü."

"Ama Symmington'un o gün bütün öğleden sonra ofisinde olduğuna ilişkin sağlam tanıkları var."

"Herhalde kızı işe gitmeden önce öldürdü. Bayan Holland yemek odasında ve mutfaktaymış. Symmington antreden ön kapıya kadar gitmiş, kapıyı açıp kapatarak işe gittiği izlenimini uyandırmış, sonra da sessizce kapının yanındaki portmantoya saklanmış olabilir.

Herkes gidip Agnes evde yalnız kalınca, yerinden çıkıp sokak kapısını çalmış, sonra yine o dolaba girmiştir. Agnes kapıyı açmak üzere gelince de saklandığı yerden çıkıp kızın kafasına bir şey indirmiş sonra da onu öldürüp, cesedi merdiven altındaki o dolaba saklamıştır. Ardından da hızla ofisine gitmiştir. Biraz gecikmiş olmalı ama oradaki hiç kimsenin bunu fark ettiğini, fark etse de önemsediğini sanmıyorum. Çünkü hiç kimse bir *erkekten* kuşkulanmıyordu."

Bayan Dane Calthrop, "İğrenç vahşi!" dedi.

"Ona acımıyor musunuz, Bayan Calthrop?" diye sordum.

"Asla. Neden sordunuz?"

"Hiç, bunu duyduğuma memnun oldum."

Joanna, "Peki neden Aimée Griffith?" diye sordu. "Polis Owen'ın aletleri arasından çalınan havaneliyle şişi bulmuş. Sanırım bir erkek için bazı parçaları mutfak çekmecesine geri koymak pek kolay değil. Nerede bulmuşlar biliyor musunuz? Buraya gelirken Başmüfettiş Nash ile karşılaştım, o anlattı. Adamın yazıhanesindeki eski bir çelik kutunun içinde. Merhum Sir Jasper Harrington-West'e ait belgelerin durduğu kutunun içinde."

Bayan Dane Calthrop, "Zavallı Jasper," dedi. "Çok dürüst bir adamdı. Yaşıyor olsa kim bilir ne kadar kızardı. Deli olurdu."

"Onları saklaması delilik değil mi?" diye sordum.

Bayan Calthrop, "Sanırım onları atması daha büyük delilik olurdu," dedi. "Nasıl olsa kimse Symmington'dan kuşkulanmıyordu."

Joanna, "Zaten kıza o havaneliyle vurmamış," dedi. "Kutudan bir de üzerinde saç telleri ve kan bulunan bir saat sarkacı çıkmış. Havanelini Aimée'nin tutuklandığı gün aldığını düşünüyorlar. Kitabın sayfalarını da o gün Aimée'nin evine saklamış. Döndük dolaştık yine aynı noktaya geldik: Aimée Griffith'in bu işteki rolü neydi? Polis onu o son mektubu yazarken görmüştü."

Bayan Marple, " Evet, doğru," dedi. "*O mektubu* o yazmıştı."

"Peki, ama neden?"

"Tatlım, Bayan Griffith'in tüm yaşamı boyunca Symmington'a âşık olduğunu hâlâ anlayamadın mı?"

Bayan Dane Calthrop dalgın dalgın, "Zavallı..." diye mırıldandı.

"Onlar çok iyi dosttular. Arkadaşlıkları hep sürmüştü. Sanırım Bayan Symmington'un ölümünden sonra Aimée umutlandı, belki bir gün..." Bayan Marple hafifçe öksürdü. "Sonra etrafa Elsie Holland ile ilgili o dedikodular yayıldı. Sanırım bu onu çok telaşlandırdı. Kızın, Symmington'un kalbine zorla girmeye çalışan, adama hiç layık olmayan, haris ve çıkarcı bir yaratık olduğunu sanıyordu. So-

nunda buna daha fazla dayanamadı. Neden bir imzasız mektup daha ortaya çıkıp, kızı korkuyla oradan kaçmak zorunda bırakmasın?" diye düşünmüş olmalı. Zaten ortada bir sürü imzasız mektup vardı. Sanırım bir mektubun daha ortaya çıkmasının kendisinden kuşkulanılmasına yol açması olasılığının çok düşük olduğunu, bunda kendisi açısından bir risk olmadığını, her önlemi aldığını sanıyordu.

Joanna, "Peki," dedi. "Ya sonra?"

Bayan Marple ağır ağır, "Sanırım Elsie Holland mektubu Symmington'a gösterdi," dedi. "Symmington mektubu kimin yazdığını hemen anladı. Bu onun açısından olayı sonlandırmak ve kendini daha da güvene almak için önüne çıkmış hiç beklemediği bir fırsattı. Yaptığı hiç hoş bir şey değildi; kesinlikle çok kötüydü, ama adam korkmaya başlamıştı. Polis imzasız mektupları yazanı bulana dek bu olay kapanmayacaktı. Mektubu polise götürdü. Polisin bu mektubu yazanı çözümlemekte zorlanmayacağını umuyordu. Polislerin Aimée'yi bu mektubu yazarken izlemiş olduklarını öğrenince dünyalar onun oldu. Her şey sona eriyordu artık –karşısına büyük bir fırsat çıkmıştı– kimse onu suçlayamayacaktı. Ancak alması gereken birkaç önlem daha vardı.

O gün akşamüzeri ev halkını alarak Griffith'lere çaya gitti. Ofisinden geldiği için yanında evrak çantası vardı ve kitap sayfaları da bunun içindeydi. Bunları merdivenin altındaki dolaba saklayacak ve olayı sona erdirecekti. Merdivenin altındaki dolabı seçmesi zekiceydi. Bu Agnes cinayetini çağrıştıracaktı. Antrenin boş olduğu bir anda sayfaları saklamak onun için çocuk oyuncağıydı. Bunun için polisle Aimée'nin peşinden dışarı çıkması, holden geçerken orada bir iki dakika duraklaması istediğini yapmasına yetti."

"Yine de," diye lafa karıştım. "Bir şey için sizi asla bağışlayamıyorum, Bayan Marple. Megan'ı bu pis işe bulaştırmayacaktınız."

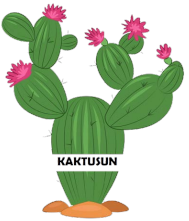
Bayan Marple bana dönüp, dantelini kenara bıraktı. Gözlüklerinin üzerinden ciddi ve sert bakışlarla beni süzdü.

"*Bir şey* yapmak gerekiyordu, sevgili genç adam," dedi. "Bu zeki ve ahlaksız caniyi ele verecek hiçbir delil yoktu. Bana yardımcı olacak akıllı ve cesur birine ihtiyacım vardı. Aradığım insanı da buldum."

"Ama bu onun için tehlikeliydi."

"Evet, tehlikeliydi, Bay Burton, ama masumların yaşamı söz konusuysa tehlikeyi göze almaktan başka çare yoktur. Anlıyorsunuz, değil mi?"

Anlıyordum.

15. BÖLÜM

O sabah Bayan Emily Barton anacaddede kolunda alışveriş çantası manavdan çıkıyordu. Yanakları yine pembe, gözleri pırıl pırıldı.

"Ah, Bay Burton, öyle heyecanlıyım ki. Sonunda şeytanın bacağını kırdım, gemi seyahatine çıkıyorum."

"Umarım eğlenirsiniz."

"Ah, bundan eminim. Tek başıma gitmeye dünyada cesaret edemezdim. *Şansıma* her şey öyle güzel halloldu ki! Uzun zamandır Little Furze'u satmam gerektiğini biliyordum ama oraya bir *yabancının* geleceği düşüncesi beni bundan alıkoyuyordu. Mali durumum çok bozuktu. Ama şimdi Megan'la birlikte orada oturmak üzere Little Furze'u siz satın aldığınıza göre her şey değişti. Sevgili Aimée de başından geçen onca korkunç olaydan sonra ne yapacağını bilemiyordu. Kardeşi de evlenmeye karar verince (Joanna'nın da sizin de aramıza katılmaya karar vermeniz bizim için büyük mutluluk) yalnız kalmamak için benimle geliyor. Yolculuğumuz bir hayli uzun sürecek. Hatta..." Bayan Emily sesini alçalttı. "*Belki de dünyayı dolaşırız.* Aimée çok becerikli ve pratik. Neyse ki sonunda her şey *en iyi* şekilde halloldu, öyle değil mi? Biliyor musunuz, her işte bir hayır vardır."

BELONGS TO KAOS TEAM

Bir an için kilisenin arkasındaki mezarlıkta yatan Bayan Symmington ile Agnes Woddell'ı düşündüm. Acaba onlar da aynı düşüncedeler miydi? Sonra Agnes'ın flörtünün onu pek sevmediğini, arasının bozuk olduğunu, Bayan Symmington'un da Megan'a hiç iyi davranmadığını anımsadım. Aman canım eninde sonunda hepimiz ölmeyecek miydik? Mutlu Bayan Emily'ye onunla aynı fikirde olduğumu, her şeyin olabilecek en iyi şekilde sonuçlandığını söyledim.

Anacadde boyunca Symmington'ların evine doğru yürüyüp bahçe kapısında durdum. Megan dışarı çıkarak yanıma geldi.

Pek romantik bir karşılama değildi bu, yanındaki kocaman İngiliz çoban köpeği gereksiz coşkusuyla beni az daha yere düşürüyordu.

Megan, "Ne *sevimli* bir şey, değil mi?" dedi.

"Biraz fazla büyük. Senin mi?"

"Evet, Joanna'nın bize düğün armağanı. Ne güzel armağanlar geldi, değil mi? Ne yapacağımızı bilemesek de Bayan Marple'ın verdiği o el örgüsü yumuşak, tüylü şey, Bay Pye'ın gönderdiği o şahane Crown Derby çay takımı, Elsie'nin gönderdiği ekmek kızartma makinası..."

Kendimi tutamayarak, "Tam ona göre bir armağan," dedim.

"Evet, şimdi de bir dişçinin yanında iş bulmuş ve çok mutlu. Şey... nerede kalmıştım?"

"Ah... düğün armağanlarını sayıyordun. Sakın unutma, fikrini değiştirirsen bütün armağanları geri göndermen gerekir," dedim.

"Fikrimi değiştirmem. Başka ne vardı? Ha bu arada Bayan Dane Calthrop da bir scarab[1] göndermiş."

"Orijinal kadın."

---

(1) Eski Mısırlıların kutsal saydıkları bokböceği şeklindeki uğurlu sayılan taş.

BELONGS TO KAOS TEAM

"Oo! Oo! Oo! Dinle bak, en ilgincini bilmiyorsun. *Partridge* de bir armağan göndermiş. Şimdiye kadar gördüğün çay örtülerinin en iğrencini. Sanırım artık beni *sevmeye başladı*, çünkü örtüyü kendi elleriyle işlediğini söyledi."

"Herhalde Partridge örtüye üzümler ve devedikenleri işlemiştir."

"Hayır, gerçek aşk motifleri; kalpler."

"Tanrım! Ne diyorsun? Partridge'de büyük ilerleme var desene!"

Megan beni kolumdan tutarak evin içine çekti.

"Yalnız anlamadığım bir şey var," dedi. "Köpeğin boynunda tasmayla kayış yardı, Joanna ikinci bir tasma ve zincir daha göndermiş. Sence ne için olabilir?"

"Hiç," dedim. "Joanna'nın küçük bir şakası."

SON

BELONGS TO KAOS TEAM